

PORIN KAUPUNKI

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

KAAVASELOSTUS

Versio 1.1

~~29.4.2022~~ 13.5.2024

Nosto Consulting Oy

Sisällysluettelo

1. Perus- ja tunnistetiedot	5
1.1. Tunnistetiedot	5
1.2. Kaava-alueen sijainti	5
1.3. Kaavan tarkoitus	5
2. Lähtökohdat.....	7
2.1. Selvitys suunnittelualan oloista	7
Alueen yleiskuvaus	7
Luonnonympäristö ja maisema	7
Rakennettu ympäristö	8
Muinaisjäännökset ja rakennettu kulttuuriympäristö	12
Maanomistus	14
2.2. Suunnittelutilanne.....	14
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	14
Maakuntakaava	14
Yleiskaava	17
Ranta-asemakaava.....	17
Rakennusjärjestys	18
Luontoselvitys	18
Emätilaselvitys.....	22
Vanha rakennuskanta	22
Kaavan pohjakartta	22
Rakennuskiellot.....	22
3. Suunnittelun vaiheet.....	23
3.1. Ranta-asemakaavan suunnittelun tarve, suunnittelun käynnistäminen.....	23
3.2. Osallistuminen ja yhteistyö	23
Viranomaisyhteistyö	23
Osalliset ja vireille tulo ja kaavaluonnos	23
Kaavaehdotus	24
Kaavan hyväksyminen	27

4. Ranta-asemakaavan kuvaus..... 28

4.1.	Kaavan rakenne	28
	Mitoitus.....	28
	Palvelut.....	29
4.2.	Aluevaraukset	29
	Korttelialueet	29
	Maa- ja metsätalousalueet	29
4.3.	Ranta-asemakaavan vaikutukset	30
	Yleiskaavallinen tarkastelu	30
	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	33
	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	35
	Taloudelliset vaikutukset	38

5. Ranta-asemakaavan toteutus 39

5.1.	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	39
5.2.	Toteuttaminen ja ajoitus	39
5.3.	Toteutuksen seuranta.....	39

- LIITTEET
- 1) Asemakaavan seurantalomake
 - 2) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
 - 3) Kaavakartta, kaavamerkinnät ja -määräykset
 - 4) Emätilaselvitys + liite 1 (13.5.2024)
 - 5) Luontoselvitys
 - 6) Lausunnot kaavaluonnoksesta
 - 7) Kaavana laatijan vastine luonnosvaiheen lausuntoihin
 - 8) Muistio viranomaisneuvottelusta 4.11.2022
 - 9) Lausunnot kaavaehdotuksesta
 - 10) Kaavan laatijan vastine ehdotusvaiheen lausuntoihin

VERSIOHISTORIA

0.9	Kaavaluonnos	8.4.2021	Kuulutettu nähtäville 15.4.2021
1.0	Kaavaehdotus	29.4.2022	Käsitelty Porin kaupunginhallituksessa 9.5.2022 § 325
1.1	Kaava hyväksymiskäsittelyyn	13.5.2024	Hyväksytty Porin kaupunginvaltuustossa ___. ___.2024 § __

1. Perus- ja tunnistetiedot

1.1. Tunnistetiedot

PORIN KAUPUNKI KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Ranta-asemakaava koskee:
Osaa kiinteistöä 413-408-6-49 KALLIO.

Ranta-asemakaavalla muodostuu:

Korttelit 1 ja 2, maa- ja metsätalousaluetta, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta sekä maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Suunnitteluorganisaatio

Ranta-asemakaavan laadinnasta on vastannut Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä.

Käsittelyvaiheet

Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu	15.4.2021
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ovat olleet nähtävillä	15.4. – 17.5.2021
Kaavaehdotus on ollut nähtävillä	19.5. – 17.6.2022
Kaupunki on hyväksynyt kaavan	____.____.2024

1.2. Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Lavian Kallialan kylässä Nokkamaan alueella Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian taajamakeskuksesta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen. Suunnittelualueelle on kiinteä tieyhteys.

Sijainnista on kartta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 2).

1.3. Kaavan tarkoitus

Suunnittelutyön tavoitteena on suunnitella kaava-alueelle Satakunnan maakuntakaavan mahdollistama enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja (RA). Nykyinen rakennuspaikka pihapiireineen mantereeseen läntisellä palstalla osoitetaan ympärivuoti-

seen asumiseen (AO). Suunnittelualan korttelien ja rakennusalojen sijoittelussa huomioidaan alueella sijaitseva muinaismuistolain nojalla suojeltu muinaisjäännöskohde suojarajoineen.

Toteutuessaan asemakaavan muutoksella ei arvioida olevan valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia vaikutuksia.

2. Lähtökohdat

2.1. Selvitys suunnittelualan oloista

Alueen yleiskuvaus

Suunnitteluala käsittää osan kiinteistöä 413-408-6-49 KALLIO. Suunnitteluala muodostuu yhteensä kolmesta palstasta, joista yksi on Vähäsalon saari ja kaksi muuta mantereella sijaitsevia rantapalstoja. Suunnitteluala on yksityisessä omistuksessa.

Suunnittelualan pinta-ala on yhteensä noin 7 hehtaaria. Suunnittelualaella on todellista rantaviivaa yhteensä noin 1,26 km ja muunnettua rantaviivaa noin 720 metriä.

Kaava-alueen lähialueilla on vapaa-ajan asutusta sekä vakituista asutusta.

Luonnonympäristö ja maisema

Suunnitteluala sijoittuu Lounaismaan maisemamaakunnan Pohjois-Satakunnan järvisuudun maisema-alueelle, jolle on ominaista vesistön ja metsäisten selänteiden elävöittämät viljelysmaisemat. Maisemaseudun yleisilme on metsäinen, jota elävöittävät monet järvet. Viljelty alueet sijaitsevat usein pienten jokien tai järvien rantamilla ja melko harva asutus sijoittuu pienten jokien ja laaksojen tuntumaan. Kaava-alueen saarelle sijoittuva osa on pääosin metsäistä ja mantereelle sijoittuva osa muodostuu sekä metsä- että peltoalueista.

Suunnittelualueelta on laadittu luontotyyppiselvitys syksyllä 2020 sekä kattava luontoselvitys 26.10.2021. Luontoselvitys on kaavaselostuksen liitteenä 5.

Avointa peltomaisemaa. Karhijärvi kuvassa oikealla.

Kallion tilan rakennus osana peltomaisemaa.

Rakennettu ympäristö

Täydennetty 13.5.2024:

Suunnittelualan mantereella sijaitsevalla läntisellä palstalla sijaitsee asuin- sekä varasto- ja talousrakennuksia. Mantereella sijaitseva itäinen peltopalsta sekä saaripalsta ovat rakentamattomia. Ranta-asemakaava-alueella oleva Kallion tilan nykyinen, ilmeisesti 1800- ja 1900-lukujen taitteessa rakennettu päärakennus on peruskorjattu ja muutettu ensin 1950-luvulla ja uudelleen 1970-luvun lopulla. Rakennuksen alkuperäiset piirteet ovat komeaa graniittiperustusta lukuun ottamatta hävinneet. Pitkä graniittiharjoista rakennettu, komea navetta on niin ikään uudistettu 1970-luvulla siten, että puurakenteinen yläosa on uusittu kokonaan. Aitarakennusta on laajennettu ilmeisesti 1930-luvulla lautarakentei-

sella osalla. Tuulimylly on purettu. Rannassa on vielä tilalle kuulunut, lautarakenteinen venevaja ja aittarakennuksen vieressä lautarakenteinen suuli. Riihirakennukset jäävät suunnittelualueen ulkopuolelle.

Asuinrakennus on ollut asumattomana vuodesta 2016 asti. Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on Satakunnan museon arvion mukaan heikentynyt etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä.

Asuinrakennus suunnittelualueen kiinteistöllä 413-408-6-49 KALLIO. Alueelle on ranta-asemakaavassa tarkoitus osoittaa erillispientalojen rakennuspaikka.

Osin kiinteistön 413-408-6-49 KALLIO alueella sijaitseva vanha navettarakennus.

Maatilan talousrakennus kiinteistöllä 413-408-6-49 KALLIO.

Suunnittelualueen peltoaluetta, johon on ranta-asemakaavassa tarkoitus osoittaa loma-asuntojen korttelin 2 rakennuspaikat 1 ja 2.

Suunnittelualueen peltoaluetta, johon on ranta-asemakaavassa tarkoitus osoittaa korttelin 1 rakennuspaikat 1 ja 2.

Palanut kuivaamorakennus suunnittelualueen kiinteistöllä 413-408-6-49 KALLIO.

Talousrakennus.

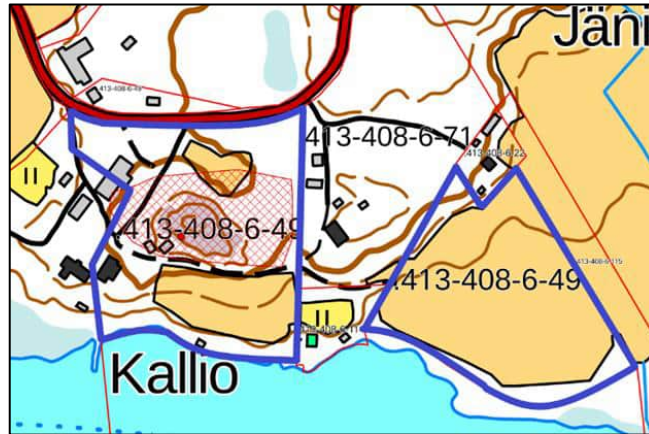

Naapurikiinteistön rakennuksia suunnittelualueen väliin jäävällä kiinteistöllä.

Muinaisjäännökset ja rakennettu kulttuuriympäristö

Täydennetty 13.5.2024:

Suunnittelualueella sijaitsee kiinteistön 413-408-6-49 KALLIO alueella kiinteä muinaisjäännöskohde, *Kallion kivikautinen asuinpaikka*. Ote muinaisjäännösalueajuksesta, jossa suunnittelualue rajattu sinisellä.

Lähde: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, Museovirasto.

Suunnittelualueen itäosan peltoalue kuuluu osittain maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (*Nokkamaan kulttuurimaisema*) rajaukseen. Kyseessä on Karhijärven länsirannan viljelymaisema, jossa perinteistä rakennuskantaa edustavat Varheenmaan rakennusryhmä ja Ala-Ruisniemen siivetön tuulimylly. Vähä-Mäntylän tilan päärakennus on rakennettu 1920-luvulla. (Karttapalvelu Y-PAKKI, Satakunnan rakennusperintö 2005, Satakunnan museo.)

Lähde: (Karttapalvelu Y-PAKKI, Satakunnan rakennusperintö 2005, Satakunnan museo.)

Satakunnan museo toteaa lausunnossaan kaavaluonnoksesta, että maastokäynti suunnittelualueelle keväällä 2021 osoitti maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön epätarkkuuden, sillä maakunnallisessa Satakunnan rakennusperintö 2005-selvityksessä

kulttuuriympäristön raja on piirretty Kallion tilusrajaa pitkin keskelle peltoa, vaikka maisema-alue ei siihen todellisuudessa katkea. Syynä tälle rajaukselle lienee vierekkäisten Konsilon ja Kallion pää-rakennusten tuolloin varsin moderni ilme. Tilakokonaisuus haluttiin todennäköisesti talouskeskuksen ilmeen vuoksi jättää Nokkamaan kulttuurimaiseman ulkopuolelle. Satakunnan museo toteaa lisäksi lausunnossaan, että suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön aluerajaus on kuitenkin sel-laisenaan osoitettu voimassa olevissa Satakunnan maakuntakaa-voissa, jotka ohjaavat alueen asemakaavoitusta ja suunnittelua.

Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristörajaus kattaa osan kaava-alueen itäosan avoimesta peltoalueesta, mutta ei esimerkiksi kaava-alueen länsiosan olemassa olevaa rakennuskantaa. Satakuntaliitossa on organisoitu Satakunnan rakennusperinteen inventointihanke 2003 – 2005, jossa tarkistettiin vuonna 1990 laaditun selvityksen kohteiden ja alueiden ajantasaisuus, arvioitiin edellistä inventointia laajempia ympäristökokonaisuuksia ja määriteltiin uusia sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä ja aluekokonaisuuksia. Satakuntaliitto käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakuntakaavan 2050 suunnittelua. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetty kohdeluetteloa modernin rakennusperintön osalta. Inventointiraportin mukaan Porin alueella on aikaisemman inventoinnin perusteella todettu 157 maakunnallisesti merkittävää aluetta ja kohdetta, mutta nyt arvoalueita on uuden inventoinnin myötä nimetty vain 88. Maakunnallisesti merkittävä Nokkamaan kulttuurimaisema on poistettujen kohteiden joukossa. Syyksi poistoon on kuntakohtaisessa Poria koskevassa inventointi-aineistossa (Satakunnan maakuntakaava 2050 – selvitykset - Satakunnan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2023 – PAKKI-inventointitietokannan aineistot kunnittain – Pori) esitetty ”paikallisesti merkittävä”-kohde, jolloin kohde ei johdopäätelmän mukaan enää täytä inventoinnin perusteella maakunnallisesti merkittävän kohteen kriteerejä.

Nokkamaan kulttuurimaisemaa suunnittelualueen itäpuolella. Kuva koillisesta lounaaseen.

Maanomistus

Suunnittelualueen kiinteistö on yksityisessä omistuksessa.

2.2. Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Kaavahanketta koskevat uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ainakin seuraavat:

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön turvaamisesta.

Maakuntakaava

Täydennetty 13.5.2024:

Maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan maakuntakaavan kokouksessaan 17.12.2009. Ympäristöministeriö on vahvistanut

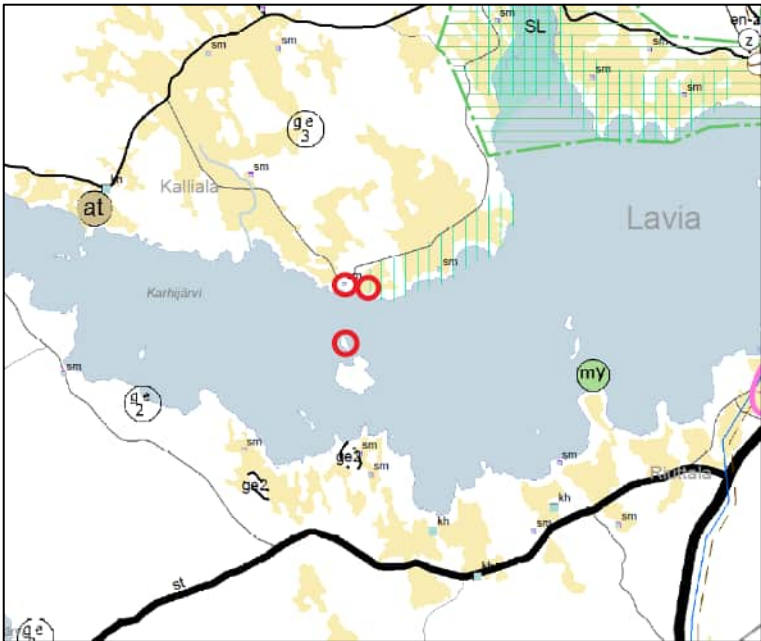
maakuntakaavan 30.11.2011. Maakuntakaava on tullut voimaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 teemana ovat Satakunnan merkittävät tuulivoimatuotannon alueet.

Satakunnan maakuntavaltuusto hyväksyi 17.5.2019 Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ja maakuntavaltuuston päätös sai lainvoiman 1.7.2019. Vaihemaakuntakaavan voimaantulosta kuulutettiin 20.9.2019. Vaihemaakuntakaavan 2 teemoina ovat mm. energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö (mm. suojelu ja virkistys), kauppa, maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt. Vaihemaakuntakaava 2 yhdessä Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 1 kanssa ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisäksi viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon.

Suunnittelualueeseen ei kohdistu voimassa olevissa Satakunnan maakuntakaavoissa aluevarausmerkintöjä. Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistoalue (sm) ja suunnittelualueen itäosa kuuluu osittain maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (Nokkaan kulttuurimaisema) rajaukseen (kh).

Suunnittelualueen palstojen suurpiirteinen sijainti (punaisella) Satakunnan epävirallisessa maakuntakaavojen yhdistelmässä:

Lähde: Satakunnan epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä.

Voimassa olevat maakuntakaavamääräykset:

SM sm	MUINAISMUISTOALUE Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita.	Suojelumääräys Muinaismuistialueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota niiden suojeluun ja hoitoon. Suojelualueiden sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.	Suunnittelumääräys Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuudet siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka olennaisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.
kh	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty keskusta-alueiden kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.	Suunnittelumääräys Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuudet siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka olennaisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.	

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset:

Rantarakentaminen

Suunnittelumääräys

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kulakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttö-alueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen.

Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisrantaaisena loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Vesien tila

Suunnittelumääräys

Koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää.

Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti 20.12.2021 §185 käynnistää Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kokonaismaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella. Tarkoituksena on, että voimaan tullessaan Satakunnan maakuntakaava 2050 kumoaa Satakunnan aiemmat kokonais- ja vaihemaakuntakaavat. Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.4.-13.5.2022 välisen ajan.

Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Ranta-asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa ranta-asemakaavaa.

Rakennusjärjestys

Porin kaupungissa on voimassa 1.1.2021 voimaan tullut rakennusjärjestys.

Rakennusjärjestyksessä ohjataan, että rakennettaessa ranta-vyöhykkeelle saa rakennuspaikalle rakentaa yhden 1½ kerroksisen rakennuksen, jonka kerrosala saa olla enintään 100 k-m². Lom-asunnon ja sen yhteyteen rakennettavien saunatilojen yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 125 k-m², jolloin ei erillistä saunarakennusta hyväksytä. Lomarakennusten tulee olla yksikerroksisia eikä niiden korkeus saa ylittää 4,5 metriä. Erillisen rantasauunan kerrosala saa olla enintään 25 k-m². Erillisiä talousrakennuksia saa olla yhteensä neljä kappaletta, kerrosalaltaan enintään 55 k-m². Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus on yhteensä 155 k-m². Katetun terassin pinta-ala saa olla enintään puolet rakennettavan rakennuksen kerrosalasta.

Ranta-alueella pysyvään asumiseen käytetyllä rakennuspaikalla saa olla rakennusten yhteenlaskettu kerrosala enintään 300 k-m² ja kerrosten lukumäärä 1½.

Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennuksen korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väriyteen. Rannan sortumisen/eroosion välttämiseksi rakennuspaikalla tulee ranta-alueen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain sen harventaminen on sallittua. Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 30 metriä, alimman rakentamiskorkeuden meren rantaan ulottuvilla ranta-alueilla vähintään 2,1 metriä (N2000) keskivedenkorkeutta ylempanä ja lisäksi on huomioitava aaltoiluvara. Rakennuspaikalle saa sijoittaa 4 momentin estämättä vähintään 10 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta yhden, kerrosalaltaan enintään 25 neliömetrin suuruisen talousrakennuksen, jos rakennus liittyy yhtenäiseen rakennusryhmään tai muutoin sopeutuu ympäristökuvaan, ja jos jätevedet eivät aiheuta ympäristöhaittoja.

Lain (MRL 14 § 4 mom.) mukaan rakennusjärjestys ei ole voimassa ranta-asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa.

Luontoselvitys

Suunnittelualueelta on laadittu syksyllä 2020 alustava luontotyyppiselvitys, jonka yhteydessä tehtiin alueelle ensimmäinen maastokäynti. Maastokäynnillä haarukoitiin alustavasti alueen mahdollisia luontoarvoja, arvioitiin alueen soveltuvuutta liito-oravan elinympä-

ristöksi sekä paikannettiin potentiaaliset viitasammakon kutupai-
kat. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys
26.10.2021 (liite 5) ja selvityksen on laatinut FM (biologi) Turkka
Korvenpää Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:stä. Luonto-
selvityksen maastotyöt on tehty touko-elokuussa 2021. Luontosel-
vityksen tarkoituksena oli kartoittaa alueen luontoarvot ja arvioida
niiden vaikutuksia maankäyttöön. Työhön sisältyi linnustokartoi-
tus, lepakkoselvitys, liito-oravakartoitus, viitasammakkokartoitus,
muiden EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien ja uhanalais-
ten lajien esiintymien selvitys sekä luontotyyppikartoitus. Luonto-
tyyppikartoituksessa kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain
29 §:n suojelemat luontotyypit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukai-
set luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojel-
tavat pienvedet, metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät
elinympäristöt, valtakunnalliset Metso-kriteerit täyttävät kohteet,
uhanalaiset luontotyypit sekä muut luontoarvoiltaan merkittävät
luontotyypit. Lisäksi alue jaettiin kasvillisuudeltaan ja luonnonoloil-
taan yhtenäisiin luontotyyppikuvioihin. Työn tausta-aineistoksi
hankittiin Suomen Lajitietokeskuksesta tiedot alueelta aiemmin
tunnetuista lajiesiintymistä.

Selvitysalueella on useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Nokka-
maan mantereella Kallion tilakeskuksen koillispuolella sijaitsee pai-
kallisesti arvokas niitty (luontoselvityksessä kohde 3.1), joka muo-
dostaa osan Kallion tilakeskuksen itäpuolisesta perinnebiotoop-
pialueesta. Tuore suurruohonniitty on selvityksen mukaan erittäin
uhanlainen luontotyyppi. Niitylle ei tulisi rakentaa ja niittyä olisi
hyvä alkaa hoitamaan joko niittämällä tai laiduntamalla osana laa-
jempaa kokonaisuutta yhdessä entisen hakamaan kanssa.

Kallion tilakeskuksen koillispuolella kohoavalla kalliomäellä on en-
tinen hakamaa (luontoselvityksessä kohde 3.2), joka on hyvää
vauhtia kasvamassa umpeen tuoreeksi lehdoksi. Kallion haka on
arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoi-
sena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana
lehtona. Se täyttää Metso-kriteerit luokassa I (lehto/puustoinen
perinnebiotooppi). Sekapuuhakamaa on äärimmäisen uhanalainen
luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä
hetkellä selvityksen mukaan aivan täytä luonnonsuojelulain jalo-
puumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmuksia on vä-
hemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien
ja vesojen annetaan varttua, täyttyy luonnonsuojelulain jalopuu-
metsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan si-
ten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka

tulee selvityksen mukaan säilyttää rakentamattomana ja sitä voidaan hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Vaikkei hakaa alettaisikaan hoitaa perinnebiotooppina, voi myöhemmin olla tarpeen mm. nuorten kuusten poisto erillisen hoitosuunnitelman mukaan ja ELY-keskuksen ohjauksessa, mutta akuuttia tarvetta puustoon kohdistuviin toimiin ei tällä hetkellä ole.

Nokkamaan läntisellä osa-alueella Karhijärven rannassa sijaitsee kapea, aikoinaan laidunnettu tuore keskiravinteinen lehto (luontoselvityksessä kohde 3.3). Puustossa erottuu yhä hakamaarakennetta. Rantalehto on kasvillisuudeltaan melko vaatimaton ja syntynyt laidunnuksen päättymisen jälkeen alkaneen umpeenkasvun tuloksena. Se täyttää selvityksen mukaan kuitenkin juuri ja juuri metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän lehtona ja Metso-kriteerit luokassa II. Tuore keskiravinteinen lehto on myös Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Alueelle voidaan sijoittaa hieman rakentamista, kunhan pääosa kohteesta säilyy rakentamattomana. Haluttaessa se voidaan rajata mukaan, jos aluetta aletaan hoitaa perinnebiotooppina. Erityisiä perinnebiotooppiarvoja lehdossa ei selvityksen mukaan kuitenkaan ole säilynyt.

Manneralueen itäisemmässä osassa Karhijärven rannalla on puustoltaan melko kauan ilman merkittävää käsittelyä ollut luhtainen rantametsä-metsäluhta ja kostea lehto (luontoselvityksessä kohde 3.4). Aivan järvenrannassa on kapea ruovikko, joka muuttuu nopeasti tiheähköksi, ajoittain tulvivaksi lehtimetsäksi. Kallion metsäluhta ja kostea lehto ovat paikallisesti arvokkaita, metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Ne täyttävät Metso-kriteerit luokassa I. Luhtaa ei selvityksessä tulkittu luonnonsuojelulain luontotyyppiä (tervaleppäkorpi), koska se on suhteellisen karu. Metsäluhta on Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Kosteaa lehtoa (Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi) on kohteella vain pienialaisesti. Kallion metsäluhta ja kostea lehto tulee selvityksen mukaan jättää rakentamatta ja niiden olisi hyvä antaa kehittyä kokonaan luonnontilassa, jolloin puuston kasvaessa ja lahopuun lisääntyessä kohteen edustavuus paranee entisestään.

Vähäsalon saaren eteläosassa on puustoltaan vaihtelevaa lehtoa, joka on aikoinaan ollut ilmeisesti laidunnettu (luontoselvityksessä kohde 3.5). Puustossa tai kenttäkerroksen kasvillisuudessa tämä ei kuitenkaan enää ole kovin selkeästi havaittavissa. Lehto on paikallisesti arvokas ja täyttää Metso-kriteerit luokassa II. Lehdon

puusto on luonnontilan kaltaista ja lehto täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän. Kosteaa lehto on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä ja tuore keskiravinteinen lehto uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Vähäsalon lehto tulee selvityksen mukaan jättää rakentamatta ja metsänkäsitelyssä ei saa muuttaa lehdon ominaispiirteitä.

Vähäsalon eteläosassa sijaitsee pienialainen, mutta jokseenkin luonnontilainen ja edustava tervaleppäluhta (luontoselvityksessä kohde 3.6), joka täyttää luonnonsuojelulain mukaisen tervaleppäkorven määritelmän. Tervaleppäkorpi on luonnonsuojelulain suojeluma luontotyyppi ja täyttää valtakunnalliset Metso-kriteerit luokassa I. Tervaleppäluhta on lisäksi Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Korven pienialaisuus laskee sen edustavuutta, mutta kohdetta voi selvityksen mukaan pitää maakunnallisesti arvokkaana ja sen tulee antaa kehittyä luonnontilassa.

Kallion asemakaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä kasvaa 19 erillistä runkomaista metsälehmusta eli määrä ei siten tällä hetkellä aivan riitä luonnonsuojelulain tarkoittaman jalopuumetsikön määritelmän täyttymiseen, mutta on hyvin lähellä sitä. Kaava-alueen lehmukset ovat selvityksen mukaan arvokkaita ja suojelemisen arvoisia ja runkopuuta pienempien metsälehmusten taimien ja vesojen varttuessa alueella tulee selvityksen mukaan jo melko pian kasvamaan yli 20 runkomaista metsälehmusta yhtenäisellä rajattavissa olevassa alueella eli alueelle tulee kehittymään luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö, jos metsälehmuksia ei kaadeta.

Linnuston perusteella ei ole tarpeen esittää varsinaisia maankäyttösuosituksia, mutta kaava-alueeseen sisältyvien metsiköiden säästäminen pääosin rakentamattomina turvaa alueen nykyisen linnuston pesintäedellytyksiä. Kaava-alueen ja sen lähiympäristön voi arvioida kuuluvan luokkaan II: lepakoille tärkeä ruokailualue Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen arvoluokituksessa. Alueen maankäytössä tämä olisi hyvä huomioida siten, että pääosa metsiköistä säilytetään. Yksittäiset rakennukset pelloilla tai metsänreunoissa eivät lepakoita häiritse, mutta keinovalon tarpeetonta lisäämistä olisi hyvä välttää niin nykyisillä piha-alueilla kuin mahdollisten uusien rakennusten pihoilla.

Varsinaisia liito-oravan esiintymiseen perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää, mutta lajille hyvin sopivien metsiköiden säilyminen pääosin rakentamattomina takaisi lajin mahdollisuudet levitä selvitysalueella sijaitseviin sille sopiviin metsiin. Viitasammakon esiintymiseen perustuvia maankäyttösuosituksia ei

ole tarpeen esittää. Itäisemmän osa-alueen rantavyöhykkeen ja metsäluhdan säilyttäminen rakentamattomana ja luonnontilassa turvaa kuitenkin viitasammakolle mahdollisesti sopivat kutupaikat.

Emätilaselvitys

Suunnittelualueelle on laadittu emätilaselvitys (liite 4). Selvitys on laadittu 19.9.1969 tilajakotilanteen mukaan, jonka perusteella emätila on 18.3.1967 rekisteröity suunnittelualueen kiinteistö 413-408-6-49 KALLIO.

Emätilaselvityksessä on rantaviiva laskettu ns. muunnettuna rantaviivana 50 metrin murtoviivoilla. Mitoitusrantaviiva on laskettu kertomalla muunnettu rantaviiva vastarannan läheisyyskertoimella. Vastarannan läheisyyskertoimena on Nokkamaan mantereen osalta käytetty arvoa 1 (vastarantaan yli 150 m) ja Vähäsalon saaren osalta 0,5 (saaren leveys 50-100 m). Vähäsalon saaren osalta muunnettu rantaviiva (ja näin myös mitoittava rantaviiva) on laskettu ainoastaan niiltä osin, kun saaren leveys ylittää 50 metriä. Rantaviivan mitoitusperiaatteita havainnollistaa emätilaselvityksen liite 1.

Emätilaselvityksessä loma-asutuksen mitoituksessa Nokkamaan mantereeseen osalta on käytetty maakuntakaavan mukaisesti 8 lay/km ja Vähäsalon saaren osalta 3 lay/km.

Laaditun selvityksen mukaan emätilan alueella on ennen kaavoitusta käyttämätöntä rakennusoikeutta noin 3,80 lay. Emätilan alueelle jää kaavoituksen jälkeen rakennusoikeutta noin 0,30 lay.

Vanha rakennuskanta

Suunnittelualueella ei sijaitse sellaista vanhaa rakennuskantaa, joka tulisi erityisesti huomioida kaavoituksessa. Suunnittelualueella sijaitsevaan Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt.

Kaavan pohjakartta

Suunnittelualueelta on laadittu kaavan pohjakartta (mittakaava 1:2000, mittaussluokka 3), joka täyttää maankäyttö- ja rakennuslaissa ranta-asemakaavan pohjakartalle asetetut vaatimukset. Pohjakartta on hyväksytty 21.12.2020 (Teemu Salonen, apulaiskaupungingeodeetti).

Rakennuskiellot

Kaava-alueella ei ole rakennuskieltoa.

3. Suunnittelun vaiheet

3.1. Ranta-asemakaavan suunnittelun tarve, suunnittelun käynnistäminen

Kaavoitustyöhön on ryhdytty maanomistajien aloitteesta.

3.2. Osallistuminen ja yhteistyö

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisilta on pyydetty lausunnot kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa.

Viranomaisneuvottelu (teams) on pidetty kaavaehdotuksen jälkeen ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä 4.11.2022. Neuvottelun muistio on selostuksen liitteenä 8.

Osalliset ja vireille tulo ja kaavaluonnos

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu 8.4.2021 ja päivitetty 29.4.2022 sekä 13.5.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on lueteltu kaavatyön osalliset (Liite 2).

Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu 15.4.2021 UutisLuotsi-nimisessä lehdessä. Lisäksi osallisille on ilmoitettu vireilletulosta kirjeitse.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä 8.4.2021 päivätty kaavaluonnos ovat olleet nähtävillä kaavan laatijan tiloissa Turussa sekä osoitteessa www.ranta-asemakaava.fi/projektit/pori 15.4. – 17.5.2021 välisenä aikana.

Kaavaluonnoksesta saatiin kaksi mielipidettä osallisilta nähtävillä olon aikana. Kaavaluonnoksesta saatiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Satakuntaliiton, Satakunnan Museon sekä Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunnot. Lausunnot ja mielipiteet ovat selostuksen liitteenä 6 ja kaavan laatijan vastine lausuntoihin ja mielipiteisiin liitteenä 7.

8.4.2021 päivättyyn kaavakarttaan on saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella tehty vähäisiä muutoksia ennen kaavaehdotusvaihetta:

- Kaava-alueella on huomioitu luontoselvityksen mukaiset luontoarvot kaavamerkinnoillä s-1, luo-1, luo-2 ja luo-3 sekä asianmukaisilla kaavamääräyksillä.

- Kortteleita 2 ja 3 sekä korttelin rakennuspaikkojen rakennusalarajoja on pienennetty suunnittelualueen itäosassa siten, että korttelit 2 ja 3 on yhdistetty kortteliksi 2 (rakennuspaikat 1 ja 2) ja rakentaminen pyritty osoittamaan pois-päin avoimesta peltoalueesta. Samalla korttelin pinta-alaa on hieman pienennetty.
- Korttelin 2 rakennuspaikan 2 saunan rakennusala on siirretty hieman länteen.
- Korttelin 1 AO-rakennuspaikan rakennusalan raja on siirretty 30 metrin päähän rantaviivasta.
- Ohjeellista ajoyhteyttä kortteliin 2 on hieman tarkistettu kaava-alueen itäosassa ja ohjeellista ajoyhteyttä korttelin 1 rakennuspaikalle 2 kaava-alueen länsiosassa.
- Korttelin 2 itäpuolinen avoin peltoalue, jossa osa alueesta kuuluu maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, on osoitettu rakentamiseksi vapaaksi maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA).
- Maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön raja on osoitettu ranta-asemakaavakartalla aluerajauksella ja viivarasterilla sekä kaavamerkin-nällä ma (avoin paikkatietoaineisto: <https://data.lounaistieto.fi/data/fi/dataset/satakunnan-rakennusperinto>).
- Venevalkama-alue on poistettu kaava-alueen itäosasta ja ti-lalle on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityi-siä ympäristöarvoja (MY).
- Korttelin 1 RA-rakennuspaikan pohjoisrajaa sekä rakennus-alarajaa on siirretty hieman pohjoisemmaksi ja samalla ra-kennuspaikan rakennusalarajausta on hieman pienennetty.
- Korttelin 1 pohjoispuoleinen osa on osoitettu maa- ja met-sätalousalueeksi (M) sekä maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).
- Vähäsalon saari on osoitettu kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).
- Kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty määräys liittyen uu-disrakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maise-maan
- Kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty määräys liittyen tei-den rakentamisesta muinaisjäännösalueen läheisyyteen

Muutokset ovat vähäisiä ja 29.4.2022 päivätty kaavakartta etenee ehdotusvaiheeseen.

Kaavaehdotus

Täydennetty 13.5.2024:

Porin kaupunginhallitus on käsitellyt 29.4.2022 päivätyn kaavaeh-dotuksen kokouksessaan 9.5.2022 § 325.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä 19.5. - 17.6.2022.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olosta on kuulutettu UutisLuotsi-nimisessä lehdessä 19.5.2022 sekä Satakunnan Kansa- ja Satakunnan Viikko-nimisissä lehdissä 18.5.2022.

Kaavasta saatiin nähtävillä olon aikana kaksi muistutusta osallisilta (yhteensä neljä allekirjoittajaa) liitteineen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Satakuntaliiton, Satakunnan museon, elinvoima- ja ympäristötoimialan sekä Vatajankoski Sähköverkko Oy:n lausunnot. Satakunnan pelastuslaitoksella ei ollut lausuttavaa kaavaehdotuksesta. Muistutukset ja lausunnot ovat selostuksen liitteenä 9 ja kaavan laatijan vastine muistutuksiin ja lausuntoihin liitteenä 10.

29.4.2022 päivättyyn kaavakarttaan on saatujen lausuntojen perusteella tehty vähäisiä muutoksia ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä:

- alueidenkäyttömerkintöjä (AO, RA, M, MA, MY) sekä s-, sm- ja luo-alueiden kaavamerkintöjä on muutettu indeksilukujen osalta ja samalla kaavamääräyksiä on tarkennettu/täydennetty
 - AO → **AO-122**: Erillispientalojen korttelialue. Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä erillisen saunan ja venevajan. Alueen rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus on 300 k-m²
 - RA → **RA-9**: Loma-asuntojen korttelialue. Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. Lomarakennuksen kerrosala saa olla enintään 100 k-m², erillisen saunarakennuksen enintään 25 k-m² ja talousrakennusten enintään 55 k-m². Rakennusten kokonaiskerrosala saa rakennuspaikalla olla enintään 155 k-m²
 - **M**: Maa- ja metsätalousalue, jolla ei ole rakennusoikeutta
 - MA → **MA-1**: Maisemallisesti arvokas peltoalue. Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennusoikeutta
 - MY → **MY-2**: Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alueella ei ole rakennusoikeutta
 - s-1-alueen merkintä on muutettu → **s-9** ja samalla kaavamääräystä on täydennetty/korjattu 1.6.2023

- voimaan tulleen uuden luonnonsuojelulain mukaiseksi: "Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, tervaleppäkorpi. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena."
- läntisen palstan MY-2-alueella luontoselvityksen arvokas luontotyyppikohde Kallion haka (3.2) on osoitettu luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitettuna luontotyyppiä **s-10** kaavamääräyksellä "Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta."
 - luo-1-kaavamerkintä on muutettu → **luo-7** ja kaavamääräys on muutettu muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu."
 - luo-2-kaavamerkintä on muutettu → **luo-8** ja kaavamääräys on muutettu muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena."
 - luo-3-kaavamerkintä on muutettu → **luo-9** ja kaavamääräys on muutettu muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruohoniitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina."
 - Muinaisjäännösaluetta osoittava kaavamerkintä on muutettu sm-1 → **sm-2**
 - MA-1-aluetta on laajennettu länteen kiinni korttelin 2 itärajaan → samalla maisemallisesti arvokasta aluetta osoittava viivarasterimerkintä (ma) on poistettu ja Nokkamaan kulttuurimaisema on huomioitu MA-1-kaavamääräyksessä
 - itäisen palstan MY-2-aluetta on hieman supistettu ja alueelle osoitetun ohjeellisen ajoyhteyden (ajo) linjausta hieman muutettu
 - loma-asuntojen korttelin 2 rakennuspaikkoja sekä rakennusalarajauksia on pienennetty sekä siirretty hieman länteen
 - saunarakennusten rakennusalojen sijainteja on tarkistettu korttelissa 1 sekä korttelin 2 rakennuspaikalla 2. Lisäksi

- sauna- ja venevajan rakennusaloille on osoitettu kerroslukumerkintä I.
- kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty määräys "Valaistuksessa on huomioitava alueen merkitys lepakoille. Piha-alueilla on vältettävä tarpeettoman keinovalon lisäämistä."
 - kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty määräys "Vesikatteen ja savupiippujen on väritykseltään oltava tummia ja maastoon ja ympäristöön soveltuvia."
 - ajoyhteysmerkintä on poistettu varsinaisen kaava-alueen ulkopuoliselta osalta ja kaavakartan esitystekniikkaa on hieman muutettu/täydennetty

Muutokset ovat vähäisiä ja 13.5.2024 uudelleen päivätty kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn.

(Lisätty 10.9.2024):

Porin kaupunki on suorittanut kaavaehdotukseen tehdystä vähäisistä muutoksista niiden osallisten, joita muutokset koskevat, kuulemisen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaisesti. Saadun palautteen perusteella 13.5.2024 päivättyyn kaavaehdotukseen ei ole tehty muutoksia.

Kaavan hyväksyminen

Porin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 13.5.2024 päivätyn Kallion ranta-asemakaavan kokouksessaan __.__.2024 § __.

4. Ranta-asemakaavan kuvaus

4.1. Kaavan rakenne

Täydennetty 13.5.2024:

Kaavassa Kallion tilan rakennukset ja pihapiiri on osoitettu erillispientalojen rakennuspaikaksi (AO-122), joka mahdollistaa vakituisen asumisen. AO-rakennuspaikan itäpuolen pelto/niittyalueelle on osoitettu lomarakennuspaikka sekä erillinen saunarakennuksen rakennusala. Rakentamattomalle peltoalueella kaava-alueen itäosaan on osoitettu kaksi lomarakennuspaikkaa, joista eteläisemmälle rakennuspaikalle on osoitettu erillinen saunarakennuksen rakennusala lähemmäs rantaa. Suurin osa kaava-alueen itäosan palstasta on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1), joka kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema.

Suunnittelualueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset luontoarvot sekä muinaisjäännösalue on kaavassa huomioitu asianmukaisin kaavamerkinnoin ja -määräyksin (sm-2, s-9, s-10, luo-7, luo-8 ja luo-9) ja tontille ajo Nokkamaantieltä kaava-alueen korttelialueille 1 ja 2 on osoitettu ohjeellisin ajoyhteyksin (ajo).

Kaavassa on osoitettu erillispientalojen korttelialuetta (AO-122), loma-asuntojen korttelialuetta (RA-9), maa- ja metsätalousaluetta (M), maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-2) sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA-1).

Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 7,4 hehtaaria.

Erillispientalojen korttelialuetta on noin 0,8 ha, loma-asuntojen korttelialuetta noin 1,1 ha ja maa- ja metsätalousaluetta noin 5,5 ha (M=0,4, MY=3,1 ja MA=2,0).

Kaava-alueen yksityiskohtainen mitoitus on esitetty asemakaavan seurantalomakkeella (liite 1).

Kerrosalat

Kaavassa on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 765 k-m².

AO-rakennuspaikalle on osoitettu rakennusoikeutta 300 k-m² (1 x 300 k-m²) ja loma-asuntojen rakennuspaikoille on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 465 k-m² (3 x 155 k-m²).

Palvelut

Kaava-alue sijaitsee noin 13 kilometriä maantietä Lavian taajamakeskuksesta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen.

4.2. Aluevaraukset

Kaavamerkinnät ovat ympäristöministeriön voimassa olevien ohjeiden mukaisia.

Liitteenä ovat kaavakartta, kaavamerkinnät ja -määräykset (liite 3).

Korttelialueet

Kortteli 1 (rakennuspaikka 1)

Erillispientalojen korttelialue.

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä erillisen saunan ja venevajan. Alueen rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus on 300 k-m².

Alueelle on osoitettu erillinen rakennusala, jolle saa sijoittaa venevajan.

Kortteli 1 (rakennuspaikka 2), kortteli 2 (rakennuspaikat 1 ja 2)

Loma-asuntojen korttelialue.

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. Lomarakennuksen kerrosala saa olla enintään 100 k-m², erillisen saunarakennuksen enintään 25 k-m² ja talousrakennusten enintään 55 k-m². Rakennusten kokonaiskerrosala saa rakennuspaikalla olla enintään 155 k-m².

Maa- ja metsätalousalueet

Maa- ja metsätalousalue, jolla ei ole rakennusoikeutta.

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennusoikeutta.

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Alueella ei ole rakennusoikeutta.

Alueelle on osoitettu muinaismuistolain nojalla suojeltu muinaisjäännös merkinnällä sm-2 ja määräyksellä "Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen

on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydetty alueellisen vastuumuseon (Satakunnan museo) lausunto.”

Alueelle on osoitettu suojeltava alueen osa (s-9), jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, terveleppäkorpi. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

Alueelle on osoitettu suojeltava alueen osa (s-10), jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta.

Alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-7), jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.

Alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-8), jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

Alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-9), jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruohoniitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.

Alueelle on osoitettu ohjeelliset ajoyhteydet (ajo).

4.3. Ranta-asemakaavan vaikutukset

Täydennetty 13.5.2024:

Yleiskaavallinen tarkastelu

Koska suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisesta yleiskaavaa, tehdään kaavatyössä yleiskaavallista tarkastelua ja käydään läpi maankäyttö- ja rakennuslaissa esitettyjen yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen. Arviointi suoritetaan käymällä läpi maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt yleiskaavan sisältövaatimukset ja arvioimalla niiden toteutumista (MRL 39 §, 2. momentti kohdat 1-9).

MRL 39.2 § kohta 1: Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys

Kaavassa osoitetaan yksi jo rakennettu erillispientalojen rakennuspaikka sekä kolme lomarakennuspaikkaa tarkoituksenmukaiset ajoyhteydet huomioiden.

Vähäsalon saari on jätetty rakentamisen ulkopuolelle MY-2-alueeksi, yleinen virkistyskäyttö huomioiden, samoin kaava-alueen itäisen palstan avoin peltoalue, joka kaavassa on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1). Vapaan rantaviivan ja virkistyskäytön lisäksi kaava-alueella on huomioitu laaditun luontoselvityksen mukaiset luontoarvot sekä ekologiset yhteydet.

MRL 39.2 § kohta 2: Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö

Kaavassa hyödynnetään olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta mahdollistamalla olemassa olevan rakentamisen yhteyteen uutta lomarakentamista. Kaavalla ei hajauteta yhdyskuntarakennetta.

MRL 39.2 § kohta 3: Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus

Kaavassa osoitetaan yksi jo rakennettu erillispientalojen rakennuspaikka (AO-122) sekä kolme lomarakennuspaikkaa (RA-9). Kaava-alueen lähiympäristössä sekä laajemmin Karhijärven rannalla on sekä loma- että vakituista asumista. Kaava tukeutuu Lavian taajamakeskuksen sekä Porin keskustan palveluihin.

MRL 39.2 § kohta 4: Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla

Kaava-alueelle on olemassa oleva kiinteä ajoyhteys ja kaava-alueen sisäinen liikennöinti on osoitettu tarkoituksenmukaisella tavalla. Vähäsalon saareen ei ole tieyhteyttä eikä saareen ole osoitettu rakentamista.

Kiinteistöllä syntyvät jätevedet on käsiteltävä yleisen viemäriverkoston ulkopuolella sijaitsevien kiinteistöjen jätevesien käsittelystä annetun lainsäädännön ja Porin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten edellyttämän vaatimustason mukaisesti.

Kiinteistön jätehuolto tulee järjestää jätehuollosta annetun lainsäädännön ja voimassa olevien kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.

MRL 39.2 § kohta 5: Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön

Kaava mahdollistaa turvallisen, terveellisen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoisen elinympäristön toteutumisen.

MRL 39.2 § kohta 6: Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Kaavaratkaisulla ei ole kunnan elinkeinoelämää heikentäviä vaikutuksia.

MRL 39.2 § kohta 7: Ympäristöhaittojen vähentäminen

Alueelta ei ole tiedossa ympäristöhaittoja aiheuttavia toimintoja.

MRL 39.2 § kohta 8: Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Osa suunnittelualueesta sijoittuu maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (Nokkamaan kulttuurimaisema) länsiosaan. Kaavassa kulttuuriympäristöarvot on pyritty huomioimaan osoittamalla uudisrakentaminen avoimelta peltoalueelta pääosin puuston suojaan sekä osoittamalla pääosa kaavan itäisen palstan avoimesta peltoalueesta maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1). Nokkamaan kulttuurimaisema on ranta-asemakaavassa osoitettu arvoltaan paikallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadinnan yhteydessä toteutetun Satakunnan rakennetut kulttuuriympäristöt 2023-päiväysinventoinnin mukaisesti.

Uudisrakentamisen sopeuttamista ympäristöön ja maisemaan on ohjattu yleisin kaavamääräyksiin. Kaava-alueella sijaitseva kiinteä muinaisjäännös on huomioitu kaavamerkinnällä sm-2. Ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen, tulee olla yhteydessä Satakunnan museoon. Suunnittelualueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset luonnon arvokohteet on huomioitu kaavassa asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksiin eikä arvokkaille luontokohteille ole osoitettu rakentamista. Alueen merkitys lepakoille tulee lisäksi yleisen kaavamääräyksen mukaan huomioida piha-alueiden valaistuksessa.

MRL 39.2 § kohta 9: Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Kaavassa on tarkoituksenmukaisella tavalla huomioitu yleinen virkistyskäyttö osoittamalla kaava-alueella kokonaisrantaviivasta lähes 70 % yleiseen virkistykseen sekä pyritty mahdollistamaan viher- ja ekologisten yhteyksien säilyminen alueella.

Johtopäätökset

Kaava täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Täydennetty 13.5.2024:

Väestörakenne ja -kehitys alueella

Kaavassa osoitetaan kolme uutta lomarakennuspaikkaa ja yksi jo rakennettu vakituisen asumisen rakennuspaikka. Kaava lisää siten vähäisissä määrin loma-asutusta alueella. Kaavalla ei ole merkittävää vaikutusta alueen väestörakenteeseen.

Yhdyskuntarakenne

Kaava-alueen lähiympäristössä on sekä loma- että vakituista asumista. Kaava ei hajauta yhdyskuntarakennetta.

Yhdyskuntatalous

Kaavalla ei ole merkittävää vaikutusta yhdyskuntatalouteen. Maanomistaja vastaa uusien ajoyhteyksien järjestämisestä kaava-alueella.

Palvelut

Kaava-alueella ei ole palveluita. Kaava tukeutuu olemassa oleviin palveluihin. Lähimmät palvelut sijaitsevat Lavian taajamakeskuksessa noin 13 kilometriä kaava-alueesta itään sekä Porin keskustassa noin 50 kilometriä suunnittelualueesta lounaaseen.

Liikenne

Kaavassa osoitetaan kolme uutta loma-asuntojen rakennuspaikkaa sekä yksi jo rakennettu erillispientalojen rakennuspaikka. Kaavan ei arvioida lisäävän alueen liikennettä merkittävässä määrin. Kaavassa on hyödynnetty voimassa olevia ajoyhteyksiä sekä tierasitteita ja uusien ajoyhteyksien sijainnissa on huomioitu alueen maisemalliset arvot, luontoselvityksen mukaiset luontoarvot sekä alueella sijaitseva muinaisjäännösalue. Kaavan yleisen määräyksen mukaan ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen, tulee olla yhteydessä Satakunnan Museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Kaavalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueella sijaitsevaan kiinteään muinaisjäännökseen (Kallion kivikautinen asuinpaikka). Muinaismuistoalue on huomioitu kaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen ja ajoyhteyksien sijoittamisessa ja suunnittelussa. Muinaismuistoalue on huomioitu kaavassa merkinnällä sm-2 ja kaavamääräyksellä "Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Satakunnan museo) lausunto. Kaavan yleisissä määräyksissä lisäksi määrätään, että ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen, tulee olla yhteydessä Satakunnan museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.

Osa suunnittelualueesta kuuluu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa osoitettuun maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvoja ovat Karhijärven länsirannan viljelysmaisema sekä perinteistä rakennuskantaa edustavat muutamat rakennusryhmät, joista tosin yksikään ei sijaitse kaava-alueella. Satakunnan museo on arvottanut suunnittelualueen kokonaisuudessaan vähintään paikallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Satakuntaliitto käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakuntakaavan 2050 suunnittelua ja inventoinnin loppuraportti valmistui 25.5.2023. Nokkamaan kulttuurimaisema on inventoinnissa poistettu maakunnallisesti arvokaiden kohteiden joukosta, jolloin kulttuurimaiseman arvo tulee olemaan maakunnallisen sijasta paikallinen. Näin ollen Nokkamaan kulttuurimaisema on ranta-asemakaavassa osoitettu inventoinnin mukaisesti paikallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä.

Kaavalla arvioidaan olevan vähäistä suurempaa vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä avoimeen viljelysmaisemaan, kun uudet loma-asuntojen rakennuspaikat rakentuvat. Kaavassa on kuitenkin annettu määräyksiä liittyen rakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan. Kulttuuriympäristön arvot on pyritty huomioimaan kaavassa osoittamalla pääosa itäisen palstan avoimesta peltoalueesta maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1) sekä osoittamalla uudisrakentaminen avoimelta peltoalueelta metsäsaarekkeiden tai rantapuuston suojaan tai olemassa

olevan rakentamisen läheisyyteen. Ranta-asemakaavan mukainen MA-1-merkintä huomioi alueen kulttuuriympäristöarvot nykytilan-
netta paremmin, sillä avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuu-
dessa on epävarmaa eikä nykytilainsäädäntö esimerkiksi estä alueen
metsittämistä. Kaavan vaikutuksia kulttuurimaisemaan on eritelty
tarkemmin maisemavaikutusten arvioinnin yhteydessä kohdassa
*Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön – Maisemarakenne,
luonnonolot*

Virkistys

Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön.
Kaava-alueelle jää riittävästi yleiseen virkistykseen soveltuvaa alu-
etta M-, MY-2 ja MA-1-alueille sekä vapaata rantaa yleiseen käyt-
töön. Mantereen itäisen palstan MA-1-alueelle jää vapaata ranta-
viivaa 190 m ja Vähäsalon saareen MY-2-alueelle yhteensä 300 m.
Kaava-alueelle jää näin ollen vapaata rantaa lähes 70 % kaava-
alueen kokonaisrantaviivasta.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Täydennetty 13.5.2024:

Maisemarakenne, luonnonolot

Osa suunnittelualueesta kuuluu maakunnallisesti merkittävän kult-
tuuriympäristön (Nokkamaan kulttuurimaisema) rajaukseen. Sata-
kunnan maakuntakaavassa osoitettu maakunnallisesti merkittävän
rakennetun kulttuuriympäristön (Nokkamaan kulttuurimaisema)
rajaus perustuu Satakunnan rakennusperintö 2005-selvitykseen ja
ulottuu noin puoleen väliin avointa peltomaisemaa. Satakuntaliitto
käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettu-
jen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakunta-
kaavan 2050 suunnittelua ja inventoinnin loppuraportti valmistui
25.5.2023. Nokkamaan kulttuurimaisema on inventoinnissa pois-
tettu maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden joukosta, jolloin kult-
tuurimaiseman arvo tulee olemaan maakunnallisen sijasta paikal-
linen. Näin ollen Nokkamaan kulttuurimaisema on ranta-asema-
kaavassa osoitettu inventoinnin mukaisesti paikallisesti merkittä-
vänä kulttuuriympäristönä.

Kaava-alueella olemassa oleva rakentaminen sijoittuu pienten
metsäsaarekkeiden tai rantapuuston suojaan ja peltoalueet ovat
avoimia. Keskellä avointa peltomaisemaa sijaitsee kaukomaise-
massa pieniä metsäkumpareita ja peltoalueen halki itä-länsisuun-
nassa kulkeva sähkölinja antaa oman leimansa avoimeen maise-
matilaan. Kaavassa uudisrakentaminen on pyritty osoittamaan

joko kasvillisuuden suojaan tai olemassa olevan rakentamisen tuntumaan siten, että rakentaminen sopeutuisi mahdollisimman luontevasti osaksi alueen kulttuurimaisemaa. Kuitenkin kaavan mukaisella korttelin 2 rakennuspaikan 2 rakentamisella arvioidaan olevan vähäistä suurempi vaikutus avoimeen peltomaisemaan sekä näkymiin järvelle, vaikka kaukomaisemassa suoria näkymiä estää jonkin verran peltoalueen pienet metsäkumpareet. Rakennuspaikka ulottuu melko ylös avoimelle peltoalueelle käsittäen myös ranta-alueen, johon on osoitettu saunan rakennusoikeus. Järveltä päin katsottuna näkymiä estää jonkin verran paikka paikoin runsas rantapuusto.

Sen sijaan korttelin 2 rakennuspaikka 1 on sopeutettavissa puustoisien metsäsaarekkeen suojaan pois peltoalueelta eikä kaavan mahdollistamalla rakentamisella rakennuspaikalla 1 arvioida tästä syystä olevan merkittävää maisemavaikutusta. Lisäksi rakennuspaikan länsi- ja koillispuolella sijaitsee olemassa olevaa loma-asutusta.

Avoin peltomaisema Nokkamaantieltä kuvattuna. Uudisrakentaminen loma-asuntojen korttelissa 2 rakennuspaikalla 2 tulee sijoittumaan peltoalueelle kaukomaisemaa. Rakennuspaikan 1 lomarakentaminen sijoittuu metsäsaarekkeen suojaan.

Korttelin 1 lomarakennuspaikka 2 on osoitettu pienehkön peltoalueen pohjoisreunaan ja samalla muinaisjäännösalueen eteläreunaan. Saunan rakennusoikeus on osoitettu ranta-alueelle rantapuuston suojaan ja rakennuspaikan viereisellä kiinteistöllä sijaitsee myös loma-asutusta. Kaavan mahdollistamalla rakentamisella korttelin 1 rakennuspaikalla 2 arvioidaan olevan vaikutusta alueen maisemaan, mutta ei sellaista merkittävää vaikutusta alueen kulttuurimaisemaan, että avoimen peltoalueen tai vanhan rakennuskannan arvo osana kaavassa osoitettavaa paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä vähenisi huomattavasti. Rakentaminen on kuitenkin osoitettu selvästi erilleen Kallion tilakeskuksen rakennuksista, jotka muodostavat erikseen yhtenäisen pihapiirin.

Korttelin 1 AO-rakennuspaikalle Kallion tilalle on kaavassa osoitettu vähäisesti lisärakennusoikeutta. Rakentaminen sijoittuu kuitenkin tiiviisti jo olemassa olevan rakentamisen yhteyteen ja rakennuspaikan rakennusala on osoitettu lähinnä asuin/päärakennuksen ympärille. Saunarakennukselle on osoitettu uusi rakennusala rantapuuston suojaan varsinaisen rakennusalan eteläpuolelle. Rakennuspaikan vähäisellä rakennusoikeuden lisäämisellä ei arvioida olevan vaikutusta alueen kulttuuriympäristöön tai kulttuurimaisemaan.

Kuva Kallion tilalta kaakkoon.

Kuva korttelin 1 rakennuspaikalta 2 kohti Kallion tilan rakennuksia.

Kaavan haitallisia tai negatiivisia vaikutuksia kulttuurimaisemaan on pyritty vähentämään osoittamalla osa kaava-alueen itäosan peltoalueesta maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1). Avoin peltoalueen osoittaminen MA-1-merkinnällä huomioi alueen kulttuuriympäristöarvot nykytilannetta paremmin, sillä avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nyky-lainsäädäntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä. Lisäksi rakennuspaikoille mahdollistettavan rakentamisen korkein sallittu ker-

rosluku on maltillinen I. Kaavamääräyksillä on pyritty varmistamaan, että kaavasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia alueen maisemaan ja ympäristöön. Uudisrakentaminen tulee määräysten mukaan sopeuttaa sijaintinsa, rakennustapansa ja värityksensä suhteen ympäristöönsä ja ympäröivään maisemaan. Rakennusten on oltava puurakenteisia ja julkisivupinnoissa on suosittava luonnonmukaisia ja maanläheisiä värisävyjä. Vesikatteen ja savupiippujen on väritykseltään oltava tummia ja maastoon ja ympäristöön soveltuvia. Rakennuspaikan rakentamaton osa on lisäksi hoidettava luonnonvaraisena ja rakennuspaikalla on säilytettävä maiseman kannalta merkittävä puusto. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua. Ranta-asemakaava-alueella tulee lisäksi voimaan MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

Kaavalla ei arvioida olevan alueen luontoarvoja heikentävää vaikutusta. Suunnittelualueelta on laadittu luontotyyppiselvitys 2020 sekä kattava luontoselvitys keväällä/kesällä 2021. Selvityksen mukaiset arvokkaat luontoarvot on kaava-alueella huomioitu asianmukaisilla kaavamerkinnoilla (s-9, s-10, luo-7, luo-8 ja luo-9) ja -määräyksillä ja kaavan yleisissä määräyksissä on huomioitu myös alueen merkitys lepakoille. Rakentamiseen osoitetut korttelialueet sekä ohjeelliset ajoyhteydet on osoitettu kaavan luo-, s- ja sm-alueet huomioiden.

Pohjavedet ja pienilmasto

Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Kaavalla ei ole oleellista vaikutusta pienilmastoon.

Maa- ja kallioperä

Alueen rakennettavuus on hyvä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavalla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia muille kuin maanomistajille.

5. Ranta-asemakaavan toteutus

5.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Ranta-asemakaavan toteutumista ohjaa kaavakartan lisäksi tämä kaavaselostus.

5.2. Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen toteuttaminen voidaan käynnistää, kun ranta-asemakaava on tullut kuulutuksella voimaan. Maanomistajat vastaavat ranta-asemakaavan toteuttamisesta omistamillaan maa-alueilla.

5.3. Toteutuksen seuranta

Alueen toteutuksen seurannasta ja valvonnasta vastaa Porin kaupunki.

Turussa ~~29.4.2022~~ 13.5.2024

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Liite 1

Kunta	609 Pori	Täyttämispvm	13.05.2024
Kaavan nimi	Kallion ranta-asemakaava		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	09.05.2022
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	15.04.2021
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	7,4405	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	7,4405
Maanalaisien tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	1,26
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	3 Ei-omarantaiset 1
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	2 Ei-omarantaiset 1

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	7,4405	100,0	765	0,01	7,4405	765
A yhteensä	0,8381	11,3	300	0,04	0,8381	300
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	1,0890	14,6	465	0,04	1,0890	465
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	5,5134	74,1			5,5134	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	7,4405	100,0	765	0,01	7,4405	765
A yhteensä	0,8381	11,3	300	0,04	0,8381	300
AO	0,8381	100,0	300	0,04	0,8381	300
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	1,0890	14,6	465	0,04	1,0890	465
RA	1,0890	100,0	465	0,04	1,0890	465
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	5,5134	74,1			5,5134	
M	0,4421	8,0			0,4421	
MA	1,9931	36,2			1,9931	
MY	3,0782	55,8			3,0782	
W yhteensä						

PORIN KAUPUNKI

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

~~8.4.2021~~ ~~29.4.2022~~ 13.5.2024

Nosto Consulting Oy

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuvaa kaavan tavoitteet sekä sen, miten laatimis- ja suunnittelumenettely etenee. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää myös perustiedot kaava-alueesta.

1. Suunnittelualue ja sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Lavian Kallialan kylässä Nokkamaan alueella Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian taajamakeskuksesta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 7 hehtaaria.

Suunnittelualue käsittää osan kiinteistöstä 413-408-6-49 KALLIO. Suunnittelualue muodostuu yhteensä kolmesta palstasta, joista yksi on Vähäsalon saari ja kaksi muuta mantereella sijaitsevia rantapalstoja. Suunnittelualue on yksityisessä omistuksessa.

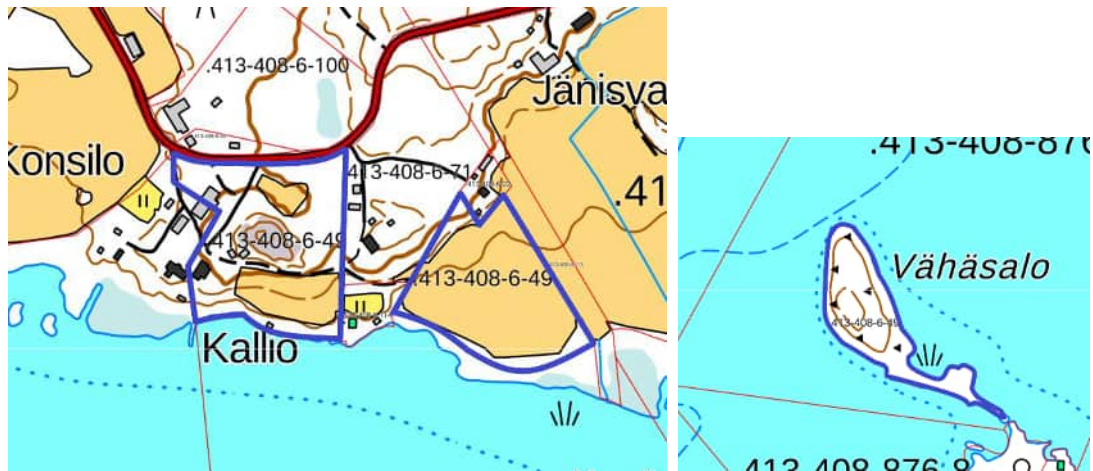
Suunnittelualueella on todellista rantaviivaa yhteensä noin 1,26 km ja muunnettua rantaviivaa noin 720 metriä.

Suunnittelualueen suurpiirteinen sijainti kartalla:

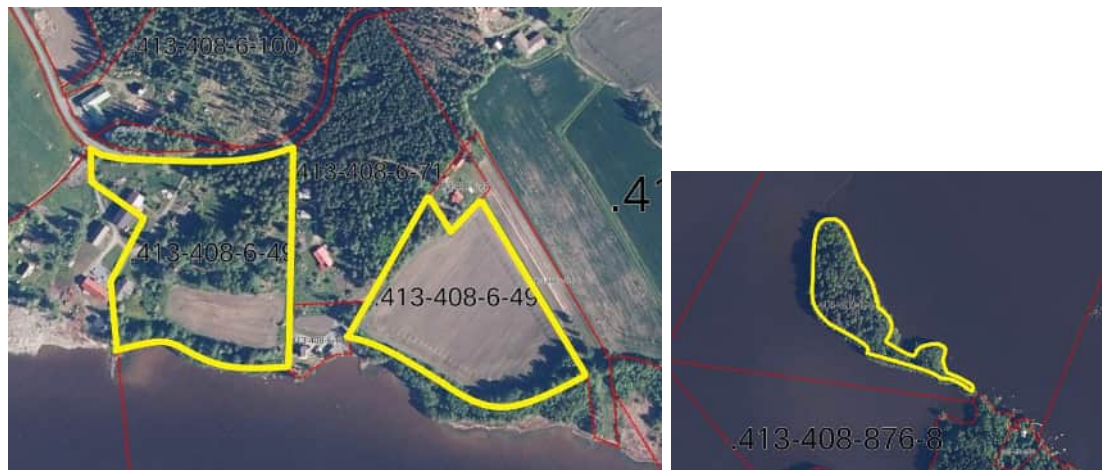
Lähde: Kiinteistötietopalvelu, karttaote. ©Maanmittauslaitos

Suunnittelualueen ohjeellinen raja (sinisellä):

Lähde: Kiinteistötietopalvelu, karttaote. ©Maanmittauslaitos

Suunnittelualue ilmakuvassa (keltaisella):

Lähde: Kiinteistötietopalvelu, karttaote. ©Maanmittauslaitos

2. Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

2.1 Lähtökohdat

Luonnonympäristö

Kaava-alueen saarelle sijoittuva osa on metsäistä. Mantereelle sijoittuva osa muodostuu sekä metsä- että peltoalueesta.

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueen mantereella sijaitsevalla läntisellä palstalla sijaitsee asuin-, varasto- ja talousrakennuksia. Mantereella sijaitseva itäinen peltopalsta sekä saaripalsta ovat rakentamattomia.

Kaava-alueen rakennettua ympäristöä kuvataan tarkemmin kaavaselostuksessa.

Asuinrakennus suunnittelualueen kiinteistöllä 413-408-6-49.

Vanha navettarakennus osin kiinteistön 413-408-6-49 alueella.

Maatilan talousrakennus kiinteistön 413-408-6-49 alueella.

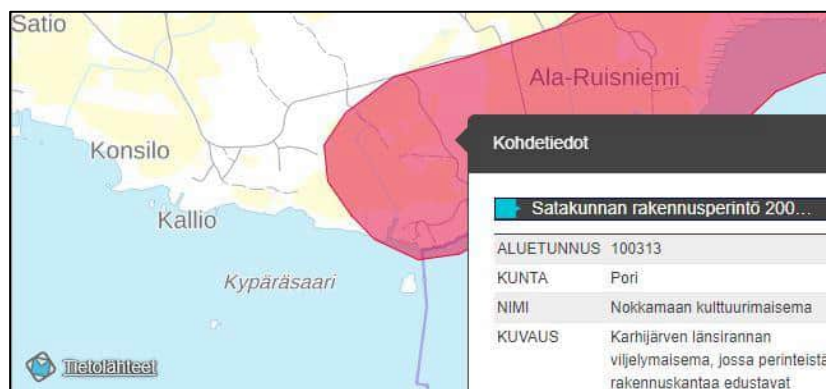
Muinaisjäännökset ja rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella sijaitsee kiinteistön 413-408-6-49 KALLIO alueella kiinteää muinaisjäännöskohde, *Kallion kivikautinen asuinpaikka*. Ote muinaisjäännösaluearajauksesta, jossa suunnittelualue rajattu sinisellä.

Lähde: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, Museovirasto.

Suunnittelualueen itäosan peltoalue kuuluu osittain maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (*Nokkamaan kulttuurimaisema*) rajaukseen. Kyseessä on Karhijärven länsirannan viljelymaisema, jossa perinteistä rakennuskantaa edustavat Varheenmaan rakennusryhmä ja Ala-Ruisniemen siivetön tuulimylly. Vähä-Mäntylän tilan päärakennus on rakennettu 1920-luvulla. (Karttapalvelu Y-PAKKI, Satakunnan rakennusperintö 2005, Satakunnan museo.)

Lähde: (Karttapalvelu Y-PAKKI, Satakunnan rakennusperintö 2005, Satakunnan museo.)

Satakuntaliitto käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakunta-kaavan 2050 suunnittelua. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetty kohdeluettelo modernin rakennusperinnön osalta. Inven-

tointiraportin mukaan Porin alueella on aikaisemman inventoinnin perusteella todettu 157 maakunnallisesti merkittävää aluetta ja kohdetta, mutta nyt arvoalueita on uuden inventoinnin myötä nimetty vain 88. Maakunnallisesti merkittävä Nokkamaan kulttuurimaisema on poistettujen kohteiden joukossa. Syyksi poistoon on kuntakohtaisessa Porin koskevassa inventointiaineistossa esitetty ”paikallisesti merkittävä” (Satakunnan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2023 – PAKKI-inventointitietokannan aineistot kunnittain – Pori), jolloin kohde ei johtopäätelmän mukaan enää täytä inventoinnin perusteella maakunnallisesti merkittävän kohteen kriteerejä.

Kaava-alueen rakennettua kulttuuriympäristöä kuvataan tarkemmin kaava-selostuksessa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Kaavahanketta koskevat uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ainakin seuraavat:

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön turvaamisesta.

Maakuntakaava

Maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan maakuntakaavan kokouksessaan 17.12.2009. Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 30.11.2011. Maakuntakaava on tullut voimaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2013.

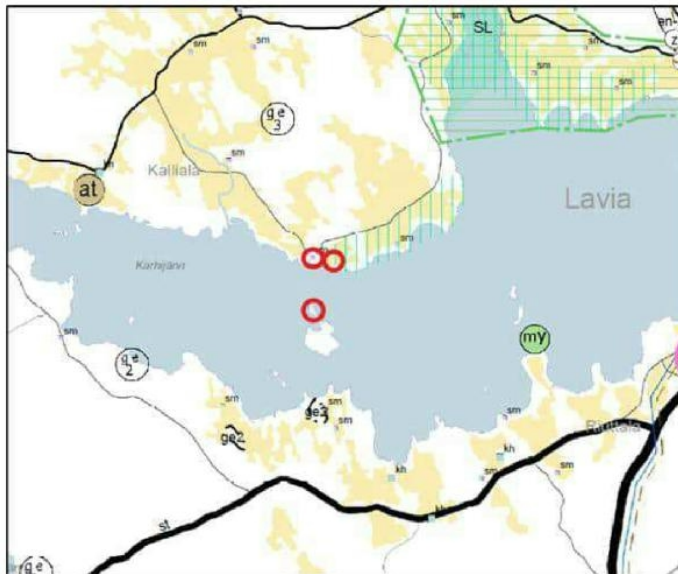
Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 teemana ovat Satakunnan merkittävät tuulivoimatuotannon alueet.

Satakunnan maakuntavaltuusto hyväksyi 17.5.2019 Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 ja maakuntavaltuuston päätös sai lainvoiman 1.7.2019.

Vaihemaakuntakaavan voimaantulosta kuulutettiin 20.9.2019. Vaihemaakuntakaavan 2 teemoina ovat mm. energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö (mm. suojelu ja virkistys), kauppa, maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt. Vaihemaakuntakaava 2 yhdessä Satakunnan maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan 1 kanssa ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Lisäksi viranomaisen on suunnitellussaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon.

Suunnittelualueeseen ei kohdistu voimassa olevissa Satakunnan maakuntakaavoissa aluevarausmerkintöjä. Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistoalue (sm) ja suunnittelualueen itäosa kuuluu osittain maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (Nokkamaan kulttuurimaisema) rajojen (kh).

Suunnittelualueen palstojen suurpiirteinen sijainti (punaisella) Satakunnan epävirallisessa maakuntakaavojen yhdistelmässä:

Lähde: Satakunnan epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä

Voimassa olevat maakuntakaavamääräykset:

	MUINAISMUISTOALUE Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita.	<i>Suojelumääräys</i> <i>Muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.</i> <i>Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>	<i>Suunnittelumääräys</i> <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuusne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.</i> <i>Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i> <i>Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.</i>
	MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIYMPÄRISTÖ Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Karttateknisistä syistä kaavakartassa on esitetty keskusta-alueiden kulttuuriympäristöt mittakaavassa 1:20 000.		<i>Suunnittelumääräys</i> <i>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuusne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.</i> <i>Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i> <i>Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.</i>

Koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset:

Rantarakentaminen

Suunnittelumääräys

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen.

Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusranta-avakilometriä kohti. Yhteisrantaaisena loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Vesien tila

Suunnittelumääräys

Koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää.

Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti 20.12.2021 §185 käynnistää Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kokonaismaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella. Tarkoituksena on, että voimaan tullessaan Satakunnan maakuntakaava 2050 kumoaa Satakunnan aiemmat kokonais- ja vaihemaakuntakaavat. Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.4.-13.5.2022 välisen ajan.

Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa ranta-asemakaavaa eikä asemakaavaa.

Rakennusjärjestys

Porin kaupungissa on voimassa 1.1.2021 voimaan tullut rakennusjärjestys.

Rakennusjärjestys ei ole lain mukaan sitovana ohjeena ranta-asemakaavaa laadittaessa.

Kaavan pohjakartta

Suunnittelualueelta on laadittu kaavan pohjakartta (1:2000), joka täyttää maankäyttö- ja rakennuslaissa ranta-asemakaavan pohjakartalle asetetut vaatimukset. Pohjakartta on hyväksytty 21.12.2020 (Teemu Salonen, apulaiskaupungingeodeetti).

2.2 Tavoite

Suunnittelutyön tavoitteena on suunnitella kaava-alueelle Satakunnan maakuntakaavan mahdollistama enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja (RA). Nykyinen rakennuspaikka pihapiireineen mantereeseen läntisellä palstalla osoitetaan ympärivuotiseen asumiseen (AO). Suunnitte-

lualueen korttelien ja rakennusalojen sijoittelussa huomioidaan alueella sijaitseva muinaismuistolain nojalla suojeltu muinaisjäännöskohde suojara-joinen.

2.3 Kaavan vaikuttavuus

Laadittavalla ranta-asemakaavalla ei arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, että ne koskisivat valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita tai että ne olisivat valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeitä.

2.4 Laadittavat selvitykset

Suunnittelualueelta laaditaan seuraavat selvitykset:

- Nykytilanneselvitys
- Emätilaselvitys
- Luontoselvitys (kevät – kesä 2021)

2.5 Arvioitavat vaikutukset

Kaavaa arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

- Ympäristölliset vaikutukset
- Sosiaaliset vaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset
- Mahdolliset muut vaikutukset

Vaikutuksista keskustellaan tarvittaessa viranomaisneuvottelujen yhteydessä. Lopullinen arviointi esitetään kaavaehdotuksen selostusosassa.

3. Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaava koskee.

Suunnittelutyön osallisia ovat ainakin:

- suunnittelualueen maanomistaja, naapurikiinteistöjen maanomistajat sekä mahdolliset vuokra-alueen haltijat
- Porin kaupungin hallintokunnat: tekninen lautakunta, elinvoima- ja ympäristölautakunta
- viranomaiset: Satakuntaliitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakunnan alueellinen vastuumuseo

4. Kaavatyön vaiheet ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Valmistelu- eli luonnosvaihe

Huhtikuu 2021: Ranta-asemakaavan laadinnan *vireille tulo* ja *osallistumis- ja arviointisuunnitelma* tiedoksi ja nähtäville yhdessä *kaavan valmisteluaineiston* kanssa kaavan laatijan tiloissa Turussa sekä internet-sivuilla www.ranta-asemakaava.fi/projektit/pori. Kaava-aineiston nähtävilläolosta ja kaavatyön viireilletulosta ilmoitetaan kirjeitse kaikille osallisille sekä ilmoitetaan Uutisluotsi-lehdessä. Aineisto pidetään nähtävillä 30 päivää, jonka aikana osalliset saavat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä ja jotka otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Kaavaluonnoksesta kaavan laatija pyytää lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Satakuntaliitolta, Satakunnan alueelliselta vastuumuseolta, joille varataan mahdollisuus lausunnon antamiseen kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana.

Ehdotusvaihe

Toukokuu 2022: *Kaavaehdotus nähtäville* Porin kaupunkisuunnittelussa (Yrjönkatu 6 B), ilmoitus Porin kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla (<https://pori.cloudnc.fi/fi-FI/Kuulutukset>), ilmoitus kaupungin virallisessa ilmoituslehdessä, tiedoksi kaavatyön osallisille. Ulkopaiikkakuntalaisia osallisia informoidaan kirjeitse. Kaupunki asettaa kaavaehdotuksen virallisesti nähtäville 30 päiväksi, jolloin osalliset voivat tehdä vielä kirjallisen muistutuksen kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta kaupunki pyytää tarvittaessa lausunnot viranomaisilta.

Hyväksymisvaihe

Syys-Lokakuu 2024: Kaupungin *hyväksymispäätös*. Hyväksymistä koskevasta päätöksestä on mahdollista *valittaa* Turun hallinto-oikeuteen.

5. Yhteystiedot

Kaavan laatimisesta hyväksymiskäsittelyvaiheeseen asti vastaa Nosto Consulting Oy (y-tunnus 2343223-6).

Kaavan laatija:

dipl.ins. Pasi Lappalainen
puh. 0400 858101, pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Nosto Consulting Oy
Brahenkatu 7, 20100 TURKU

Porin kaupunki:

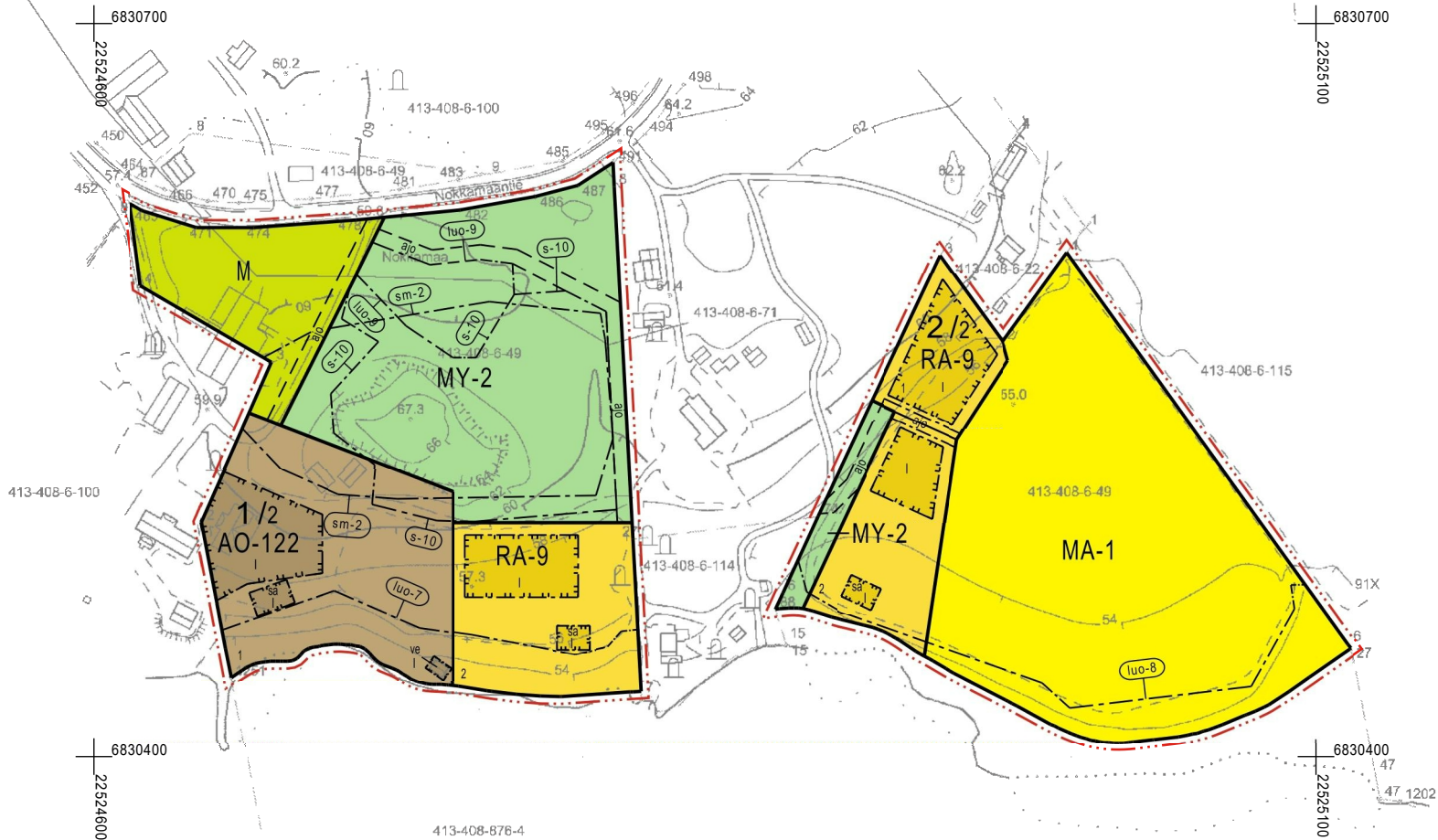
kaavoitusyksikön päällikkö Risto Reipas
puh. 044 701 1609, risto.reipas@pori.fi

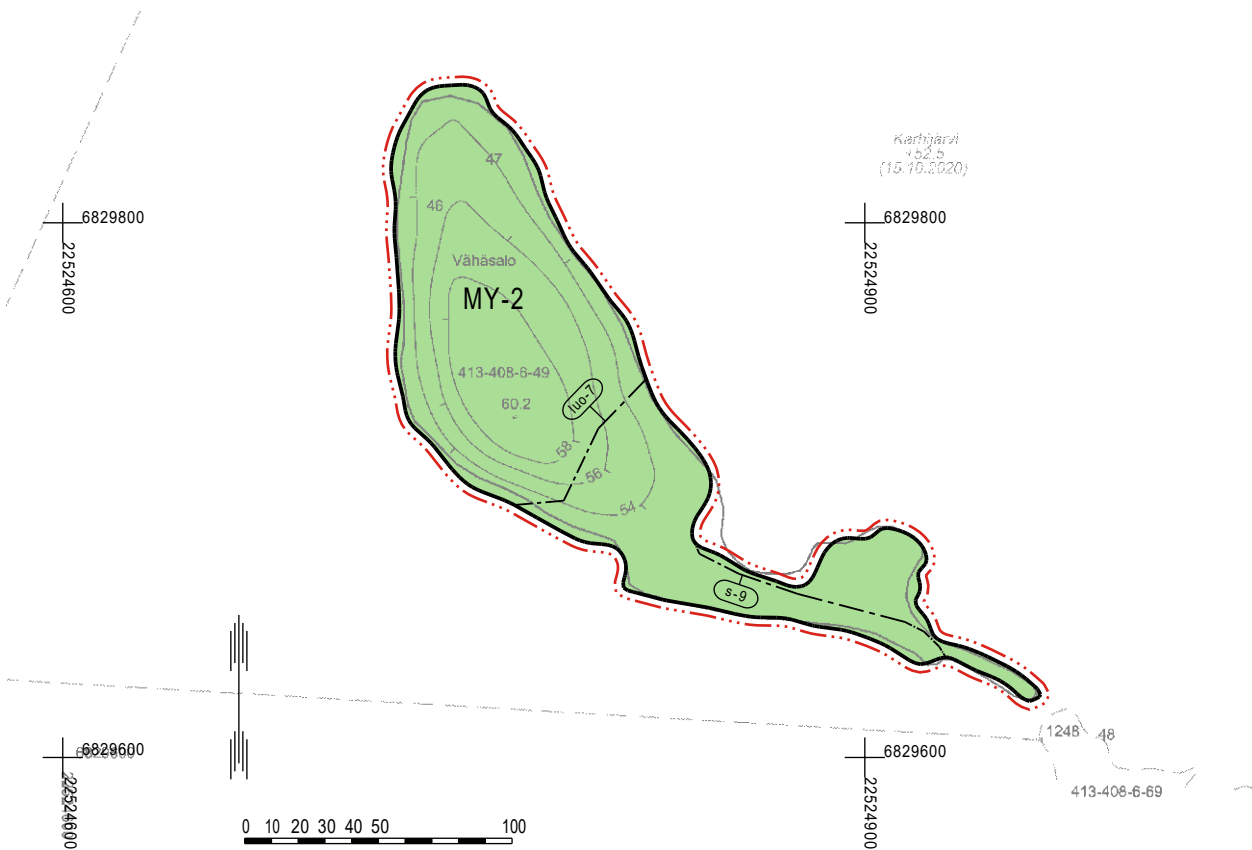
Elinvoima- ja ympäristötoimiala, kaavoitusyksikkö: Yrjönkatu 6 (Porin Leijona). Postiosoite: PL 121, 28101 Pori

6. Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat parannusehdotukset voi osoittaa edellä nimetyille henkilöille kaavoitustyön aikana.

Nosto Consulting Oy

Kaavoituksen pohjakartta Mittausluokka: 3		Mk: 1:2000	Kartan laatija: Maanmittauspalvelu Puttinen Oy
Kaupunki: Pori		Kartan laatimistapa:	
Alue: Nokkamaa, Vähäsalo		Ilmakuvadigitointi, MML laserkeilausaineisto, MML maastotietokanta ja Maastomittaukset	
Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK22		Kartta hyväksytty: 21.12.2020	
Korkeusjärjestelmä: N2000		Teemu Salonen apulaiskaupungingeodeetti	

PORIN KAUPUNKI

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

~~29.4.2022~~ 13.5.2024

1:2000

Ranta-asetmakaava koskee:

Osaa kiinteistöä 413-408-6-49 KALLIO.

Ranta-asetmakaavalla muodostuu:

Korttelit 1 ja 2, maa- ja metsätalousaluetta, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta sekä maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

RANTA-ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

AO-122

Erillispientalojen korttelialue.

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä erillisen saunan ja venevajan. Alueen rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus on 300 k-m².

RA-9

Loma-asuntojen korttelialue.

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. Lomarakennuksen kerrosala saa olla enintään 100 k-m², erillisen saunarakennuksen enintään 25 k-m² ja talousrakennusten enintään 55 k-m². Rakennusten kokonaiskerrosala saa rakennuspaikalla olla enintään 155 k-m².

M

Maa- ja metsätalousalue, jolla ei ole rakennusoikeutta.

MA-1

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennusoikeutta.

MY-2

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Alueella ei ole rakennusoikeutta.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

—

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

— — — —

Ohjeellinen osa-alueen raja.

— — — —

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

2 / 2

Korttelin numero/rakennuspaikkojen enimmäislukumäärää korttelissa osoittava luku.

1

Ohjeellisen tontin/rakennuspaikan numero.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

□

Rakennusala.

□
sa

Rakennusala, jolle saa rakentaa saunan.

□
ve

Rakennusala, jolle saa rakentaa venevajan.

sm-2

Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Satakunnan museo) lausunto.

s-9

Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, tervaleppäkorpi. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

s-10

Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta.

luo-7

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.

luo-8

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.

luo-9

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruohoniitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.

ajo

Ohjeellinen ajoyhteys.

Yleiset määräykset:

Uudisrakentaminen tulee sopeuttaa sijaintinsa, rakennustapansa ja väriyksensä suhteen ympäristöönsä ja ympäröivään maisemaan. Rakennusten on oltava puurakenteisia ja julkisivupinnoissa on suosittava luonnonmukaisia ja maanläheisiä värisävyjä. Vanhat rakennukset saa kuitenkin käsitellä niiden alkuperäisellä värillä. Vesikatteen ja savupiippujen on väriykseltään oltava tummia ja maastoon ja ympäristöön soveltuvia. Lomarakennusten rannanpuoleinen julkisivukorkeus saa olla enintään 3,5 m.

Rakennuspaikan rakentamaton osa on hoidettava luonnonvaraisena ja rakennuspaikalla on säilytettävä maiseman kannalta merkittävä puusto. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.

Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ranta-asemakaava-alueella ilman kunnan rakennusvalvontaviranomaisen myöntämää maisematyölupaa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita ranta-asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin.

Ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen, tulee olla yhteydessä Satakunnan museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.

Karhijärven rannalla asuinrakennusten tulvaherkkien rakenteiden alin perustamistaso tulee olla vähintään +54,20 m (korkeusjärjestelmä N2000). Mahdollinen pengerrystyö rakennusten perustuvaiheessa on tehtävä ympäristöä vaihingoittamatta ja se on maisemoitava. Pengerrystyön jälkeen on rakennusten ja rannan väliin istutettava suojapuustoa.

Valaistuksessa on huomioitava alueen merkitys lepakoille. Piha-alueilla on vältettävä tarpeettoman keinovalon lisäämistä.

Kiinteistöllä syntyvät jätevedet on käsiteltävä yleisen viemäriverkoston ulkopuolella sijaitsevien kiinteistöjen jätevesien käsittelystä annetun lainsäädännön ja Porin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten edellyttämän vaatimustason mukaisesti.

Kiinteistön jätehuolto tulee järjestää jätehuollosta annetun lainsäädännön ja voimassa olevien kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.

PORIN KAUPUNKI Kallion ranta-asemakaava	Nähtävillä: 19.5. - 17.6.2022 Hyväksytty: __ __.__.2024 § __ Tullut voimaan: __.__.2024
 NOSTO Consulting Nosto Consulting Oy Brahenkatu 7, 20100 Turku www.nostoconsulting.fi puh. 0400 858 101	Työnumero, versio 1:2000 YSK 451-RAK2007 413 R/19 PRIDno-2021-106 Tiedosto: Pori_Kallion_RAK_05_hyvaksynta_dwg
Päiväys: Turussa 13.5.2024	Pasi Lappalainen, dipl.ins.

Kallion ranta-asemakaava
Emätilaselvitys ja mitoitustaselma

Nosto Consulting Oy
13.5.2024

Laadittu 19.9.1969 tilajakotilanteen mukaan.

Kiinteistötunnus ja nimi	Rek. pvm.	Pinta-ala ha	Todellinen rantaviiva m	Muunnettu rantaviiva (ilman läh. kertoimia) m	Läheisyys-kertoin	Mitoitusrantaviiva m	Rak. oikeus (lay/km)	Mitoitus osa-alueittain	Mitoitus yhteensä	Rakennettu lay	Rakennettu / kaavoitettu lay	Vapaa rantam	Huom.
413-408-6-49 KALLIO	18.3.1967	50,370	1 256	300	0,5	150	3	0,45	3,81	1	3,5	490	Kaavassa 1 AO, 2 RA (omarrantainen) ja 1 RA (ei-omarrantainen)
				420	1	420	8	3,36					
> 413-408-6-121 Kaukola	20.12.2017	13,290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Ei sijaitse rantavyöhykkeellä. Rakentamaton ja kaavoittamaton.
413-408-6-49 KALLIO		63,660	1 256	720				3,81	3,81	1,0	3,5	490	

lay = loma-asuntoyksikkö

Mitoitusrantaviivan laskemisessa on käytetty vastarannan läheisyyskertoimina:

alle 100 m 0,5
100-150 m 0,75
yli 150 m 1

Niemien, kannaksien ja saarien osalta on käytetty kertoimina:

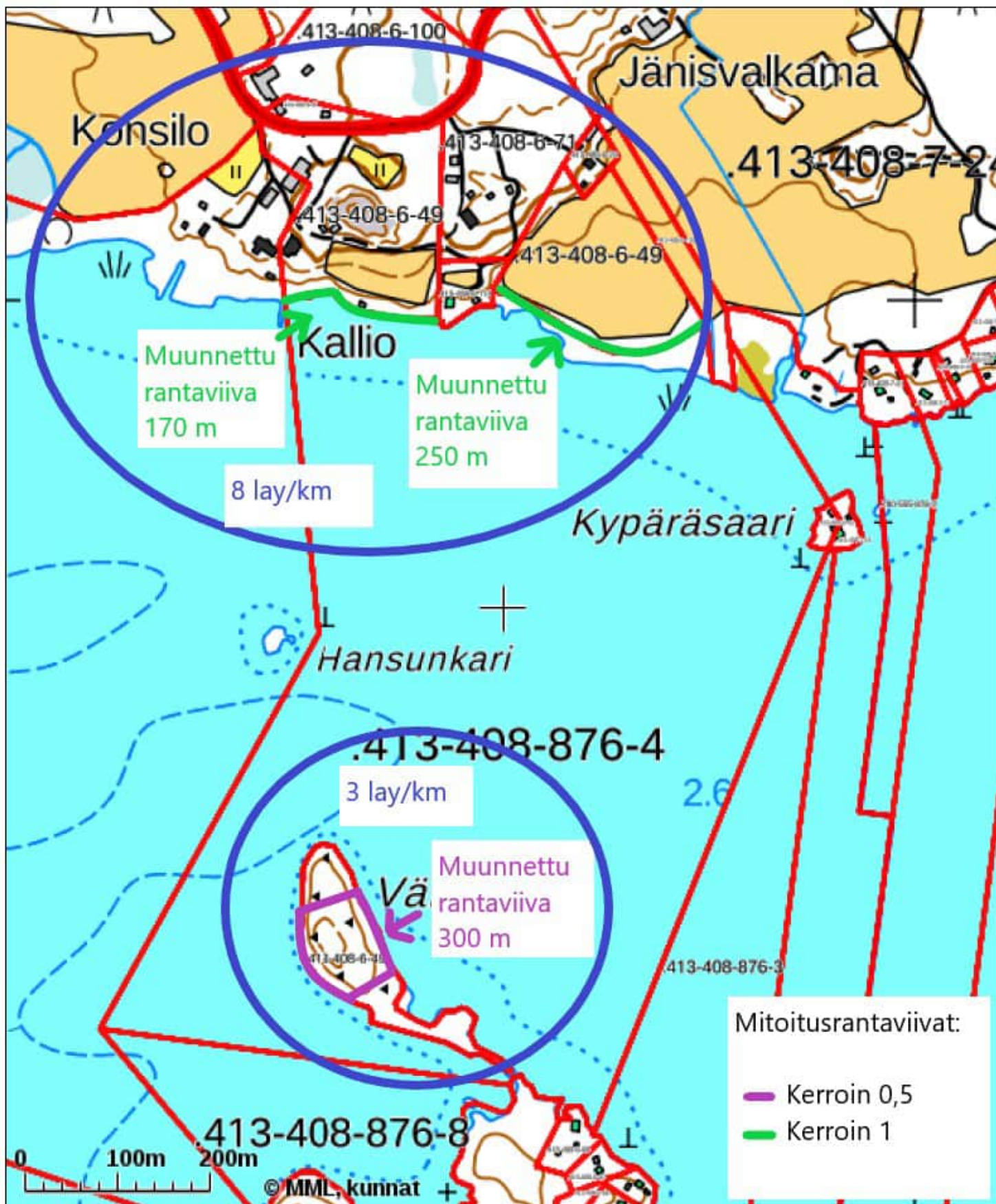
leveys alle 50 m 0
leveys 50 - 100 m 0,5
leveys 100 - 150 m 0,75

lay / km	6,1 lay
ha / lay	18,2 ha
Muunnettu rantaviiva	0,72 km
Mitoitusrantaviiva	0,57 km
Vapaa ranta	0,49 km
Vapaan rannan osuus muunnetusta rantaviivasta 68 68,06 %	

Mitoitus	3,81
Kaavassa/rakennettu	3,5
Rakennusoikeutta kaavan jälkeen	0,31

KIINTEISTÖTIETOPALVELU

Liite 1 Rantaviivan mitoitus

Tulosteen keskipisteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N: 6835668.25, E: 259553.39486695

Karttatuloste ei ole mittatarkka. Kiinteistörajat ja -tunnukset päivitetään toistaiseksi vain kerran viikossa.

Rekisteripalvelujen kautta kartalle haetut palstat ja määräalat ovat ajantasaiset.

Tulostettu Kiinteistötietopalvelusta 28.03.2022.

KALLION RANTA-ASEMAKAAVAN LUONTOSELVITYS

FM (biologi) Turkka Korvenpää

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy

26.10.2021

Sisällys:

1. JOHDANTO.....	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet.....	5
3.1 Kallion niitty.....	5
3.2 Kallion haka	6
3.3 Kallion rantalehto	9
3.4 Kallion metsäluhta ja kostea lehto.....	10
3.5 Vähäsalon lehto	11
3.6 Vähäsalon tervaleppäkorpi.....	13
4. LEHMIKSET	13
5. LUONTOTYYPPIKUVIOT.....	16
6. LINNUSTO	18
6.1 Menetelmät.....	18
6.2 Tulokset ja niiden tulkinta.....	19
7. LEPAKOT.....	22
7.1 Menetelmät.....	22
7.2 Tulokset ja niiden tulkinta.....	23
8. LIITO-ORAVA.....	24
8.1 Menetelmät.....	24
8.2 Tulokset ja niiden tulkinta.....	25
9. VIITASAMMAKKO.....	25
9.1 Menetelmät.....	25
9.2 Tulokset ja niiden tulkinta.....	26
10. MUU LAJISTO.....	27
11. YHTEENVETO SUOSITUKSISTA.....	28
12. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	30

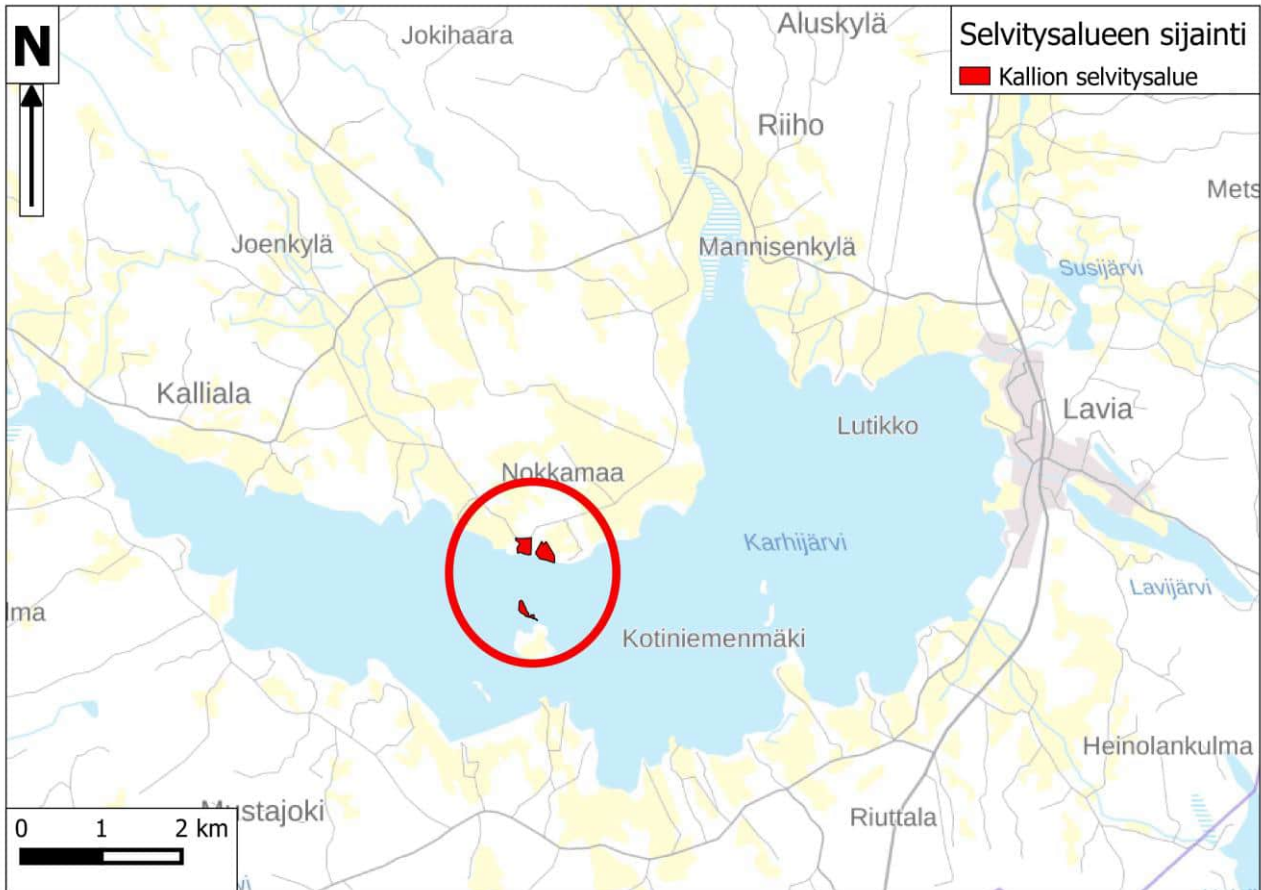
Kannen kuva: Kallion haka (luontotyyppikuvio 4) kuvattuna etelästä päin.

Pohjakartta ja ilmakeku: © Maanmittauslaitos 10/2021

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy, Hanhenkaari 10 as 16, 21420 Lieto,
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä Lavian Nokkamaassa sijaitsevan Kallion ranta-asemakaava-alueen luontoselvityksen (kartta 1).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Luontoselvityksen tarkoituksena oli kartoittaa alueen luontoarvot ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työhön sisältyi linnustokartoitus, lepakkoselvitys, liito-oravakartoitus, viitasammakkokartoitus, muiden EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien ja uhanalaisten lajien esiintymien selvitys sekä luontotyyppikartoitus. Luontotyyppikartoituksessa kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyypit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt, valtakunnalliset Metso-kriteerit täyttävät kohteet, uhanalaiset luontotyypit sekä muut luontoarvoiltaan merkittävät luontotyypit. Lisäksi alue jaettiin kasvillisuudeltaan ja luonnonoloiltaan yhtenäisiin luontotyyppikuvioihin.

Luontoselvityksen laati FM (biologi) Turkka Korvenpää. Alueelle tehtiin ensimmäinen maastokäynti jo syksyllä 2020, jolloin haarukoitiin alustavasti alueen mahdollisia luontoarvoja. Tällöin mm. arvioitiin alueen soveltuvuutta liito-oravan elinympäristöksi sekä paikannettiin potentiaaliset viitasammakon kutupaikat. Varsinaisesti maastotyöt tehtiin touko-elokuussa 2021. Työn tausta-aineistoksi hankittiin Suomen Lajitietokeskuksesta tiedot alueelta aiemmin tunnetuista lajiesiintymistä.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue sijaitsee Lavian Nokkamaan kylässä Karhijärven pohjoisrannalla. Se kattaa osan kiinteistöstä R: no 413-408-6-49 Kallio, ja alueeseen sisältyy myös Vähäsalon saari (kartta 1).

Selvitysalueeseen sisältyvä manneralue jakaantuu kahteen osaan. Osista läntisemmällä on yhä selvästi nähtävissä alueen aiempi laidunkäyttö. Tämän voi havaita erityisesti Kallion tilakeskuksen koillispuolella sijaitsevalla mäellä. Vaikka hoidon päättymisen jälkeen umpeenkasvu ja niittyjen rehevöityminen onkin edennyt jo suhteellisen pitkälle, olisi alueelle vielä hoidolla palautettavissa perinnebiotooppiarvoja. Entisellä hakamaalla kasvaa runsaasti metsälehmusta ja lehtokasvillisuus on siellä muutenkin rehevää. Pohjoisempana Nokkamaantien varrella kasvaa vanhaa kuusikkoa. Järvenrannan lähellä on viljelykäytössä oleva pelto ja rannalla tiheää lehtimetsää. Manneralueen itäisempi osa muodostuu pellostä sekä järvenrannan luhtaisesta rantametsästä, jonka edustalla kasvaa kapealti ruovikkoa. Lisäksi itäisempään osaan kuuluu kapea metsäkaistale pellon pohjoisreunalla. Längisemmän ja itäisemmän osa-alueen välissä on omakotitalo puutarhoineen ja Karhijärven rannalla kesämökki pihoineen. Kallion tilakeskus sijaitsee läntisemmän osa-alueen länsipuolella. Varsinaisella selvitysalueella ei ole tällä hetkellä rakennuksia yhtä Kallion ulkorakennusta lukuun ottamatta.

Vähäsalon saari sijaitsee Karhijärven keskellä noin 600 m etelään muusta selvitysalueesta. Vähäsalo on rakentamaton metsäinen saari, joka on selvästi ollut aikoinaan laidunnettu. Saaren eteläosassa on lehtoa ja pienialainen, mutta edustava tervaleppäluhta.

3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteET

Alueen luontotyyppejä ja kasvillisuutta havainnoitiin ensimmäisen kerran jo syksyllä 2020 sekä kevään ja alkukesän 2021 liito-orava-, viitasammakko- ja linnustokartoitusten yhteydessä. Toukokuun maastokäyntien yhteydessä keskityttiin erityisesti kevätkasviston inventointiin. Varsinainen tarkempi luontotyyppien ja kasvillisuuden kartoitus tehtiin 2.7.2021 (mantereella olevan kiinteistön läntinen osa) ja 31.7.2021 (mantereella olevan kiinteistön itäinen osa ja Vähäsalo).

Selvitysalueella on useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Näistä mantereella sijaitsevat yksi niitty, yksi entinen hakamaa, yksi lehto ja yksi metsäluhta. Vähäsalossa on lehto ja tervaleppäluhta. Arvokkaat luontotyyppikohteet on merkitty karttoihin 2 ja 4 ja niitä koskevat keskeiset maankäyttösuositukset karttoihin 10-11.

3.1 Kallion niitty

Kallion tilakeskuksen koillispuolella sijaitsee kostea - tuore niitty (kuva 1), jolla on rehevöitymisestä huolimatta yhä perinnebiotooppiarvoa. Niityn pohjoislaidalla on säilynyt tuoreen suurruohoniityn laikkuja. Niityllä kasvaa runsaasti koiranputkea, karhunputkea, ojakellukkaa ja metsäkurjenpolvea. Muuta lajistoa ovat mm. mesiangervo, nokkonen, harakankello, röyhyvihvilä, nurmitähkiö, suo-ohdake ja jänönsara. Hoidolla niitystä voitaisiin kunnostaa todennäköisesti arvokas perinnebiotooppi.

Kuva 1. Kallion niitty.

Maankäyttösuositus: Paikallisesti arvokas niitty muodostaa osan Kallion tilakeskuksen itäpuolisesta perinnebiotooppialueesta. Tuore suuruuhoniitty on erittäin uhanalainen luontotyyppi. Niitylle ei tulisi rakentaa ja niittyä olisi hyvä alkaa hoitaa joko niittämällä tai laiduntamalla osana laajempaa kokonaisuutta yhdessä entisen hakamaan (kohde 3.2 ”Kallion haka”) kanssa.

3.2 Kallion haka

Kallion tilakeskuksen koillispuolella kohoavalla kalliomäellä on entinen hakamaa, joka on hyvää vauhtia kasvamassa umpeen tuoreeksi lehdoksi (kannen kuva, kuva 2). Puustossa on yhä nähtävissä selvä hakamaarakenne, jossa kookkaita vanhoja ja osittain huonokuntoisia puita kasvaa harvassa. Niiden lomaan on ehtinyt kasvaa jo nuorempaa puustoa. Myös katajan runsaus viittaa aiempaan laidunkäyttöön, mistä todistavat myös maastosta löytyneet vanhat aidantolpat. Kuvion puustossa on runsaasti vanhaa haapaa sekä metsälehmuksia. Yhteensä laskettiin 18 runkomaista (läpimitta 1,3 m korkeudella yli 7 cm) metsälehmusta. Tässä monirunkoiset puut (selvästi samasta juuresta lähtevät, vesomisen kautta syntyneet rungot) on laskettu yhdeksi puuksi luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen mukaisesti (Pääkkönen & Alanen 2000). Tulokinnassa noudatettiin varovaisuutta siten, että vierekkäiset rungot tulkittiin erillisiksi puiksi, jos ei ollut täysin selvää, että kyseessä ovat samasta juuresta vesoneet puut. Lisäksi kuviolla kasvaa runsaasti pienempiä metsälehmuksen taimia ja vesoja. Haavan ja metsälehmuksen lisäksi puustoon kuuluu kuusta, koivua ja mäntyä. Lahopuuta on jonkin verran, mm. koivupötkelöitä, haapapötkelö ja pystyyn kuollut kuusi sekä riukumaista maapuuta. Pensaskerroksessa on katajan ohella nuotta pihlajaa ja runsaasti lehtokuusamaa sekä taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa huomio kiinnittyy runsaaseen sinivuokkoon. Muuta kasvistoa ovat esim. lehtonurmikka, metsäkurjenpolvi, lillukka, kalliokieli, kallioimarre, kurjenkello, ahomansikka, nuokkuhelmikkä ja kivikkoalvejuuri sekä runsaat kieli, mustikka ja metsäkastikka. Länsiosan kalliolla (kuva 3) kasvaa mm. keltamaksaruohoa, haisukurjenpolvea, lampaannataa, ahosuolaheinää, hopeahanhikkia ja huomionarvoista perinnebiotooppilaji pölkkyruohoa.

Maankäyttösuositus: Kallion haka on arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoisena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana lehtona. Se täyttää Metso-kriteerit luokassa I (lehto / puustoinen perinnebiotooppi). Sekapuuhaakamaa on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä hetkellä aivan täytä luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmuksia on vähemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien ja vesojen annetaan varttua, täyttyy luonnonsuojelulain

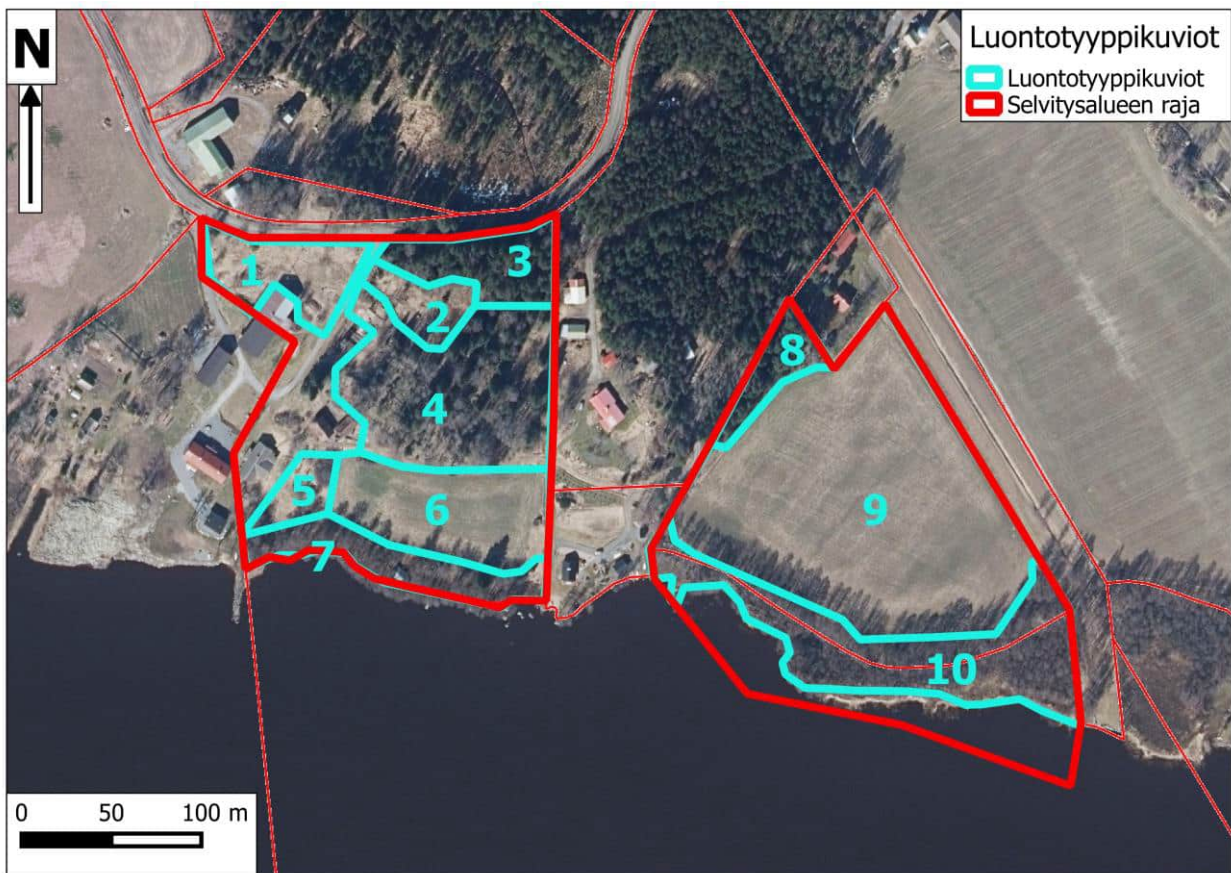
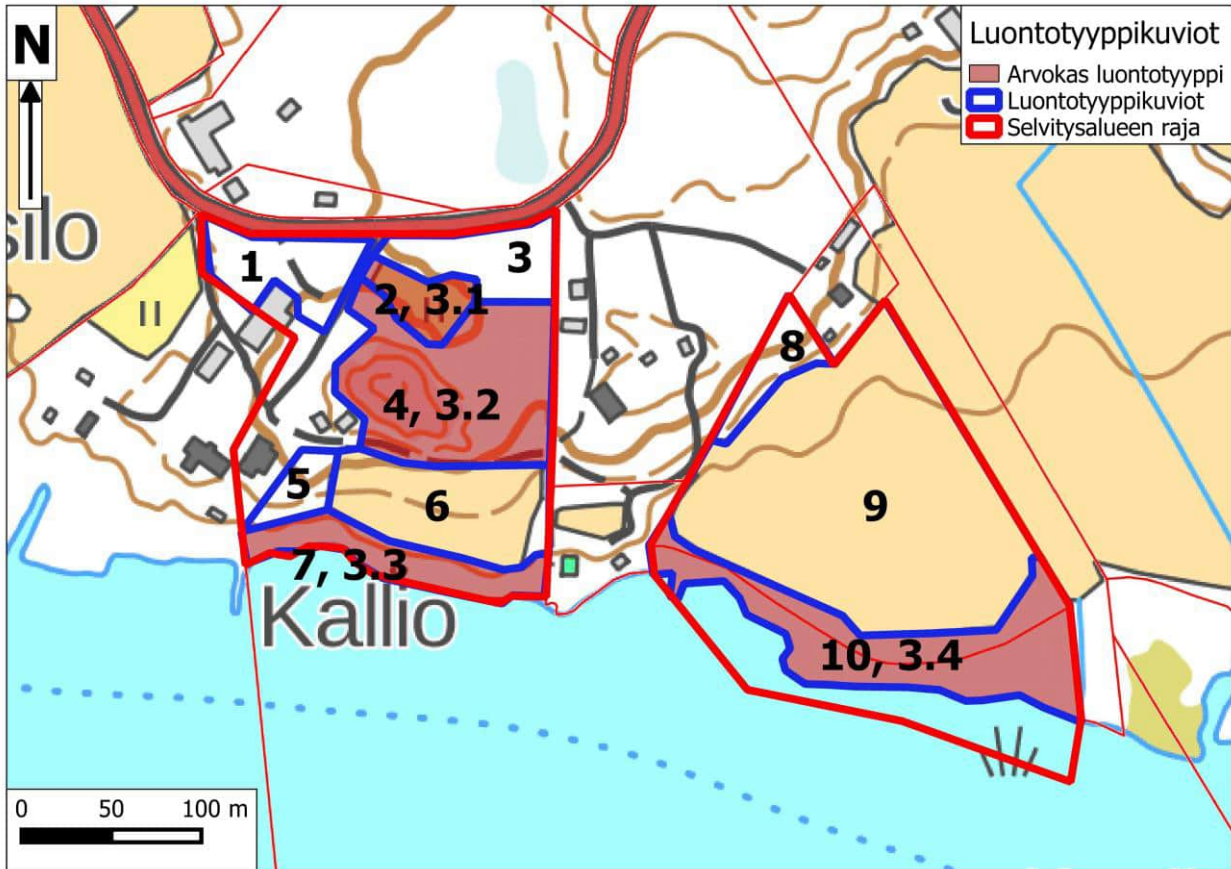
jalopuumetsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan siten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka tulee säilyttää rakentamattomana. Sitä voidaan hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Vaikkei hakaa alettaisikaan hoitaa perinnebiotooppina, voi myöhemmin olla tarpeen mm. nuorten kuusten poisto erillisen hoitosuunnitelman mukaan ja ELY-keskuksen ohjauksessa, mutta akuuttia tarvetta puuston kohdistuviin toimiin ei tällä hetkellä ole.

Kuva 2. Kallion haan puustoa.

Kuva 3. Kallio hakamaan keskellä.

Kartat 2-3. Manneralueen luontotyyppikuviot maastokartalla ja ilmakuvalla.

3.3 Kallion rantalehto

Läntisellä osa-alueella Karhijärven rannassa sijaitsee kapea, aikoinaan laidunnettu tuore keskiravinteinen lehto (kuva 4). Puustossa erottuu yhä hakamaarakennetta. Vanhojen koivujen lomassa kasvaa nuorempaa puustoa. Varsinkin nuorta pihlajaa on hyvin runsaasti. Järvenrantaa reunustavat tervalepät, joista osa on järeitä. Kuviolla kasvaa myös yksi suuri kuusi ja länsiosassa varsin kookas lehmus (kyseessä saattaa olla puistolehmus) sekä pienempi runkomainen lehmus, joka sekin voi olla puistolehmus. Pensaskerroksessa tavataan lehtipuiden taimien lisäksi punaherukkaa, tertsuseljaa, tuomea ja lehtokuusamaa. Kenttäkerroksessa huomiota kiinnittää kielon runsaus. Muuhun kasvistoon lukeutuvat mm. nurmilauha, lillukka, metsäkurjenpolvi, kurjenkello ja keltamo. Puuston keskellä on vanha vaja ja pellon reunaan on aikoinaan koottu kiviä valliksi.

Maankäyttösuositus: Kallion rantalehto on kasvillisuudeltaan melko vaatimaton ja syntynyt laidunnuksen päättymisen jälkeen alkaneen umpeenkasvun tuloksena. Se täyttää kuitenkin juuri ja juuri metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän lehtona ja Metso-kriteerit luokassa II. Tuore keskiravinteinen lehto on myös Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Lehto olisi hyvä jättää pääosin rakentamatta. Haluttaessa se voidaan rajata mukaan, jos aluetta aletaan hoitaa perinnebiotooppina. Erityisiä perinnebiotooppiarvoja lehdossa ei kuitenkaan ole säilynyt.

Kuva 4. Kallion rantalehto.

3.4 Kallion metsäluhta ja kostea lehto

Manneralueen itäisemmässä osassa Karhijärven rannalla on puustoltaan melko kauan ilman merkittävää käsittelyä ollut luhtainen rantametsä-metsäluhta (kuva 5) ja kostea lehto. Aivan järvenrannassa on kapea ruovikko, joka muuttuu nopeasti tiheähköksi, ajoittain tulvivaksi lehtimetsäksi. Paikoitellen vettä on painanteissa suurimman osan vuotta ja monin paikoin mätäs- ja rimpipintojen vaihtelu on selvää. Puusto koostuu tervalepistä ja hieskoivuista sekä muutamista halavista. Maassa makaa melko runsaasti kapeaa lehtimaapuuta. Pensaskerroksessa kasvaa pajuja (mm. kiiltopajua), vähän mustaherukkaa ja pellonreunan lähellä tuomea. Monimuotoiseen luhtakasvistoon kuuluvat esim. järvikorte, rantamatar, kurjenjalka, suoputki, terttualpi, ranta-alpi, harmaasara, korpikastikka, viitakastikka, vehka, järviruoko, viiltosara, myrkkyykeiso, rantakukka, mesiangervo, luhtavuohennokka, rönsyleinikki ja keltakurjenmiekka. Sammalista tavataan mm. luhtakuirisammalta, okarahkasammalta ja luontoarvoja osoittavaa kantoahohtosammalta. Aivan kuvion koilliskulma ja pellonreuna ovat muuta kuviota kuivempaa lehtoa. Koilliskulmassa kasvaa esim. taikinamarjaa ja kieloa. Metsäluhta ja lehto päättyvät idässä tilanrajalla rantaan vievään pengerrytyyseen polkuun ja täyttömaalle perustettuun nurmikkoon ja lännessä samoin kiinteistönrajalla kesämökin pihaan.

Kuva 5. Kallion metsäluhtaa.

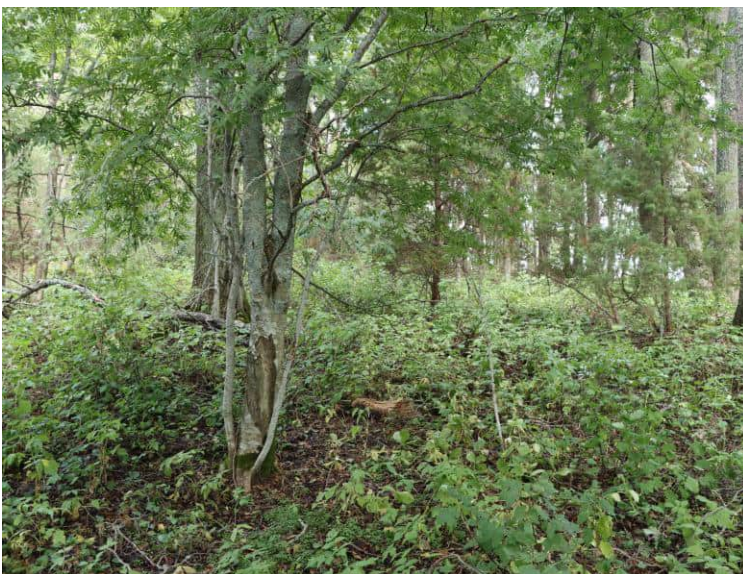
Maankäyttösuositus: Kallion metsäluhta ja kostea lehto ovat paikallisesti arvokkaita, metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Ne täyttävät Metso-kriteerit luokassa I. Luhtaa ei tulkittu luonnonsuojelulain luontotyyppiä (tervaleppäkorpi), koska se on suhteellisen karu. Metsäluhta on Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Kostea lehtoa (Etelä-Suomessa silmälläpidettävä luontotyyppi) on kohteella

vain pienialaisesti. Kallion metsäluhta ja kostea lehto tulee jättää rakentamatta ja niiden olisi hyvä antaa kehittyä kokonaan luonnontilassa, jolloin puuston kasvaessa ja lahopuun lisääntyessä kohteen edustavuus paranee entisestään.

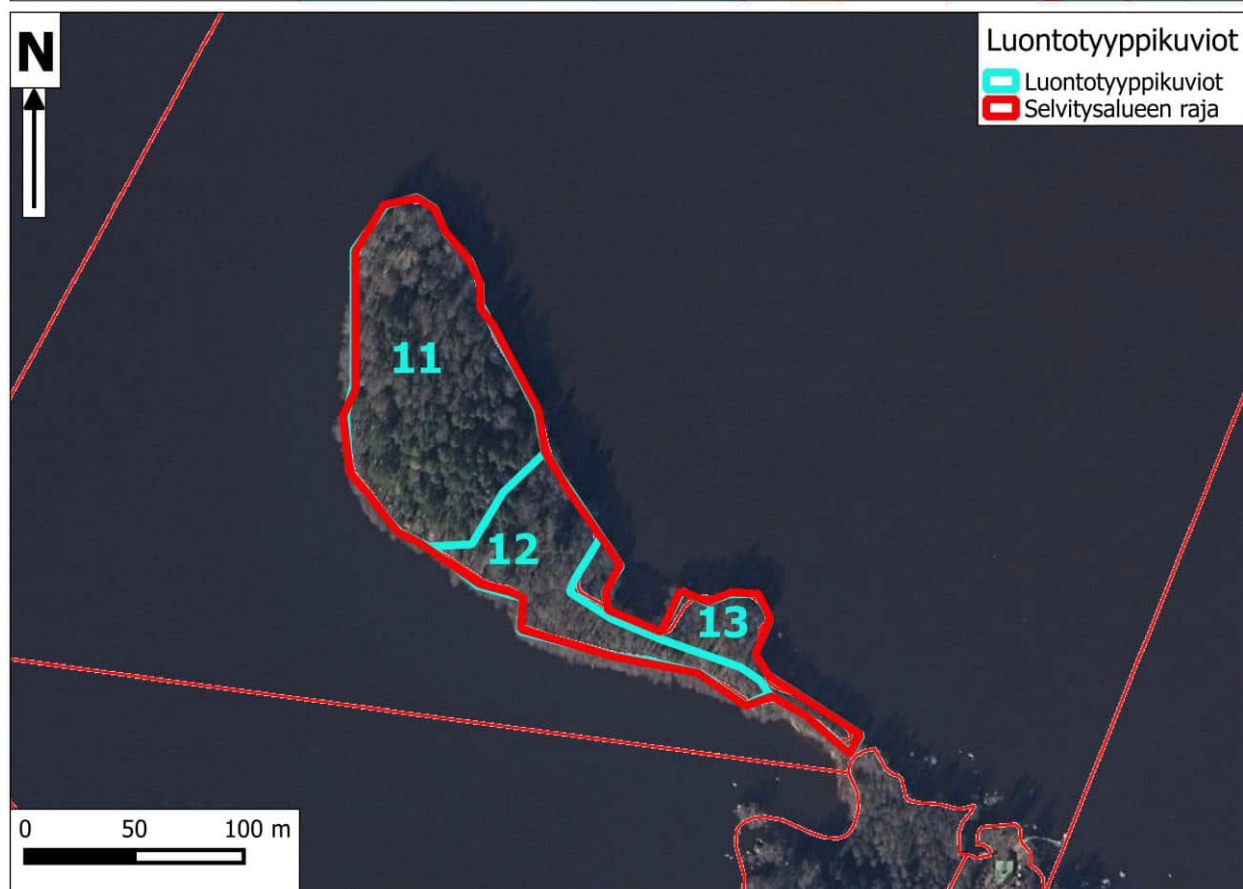
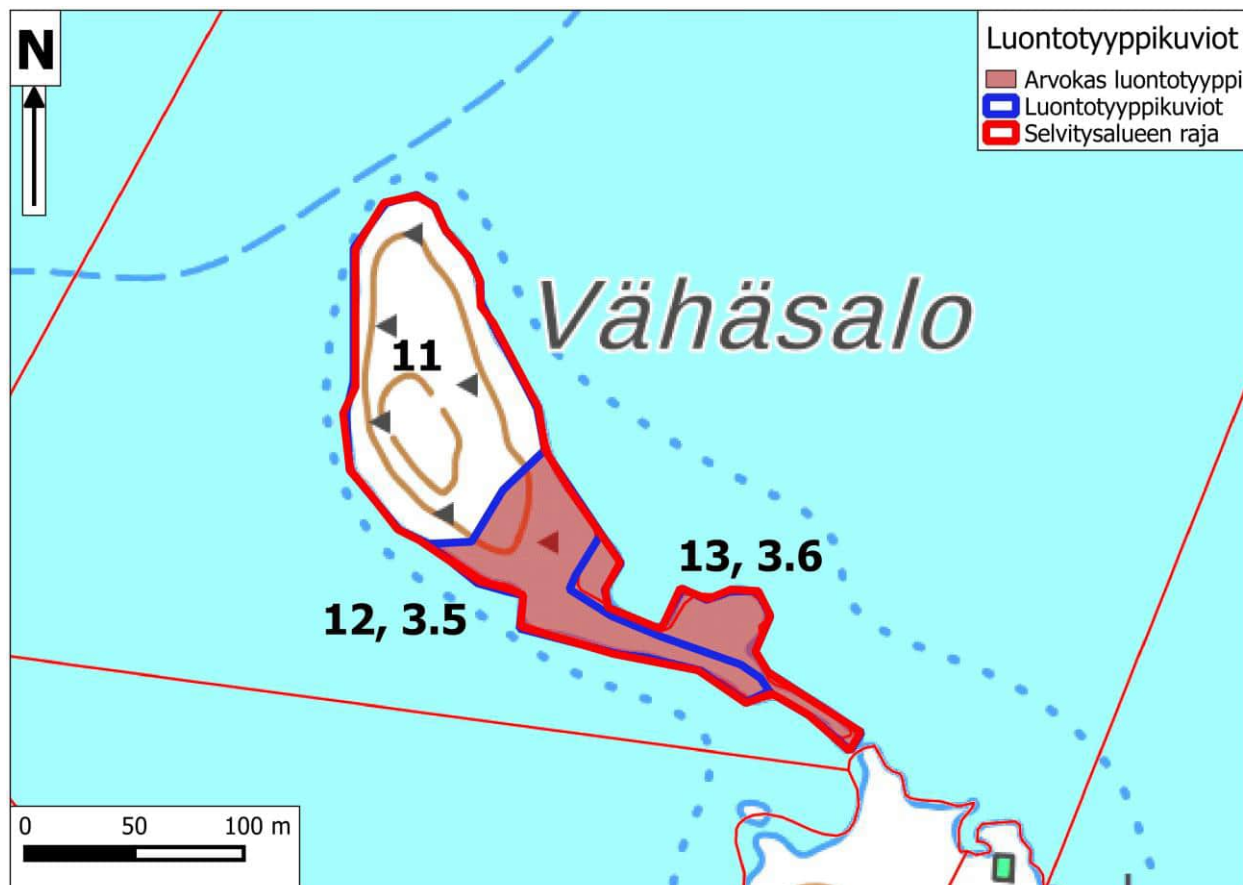
3.5 Vähäsalon lehto

Vähäsalon saaren eteläosassa on puustoltaan vaihtelevaa lehtoa (kuva 6), joka on aikoinaan ollut ilmeisesti laidunnettu. Puustossa tai kenttäkerroksen kasvillisuudessa tämä ei kuitenkaan enää ole kovin selvästi havaittavissa. Lehdon eteläosassa kapealla kannaksella on koivuvalaista ja kosteaa keskiravinteista lehtoa. Vähäsalon länsirannalla kasvaa kookastakin tervaleppää ja ranta on hyvin kapealti luhtainen, Ylempänä rinteellä metsätyyppi vaihtuu tuoreeksi keskiravinteiseksi lehdoksi ja kohteen koillisosassa kasvaa järeitä kuusia. Lahopuuta on vielä melko niukasti. Tuoreen lehdon pensaskerroksessa esiintyy mm. taikinamarjaa ja lehtokuusamaa ja kenttäkerroksessa metsäkastikkaa, lillukkaa, ahomansikkaa, oravanmarjaa, kieloa, lehtonurmikkaa, lehtoarhoa ja sudenmarjaa. Kosteampien kohtien kasvistoon kuuluvat esim. viitakastikka, punaherukka, vadelma, karhunputki, nokkonen ja mesiangervo.

Maankäyttösuositus: Vähäsalon lehto on paikallisesti arvokas. Se täyttää Metso-kriteerit luokassa II. Lehdon puusto on luonnontilaisen kaltaista, ja lehto täyttää metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän. Kosteaa keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa silmälläpidettävä ja tuore keskiravinteinen lehto uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Vähäsalon lehto tulee jättää rakentamatta ja metsänkäsittelyssä ei saa muuttaa lehdon ominaispiirteitä.

Kuva 6. Vähäsalon lehto.

Kartat 4-5, Vähäsalon luontotyyppikuviot maastokartalla ja ilmakuvalla.

3.6 Vähäsalon tervaleppäkorpi

Vähäsalon eteläosassa sijaitsee pienialainen, mutta jokseenkin luonnontilainen ja edustava tervaleppäluhta (kuva 7), joka täyttää luonnonsuojelulain mukaisen tervaleppäkorven määritelmän. Tervaleppäluhtaa kasvaa vähän koivua. Maassa makaa jonkin verran kapeaa lehtilahopuuta. Mätäs- ja rimpipintojen vaihtelu on selvää. Luhtakasvustossa kasvaa runsaasti vehkaa, minkä lisäksi monipuoliseen luhtakasvustoon kuuluvat mm. terttualpi, suoputki, rantayrtti, ranta-alpi, viitakastikka, kurjenjalka, luhtavuohennokka, keltakurjenmiekka, viiltosara, rantakukka, hiirenporras ja rantamatara. Hiirenporras ja muut saniaisat ovat melko niukkoja. Sammalista tavataan esim. hetealvesammalta, okarahkasammalta, kilpilehväksammalta, luhtakuirisammalta ja otaluhtasammalta. Luhtakasvustossa sijaitsevassa pienessä lahdenpoukamassa kasvaa vähän saraikkoo ja ulpukkaa.

Maankäyttösuositus: Vähäsalon tervaleppäkorpi on luonnonsuojelulain suojelema luontotyyppi. Se täyttää valtakunnalliset Metso-kriteerit luokassa I. Tervaleppäluhta on lisäksi Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Korven pienialaisuus laskee sen edustavuutta, mutta kohdetta voi pitää maakunnallisesti arvokkaana. Sen tulee antaa kehittyä luonnontilassa.

Kuva 7. Vähäsalon tervaleppäkorven rehevää luhtakasvillisuutta.

4. LEHMUKSET

Selvitysalueeseen sisältyvällä manneralueella kasvaa runsaasti metsälehmusta (kartta 6).

Eniten metsälehmäksi on Kallion tilakeskuksen koillispuolella sijaitsevalla entisellä hakamaalla, josta laskettiin yhteensä 18 runkomaista (läpimitta 1,3 m korkeudelta yli 7 cm) metsälehmusta. Tässä monirunkoiset puut (selvästi samasta juuresta lähtevät, vesomisen kautta syntyneet rungot) on laskettu yhdeksi puuksi luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen mukaisesti (Pääkkönen & Alanen 2000). Tulkinnassa noudatettiin varovaisuutta siten, että vierekkäiset rungot tulkittiin erillisiksi puiksi, jos ei ollut täysin selvää, että kyseessä ovat samasta juuresta vesoneet puut. Kaiken kaikkiaan yli 7-senttisiä metsälehmuksen runkoja oli siis hieman enemmänkin. Lisäksi vanhalla hakamaalla kasvaa pienempiä, ei vielä runkopuun mitan täyttäviä, metsälehmuksen taimia ja vesoja.

Joitakin metsälehmäksi runkopuuta pienempiä vesoja on myös Nokkamaantien eteläpuolen kuusikossa (luontotyyppikuvio 3) sekä manneralueen itäisen osa-alueella luontotyyppikuviolla 8.

Läntisen osa-alueen länsireunalla Karhijärven rannan lähellä on hyvin kookas lehmus, joka lienee kuitenkin puistolehmus. Sen lähellä kasvoi myös nuori lehmus.

Selvitysalueen kahden osa-alueen välissä on lisäksi yksi runkomainen metsälehmus.

Luonnonsuojelulaki määrittelee lain suojamaan jalopuumetsikön seuraavasti:

”Luontaisesti syntyneitä, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvia metsikköjä, joissa jaloja lehtipuita kasvaa runkomaisina puina vähintään 20 kappaletta hehtaarilla yhtenä tai useampana lähekkäisenä ryhmänä rajattavissa olevalla yhtenäisellä alueella. Jaloja lehtipuita ovat tammi, metsälehmus, vaahtera, saarni, kynäjalava ja vuorijalava. Runkomaiseksi puuksi katsotaan puu, jonka läpimitta on 1,3 metrin korkeudella yli seitsemän senttimetriä. Runkomaisen tammen läpimitta on kuitenkin sanotulla korkeudella vähintään 20 senttimetriä”.

Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeessa (Pääkkönen & Alanen 2000) todetaan lisäksi, että monirunkoinen puuyksilö lasketaan yhdeksi runkomaiseksi puuksi ja jalopuita täytyy olla aina vähintään 20 kappaletta kohteella, siis myös alle hehtaarin kohteella. Lisäksi erillisten jalopuuryhmien tulee olla toistensa välittömässä läheisyydessä.

Kallion asemakaava-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä kasvaa 19 erillistä runkomaista metsälehmusta (18 kaava-alueella ja 1 kaava-alueen osien välisellä alueella) Määrä ei siten tällä hetkellä aivan riitä luonnonsuojelulain tarkoittaman jalopuumetsikön

määritelmän täyttymiseen, mutta on hyvin lähellä sitä. Tässä laskelmassa Karhijärven rannan lähellä kohteella 3.4 "Kallion rantalehto" kasvavat kaksi lehmusta on tulkittu puistolehmuksiksi. Vaikka ne tulkittaisiin metsälehmuksiksi, sijaitsevat ne kuitenkin niin selvästi erillään muista metsälehmuksista, ettei niiden voi tulkita kasvavan muiden metsälehmusten välittömässä läheisyydessä. Täten niitä ei voi laskea mukaan, kun pohditaan, onko alueella luonnonsuojelulain tarkoittama jalopuumetsikkö.

Yllä sanotusta huolimatta kaava-alueen lehmukset ovat arvokkaita ja suojelemisen arvoisia. Lisäksi runkopuuta pienempien metsälehmusten taimien ja vesojen varttuessa alueella tulee jo melko pian kasvamaan yli 20 runkomaista metsälehmusta yhtenäisellä rajattavissa olevalla alueella eli alueelle tulee kehittymään luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö, jos metsälehmuksia ei kaadeta. Kaava-alueen läntisemmässä osassa Kallion tilakeskuksen koillispuolella voidaan siten tulkita olevan luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeessa kuvattu palautuva jalopuumetsikkö.

Kartta 6. Runkomaiset lehmukset kaava-alueella. Muutama piste tarkoittaa useampaa vierekkäistä puuta.

5. LUONTOTYYPPIKUVIOT

Selvitysalue jaettiin 13 luontotyyppikuvioon, jotka esitellään alla. Lopullinen kuviojako suoritettiin 2.7. (manneralueen läntinen osa) ja 31.7. (manneralueen itäinen osa ja Vähäsalo). Kuviot on merkitty karttoihin 2-5.

MANNERALUE – LÄNTINEN OSA-ALUE

Kuvio 1: Rehevöitynyt niitty, jolla kasvaa muutamia nuoria koivuja ja pensasmaisia raitoja. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat rehevöitymistä osoittavat koiranputki, juolavehnä, hietakastikka ja nurmipuntarpää. Niin ikään niityn rehevyydestä kertovat esim. maitohorsma, karhunputki, voikukka, pelto-ohdake, paimenmatara, nurmitähkiö ja nurminata. Kuviolta löytyi myös nurmiröllä ja päivänkakkaraa ja kuvion kaakkoiskulmassa on usean neliömetrin laajuinen peurankellokasvusto. Rehevöityminen on edennyt kuitenkin niin pitkälle, ettei niityllä ole enää perinnebiotooppiarvoja.

Kuvio 2: Katso kohde 3.1 ”Kallion niitty”.

Kuvio 3: Vanha järeä tuoreen keskiravinteisen lehdon kuusikko, jossa kasvaa myös hiukan koivua ja mäntyä (kuva 8). Puusto on melko tiheää, mutta lahoppuuta ei juuri esiinny. Myös pensaskerros on niukka. Siihen kuuluu vähän taikinamarjaa ja lehtokuusamaa sekä jokunen pieni metsälehmuksenvesa (eivät täytä runkomaisen puun 7 cm:n rinnankorkeusläpimittaa). Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti mustikkaa, minkä lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. käenkaali, metsäkastikka, kultapiisku, kielo, oravanmarja ja metsäorvokki. Metsää on hoidettu talousmetsänä, joten sen ei tulkittu olevan metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (lehtolaikku) tai olevan edustava uhanalaisena luontotyyppinä (tuoreet keskiravinteiset lehdot on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi).

Kuvio 4: Katso kohde 3.2 ”Kallion haka”.

Kuvio 5: Villiintynyt puutarha, jossa kasvaa laaja kirsikkapensas sekä mm. omenapuita. Korkeassa ja rehevässä kenttäkerroksessa on esim. vuohenputkea, koiranheinää ja nurmitähkiötä.

Kuvio 6: Nurmiviljelyssä oleva pelto. Pellon kuivalla pohjoisreunalla kulkevalla tieuralla kasvaa silmälläpidettävää ketoneilikkaa.

Kuva 8. Vanhaa kuusikkoa Nokkamaantien varrella (luontotyyppikuvio 3).

Kuvio 7: Katso kohde 3.3 "Kallion rantalehto".

MANNERALUE – ITÄINEN OSA-ALUE

Kuvio 8: Kuvion eteläosa on keskiravinteista tuoretta lehtoa, jossa kasvaa mm. kieloa, mustikkaa ja lillukkaa. Pensaskerroksessa on niukasti taikinamarjaa ja metsäruusua sekä muutamia metsälehmuksenvesoja. Maasto nousee pohjoista kohti ja metsätyyppi vaihtuu lehtomaiseksi kankaaksi. Kuvion puusto on melko varttunutta hoidettua sekametsää (kuusta, mäntyä, koivua ja haapaa). Eteläosan tuoretta lehtoa ei luokiteltu metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, sillä se on hoidettua talousmetsää. Kapea lehtokaistale ei ole myöskään lajistollisesti kovin edustava.

Kuvio 9: Nurmiviljelyssä oleva pelto.

Kuvio 10: Katso kohde 3.4 "Kallion metsäluhta ja kostea lehto".

VÄHÄSALO

Kuvio 11: Melko vanhaa ja osittain tiheää metsää kasvava kuvio, joka on selvästi aikoinaan ollut laidunnettu. Monimuotoista puustoa ei ole käsitelty ainakaan muutamaan vuosikymmeneen ja siinä on havaittavissa selvää eri-ikäisrakenteisuutta. Vanhojen kilpikaarnaisten mäntyjen ja isojen rauduskoivujen sekä kuusten seassa kasvaa paikoitellen runsaasti nuorempaa puustoa. Rannat ovat monin paikoin kivikkoisia. Niillä

kasvaa kapeana nauhana tervaleppää. Muuten saaren länsiosassa ja laella on mäntyvaltaista metsää ja saaren itäosassa vanhaa koivikkoa. Pohjoiskärjessä kasvaa huonokuntoista ja ränsistynyttä, melko pienikokoista haapaa. Metsässä on koivupötkkelöitä sekä jo jonkin verran maapuuta. Pensaskerroksessa tavataan suhteellisen paljon katajaa ja pienillä lehtomaisilla laikuilla myös esim. taikinamarjaa. Metsätyyppi vaihtelee lehtomaisesta kankaasta jopa länsirinteen kuivahkoon kankaaseen. Pääosa kuviosta on tuoretta kangasta. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. metsälauhaa, mustikkaa, puolukkaa, sormisaraa, hietakastikkaa, metsätähteä, metsäkastikkaa, lillukkaa, kieloa, ahomansikkaa, ahomataraa, metsäorvokkia ja paikoin lehtotesmaa sekä sudenmarjaa.

Kuvio 12: Katso kohde 3.5 ”Vähäsalon lehto”.

Kuvio 13: Katso kohde 3.6 ”Vähäsalon tervaleppäkorpi”.

6. LINNUSTO

6.1 Menetelmät

Alueen linnuston selvitys aloitettiin liito-oravakartoituksen yhteydessä 3.5. Tämän lisäksi suoritettiin kolme kartoituslaskentakertaa (Koskimies & Väisänen 1988, Vähäsalossa käytiin vain 28.5. ja 11.6.), minkä lisäksi linnustoa havainnoitiin myös muun maastotyön ohessa. Sää oli kaikkina kartoituspäivinä linnustokartoitukselle suotuisa (taulukko 1). Toukokuun lopun kartoitusaamuna vallinnut sumu ei vaikuttanut lintujen lauluaktiivisuuteen eikä haitannut näkyvyyttä siinä määrin, että sillä olisi ollut vaikutusta lintujen havaitsemiseen.

Päivä	Laskenta-aika	Sää
28.5.2021	6.25-8.10	Lämpötila +6 °C - + 10 °C, tyyntä, sumuista
4.6.2021	6.00-6.45	Lämpötila +9 °C - +12 °C, tyyntä, selkeää
11.6.2021	6.20-8.00	Lämpötila +14 °C- +18 °C, tyyntä, selkeää

Taulukko 1. Kartoituslaskentapäivät, laskenta-ajat ja vallinnut säätila.

Kartoituslaskennassa selvitysalue käveltiin niin tiheästi läpi, että kaikki siellä oleskelevat lintuyksilöt voitiin havaita. Apuvälineinä käytettiin kiikaria, GPS -laitetta sekä etukäteen tulostettuja suurimittakaavaisia karttoja. Kaikki havaitut lintuyksilöt merkittiin tulostetuille

paperikartoille ja samalla merkittiin muistiin tieto lajista, sukupuolesta (jos mahdollista määrittää kiikarilla), yksilömäärästä ja käyttäytymisestä (laulava koira, poikasille ruokaa kuljettava emo, varoiteleva lintu, pari ym.). Selvästi yli lentävät linnut jätettiin huomioimatta, mutta alle 50 metrin päässä selvitysalueen rajan ulkopuolella havaitut yksilöt merkittiin muistiin, sillä niiden reviiri sijoittuu suurella todennäköisyydellä osittain selvitysalueelle.

Tehdyt lintuhavainnot vietiin paperikartoilta paikkatieto-ohjelmistoon erotellen eri laskentakertojen havainnot toisistaan. Reviiriksi tulkittiin kaikki havainnot laulavista koiraista, pesistä, ruokaa kuljettavista emoista ja varoitelevista linnuista. Jo yhdellä laskentakerralla saatu havainto tulkittiin reviiriksi. Lähellä toisistaan tehtyjen eri laskentakertojen havaintojen tulkittiin tarkoittavan samaa reviiriä. Samaksi reviiriksi tulkittujen havaintojen välinen maksimietäisyys vaihteli hieman lajeittain, mutta nyrkkisääntönä voidaan pitää noin paria sataa metriä, jota kauempana toisistaan eri laskentapäivinä tehdyt havainnot tulkittiin eri reviireiksi. Käytännössä tulkinta oli pääosin yksiselitteistä.

6.2 Tulokset ja niiden tulkinta

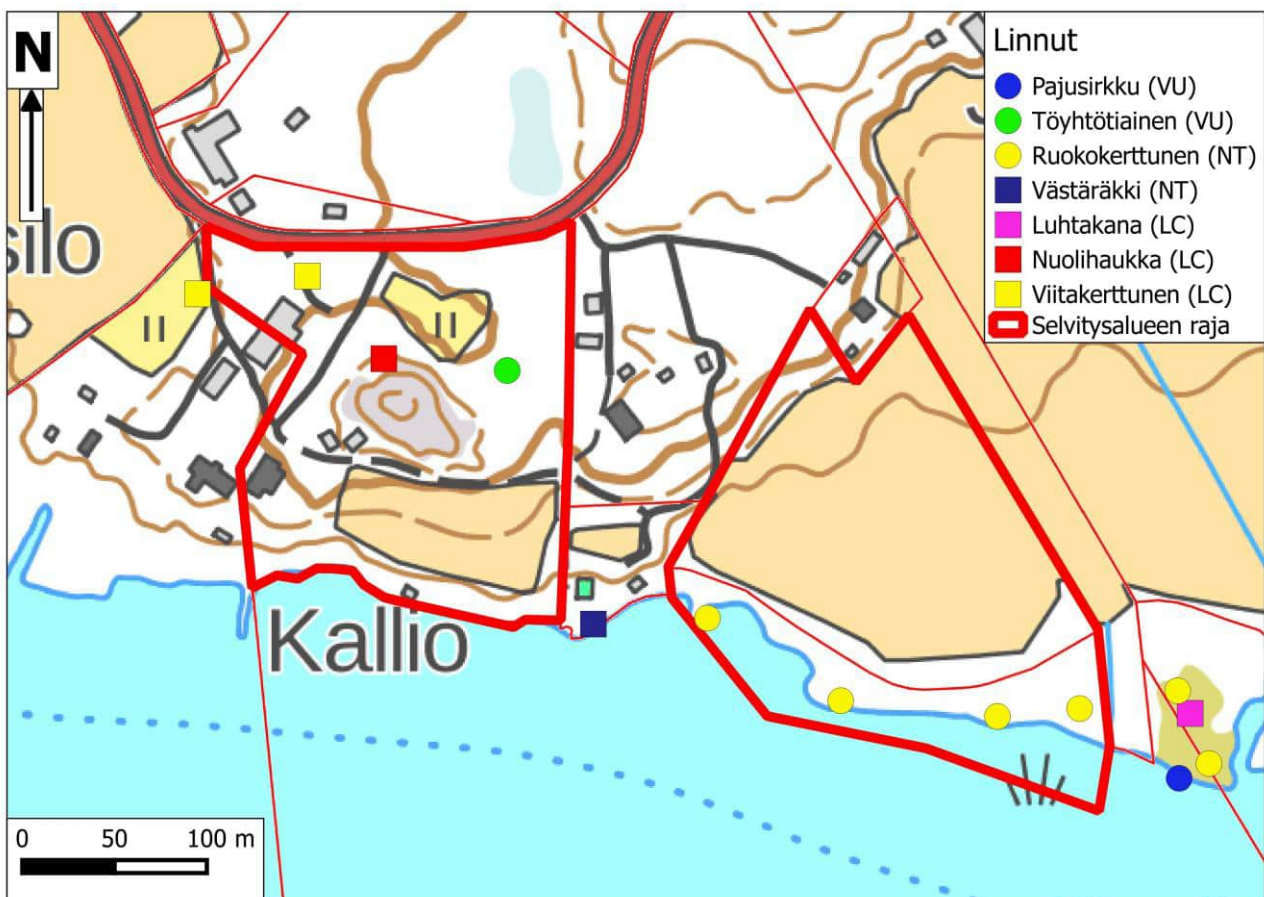
Selvitysalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä tulkittiin pesivän kaikkiaan 31 lintulajia (taulukko 2). Lisäksi alueella liikkui kaksi kanadanhanhipoikuetta ja itäosan pellolla nähtiin 11.6. kaksi kurkea (EU:n lintudirektiivin I -liitteen laji). Vähäsalon ja Isosalon välisellä vesialueella nähtiin 28.5. yksi laulujoutsen (EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji). Kyseessä oli ehkä pesimätön yksilö. Nokkamaantien eteläpuolen metsässä rummutti 4.6. palokärki (EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji), mutta sen pesää ei löydetty selvitysalueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä. Kovin kaukana pesä ei kuitenkaan voinut sijaita. Hansunkarilla (ei kuulu kaava-alueeseen) pesii naurulokkeja (vaarantunut).

Selvitysalue sisältyy Karhijärven maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen (Vilén ja muut 2015), jonka kokonaispinta-ala on 4374 ha. Maakunnallisesti arvokas lintualue kattaa koko Karhijärven rantoineen sekä järven pohjoispuolen peltoja ja metsiä Nokkamaan kylässä ja idempänä Riihonlahden rannoilla. Nokkamaassa peltoja ja metsiä sisältyy arvokkaan lintualueen rajaukseen yhteensä runsaat 700 ha. Karhijärvi on Satakunnan merkittävin isokoskelon (siljälläpidettävä) syksyinen kerääntymisalue ja siellä on maakunnan tihein kaulushaikaran (EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji) pesimäkanta. Riihonlahti kuuluu lintuvesien suojeluohjelmaan.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Pareja (m)	Pareja (v)	Status
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	viitakerttunen	2	0	LC
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	ruokokerttunen	6	0	NT
<i>Actitis hypoleucos</i>	rantasipi	1	1	LC
<i>Anthus trivialis</i>	metsäkivinen	1	0	LC
<i>Columba palumbus</i>	sepelkyyhky	2	0	LC
<i>Corvus corax</i>	korppi	0	1	LC
<i>Corvus monedula</i>	naakka	useita	0	LC
<i>Curruca curruca</i>	hernekerttu	0	1	LC
<i>Cyanistes caeruleus</i>	sinitäinen	6	1	LC
<i>Dendrocopos major</i>	käpytikka	2	1	LC
<i>Emberiza citrinella</i>	keltasirkku	4	0	LC
<i>Erithacus rubecula</i>	punarinta	2	0	LC
<i>Falco subbuteo</i>	nuolihaukka	1	0	LC
<i>Ficedula hypoleuca</i>	kirjosieppo	4	2	LC
<i>Fringilla coelebs</i>	peippo	8	2	LC
<i>Lophophanes cristatus</i>	töyhtötiainen	1	0	VU
<i>Motacilla alba</i>	västaräkki	1	0	NT
<i>Muscicapa striata</i>	harmaasieppo	0	1	LC
<i>Parus major</i>	talitiainen	4	0	LC
<i>Periparus ater</i>	kuusitiainen	1	0	LC
<i>Phylloscopus collybita</i>	tiltalti	1	0	LC
<i>Phylloscopus trochilus</i>	pajulintu	7	2	LC
<i>Rallus aquaticus</i>	luhtakana	1	0	LC
<i>Rhadina sibilatrix</i>	sirittäjä	0	1	LC
<i>Regulus regulus</i>	hippiäinen	1	0	LC
<i>Schoeniclus schoeniclus</i>	pajusirkku	1	0	VU
<i>Sylvia borin</i>	lehtokerttu	4	0	LC
<i>Turdus iliacus</i>	punakylkirastas	1	0	LC
<i>Turdus merula</i>	mustarastas	1	0	LC
<i>Turdus philomelos</i>	laulurastas	1	1	LC
<i>Turdus pilaris</i>	räkättirastas	1	0	LC

Taulukko 2. Selvitysalueen pesimälinnusto. (VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä, LC=elinvoimainen)

Selvitysalueella pesii runsas ja monipuolinen linnusto, vaikka siihen ei kuulukaan harvinaisia lajeja. Häiriöherkät lajit eivät pesi asutuksen keskellä sijaitsevalla alueella. Silmälläpidettävällä ruokokerttusella oli useita reviirejä manneralueen itäisen osa-alueen rannan ruovikoissa (kartta 7). Kaava-alueen itäpuolella ruovikossa pesivät myös vaarantunut pajusirkku ja harvinainen luhtakana. Ruokokerttunen ja pajusirkku ovat yhä yleisiä lajeja, vaikka ovatkin voimakkaasti taantuneet. Niille sopivat pesimäympäristöt eivät ole vähenemässä. Rantavyöhykkeen pitäminen rakentamattomana turvaa em. kolmen lajin pesintämahdollisuudet tulevaisuudessakin. Kallion tilakeskuksen koillispuolen metsikössä oli vaarantuneen töyhtötiaisen reviiri ja siellä pesi nuolihaukka. Töyhtötiainen on taantunut vanhojen metsien vähentyessä, mutta on vielä jokseenkin tavallinen. Avointen pensaikkomaiden yölaulajalla viitakerttusella oli kaksi vierekkäistä reviiriä Nokkamaantien varren niityllä ja myös silmälläpidettävä västäräkki kuuluu kaava-alueen pesimälajeihin. Vähäsalon linnusto on varsin tavanomaista. Siellä havaittiin kuitenkin molemmilla laskentakerroilla korppipoikue, joten laji todennäköisesti pesi saarella.

Kartta 7. Tärkeimmät pesimälinnut. (VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä, LC=elinvoimainen)

Alueella ei havaittu muutolla levähtäviä kahlaajia, vesilintuja tai muutoinkaan merkittäviä määriä levähtäviä lintuja. Esimerkiksi hanhien muuttokausi oli toukokuun alussa jo

lopuillaan, mutta on varsin epätodennäköistä, että hanhet, vesilinnut tai kahlaajat levähtäisivät merkittävässä määrin talojen ja kesämökkien viereisillä pelloilla, joissa myös metsä on lähellä, kun idempänä on laajoja peltoaukeita, joissa etäisyys asuin- ja muihin rakennuksiin sekä metsiin on huomattavasti suurempi.

Linnuston perusteella ei ole tarpeen esittää varsinaisia maankäyttösuosituksia, mutta kaava-alueeseen sisältyvien metsiköiden säästäminen pääosin rakentamattomina turvaa alueen nykyisen linnuston pesintäedellytyksiä.

7. LEPAKOT

Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit sisältyvät EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen, joten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

7.1 Menetelmät

Lepakkokartoitus jakaantui detektorihavainnointiin ja lepakoille sopivien päiväpiilojen sekä talvehtimis- ja lisääntymispaikkojen etsintään.

Lepakkoja havainnoitiin detektorilla kolmena yönä (taulukko 3). Vähäsalossa ei käyty, sillä saareen maankäyttöön ei ole suunnitteilla muutoksia. Havainnointi aloitettiin aikaisintaan noin puoli tuntia auringonlaskun jälkeen. Sääolosuhteet olivat kaikkina öinä hyvät. Havainnointi suoritettiin kävelemällä ennalta suunniteltu reitti (kartta 8) havaintoja tehden ja merkitsemällä kaikkien havaittujen lepakkojen laji ja GPS-laitteella mitattu havaintopaikka muistiin. Isoviiksisiippaa ja viiksisiippaa ei eroteltu, sillä näitä kahta toisilleen läheistä lajia ei ole mahdollista erottaa detektorilla. Lisäksi kirjattiin tieto siitä, oliko kyseessä ohilentävä vai paikalla saalistava yksilö.

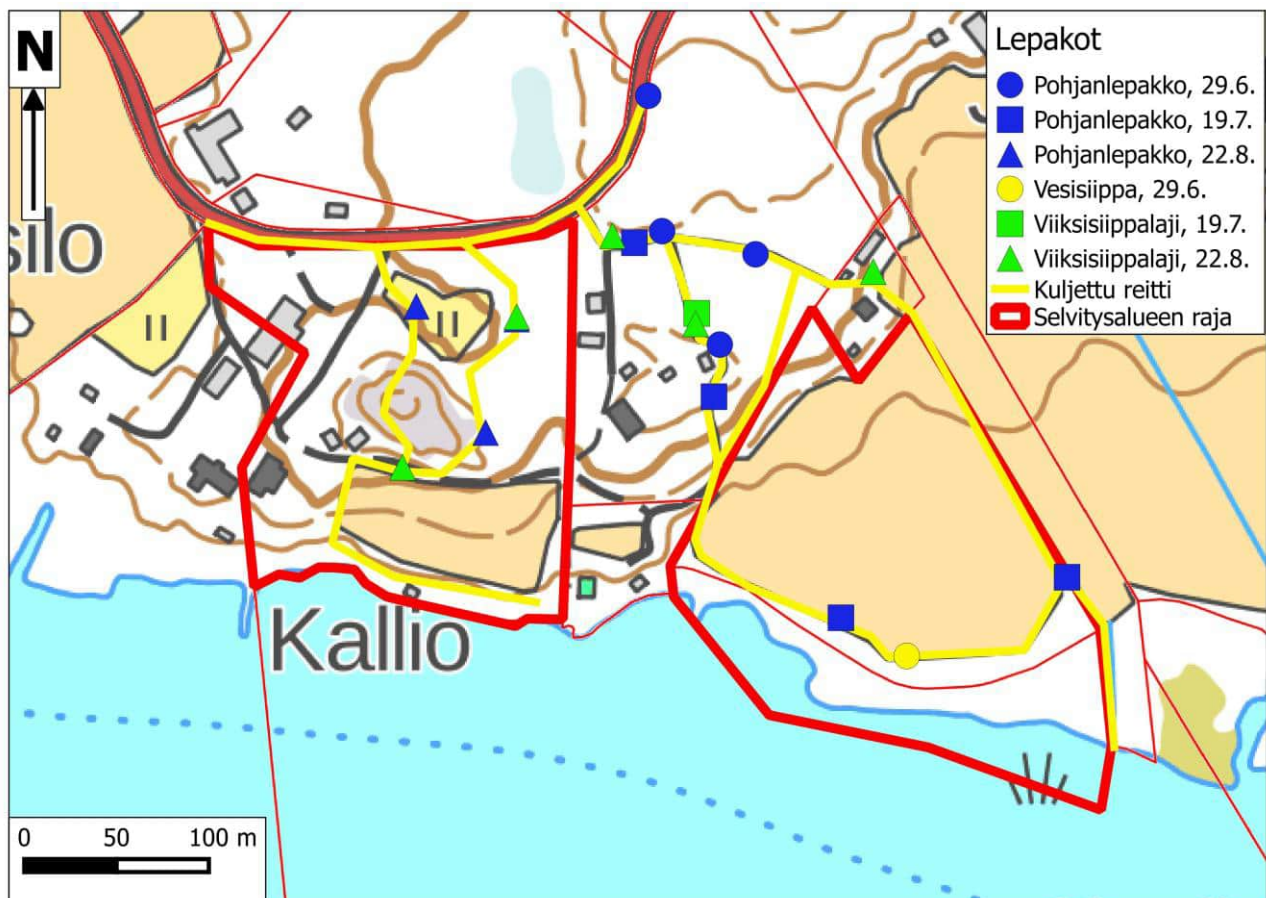
Päivä	Laskenta-aika	Sää
29.6.2021	0.15-1.10	Lämpötila +14 °C- +12 °C, tyynä, selkeää
19.-20.7.2021	23.35-00.30	Lämpötila +12 °C- +12 °C, heikkoa-kohtalaista tuulta, puolipilvistä
22.8.2021	21.55-22.35	Lämpötila +19 °C, heikkoa tuulta, puolipilvistä

Taulukko 3. Detektorihavainnointiajat ja vallinnut säätila.

Lepakoille sopivia päiväpiiloja sekä talvehtimis- ja lisääntymispaikkoja (mm. linnunpönttöjä, kolopuita ja maakellareita) etsittiin muun maastotyön yhteydessä.

7.2 Tulokset ja niiden tulkinta

Detektorilla saadut lepakkohavainnot ja kuljettu reitti on merkitty karttaan 8. Alueelta löytyi muutamia kolopuita, joita lepakot voivat käyttää päiväpiilopaikkanaan. Lisäksi lähialueella on runsaasti asuin- ja talousrakennuksia, joissa lepakoita varmaankin oleskelee.

Kartta 8. Lepakkohavainnot ja kuljettu reitti.

Detektorilla havaittiin kohtuullisen runsaasti lepakoita, mikä ei ollut yllätys alueen vaihtelevan maisemarakenteen ja vesistön läheisyyden vuoksi. Pohjanlepakkoja havaittiin melko tasaisesti eri puolilla kuljettua reittiä, kun taas viiksisiipat keskittyivät metsiin. Pohjanlepakko suosii erityyppisiä reunavyöhykkeitä ja mm. puutarhoja. Sitä tavataan yleisesti jopa kaupunkien puistoissa. Viiksisiipat ovat taas ennemminkin metsien lajeja. Ne ruokailevat mielellään mm. metsien keskellä olevien pikkuteiden yllä. Ainoa vesisiippahavainto saatiin läheltä Karhijärven rantaa. Kaava-alueen itäreunalla sijaitseva veneranta vaikuttaa vesisiipoille hyvin sopivalta saalistusalueelta, sillä laji ruokailee

matalalla vedenpinnan yllä lennellen ja suosii avovesialueita rantojen lähellä. Yhtään vesisiippaa ei kuitenkaan siellä havaittu. Myös kaava-alueen itäisen ja läntisen osan välissä sijaitsevan kesämökin ranta vaikuttaa vesisiipalle sopivalta, mutta siellä ei havainnoitu lepakoita.

Yhteenvetona voi todeta, että kaava-alueen ja sen lähiympäristön voi arvioida kuuluvan luokkaan II: lepakoille tärkeä ruokailualue Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen arvoluokituksessa. Alueen maankäytössä tämä olisi hyvä huomioda siten, että pääosa metsiköistä säilytetään. Yksittäiset rakennukset pelloilla tai metsänreunoissa eivät lepakoita häiritse, mutta keinovalon tarpeetonta lisäämistä olisi hyvä välttää niin nykyisillä piha-alueilla kuin mahdollisten uusien rakennusten pihoilla.

8. LIITO-ORAVA

8.1 Menetelmät

Liito-orava suosii varttuneita, tiheitä kuusisekametsiä, joissa kasvaa kookkaita haapoja. Se pesii puunkoloissa, pöntöissä ja oravan rakentamissa risupesissä, joskus myös rakennuksissa. Laji on uhanalainen ja se on mainittu EU:n luontodirektiivin liitteessä IV, minkä vuoksi liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla.

Liito-oravan luotettavin kartoitusjakso ajoittuu maalिस-toukokuulle, jolloin sen papanat ovat väriltään keltaisia – kellertäviä ja siten helpommin havaittavissa kuin kesän ruskeat papanat. Lisäksi keväällä kasvillisuus ei häiritse jätösten havaitsemista. Papanoiden löytyminen osoittaa varsin luotettavasti liito-oravan esiintyvän alueella, joskin vain yksittäisten papanoiden löytyminen yhden tai muutaman puun tyveltä voi viitata myös eläinten tilapäiseen pysähtymiseen niiden siirtyessä alueelta toiselle. Mikäli jätöksiä löytyy vähänkin runsaammin, käyttää liito-orava aluetta pysyvämmiin. Runsaan papanamäärän löytyminen kolopuun alta, ympäröivää puustoa selvästi järeämmän tuuheatvuksisen kuusen tyveltä tai linnunpöntön alta viittaa vahvasti pesintään. Usein pesäpuiden tyvirungoilla on myös virtsaamisjälkiä. Liito-oravat suosivat pesäpuinaan varsinkin tiheiköissä kasvavia puita, sillä tiheä puusto antaa suojaa saalistajilta.

Selvitysalue kartoitettiin 3.5.2021 kävelemällä kaikki metsät huolellisesti läpi. Liito-oravan esiintymistä selvitettiin etsimällä lajin papanoita runkomaisten haapojen sekä

kookkaimpien kuusten ja koivujen tyviltä, mikä on lajin kartoituksessa vakiintunut menetelmä (Nieminen 2017). Papanoiden lisäksi voi puiden rungon tyviosasta löytää virtsaamisjälkiä, jotka erottuvat usein mm. sammalkasvustojen kuolemisena. Lisäksi etsittiin kolopuita ja linnunpönttöjä.

8.2 Tulokset ja niiden tulkinta

Liito-oravan esiintymisestä kertovia merkkejä ei löydetty. Kallion tilakeskuksen koillispuolella kasvaa liito-oravalle hyvin sopivaa metsää. Luontotyyppikuviolla 4 on järeitä haapoja, joista muutamissa on koloja. Myös suojaa tarjoavia kuusia on riittävästi. Luontotyyppikuvion 3 vanhassa kuusikossa ei kasva kookasta haapaa, mutta kuusissa saattaa olla oravien rakentamia risupesiä, joita liito-oravat voivat käyttää. Myös selvitysalueen lähiympäristössä kasvaa liito-oravalle sopivaa metsää. Heti Nokkamaantien pohjoispuolella on kapea kaistale melko vanhaa ja tiheää kuusikkoa, jossa esiintyy runsaasti haapaa ja myös selvitysalueen läntisen ja itäisen osan välissä on kuusivaltaista metsää, jossa on hieman lähinnä nuorta haapaa.

Vaikka liito-oravaa ei vuonna 2021 selvitysalueella esiintynytäkään saattaa laji asuttaa alueen tulevaisuudessa. Alueelta on hyvät metsäyhteydet pohjoisen suuntaan.

Varsinaisia liito-oravan esiintymiseen perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää, mutta lajille hyvin sopivien metsiköiden säilyminen pääosin rakentamattomina takaisi lajin mahdollisuudet levitä selvitysalueella sijaitseviin sille sopiviin metsiin.

9. VIITASAMMAKKO

9.1 Menetelmät

Viitasammakon elinympäristöä ovat suot, vesistöjen rannat ja erilaiset pienvedet kuten ojat ja lammet sekä näiden läheiset maa-alueet. Laji on mainittu EU:n luontodirektiivin liitteessä IV, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla.

Viitasammakko muistuttaa ulkonäöltään huomattavan paljon tavallista ruskosammakkoa. Parhaiten lajit erottaa toisistaan kutuäänistä, jotka eroavat selvästi. Viitasammakon kutuääntely muistuttaa veden alle painetusta tyhjästä pullostasta nousevien ilmakuplien

pulputusta. Sen on kuvattu kuulostavan myös pienen koiran haukunalta. Ruskosammakon kurnutuksesta selvästi poikkeava ääni on melko hiljainen, ja se kuuluu korkeintaan noin sadan metrin päähän. Viitasammakot ääntelevät kutuaikaan pitkin päivää, mutta illalla kuuluvuus on yleensä parempi tuulen ollessa heikompi ja mm. liikenteen melun vähäisempää.

Itäisemmän osa-alueen rannalla ja metsäluhdassa (luontotyyppikuvio 10 ja sen edustan ranta) sekä heti selvitysalueen itäpuolen ruovikossa arvioitiin syksyn 2020 maastokäynnin perusteella olevan viitasammakolle mahdollisesti sopivia kutupaikkoja. Sen sijaan lännempänä luontotyyppikuvion 7 rannalla avovesi tai korkeintaan kapea avovedessä kasvava ruovikkovyö ulottuu kivennäismaan rantametsän reunaan asti, eikä siellä ole suojaista, ajoittain tulvivia painanteita tai suojaista tiheää ruovikkoa, joissa viitasammakot tyypillisesti kutevat. Viitasammakko ei käytä suojattomia avoimia rantoja kutupaikkoinaan, vaan suosii reheviä ja suojaa tarjoavia, mielellään mosaiikkimaisia kosteikkoja ja rantoja.

Itäisemmän osa-alueen rannoilla suoritettiin kahtena iltana toukokuun alkupuolella alueella mahdollisesti kutevien viitasammakkojen havainnointia (taulukko 4). Sää oli ensimmäisellä havainnointikerralla viileähkö, minkä vuoksi havainnointi ajoitettiin iltapäivään-alkuillan, jolloin lämpötila oli korkeampi ja viitasammakot todennäköisesti tämän vuoksi aktiivisempia kuin myöhemmin illalla. Toinen havainnointi-ilta oli lämmin ja olosuhteet siten paremmat.

Päivä	Laskenta-aika	Sää
3.5.2021	16.20-17.05	Ilman lämpötila +10 °C, heikkoa tuulta, pilvistä
11.5.2021	21.10-21.55	Ilman lämpötila +15 °C, lähes tyyntä, selkeää

Taulukko 4. Viitasammakon havainnointiajat ja vallinnut säätila.

9.2 Tulokset ja niiden tulkinta

Viitasammakkoja ei havaittu. Ainakin jälkimmäinen havainnointikerta ajoittui varmasti lajin kutuaikaan, sillä myöhemmin samana yönä kuultiin Euran Vähäjärvellä samantyyppisellä paikalla useita aktiivisesti äänteleviä viitasammakkokoiraita. Siten viitasammakon puuttuminen selvitysalueelta vaikuttaa varmalta. Mainittakoon, että ruskosammakoiden kurnutusta sen sijaan kuultiin.

Parhaiten viitasammakolle sopii heti selvitysalueen itäpuolella venerannan ja laiturin itäpuolella sijaitseva ruovikko. Sen sijaan lännempänä selvitysalueen puolella avovedessä kasvava ruovikko rajautuu jokseenkin jyrkästi rahkasammaleisessa luhdassa kasvavaan

ruovikkoon ilman, että ruovikon keskellä olisi suojaisia avovesilampareita. Lännempänä metsäluhdassa olevat märimmätkin painanteet lähes kuivuivat kesän 2021 mittaan (tosin kesä- ja heinäkuu olivat vähäsateisia), mikä alentaa niiden laatua viitasammakon kutupaikkoina.

Viitasammakon esiintymiseen perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää. Itäisemmän osa-alueen rantavyöhykkeen ja metsäluhdan (kohde 3.4 ”Kallion metsäluhta ja kostea lehto”) säilyttäminen rakentamattomana ja luonnontilassa turvaa kuitenkin viitasammakolle mahdollisesti sopivat kutupaikat.

10. MUU LAJISTO

Lintuja, lepakkoja, viitasammakkoa ja liito-oravaa käsitellään aiemmissa kappaleissa.

Suomen Lajitietokeskuksen tietokantojen perusteella selvitysalueelta ei tunneta ennestään muiden uhanalaisten, silmälläpidettävien tai EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteen lajien esiintymiä. Tässä työssä löydettiin silmälläpidettävää ketoneilikkaa läntisen osa-alueen pellon pohjoisreunan kuivalta vanhalta tieuralta (kartta 9). Esiintymä oli melko laaja ja kukinta runsasta. Satakunnassa harvinaisehkoa peurankelloa kasvaa rehevöityneellä niityllä kaava-alueen länsiosassa (luontotyyppikuvio 1).

Lahokaviosammalen itiöpesäkkeitä tai itujuvärsyryhmiä ei löytynyt. Alueella ei ole lajin esiintymiselle tärkeitä potentiaalisia ydinalueita eli kosteita vanhoja kuusikoita, joissa olisi runsaasti pitkälle lahonneita kantoja tai maapuita.

Selvitysalueen edustalla Karhijärven rantavedessä kasvaa jonkin verran ulpukkaa. EU:n luontodirektiivin IV -liitteeseen sisältyvä lummelampikorento elää kelluslehtiskasvustoissa, joissa koiraat puolustavat lumpeen tai ulpukan lehteä reviirinään. Niiden havainnointi on tällöin helppoa, sillä koiraat pysyttelevät tiiviisti kelluslehtiskasvustoissa. Lummelampikorenon esiintymistä selvitettiin kaava-alueen manneralueen rantavesissä 20.6.2021, jolloin lummelampikorenon lentoaika oli vuonna 2021 huipussaan. Sää oli tyyni, aurinkoinen ja helteinen, mikä on tarkoitukseen erityisen sopivaa. Kartoitusta suoritettiin kahlaamalla kelluslehtiskasvustoissa ja tarkkailemalla hyönteiskiikarilla ulpukkakasvustoja, Ulpukkavyöhyke on paikalla niin kapea, että se pystyttiin kartoittamaan kokonaan. Yhtään lummelampikorentoa ei havaittu. Laji suosii ennen kaikkea reheviä rantoja, joissa on avosuo- tai avoluhtareunus. Kartoitettu ranta-alue on tyypillistä

Ketoneilikka ja peurunkello

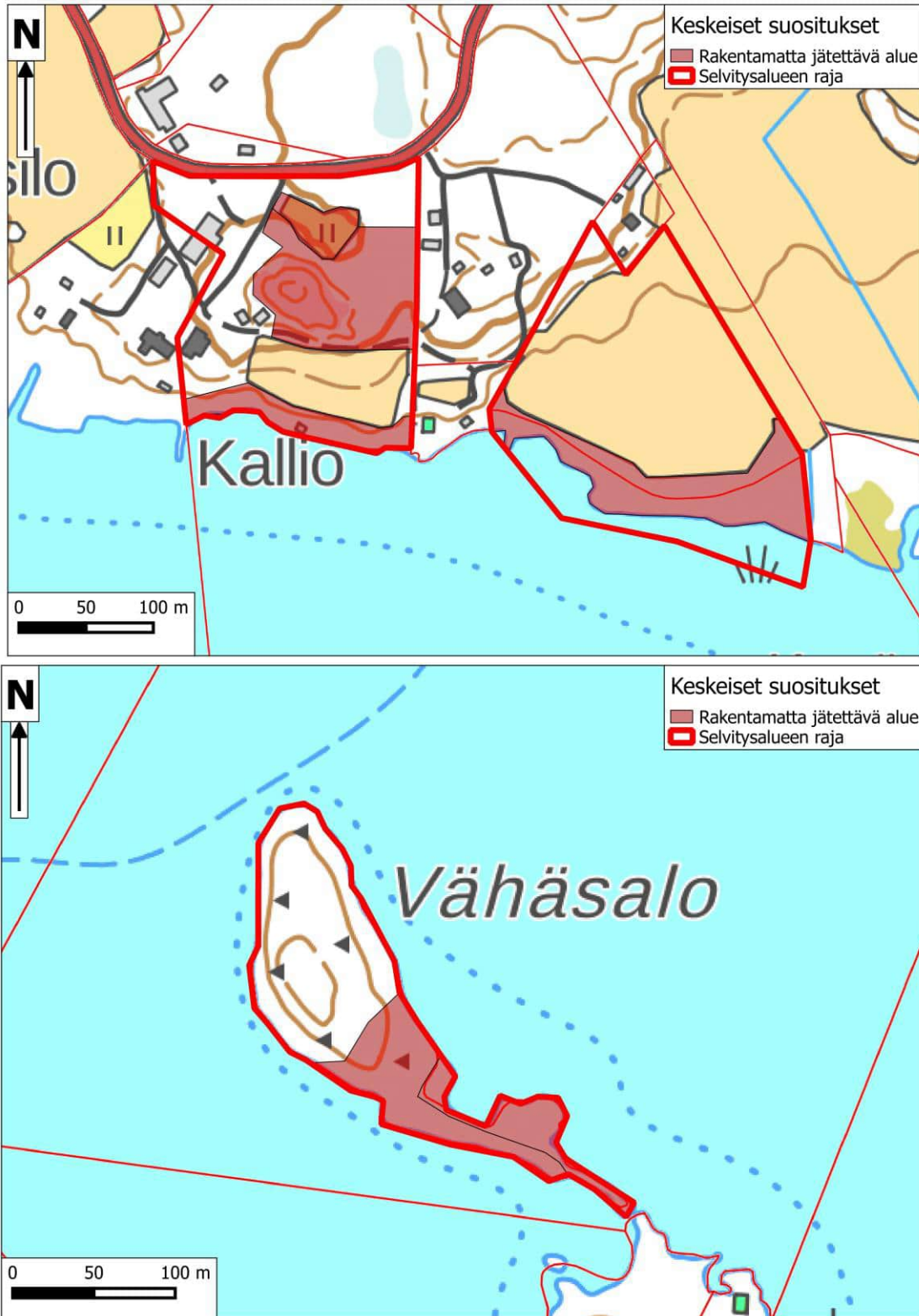
- Ketoneilikka (NT)
- Peurunkello (LC)
- Selvitysalueen raja

0 25 50 m

11. YHTEENVETO SUOSITUKSISTA

Keskeiset maankäyttösuositukset on esitetty kartoilla 10 (manneralue) ja 11 (Vähäsalo). Kartoilla esitetään suositukset rakentamatta jätettävistä alueista. Kohteelle 3.3 "Kallion rantalehto" voidaan kuitenkin sijoittaa hieman rakentamista, kunhan pääosa kohteesta säilyy rakentamattomana. Muita suosituksia alueiden käytöstä ja hoidosta esitetään kunkin kohteen kohdekuvauksessa. Kaava-alueen muihin osiin voidaan rakentaa. Rakentaminen saattaa hieman lisätä metsien kulumista, mutta kulumista ei nykytilassa ole havaittavissa. Metsiköt ovat kuitenkin vaihtelevan topografiansa ja kivisyytensä (kohde 3.2 "Kallion haka") tai märkyyden (kohde 3.4 "Kallion metsäluhta ja kostea lehto") vuoksi melko

hankalakulkuisia, mikä varmasti vähentää ihmisten kiinnostusta liikkua niissä. Myös kohteen 3.3 "Kallion rantalehto" pohjoisreunalla sijaitseva kivivalli tekee rantametsään pääsyn vaikeaksi.

Kartat 10-11. Suositukset rakentamatta jätettävistä alueista.

12. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2.uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki. 143 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Manninen, O. & Nieminen, M. 2020. Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Nieminen, M. 2017. Liito-orava (*Pteromys volans* Linnaeus, 1758). - Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 48-55. Suomen ympäristö 1/2017.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Saarikivi, J. 2017. Viitasammakko (*Rana arvalis* Nilsson, 1842). - Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 90-96. Suomen ympäristö 1/2017.
- Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. (www.lepakko.fi)
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO -ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.

Söderman, T. 2003. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Suomen ympäristökeskus. Ympäristöopas 109. 196 s.

www.vanhatkartat.fi

Vilén, R., Vasko, V. & Nuotio, K. 2015. Satakunnan maakunnallisesti arvokkaat lintualueet 2006-2014. Porin Lintutieteellinen Yhdistys ry & Rauman Seudun Lintuharrastajat. 303 s.

18.5.2021

Nosto Consulting
pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Viite: konsultin lausuntopyyntö 8.4.2021

Lausunto, Kallion ranta-asemakaava, Pori, luonnosvaihe

Kaava-alue sijoittuu Laviaan Karhijärven rantaan. Kaavaluonnoksessa (kaavakartta päivätty 8.4.2021) osoitetaan yksi olemassaoleva vakituisen asumisen rakennuspaikka sekä kaksi uutta loma-asunnon rakennuspaikkaa.

Maisema

Ranta-asemakaavahanke sijoittuu osin maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan. Kaavaluonnoksessa on rakentamista ohjaavia määräyksiä rakennusten ulkoasusta. Kaavaselostuksen mukaan kaavamääräyksillä varmistetaan, että kaavasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia alueen maisemarakenteeseen. Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen reunamilla, ja jonkin verran maisema-alueen peltä muutetaan rakennuspaikaksi. Kyseisen kulttuurimaiseman arvoja tulisi kuvata kaavaselostuksessa laajemmin, ja arvioida sen pohjalta miten uudet rakennuspaikat vaikuttavat maisema-alueen arvoihin.

Mitoitus

Emätilaselvityksen laskelmia ei ole avattu kaavaselvityksessä. Uusi ei-omarrantainen rakennuspaikka on ilmeisesti laskettu puolikkaana rakennuspaikkana, mikä on asianmukainen mitoitus tapa. Vähäsalon saari on karttatarkastelun pohjalta noin 1,5 hehtaarin suuruinen, ja mitoituksessa on käytetty läheisyyskerrointa 0,5. Mitoituksen perusteita tulisi avata kaavaselostukseen, jotta ne ovat kaikille ymmärrettävät.

Rakentamiskorkeus

Alin suositeltava rakentamiskorkeus on taso, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessa vaurioituvia rakenteita. ELY-keskus toteaa, että kaavaluonnoksessa oleva ali rakentamiskorkeus Karhijärven rannalla +54,20 (N2000) on riittävä.

Luonnonsuojelu

Alueelta tulee tehdä lepakkoselvitys. Muuten ELY-keskus lausuu luonnonsuojelun osalta tarkemmin luontoselvityksen valmistuttua.

Lausunto on tehty yhteistyössä luonnonsuojelu- ja vesiyksiköiden kanssa.

Yksikön päällikkö

Risto Rauhala

Ylitarkastaja

Katariina Alaspää

Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tiedoksi: Porin kaupungin kirjaamo: kirjaamo@pori.fi
Risto Reipas, Porin kaupunki: risto.reipas@pori.fi
Satakuntaliitto: kirjaamo@satakunta.fi
Satakunnan museo: museokeskus@pori.fi

Tämä asiakirja VARELY/2161/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2161/2021 har godkänts elektroniskt

Alaspää Katariina 18.05.2021 08:40

Rauhala Risto 18.05.2021 08:48

DI Pasi Lappalainen
Nosto Consulting Oy
pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 9.4.2021

Asia: Porin Kallion ranta-asemakaavan luonnos. Päiväty 8.4.2021

Nosto Consulting Oy on laatinut alueen maanomistajan toimeksiannosta Porin kaupunkiin kuuluvan entisen Lavian kunnan alueelle Kallion ranta-asemakaavan luonnoksen. Ranta-asemakaava on tullut vireille 15.4.2021. 7 hehtaarin laajuinen suunnittelualue sijaitsee Nokkamaan kylässä, noin 50 kilometrin päässä Porin kaupungin keskusta-alueelta ja noin 13 kilometrin päässä Lavian entisestä kuntakeskuksesta.

Tarkasti rajatulla ja tällä hetkellä asumattomalla kaava-alueella sijaitsee Kallion tilan entinen maatilan talouskeskus, viljeltyä peltoa ja metsää. Alue rajautuu kahteen asuinkiinteistöön, kahteen loma-asuntoon, Karhijärveen sekä Nokkamaantiehen. Ranta-asemakaavaluonnoksessa osoitetaan olemassa olevan Kallion tilan talouskeskuksen tontti yksiasuntoisten erillispientalojen korttelialueeksi (AO), jonka kokonaisrakennusoikeus on 300 m². Tämän lisäksi osoitetaan avoimelle peltoalueelle kolme uutta loma-asuntojen rakennuspaikkaa (RA), joiden kunkin kokonaisrakennusoikeus on 155 m². Ranta-alueelle osoitetaan venevalkama-alue (LV) ja loppuosa kaava-alueesta, mukaan luettuna kaava-alueella oleva Vähäsalon saari, on maa- ja metsätalousaluetta (M). Alueella oleva kiinteä muinaisjäännös, Kallion kivikautinen asuinpaikka, on osoitettu merkinnällä sm-1.

Kaava-alue ei pääosiltaan kuulu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueeseen, mutta kaistale alueen itäosan avoimesta pellosta kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, jonka kohdekuvausssä mainitaan muutamat mautilojen rakennusryhmät sekä Karhijärven länsirannan viljelymaisema. Nokkamaan kulttuuriympäristö on huomioitu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 merkinnällä kh ja siihen liittyvällä suunnittelumääräyksellä. Alueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavoja eikä alueella siten ole myöskään tehty paikallisia kulttuuriympäristöä tai rakennusperintöä kartoittavia selvityksiä.

Tietoja Kallion ranta-asemakaavan alueesta

Satakunnan Museon arkeologi ja rakennustutkija tekivät 11.5.2021 maastokäynnin Kallion ranta-asemakaava-alueelle. Käynti osoitti maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajauksen epätarkkuuden. Kulttuurimaiseman raja on maakunnallisessa Satakunnan rakennusperintö 2005 -selvityksessä (tai oikeammin jo 1970-luvun lopulla Satakunnan seutukaavaa varten tehdyssä selvityksessä) piirretty Kallion tilan tilusrajaa pitkin, keskelle avointa peltoa, missä kulttuurimaisema ei todellisuudessa katkea. Syynä tälle rajaukselle lieenee vierekkäisten Konsilon ja Kallion päärakennusten tuolloin varsin moderni ilme. Tilakokonaisuus haluttiin todennäköisesti talouskeskuksen ilmeen vuoksi jättää Nokkamaan kulttuurimaiseman ulkopuolelle.

Kallion tilan osti 1920-luvun lopulla ranta-asemakaavaa teettävän perikunnan jäsenten isoisoisä Viljam Hesso. 1930-luvun alussa tila jaettiin kahtia niin, että sen uudempi asuinrakennus, puolet kivinavetasta (molemmat 1800- ja 1900-lukujen taitteesta), riihi, aitta ja tuulimylly jäivät Kallion puolelle ja vanhempi asuinrakennus (ilmeisesti 1800-luvun alusta), toinen puoli kivinavetasta ja pienempiä rakennuksia liitettiin uuteen Konsilon tilaan, jonka osti Kartanolaisina tunnettu uskonlahko. Kartanolaisia asuin Konsilon tilalla aina 2010-luvulle asti. Konsilon tilaan kuuluva Kallion vanha päärakennus modernisoitiin heidän toimestaan 1950-luvulla.

Ranta-asemakaava-alueella oleva Kallion tilan nykyinen, ilmeisesti 1800- ja 1900-lukujen taitteessa rakennettu päärakennus on peruskorjattu ja muutettu ensin 1950-luvulla ja uudelleen 1970-luvun lopulla. Rakennuksen alkuperäiset piirteet ovat komeaa graniittiperustusta lukuun ottamatta hävinneet. Pitkä graniittiharkoista rakennettu, komea navetta on niin ikään uudistettu 1970-luvulla siten, että puurakenteinen yläosa on uusittu kokonaan. Aittarakennusta on laajennettu ilmeisesti 1930-luvulla lautarakenteisella osalla. Tuulimylly on purettu. Rannassa on vielä tilalle kuulunut, lautarakenteinen venevaja ja aittarakennuksen vieressä lautarakenteinen suuli. Riihirakennukset jäivät suunnittelualueen ulkopuolelle. Asuinrakennus on ollut asumattomana vuodesta 2016 asti.

Satakunnan Museo katsoo, että suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ovat pitkään jatkuneen asutuksen jäljet kauniissa järvenrantamaisemassa sekä laajaan viljelymaisemaan liittyvät, metsäisen kallion rinteisiin rajautuvat peltopalstat. Alueella olevien, Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt. Tämä arvio tulee lisätä Kallion ranta-asemakaavan selostukseen ehdotusvaiheessa. Kallion tilaa koskevia tietoja tullaan

viemään Satakunnan Museon Pakki -sovellukseen, mistä museo voi toimittaa niitä myöhemmin kaavanlaatijalle.

Ranta-asemakaava-alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös, Kallion kivikautinen asuinpaikka (tiedot ks. <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.413010023>). Kallion tilan alueelta on löydetty useita kiviesineitä, mutta esineiden löytötiedot ovat hyvin epävarmoja, sillä pääosa löydöistä on tehty 1800-1900 –lukujen vaihteessa. Vuoden 1963 inventoinnin yhteydessä talon puutarhasta löydettiin kvartsi-iskoksia, sen sijaan vuoden 1995 inventoinnissa merkkejä asuinpaikasta ei havaittu. Muinaisjäänösalue on rajattu melko laajalle alueelle Kallion talon pihapiiriin ja sen itä- ja koillispuoleisen avokallion ympärille. Maastokäynnin tarkoituksena oli arvioida rajauksen riittävyttä ja tarkastaa kallioalueen eteläpuoleinen pelto. Peltoa ei enää lähivuosina ole viljelty ja se on nurmettu. Pellolle tehtiin joitakin lapionpistoja ja tarkasteltiin ojien ja pellonreunojen leikkauksia. Merkkejä asuinpaikan ulottumisesta alueelle ei havaittu, joten rajauksen muuttamiseen ei tässä vaiheessa ole tarvetta.

Kannanotto kaavaratkaisuun

Maisema ja rakennusperintö

Kallion ranta-asemakaavaratkaisu kaipaa vielä tarkennuksia. Varsin pienialaisen kaava-alueen kulttuuriympäristö ei ilman tarkkaa räätälöintiä kestä kolmea uutta rakennuspaikkaa. Ilman Vähäsalon saarta, jossa ei ole ja jonne ei osoiteta rakentamista, kaava-alueen pinta-ala on ilmoitettua olennaisesti pienempi. Kaavan yleismääräyksissä on kylläkin huomioitu alueen maiseman vaaliminen, mutta ei riittävässä määrin. Kaavan merkkivalikoimaan tulee vielä lisätä ympäristön säilyttämiseen tähtäävä /S-merkintä määräyksineen ja liittää se sekä AO-, RA- että M-merkintöjen yhteyteen.

Kaavan yleismääräyksissä mainittuja sallittuja julkisivumateriaaleja ja -värejä koskevaa tekstiä olisi hyvä muuttaa seuraavaan muotoon: *Rakennusten on oltava puurakenteisia ja niiden julkisivuissa sallitaan ruskeasävyinen kuultokäsittely tai perinteinen puna- tai keltamultaväri. Yksityiskohdat voivat olla joko valkeat tai seinien väriset. Vanhat rakennukset saa kuitenkin käsitellä niiden alkuperäisellä värillä. Vesikatteena tulee käyttää joko mustaa tai tumman harmaata rivipelti- tai kolmiorimahuopakatetta. Tonttia ei tule alueen perinteen mukaisesti aidata, vaan aluetta voidaan jäsenöidä muilla istutuksilla.*

Myös maiseman muokkaamiseen on kaavan yleismääräyksissä otettu kantaa, mutta maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä ei ole kielletty vaan ainoastaan

edellytetty maisematyöluvan hakemista. Museo katsoo, että yleismääräyksissä tulisi todeta, että RA-tonttien maisemaa muuttavia maanrakennustöitä tulee välttää ja muutenkin huolehtia tonttien maisemaan soveltumisesta rakentamisen yhteydessä.

Kaavan rakennusalat tulee rajata tarkemmin sallitun rakennusoikeiden mukaisiksi maiseman ominaispiirteet huomioiden. Korttelin 1 lomarakennuspaikan rakennusalojen maiseman kannalta sovelias sijoituspaikka olisi pellon yläosassa. Saunan rakennuspaikka voisi puolestaan olla lähellä olemassa olevaa venevajaa. Erityisesti täsmennystä kaipaavat kortteleiden 2 ja 3 pellolle sijoittuvat rakennuspaikat. Niistä pohjoisemman (tontti 3-1) rakennusala pitäisi rajata mahdollisimman lähelle kallioista metsänreunaa, siihen maisemallisesti tukeutuen. Korttelin 2 rakennusala (myös sauna) puolestaan tulisi sijoittaa mahdollisimman lähelle venevalkamaa alueella olevaan rantapuustoon tukeutuen. Ajateltu sijainti keskellä peltoa on maisemallisesti sopimaton.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kallion kivikautinen asuinpaikka on rajattu kaavakartalle osa-aluemerkinnällä sm-1. Päämaankäyttö suurimmassa osassa muinaisjäännösalueella on maa- ja metsätalousalue (M). Muinaisjäännösalueen lounaisin reuna Kallion talon nykyisessä pihapiirissä kuuluu AO-alueeseen, mutta tälle osalle ei ole osoitettu uutta rakentamista. Muinaisjäännösalueilla vallitseva maankäyttö on sallittua. Satakunnan Museo pitää esitettyä muinaisjäännösalueen merkintää sekä siihen liittyvää määräystä oikeanlaisena. Aivan muinaisjäännösalueeseen rajautuen on kuitenkin esitetty uusia ajoyhteyksiä. Kaavan yleisiin määräyksiin tulisivin lisätä määräys: *Ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen tulee olla yhteydessä Satakunnan Museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.*

Satakunnan Museolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaratkaisuun.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Anne Nummela, Anne Savola
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Porin kaupunki, kaupunkisuunnittelu

viite: Lausuntopyyntönnö 8.4.2021

LAUSUNTO PORIN KAUPUNGIN KALLION RANTA-ASEMAKAAVASTA

Hanke

Suunnittelualue sijaitsee Lavian Kallialan kylässä Nokkamaan alueella Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian keskustaajamasta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen. Suunnittelualueelle on kiinteä tieyhteys. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 7 hehtaaria. Kaava-alueen lähialueilla on vapaa-ajan asutusta sekä vakituista asutusta.

Suunnittelutyön tavoitteena on suunnitella Satakunnan maakuntakaavan mahdollistama enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja (RA).

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavoitus

Satakunnan maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä.

Suunnittelualueelle on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu **muinaismuistoalue (sm)** Kallion kivikautinen asuinpaikka. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita. Merkintään kuuluvan suojelumääräyksen mukaan muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museo- virastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Satakunnan maakuntakaavan **yleisen rantarakentamista ohjaavan suunnittelumääräyksen** mukaan rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistö- alueella riittävät yleiset virkistyskäyttö mahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamis- rannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen. Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisrantaaisena loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Tulvasuojelua koskevan koko maakuntaa koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Suunniteltaessa alueelle tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Vesien suojelua koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoito-suunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesien suojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavaan liittyvät asiakirjat, kuten mm. merkinnät ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat maakunnallisesti merkittävät alueet Satakunnassa. Vaihemaakuntakaava 1 perustuu vuonna 2011 valmistuneeseen Mannertuulialueet Satakunnassa - selvitykseen.

Suunnittelualueella ei ole merkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjoihin voi tutustua verkkosivulla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan maakuntahallitus päätti 24.11.2014 käynnistää vaihemaakuntakaavan 2 laatimisen. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto; turve, bioenergia ja mahdollisesti tuulivoimatuotanto ja aurinkoenergia. Muita teemoja ovat soiden moninaiskäyttö (kasvuturve, soiden suojelu ja virkistyskäyttö), kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Suunnittelualueeseen kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat.

Satakuntaliiton maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisesti kokouksessaan 17.5.2019 §10. Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on kuulutettu voimaan Satakunnan kunnissa 20.9.2019.

Kallion ranta-asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetun **maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (kh)** länsireunaan, Nokkamaan kulttuurimaisema. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Merkintään kuuluvan suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 merkinnät ja määräykset ovat ladattavissa verkkosivulta <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/>.

Yleiskaava ja asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa. Suunnittelualue rajautuu voimassa olevaan Joensuunlahti-Nokkamaa ranta-asemakaavaan.

Kannanotot

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole oikeusvaikuttaisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Kallion ranta-asemakaavan suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Suunnittelualueen itäosa ulottuu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetun maakunnallisesti merkittävän Nokkamaan kulttuurimaiseman länsiosaan. Maakuntakaavan yleispiirteisyyden vuoksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee tarkastella maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ja ulottuvuutta maakunta-kaavatasoa tarkemmin. Samassa yhteydessä tulee tarkastella suunnittelualueen mahdollisia paikallisia kulttuuriympäristöarvoja ja ottaa kaavaratkaisussa mahdolliset arvot huomioon. Rakennuspaikkojen ja niille osoitettujen rakennusalojen sijoittelussa ja suunnittelussa tulee huomioida alueen ominaispiirteet. Rakentaminen tulisi sijoittaa olemassa olevan rakennetun ympäristön yhteyteen, metsän reuna-alueita hyödyntäen. Korttelialueille tulisi osoittaa

myös puustoisena säilytettävät alueen osat. Jatkosuunnittelussa tulee arvioida kaavan ratkaisun vaikutuksia kulttuurimaisemaan.

Kallion ranta-asemakaavan alueelta ei ole vielä laadittu kattavampaa luontoselvitystä, joten alueen mahdollisiin luontoarvoihin ei voi tässä vaiheessa ottaa kantaa. Kesällä 2021 laadittavan luontokartoituksen tulokset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja mm. uusia rakennuspaikkoja sijoitettaessa.

Suunnittelualueen mitoitusta käsittelevässä kohdassa on mainittu, että Vähäsalon saari on mitoitettu rantaviivan mukaan ja mitoituksena on käytetty 3 loma-asuntoyksikköä rantaviivakilometriä kohden. Satakuntaliitto esittää jatkosuunnitteluun huomioitavaksi, että pienet saaret mitoitetaan saaren koon mukaan, eikä rantaviivan perusteella. Mitoitusta käsittelevässä kappaleessa tulee tarkemmin avata, miten mitoitusratkaisuun on päädytty. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan alueelle sijoitettavien rakennuspaikkojen määrä on ranta-asemakaavan luonnoksessa suuri ja vapaan rannan määrä on jäämässä vähäiseksi.

Lausunnon on valmistellut maakuntainsinööri Anne Nummela, anne.nummela@satakunta.fi

SATAKUNTALIITTO

Tiedoksi: Satakunnan Museo: liisa.nummelin@pori.fi; leena.koivisto@pori.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus: [Katariina Alaspää](mailto:Katariina.Alaspaa@ELY-keskus.fi)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi

Heli Välimaa

Nosto Consulting Oy
pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Elinvoima- ja ympäristötoimialan luonnosvaiheen palaute Lavian Kallion ranta-asemakaavaan

Ranta-asemakaava koskee osaa kiinteistöstä 413-408-6-49 KALLIO. Kaava-alueen luontoon ja luonnonympäristöön liittyviä seikkoja on mahdollista kommentoida vasta luontoselvityksen valmistuttua.

Porin kaupungin uusi rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2021.

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA VALITUS / KANNANOTTO KAAVALUONNOKSEEN, Versio 0.9

Vastaanottajat:

Pasi Lappalainen, kaavan laatija, Nosto Consulting Oy

Porin kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu: kaupunkisuunnittelu@pori.fi

Kirjaamo: kirjaamo@pori.fi PRIDno-2021-106

Juha Mäkelä, Yleiskaavasuunnittelija juha.makela@pori.fi

Lähetäjät:

Edustavat kiinteistöä osoitteessa

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
2 LUONTOARVOT	4
2.1 Perinnebiotooppi	4
2.2. Merkittäviä luontoarvoja sisältävät alueet.....	5
2.3. Viitasammakko	8
2.4 Linnut	14
2.5 Liito-oravat ja lepakot	18
2.6 Lahopuut.....	20
2.7 Uhanalaiset kasvit selvittämättä	23
3 KULTTUURIHISTORIAALLISET ARVOT	28
3.1 Kallion kivikautinen asuinpaikka	28
3.2 Nokkamaan kulttuuriympäristö.....	30
4. RAKENNUSOIKEUS JA MITOITUS	39
5 MUUT VAIKUTUKSET	40
6 KONSULTIN ROOLI JA TOIMINTA.....	41
7 YHTEENVETO VALITUKSESTAMME KAAVALUONNOKSEEN 0,9	45
8 ALLEKIRJOITUKSET	46
LIITTEET	47

1 JOHDANTO

Kallion ranta-asemakaavan vireilletulosta 14.4.2021 kirjepostina saamamme kaavaluonnos versio 0,9 on päivätty 8.4.2021. Tätä ennen asianosaiset maanomistajat tai kaavanlaatija eivät ole olleet meihin millään tavalla yhteydessä, vaikka kyseessä on kuitenkin erittäin laajalle alueelle ulottuva suunnitelma. Suunnitteluprosessin käynnistäminen ilman naapurikiinteistöjen omistajien kuulemista ja heidän kanssaan keskustelua ihmetyttää. Miksi näin laaja suunnittelutyö on käynnistetty naapureita kuulematta jo alkuvaiheessa? Koemme, että keskusteluyhteyttä ei ole haluttu luoda, vaan kohtuuttoman suuri ranta-asemakaavasunnitelma on laitettu vireille nopealla aikataululla ja ehkä samalla toivottu, että naapurikiinteistöjen omistajat eivät siihen ehtisi kiinnittämään mitään huomiota.

Olemme kuitenkin hyvin tietoisia alueen luontoarvoista, sen merkityksestä kaikille eläimille, linnuille, kasveille ja niistä erityisesti uhanalaisille ja EU:n luontodirektiivin piiriin kuuluville lajeille. Kohdealue on myös kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta. Se on osa Karhijärven länsirannan viljelymaisemaa, alueella on kivikautinen muinaismuisto ja alueen luontoarvot ovat korvaamattomat.

Kohdealueen naapurikiinteistön omistajina voimme todeta, että isovanhempiemme aikaan naapurisuhteet olivat lämpimät ja yhteistyö ja -elo saumatonta. Kiinteistöjen rajat ja maankäyttö oli hyvässä yhteistyössä naapurusten välillä sovittua. Viime vuosikymmeninä yhteyttä nykyisiin Kallion tilan omistajiin ei ole ollut. Jo vuosia sitten Nokkamaassa yleisesti puhuttiin, että tien "tälle puolelle" eli ko. kohdealueelle ei enää saisi vallitsevien kaavamääräysten mukaisesti mitään rakentaa.

Ymmärrämme, että maanomistajalla on subjektiivinen oikeus ranta-asemakaa-
vaproessin käynnistämiseen. Hankkeen puutteellinen valmistelu, aikataulutusta ja konsultin merkittävä rooli ovat kuitenkin aiheuttaneet ihmetystä ja herättäneet kysymyksiä. Onko tällä kertaa konsultilla ollut tavanomaista enemmän roolia asiassa? Olemmeko me naapurikiinteistöjen omistajat olleet yhdenvertaisia muiden Porin kaupungissa vireillä olevien ranta-asemakavahankkeiden

naapurikiinteistöjen omistajien kanssa? Toivomme Porin kaupungin huolehtivan edelleen kaupungille kuuluvasta roolista ja vastuista ranta-asemakaavaprosesseissa.

Tässä koosteessa kuvaamme perustelut omille näkemyksillemme kaavaluonnoksesta. Ennen tarkempaa tutustumista tekstiimme toivomme teidän katsovan oheisen videon, jonka perusteella saatte tarkemman kuvan alueesta:

<https://drive.google.com/file/d/1w1Dslw0AwWGjonfqUcGGCflqRw3-CICw/view?usp=sharing>

2 LUONTOARVOT

2.1 Perinnebiotooppi

Perinnebiotooppi tarkoittaa perinteisten elinkeino- sekä maankäyttötapojen muovaamia luontotyyppejä, joilla esiintyy uhanalaisia lajeja. Luontoselvityksen tekijä Turkka Korvenpää (sähköposti 4.5.21) on kertonut, että alueella on havaittavissa vanhan laidunkäytön merkkejä, jotka näkyvät mm. puuston rakenteessa Kallion tilan lähiympäristössä. Varsinainen perinnebiotooppi olisi hänen mukaansa alueesta ennallistettavissa.

Perinnebiotoopit ovat tyypillisesti perinteisen karjatalouden niitto- ja laidunkäytäntöjen muovaamia luontotyyppejä, joille on kehittynyt niille ominainen, monimuotoinen lajisto. Useimmat perinnebiotoopit tarvitsevat säilyäkseen jatkuvaa säännöllistä hoitoa, mikä erottaa ne useimmista muista luontotyypeistä. ”Tällä hetkellä kaikki Suomen perinnebiotoopit ovat uhanalaisia, valtaosa jopa äärimmäisen uhanalaisia. Nyt tartumme vakavasti luontomme köyhtymisen juurisyyn: elinympäristöjen katoamiseen ja niiden laadun heikkenemiseen. Uuden tuen myötä päästään toteuttamaan Helmi-elinympäristöohjelmassa asetettuja kunnianhimoisia tavoitteita perinneympäristöjen tilan parantamisesta”, ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen sanoo. Saatavilla 15.5.2021

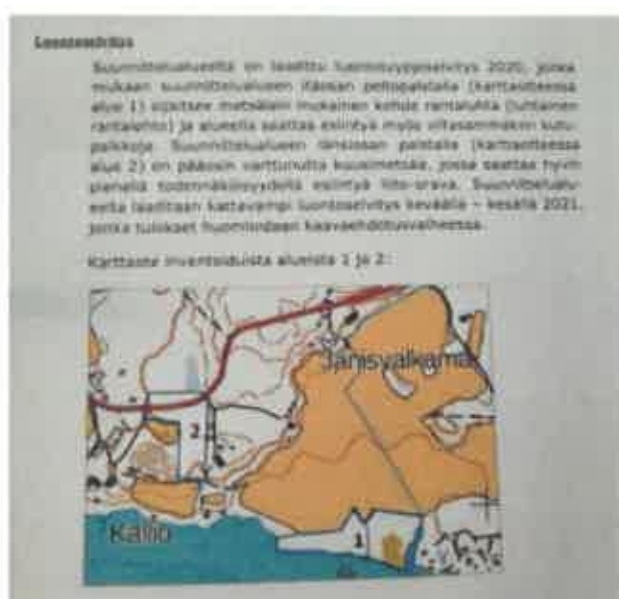
<https://valtioneuvosto.fi/-/1410903/uusi-tuki-perinnebiotooppien-kunnostamiseen-kohentaa-uhanalaisen-elinympariston-tilaa>

”Perinnebiotoopin hoidon suunnittelussa on otettava huomioon myös perinnebiotoopeilla esiintyvien rakenteiden kunnostus ja mahdollisten muinaismuistojen säilyttäminen. Ladot, aitat sekä kivi- ja riukuaidat ovat tärkeä osa perinnemaisemaa, ja niillä on merkitystä monien jäkälä-, sammal- ja hyönteislajien elinympäristöinä.” Saatavilla 15.5.2021 <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/perinnebiotooppien-hoidon-suunnittelu.pdf>

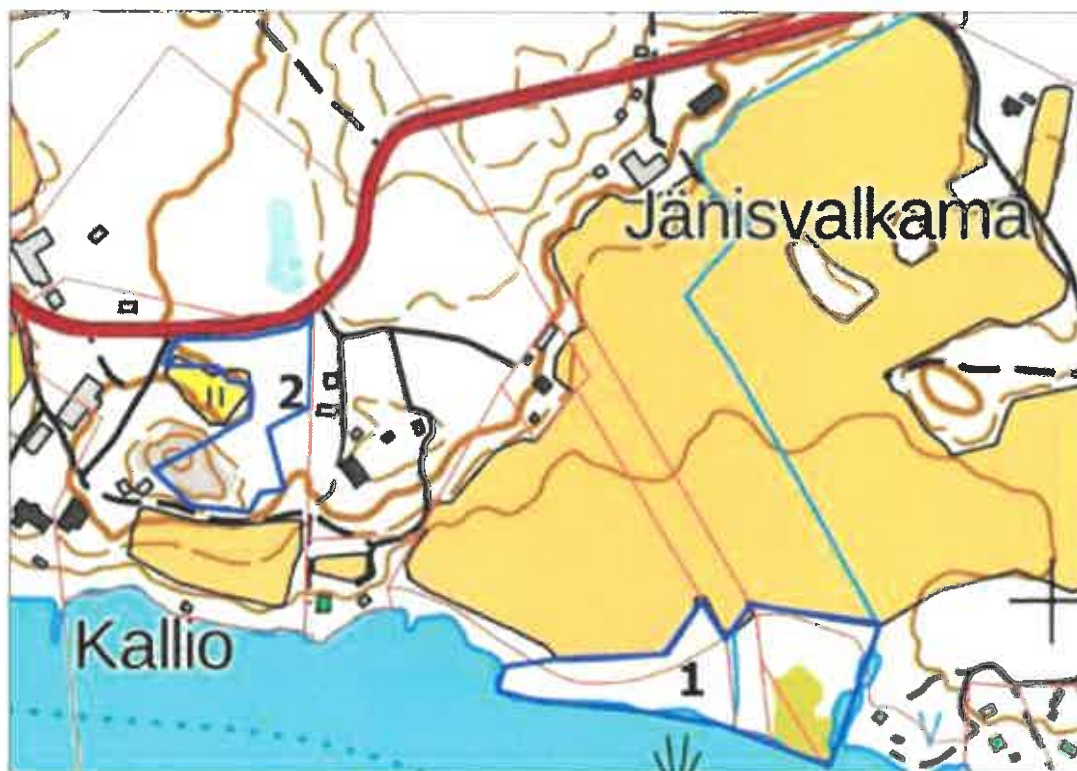
Kohdealueella luhtatyyppien määrittelyä ei ole tehty, eikä selvitetty ennallistamismahdollisuuksia esim. perinnebiotooppien osalta.

2.2. Merkittäviä luontoarvoja sisältävät alueet

Luonnosvaiheen aineistossa luontoselvityksen osalta kerrotaan, että suunnittelualueelta on laadittu luontotyyppiselvitys 2020, jossa on löydetty metsälain mukainen rantaluhta (alue 1), ja toinen merkittäviä luontoarvoja sisältävä alue 2.

Kuva 1. Ote kaavaselostuksesta s. 16/23

Kuva 2. Saimme 28.4.2021 Turkka Korvenpäältä sähköpostin liitteenä uuden muokatun kuvan alueesta.

Kaavaselostuksesta: "Suunnittelualueen itäosan peltopalstalla sijaitsee metsälain mukainen kohde rantaluhta (luhtainen rantalehto) ja alueella saattaa esiintyä myös viitasammakon kutupaikkoja." Luontoselvityksen tekeminen on herättänyt kiinnostustamme ja selvityksen tekijälle biologi, Turkka Korvenpäälle on esitetty kysymyksiä.

Miksi rantaan sijoittuva alue 1 on piirretty päättyväksi merkityllä tavalla?

Paikan päällä asiaa tarkastellessa rannan kasvillisuus, puusto ja maaperä jatkuvat täysin samanlaisena koko vesijättöalueen/pellonreunan osalta. Miksi nyt suunnitellun ranta-asemakaavan kohdalla ei olisi mitään arvokasta? Herää vahva epäily, että aluerajaus on tehty kaavasuunnitelmalähtöisesti eikä luontoarvot edellä. Koko ranta-alue on arvokasta elin- ja pesimäaluetta linnuille, sammakoille jne.

Arvokas ranta-alue (1) on piirretty myös naapurikiinteistöjen puolelle, mikä varmasti pitää paikkansa ja on hyvä asia. Huomiota herättääkin, että muualla

naapurustoon sijoittuvia alueita ei ole merkitty. Esimerkiksi nykyisin alue 1 ja 2 väliin sijoittuvien olemassa olevien naapurikiinteistöjen väliin sijoittuva metsäalue on myös esim. liito-oraville ja lepakoille tärkeää aluetta, ollen vastaavanlaista metsäaluetta kuin alueen 2. maantiehen rajoittuvakin osa. Rakentaminen näille alueille tai niiden läheisyyteen vaikuttaa väistämättä uhanalaisiin lajeihin kiinteistörajoista riippumatta.

Korvenpää toteaa sähköpostiviestissään (28.4.2021): ”Luontotyyppi-inventoinnissakin on syksyllä vuodenajasta johtuen tiettyä epätarkkuutta tiettyjen luontotyyppien - lähinnä lehtojen - määrittelyssä ja rajaamisessa.”

Lyhyellä noin tunnin kestäneellä viitasammakkojen kartoituskäynnillä ti 11.5.21 Turkka Korvenpään mukana olivat Tuon käynnin
aikana Korvenpään kanssa todettiin paikan päällä, että rannassa alueen 1 rajasta tulee muuttaa koko pellonreunaa/vesijättöaluetta koskevaksi.

Käynnin aikana biologi kertoi meille tehneensä seuraavanlaisia havaintoja:

- Karhijärvi on merkittävä lintujärvi ja runsaat lintujen äänet häiritsivät viitasammakon kuuntelua.
- Sammakon ääniä kuului, mutta täyttä varmuutta viitasammakon äänistä ei saatu. Hän kuitenkin merkitsi lajin kannalta tärkeitä kohteita ylös myös suunnitellun rakennusalueen kohdalle.
- Rannassa äänteli kaksi kaulushaikaraa samanaikaisesti.
- Mahdollinen luhtakana -havainto äänen perusteella.
- Hansunkari merkittävä loppiluoto.
- Naurulokki, joka on uhanalaisuudeltaan vaarantunut ja rauhoitettu.
- Pajusirkku, joka on uhanalaisuudeltaan vaarantunut ja rauhoitettu.

2.3. Viitasammakko

Karhijärven rannalla, Nokkamaan alueella asuneilla ja eläneillä ihmisillä on havaintoja runsaasta sammakkokannasta jo vuosikymmenten takaa. Nykyisin omistaman piharakennuksen takana oleva sammakkolampi on ennen ollut sammakoiden suosima paikka, josta ne ovat ojaan pitkin kulkeneet myös järven ranta-alueelle. Rannan mökkiläiset ovat kertoneet runsaista sammakkohavainnoista omassa mökkirannassaan.

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin viitasammakkokysely 2014 (Saatavilla 15.5.2021 <https://docplayer.fi/69668049-Viitasammakkokysely-2014-s-u-o-m-e-n-l-u-o-n-n-o-n-s-u-o-j-e-l-u-l-i-i-t-o-n-sat-a-k-u-n-n-a-n-p-i-i-r-i-n-joonas-gustafsson.html>) mukaan Karhijärven Nokkamaan puoleinen ranta-alue on aluetta, jossa viitasammakkohavaintoja on tehty runsaasti.

Kuva 3. Ote Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin viitasammakkokysely 2014 raportista sivulta 4.

Kuva 3. Ote Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin viitasammakkokysely 2014 raportista sivulta 4.

"Viitasammakoiden soidin- ja kutupaikka on luonnonsuojelulain (LSL, 1096/1996) 49 §:n tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka. Koska LSL:ssa ei ole lisääntymis- ja levähdyspaikkojen yhteydessä merkittävyyden kynnyksen ylittymisen arviointia, koskee hävittämis- ja heikentämiskielto kyseistä lisääntymis- ja levähdyspaikkaa automaattisesti, riippumatta yksilömäärästä. Löydetyillä viitasammakon lisääntymispaikoilla ei voida ilman poikkeuslupaa suorittaa heikentäviä toimenpiteitä. Heikentäviä toimenpiteitä voivat olla ruoppaus, rantarakentaminen, vesikasvien niitto ja vedenpinnan muutokset. On tärkeää huomioida, että esiintymään voivat vaikuttaa välillisesti heikentävästi myös erilaiset maataloustoimet, vesistökuormitus, kasvinsuojeluaineet, ojitukset sekä ojien kunnostukset." (s.6) Saatavilla 15.5.2021 https://vesienhoitolansi.files.wordpress.com/2018/02/vassorinlahti_viitasammakkoraportti_2017_suomi.pdf

"Viitasammakko voi pysyä pienellä alueella ja useiden yksilöiden on myös havaittu palaavan samoille alueille seuraavinakin vuosina (Haapanen 1970, Loman 1994, Elmberg 2008). Eräässä tutkimuksessa viitasammakon kesäelinpiirit olivat keskimäärin 150 neliömetrin kokoisia." (s.9) Saatavilla 15.5.2021 https://vesienhoitolansi.files.wordpress.com/2018/02/vassorinlahti_viitasammakkoraportti_2017_suomi.pdf

"Luontodirektiivissä tai EU-komission ympäristöasioiden pääosaston ohjeessa ei aseteta alarajaa tai ehtoja IV-liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen laajuudelle, luonnontilaisuudelle tai paikkaa käyttävien yksilöiden määrälle. Kaikkien kyseisen liitteen lajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen voi siten tulkita olevan heikentämis- ja hävittämiskiellon piirissä." (s.11) <https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BC7CE67F8-35B6-42FB-AB21-3149D6304CF9%7D/107093>

On syytä muistaa, että kaikki sammakolajit ovat rauhoitettuja, eikä niitä saa pyydystää tai tappaa. Viitasammakko on lisäksi Luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittama EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji eli lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Biologi Turkka Korvenpää kertoo sähköpostissaan 4.5.2021: "Alue 1 on metsälain tarkoittamaa kosteaa lehtoa - paikoin metsäluhtaa. Eli tämä viitasammakolle sopiva alue on joka tapauksessa arvokas, oli siellä viitasammakoita tai ei. Siinänsä on toki aivan mahdollista, ettei viitasammakoita kuulu, vaikka niitä paikalla olisikin. Luonnonhavainnointiin kun liittyy aina väistämättä tiettyä epävarmuutta." Ja sähköpostissa 28.4.2021: "Rantavyöhyke, jossa on viitasammakon kutupaijaksi mahdollisesti sopivaa rantaa. Rajaus ulottuu myös kaava-alueen itäpuolelle, koska jos viitasammakkoja on aivan kaava-alueen lähellä, joudutaan pohtimaan miten tämä vaikuttaa maankäyttöön kaava-alueella. Tällä alueella on myös mahdollisesti rantalehtoa."

<http://www.sammakkolampi.fi/lajit/viitasammakko.html>

Sammakkohavaintojamme alueelta:

Kuva 4. Sammakon nuijapäitä katsomassa ranta-asemakaavaan suunnitellun venevalkaman kohdalla, mökin vieressä 8.5.2021.

Karttaotteeseen merkityn alueen 1. ja sen yli jatkuvan pellonreunan osalta kevään 2021 aikana olemme havainneet sammakon nuijapäitä koko ranta-alueella sekä lähialueen ojissa. Havainnoista on kerrottu myös biologi Korvenpäälle.

Kuva 5. Kuva edelliseltä kesältä.

Kuvat 6-7 kohdealueen viljelysmaiseman ja järven väliseltä vesijättöalueelta.

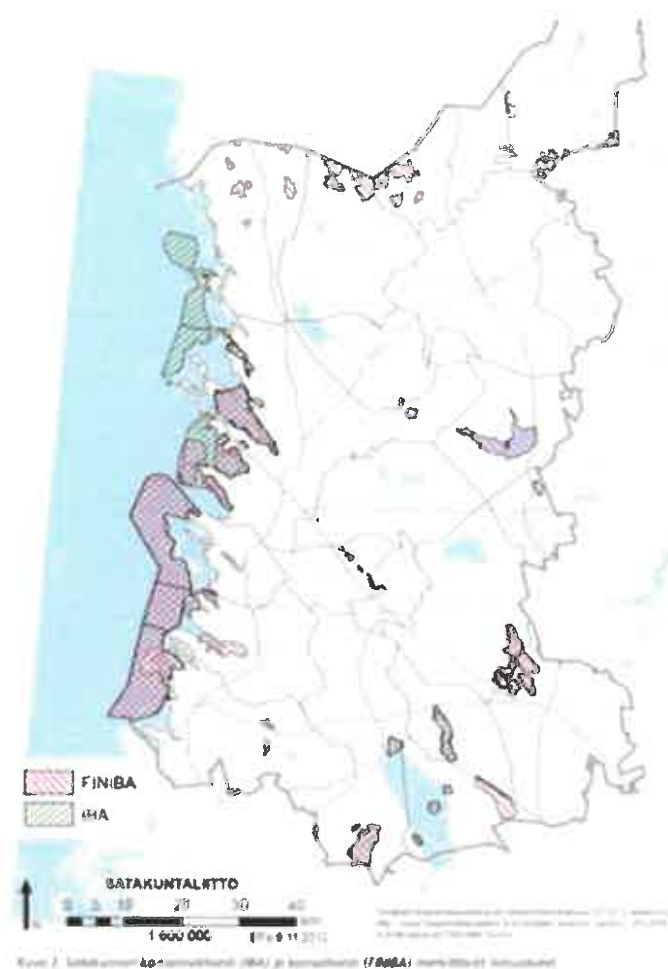
Kuva 6.

Kuva 7.

2.4 Linnut

”Karhijärvi (47.) Lavian Karhijärvi on yksi Satakunnan suurjärvistä. Matala ja rantakasvillisuudeltaan hyvin rehevä järvi tarjoaa pesimäpaikkoja useille vesi- ja rantalintulajeille. Pesimälinnuston lisäksi useat muuttolinnut pysähtyvät muuttoaikana lepäilemään ja ruokailemaan Karhijärvelle. Linnustollisesti Karhijärven arvokkaimmat osa-alueet sijoittuvat järven länsiosiin sekä järven pohjoisosien valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvalle Riihonlahdelle, joille kerääntyy varsinkin puolisuikeltajia ja muita sorsalintuja. Järvelle sekä sitä reunustaville pelloille kerääntyy säännöllisesti erityisesti keväisin suuria, 100–250 yksilön laulujoutsenparvia. Joutsenten lisäksi Karhijärven rantapelloilla (**erityisesti järven pohjoisrannan Nokkamaan alueelta**) on joinakin keväinä laskettu suurrehkoja, 200–250 yksilön suuruisia metsähanhiparvia. Ranta-alueita suosivien lajien lisäksi Karhijärven matalat selkävedet vetävät puoleensa muuta vesilinnustoa. Yksittäisistä lajeista runsaslukuisimpana Karhijärvellä havaitaan loppusyksystä, jopa 4000 yksilön suuruisia isokoskeloparvia. Suurimmat isokoskeloparvet on 2000-luvun aikana havaittu Salaplackarin selällä järven itäosissa, minkä lisäksi havaintoja useiden satojen yksilöiden suuruista koskeloparvista on tehty myös mm. Majanselältä järven länsiosista. Koskeloiden lisäksi Karhijärven selille kerääntyy säännöllisesti myös mm. silkkiuikkuja (suurimmat keskittymät 2000-luvulla 60–150 yksilöä) sekä kanadanhanhia (60–130 yksilöä). Karhijärven alueen osalta aluerajaukset on tässä selvityksessä tehty lähtökohtaisesti suurimpien kerääntymäalue tietojen sijainnin perusteella. Lintuja voi Karhijärven ranta-alueilla kuitenkin esiintyä muuallakin, minkä vuoksi rajaukset ovat tässä yhteydessä ohjeellisia.” (s.42) Saatavilla 15.5.2021 [https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/KerAfAcAfAcntymAfAcaluekatsaus LTSS FINAL.pdf](https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/KerAfAcAfAcntymAfAcaluekatsaus_LTSS_FINAL.pdf)

Kuva 8. Suurien lintujen kerääntymispaikat (sivu 9.) Saatavilla 15.5.2021
<https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/KerAfAcAfAcntymAfAcaluekat-saus LTSS FINAL.pdf>

Karhijärvellä pesii paljon lintuja ja järvi on tärkeä lintujärvi. Havaintoja mm. isokoskelo, silkkiuikku, laulujoutsen, kanadanhanhi, ruskosuohaukka, kalasääski, kuikka, kaakkuri, nuolihaukka, kurki ja kaulushaikara mainittuna verkkosivulla: <http://karhijarvi.fi/karhijarvi.html> saatavilla 15.5.2021.

Erityisesti suunnitellun ranta-asemakaava-alueen itäosan peltoaukea/järvenranta-alue on merkittävä lintujen levähdys-, ruokailu- ja pesimäpaikka. Suunnitellun rakennusalueen kohdalle pysähtyy suuria määriä muuttolintuja. Osa niistä jää pysyvästi alueelle asumaan ja elämään ja pellon ja järven väliin jäävä vesijättö-alue/ranta on rauhaisa pesimäpaikkana. Päivittäin pellolla on nähtävissä joutseja, kurkia ja myös lokkeja, jotka lentävät Hansunkarilta pellolle ruokailemaan.

Lisäksi ruskosuohaukka on jokakesäinen näky peltoalueen yllä ravintoa etsiessään.

Järven rannan pellot ovat tärkeitä lintujen levähdysalueita sekä elinpiiriä. Pesiä on rannassa ja osalla rantakaislikon suojassa, josta ne pääsevät myös nousemaan maihin. Rantakaistale, sen luonnontilainen ympäristö, on erittäin tärkeä niin alueen linnuille kuin sammakoille. Pensaikko- ja avoluhdet ovat linnuston kannalta erittäin tärkeitä alueita.

"Puustoiset luhdet, joissa on paljon leppä- ja koivulahopuustoa voivat olla pikkutikan tai valkoselkätikan elinympäristöjä. Rantaluhdat voivat lisäksi toimia vesistöjen suojavaiohykkeenä, jotka pidättää uudistusalueelta tai esim. pellolta valuvia ravinteita. Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset luhdet lasketaan metsälain tarkoittamiin arvokkaisiin elinympäristöihin." "Maaperän muokkaaminen ja ojittaminen on metsälain nojalla kiellettyä." Saatavilla 15.5.2021 <http://virtu-oosi.pkky.fi/metsaverkko/metsaekologia/Suotyypit/luhta.htm>

Alueella jatkuvia tikkahavaintoja.

Karhijärvellä Kallion tilan edustalla sijaitseva Hansunkari on merkittävä loppiluoto, jossa pesii suuri määrä eri lokkeja. Mikäli tämän rauhoitettujen lintujen pesimäalueen ympärille tulisi runsaasti rakennuskantaa ja liikennettä (Kallion tila ja Vähäsalon saari), häiritsisi se luonnollisesti myös loppien elämää Hansunkarilla, jossa mm. rauhoitettuja naurulokkeja.

Kohdealueen merkitys tärkeänä lintualueena selittyy osaltaan myös sillä, että edustalla on kalaisa paikka järvessä sekä eri lajeille soveltuva veden syvyys.

Kuva 9. Karhijärven syvyyskartta.

Kuva 10. Järven ja peltoaukean väliin jäävä vesijättöalue järven puolelta kuvattuna.

Kuva 11. Muuttolintuja Nokkamaan kulttuuriympäristössä, Karhijärven länsirannan viljelymaisema-alueella

Kuva 12. Muuttolintuja Nokkamaan kulttuuriympäristössä, Karhijärven länsirannan viljelymaisema-alueella

Huomioitava, että linnuston kartoitus biologin / luontoselvityksen osalta on tekevä.

2.5 Liito-oravat ja lepakot

Ranta-asemakaavaluonnokseen on kirjattu: "Suunnittelualan länsiosan paltalla pääosin varttunutta kuusimetsää, jossa saattaa hyvin pienellä todennäköisyydellä esiintyä liito-orava." Alueen luontokartoitus on kuitenkin täysin kesken ja em. perustuu syksyllä tehtyyn alustavaan yhden kerran maastokäyntiin luontotyyppien kartoituksessa. Merkittäviä luontoarvoja sisältävien kohteiden rajaamisessa alue 1 on ulotettu myös naapurikiinteistöjen puolelle, mutta näin ei ole tapahtunut muualla. Luontoselvityksessä tulisi kiinnittää huomiota alueeseen kokonaisuutena. Liito-orava tai mikään muukaan eläin tuskin kiinteistörajien mukaan elää. Syytä on siis selvittää myös naapurikiinteistöjen väliin jäävän alueen

tilanne niin liito-oravien kuin lepakoidenkin kannalta. Ranta-alueen lehtipuustovyöhykkeet ovat liito-oravalle soveltuvia ruokailualueita. Sen lisäksi alueella oleva vanhat maanilarakennukset ja rantapuualue ovat lepakoille tärkeitä.

Liito-orava, lepakko ja viitasammakko ovat kaikki EU:n luontodirektiivin mukaisia lajeja, joiden säilyminen alueella tulee turvata. Lisäksi Satakuntaliitosta Susanna Roslöfiltä saamamme tiedon mukaan (sähköposti 27.4.2021) ”Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

Lepakoiden osalta meillä on joka kesäisiä havaintoja. Ne ovat useamman kerran säikäyttäneet meitä lentämällä kovalla vauhdilla ja hyvin läheltä ihmistä iltahämärissä.

Kuva 13. Alueen 2 maantiehen rajautuvaa metsää

2.6 Lahopuut

”Lahoava puu tarjoaa elinympäristön tuhansille lajeille. Joillekin se on munien haudontapaikka ja vastasyntyneiden poikasten turvallinen koti. Selkärangattomien lisäksi myös linnut, lepakot ja liito-orava hyödyntävät lahopuun koloja poikastensa pesinä. Kolopesijöinä, tikat ovat hyvä ja helposti havaittava mittari osoittamaan lahopuun runsautta metsässä. Lahopuu on nykyään katoava luonnonvara. Metsäteollisuus on vähentänyt suomalaisten metsien lahopuumääriä yli 90 prosenttia. Samalla se on aiheuttanut usean eliölajin paikallisia sukupuuttoja. Suurimman uhan alla ovat lajit, joiden kaikki elämänvaiheet ovat riippuvaisia lahopuusta. Tällaisia lajeja ovat esimerkiksi arinakääpä ja pohjantikka.”

Saatavilla 15.5.2021 <https://www.nessling.fi/blogi/nelja-syyta-miksi-lahopuiden-katoaminen-olisi-suuri-katastrofi-blogi/>

Viljelysmaisemaan kuuluvan pellon ranta-alue / vesijättöalue on tärkeä alue, jossa on lahopuuta. Lisäksi kivistä asuinpaikan ympäristössä on vanhaa lahopuuta, jotka ovat tärkeitä monille lajeille. Selvittämättä on myös uhanalaisten kääpien osuus alueella, jossa kasvaa lehmusta, leppää jne..

Kuvat 14-18 Rannan lahopuita

Kuva 14.

Kuva 15.

Kuva 16.

Kuva 17.

Kuva 18. Lahopuuta suunnitellun ranta-asemakaavan alueella.

2.7 Uhanalaiset kasvit selvittämättä

Uhanalaisten kasvien osalta selvitystyö on täysin tekemättä. Ohessa kuvia eri puolilta kohdealuetta kuvat 19-24.

Kuva 19.

Kuva 20.

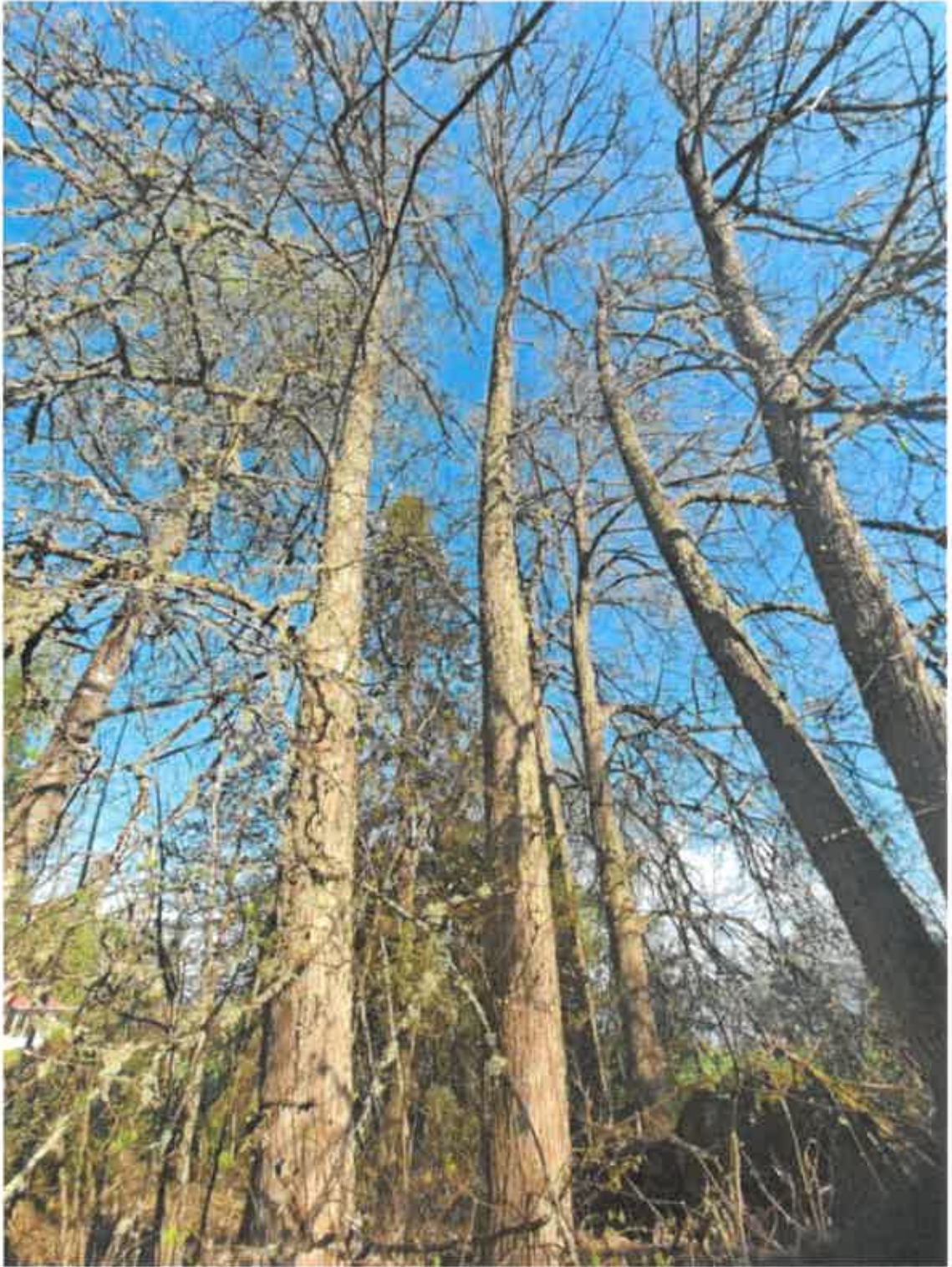
Kuva 21. Edelliseltä kesältä viljelysmaiseman reunan vesijättöalueelta

Kuva 22.

Kuva 23.

Kuva 24.

3 KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

3.1 Kallion kivistä asuinpaikka

Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistoalue Kallion kivistä asuinpaikka. Satakunnan Museon rakennustutkija Liisa Nummelinilta (sähköposti 22.4.21) saamamme tiedon mukaan alueella ei ole tehty rakennusinventointia, joten käytävissä olevat tiedot ovat vain kaavaselostuksen varassa.

Lavian pitäjän inventointikertomuksesta (Valtavuo, 1963) puolestaan käy ilmi selkeästi Kallion tilalta Leevi Hesson tekemät muinaisjäännöslöydöt. Lisäksi samaisesta inventointikertomuksesta selviää, että Nokkamaan alueella muinaisjäännöksiä on löydetty myös muualta lähialueelta.

Kuva 25. Ote Kallion tilaa koskien Lavian pitäjän inventointikertomuksesta, laatinut Ritva Valtavuo 1963

Em. liittyen on erittäin tärkeää huomioida Satakunnan Museon asiantuntijan, arkeologi Leena Koiviston tiedot ja näkemykset häneltä saamassamme sähköpostiviestissä (27.4.2021):

”Kallion kivilautainen asuinpaikka on inventoitu vuosina 1963 ja 1995. Tämä tarkoittaa, että lähialueelta jo 1800-l lopulla ja 1900-l alussa löytyneiden irtolöytöjen eli kivilautisten esinelöytöjen perusteella paikalle on tehty tarkastus ja asuinpaikka on sen perusteella rajattu. Vanhimpien löytöjen tarkkaa löytöpaikkaa ei ole voitu todentaa, mutta Kallion talon päärakennuksen läheltä on löytynyt kvartsi-iskoksia, jotka usein liitetään asuinpaikkaan. Asuinpaikalla ei ole tehty kaivaus-tutkimuksia.

Arkeologisia tutkimuksia voidaan toteuttaa tutkimustarkoituksissa (esim. yliopis-tojen tutkimushankkeet) mutta myös silloin, kun joku maankäyttöhanke uhkaa muinaisjäännöstä. Silloin kohteelle on haettava kajoamislupaa Museovirastosta, joka arvioi onko muinaisjäännös sen kaltainen, että se voidaan tutkimalla poistaa. Kaikissa tapauksissa ensisijainen vaihtoehto on aina muinaisjäännöksen suojelu eli sen säilyttäminen tuleville sukupolville. Rakennushankkeet pyritään sijoitta-maan siten, että muinaisjäännös voidaan säilyttää. Mikäli kuitenkin päädytään arkeologiseen tutkimukseen, maankäyttöhankkeesta vastaava useimmiten kus-tantaa kaivaukset. Muinaisjäännösalueet ovat lain mukaan rauhoitettuja, mutta alueen vallitseva maankäyttö on sallittua. Pelloja voidaan viljellä, puutarhatöitä tehdä, metsää voidaan uudistaa – mutta ilman maaperän muokkaamista tai kan-tojen nostoa.

Kallion asuinpaikkaa koskevat tiedot ovat melko hajanaiset ja sen sijaintikin hive-nen epävarma. Ne esinelöydöt, joiden löytöpaikka tunnetaan, ovat keskitty-neet Kallion talon piha-alueelle, mutta asuinpaikka on rajattu huomattavasti laa-jemmaksi tilalla olevan kalliopaljastuman ympärille. Kalliolla kivilauden ihmiset kuitenkin tuskin ovat asuneet. Vanhojen esinelöytöjen tiedoissa taas useimmi-ten mainitaan ainoastaan löydetyn tilan nimi, joten sen perusteella löytöpaikka on voinut olla missä tahansa Kallion tilan alueella, jopa satojen metrien etäisyydellä nykyisestä tilakeskuksesta.” (Leena Koiviston sähköpostiviesti 27.4.21.)

Syytä on selvittää myös koko pihapiirin kulttuurihistoriallinen arvo, koska kyseessä on ollut yhteinen piha-alue Kallion ja Konsilon tilan kanssa, jossa ovat eläneet kartanolaisuuden oppien mukaan.

Kallio on Karhijärveltä katsottuna maisemaa hallitseva elementti koko länsirannalla ja ollut tärkeä paikka jo esihistoriallisille ihmisille. Lehmälaitumen alueen luonnonvaraiset, isokokoiset puut lehmukset ja koivut olleet merkittäviä niin ihmisille, eläimille ja pieneliöille. Kaava-alueella oleva kivikautinen asuinpaikka ja esihistoriallinen alue on laaja ja lähellä rantaa. Näin ollen tulee sen säilymisedellytykset ottaa huomioon kaavaratkaisussa ja kaavan mitoituksessa.

Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkinnot ja määräykset (saatavilla 15.5.2021 <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Merkinnat-ja-maaraykset.pdf>): Suojelumääräyksessä todetaan: ”Muinaismuistoalueiden ja –kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden **muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin**. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.”

Muinaismuistolaki: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1963/19630295>

3.2 Nokkamaan kulttuuriympäristö

”Maaseudun kulttuurimaisemien arvo. Ihmisen työ on luonut maiseman kulttuuriarvot. Alkutuotantoon liittyvä perinteinen maankäyttö on vuosisatojen kuluessa muovannut luonnonympäristöjä pelloiksi, niityiksi ja laidunmaiksi. Avoimet, valoisat viljelymaat ovat kulttuurimaiseman perusta. Pitkäaikainen maatalous ja karjanhoito on rikastuttanut luontoamme luomalla kulttuurivaikutteisia luonnontyypejä, perinnebiotooppeja. Talonpoikainen rakennuskanta, tiestö, aidat, ladot, muinaisjäännökset ja monet muut ihmisen tekemät rakenteet ovat olennainen osa elävää historiaamme. Maaseudun kulttuurimaisemaan sisältyy huomattava

kansallinen pääoma, korvaamaton todistusaineisto kulttuurimme kehityksestä, maamme asuttamisesta sekä ihmisen ja luonnon välisestä suhteesta. Maaseudun kulttuurimaisemia voidaan suojella vain niiden hoidosta huolehtimalla. Pääosa kulttuurimaisemien hoidosta tulee tapahtua kuten aina tähänkin saakka; viljelijän työnä, normaalin maatalouden myötä. Kulttuurimaisemien vaalimisen keskeinen edellytys on maaseudun säilyminen elinvoimaisena ja tarkoituksenmukaisen maanviljelyn jatkuvuus. Kulttuurimaisemaan sisältyvää luonnon- ja kulttuuriperintöä voidaan pitää hyödykkeenä, jonka tuottamisesta ovat pääosin vastanneet maanviljelijät. Yhteiskunnan on otettava vastuu sen turvaamisesta, samalla tavoin kuin on huolehdittu siitä, että viljelijät voivat tuottaa ravintoa koko kansalle.” (Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisema-alueista ja maisemahoidon kehittämisestä s. 3) Saatavilla 15.5.2021 https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet

”Peltojen ja laitumien metsitys ja umpeenkasvu sulkee avoimet maisemat ja tukahduttaa valoa vaativan perinnekasvillisuuden elinmahdollisuudet.” (Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisema-alueista ja maisemahoidon kehittämisestä s. 4) https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet

Ranta-asemakaava-alueen itäosa kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkaan kulttuuriympäristöön, Karhijärven länsirannan viljelymaisema. Alueen rajausta on tehty maakuntakaavaa varten laaditussa Satakunnan rakennusperintö 2005 selvityksessä. <https://karttapalvelu.lounaistieto.fi/> -verkkosivulle kirjattu (Saatavilla 15.5.2021):

Aluekuvaus:Kulttuurihistoriallisesti arvokas alue

Luonnehdinta:Järvenrannan viljelymaisema

Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkinnät ja määräykset (saatavilla 15.5.2021 <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Merkinnat-ja-maaraykset.pdf>): Suunnittelumääräyksessä todetaan: ”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on **otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.** Kaikista aluetta

tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvo sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellämainittujen arvojen säilymistä.”

”Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten sivuuttaminen hankesuunnittelussa aiheuttaa luonnon kauneuden, ympäristön viihtyisyyden ja kulttuuriarvojen selvää vähenemistä. Kulttuuriympäristön vaalimiselle huolestuttavan tilanteen muuttamiseksi tulee ympäristöhankkeisissa selvittää hankkeen vaikutukset luontoarvojen ohella myös kulttuuriperintöarvoihin. Tämän edellytyksenä on riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kulttuuriperintöalan asiantuntijoiden ja museoviranomaisten kanssa sekä hankerahan varaaminen myös kulttuuriympäristöselvityksiin. Myös sosiaaliset vaikutukset tulisi huomioida.” (s.6) Saatavilla 15.5.2021 https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/2019_MV_kalatalousohjeistus_A4_pieni_190705_160100.pdf

”Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia kulttuuriympäristöön tarvitaan tietoa alueen tunnetuista eri-ikäisistä kohteista, alueen ihmistoiminnan historiasta, vesistön historiasta, alueen potentiaalisuudesta uusien löytöjen suhteen sekä alueen maa- ja vesialueisiin kohdistuneista suuremmista viime vuosikymmeninä tehdyistä muutoksista (esimerkiksi ruoppaukset ja ojitukset). Tarkastelun tulee olla kokonaisvaltaista huomioiden eri aikakausien erilaiset ilmiöt. Jos tietoa kulttuuriympäristöstä ei ole riittävästi olemassa, hanke voi joutua teettämään omalla rahoituksellaan kulttuurihistoriallisen taustaselvityksen, jossa tarkastellaan yllä mainittuja asioita muun muassa historiallisista kartoista sekä arkisto- ja kirjallisuuslähteistä. Usein selvitykseen liittyy myös maastoinventointi, jonka avulla saadaan konkreettista tietoa alueella sijaitsevista kulttuuriperintökohteista. Selvityksen tulosten pohjalta voidaan helpommin sovittaa yhteen hankkeen tavoitteet ja kulttuuriperinnön vaalimisen tarpeet. Selvitykset ja inventoinnit tulee teettää hyvissä ajoin kulttuuriperinnön ammattilaisilla ennen hankkeen toteuttamista.” (s.20) Saatavilla 15.5.2021 https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/2019_MV_kalatalousohjeistus_A4_pieni_190705_160100.pdf

Kuvasarja:

Kuvat viljelysmaiseman osalta Saijanniementieltä päin kuvattuna kohti kohdealuetta, jonne kaksi rakennuspaikkaa + sauna sekä venevalkama on suunnitteilla keskelle peltoa. Ensimmäiset kuvat on otettu kohti kohdealuetta kauempaa Saijanniementieltä kuvat 1-4. Keskeltä peltoa kohti kohdealuetta kuvat 5-6. Ja suunnitellun venevalkaman kohdalta päinvastaiseen suuntaan kuvattuna kuvat 7-8. Kuvauspaikat merkitty numeroin Google Mapsin karttapohjaan asiaa selventämään.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Viljelyalueen rajauksessa tulee huomioida myös luonnonmukaiset vaihtelut maastossa sekä tarpeelliset suoja-alueet, ei kulttuurimaisema voi näin luonnottomasti päättyä tiheästi rakennettuun mökkialueeseen.

Kuva 26.

4. RAKENNUSOIKEUS JA MITOITUS

Rantakaavan luonnoksessa käytetty mitoitus Saarien rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2ha kokoisia saaria ei lasketa mukaan mitoitukseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta. Satakunnassa on yleisenä käytäntönä ollut, ettei alle 2ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoituslaskelmaan. Kyseessä on vastaavantyyppinen yleinen käytäntö kuin muunnetun rantaviivan laskemisessa yleisesti käytetty menetelmä, jossa kapeat niemet, lahdet ja vastaranta vaikuttavat mitoitukseen. Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan Maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu.

Kallion emätilaselvityksen mitoituslaskelmassa on kooltaan 1,5ha suuruinen Vähäsalon saari laskettu mukaan emätilan mitoitukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoitukseen. Mantereen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Uudisrakentamisella olisi merkittävä vaikutus maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Tältä osin mitoituksessa käytettyä rantarakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea. Kaava-alueella on yksi rantaan sijoittuva rakentunut rakennuspaikka, joka on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituisen asumisen statuksella. Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoitusta, jossa vakituinen asuinrakennus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa. Kun otetaan huomioon se, että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitukseen ja että itäisen peltoalueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusta (4 lay/km) syntyy laskennallista rakennusoikeutta 2,36 rakennuspaikkaa. Kun vakituisen asumisen olemassa oleva rakennuspaikka vie yleisesti käytössä olevan mitoituskäytännön mukaan kaksi mitoitusrakennuspaikkaa, ei kaava-alueelle ole mahdollista osoittaa uusia rakennuspaikkoja. Jos kaavassa kuitenkin osoitetaan uusia

rakennuspaikkoja, tulisi ne osoittaa läntiselle lohkolle, jolloin niiden vaikutus kulttuuriympäristöön on vähäisempi.

Karhijärven ranta-alue kohteen lähiympäristössä on jo tiheään rakennettua aluetta. Ranta-asetemakaavassa on kyse herkän rantaluonnon rakentamisesta ja käyttöärasituksesta, joten rantarakentamisessa jo olemassa oleva rakennuskantakin tulee ottaa huomioon.

Maankäyttö- ja rakennuslaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alan-tasa/1999/19990132#L1P7>

5 MUUT VAIKUTUKSET

Ranta-asetemakaavasunnitelmassa todetaan, että hankkeella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Todellisuudessa kuitenkin tällaisen hankkeen läpimeno tulee alentamaan jo alueella olevien kiinteistöjen arvoa, koska alueen omaleimaisuuteen, luontoympäristöön jne. liittyvät asiat katoaisivat tämän suunnitelman toteutumisen myötä. Luontoon, uhanalaisiin lajeihin ja maisemaan liittyviä asioita ei voi myöskään sivuuttaa.

Vaikutukset ulottuvat koko järven virkistyskäyttömahdollisuuksiin ja näin laaja rakentaminen vaikuttaisi myös vastarannalla tai lähisaarissa olevien maisemanäkymään luontoarvoista ja uhanalaisista lajeista puhumattakaan.

Naapurikiinteistön omistajina häiriötä tulisi myös aivan tonttimme rajoihin asti ulottuvista rakennusoikeudella merkitystä alueista. Kiinteistöjen väliin ei ole suunniteltu minkäänlaisia suoja- ja viheralueita, mikä on todella erikoista ja epäammattimaista. Näin ollen naapurien pihamaat olisivat kuin yhtä ja samaa aluetta.

Rakennuspaikan herkkyyks, peltoalueen pehmeys (muutostarpeet, jotta savi-maalle voisi edes rakentaa) sekä tarvittavan kunnallistekniikan ja suunniteltujen kulkuyhteyksien rakentaminen aiheuttaisi niin rakennusvaiheessa kuin valmistutuaan merkittävää häiriötä, runsasta liikennettä ja melua alueelle. Lisäksi

suunnitellun venevalkaman käyttöoikeutta ei ole määritetty, sen laaja ja mahdollisesti alueen ulkopuolisten henkilöiden käyttöoikeus toisi edelleen lisää liikennettä ja häiriötä alueelle.

Lisäksi alavalle paikalle järvenrantaan suunniteltujen saunojen savuhaitat tulevat kohdistumaan korkeammalla olevien kiinteistöjen pihapiireihin.

Rantarakentamista tulisi keskittää, mutta nyt maanomistaja on konsultin avulla käynnistänyt laajalle alueelle ulottuvan ylimitoitettua rakennusoikeutta sisältävän suunnitelman, jossa kohdealueen luonto- ja kulttuuriperintöarvoja ei ole huomioitu. Maanomistajalla on hallussaan jo Kallion tilan rakennus, joten ihmetyttää tarve näin monelle uudelle rakennuspaikalle. Mikäli alueelle suunnitellaan mök-
kivuokrausbisnestä tmv. tulee sen aiheuttama häiriö niin naapurikiinteistöjen kuin luonnon osalta olemaan erittäin merkittävä, asuinviihtyvyyttä ja olemassaolevien vanhojen kiinteistöjen arvoa laskeva.

6 KONSULTIN ROOLI JA TOIMINTA

Ilmoitus ranta-asemakaavan vireilletulosta tuli Nosto Consulting Oy:n Pasi Lappalaisen allekirjoittamana. Ilmoituksessa kerrotaan, että kaavan laatimisesta hyväksymiskäsittelyvaiheeseen asti vastaa Nosto Consulting Oy.

Lisäksi tekstinä: "Kaavatyön osallisena teillä on mahdollisuus esittää mielipiteenne OAS:sta ja luonnosvaiheen aineistosta. Mahdolliset kirjalliset mielipiteet tulee osoittaa nähtävilläolon aikana kaavan laatijalle: Pasi Lappalainen, Nosto Consulting Oy". Ja vielä: "...mielipiteensä, jotka otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon..."

Kuva 27. Postitse toimitetun aineiston saatekirje.

NOSTO
 Consulting

Ilmoitus ranta-asemakaavan viireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaluonnoksen nähtävilläolosta

Kallion ranta-asemakaava

Pori kaupungissa osalle kiinteistöä 413-408-6-49 KALLIO tulee viireille maanomistajan aloitteesta Kallion ranta-asemakaavan laatiminen. Suunnittelun sijaitsee Luvian Kalliolan kylässä Nokkamaan alueella Karhijärven pohjoisrannalla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaisesti viireilletulosta ilmoitetaan osallisille maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n perusteella.

Ranta-asemakaavan OAS sekä kaavaluonnos pidetään nähtävillä 15.4. - 17.5.2021 Nosto Consulting Oy:n tiloissa Turussa erikseen sovittavana ajankohtana sekä osoitteessa www.ranta-asemakaava.fi/projekti/pori.

Lisätietoja antaa tarvittaessa kaavan laatija.

Kaavatyön osallisena teillä on mahdollisuus esittää mielipiteenne OAS:sta ja luonnosvaiheen aineistosta. Mahdolliset kirjalliset mielipiteet tulee osoittaa nähtävilläolon aikana kaavan laatijalle:

Pasi Lappalainen, Nosto Consulting Oy, Brahenkatu 7, 20100 Turku
 tai sähköpostilla pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Kirjeen saajaa pyydetään tiedottamaan asiasta mahdollisille muille omistajille, vuokrelaisille, asunto- ja kiinteistöyhtiön osakkaille sekä kuolinpesän muille osakkaille.

Tämän ilmoituksen liitteenä on kopio osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Muu kaavamateriaali on mahdollista saada erikseen pyydettäessä.

Turussa 8.4.2021

NOSTO CONSULTING OY

Pasi Lappalainen
 dipl.ins.
 puh. 0400 858 101

NOSTO CONSULTING OY
 Brahenkatu 7
 20100 TURKU
 Y-tunnus 2343223-6

puh. 0400 858 101
www.nostoconsulting.fi
etunimi.sukunimi@nostoconsulting.fi
 Alv rek. kotipaikka Turku

Kuulutus vireilletulosta on tehty pienen levikin Uutisluotsi-lehdessä, eikä Satakunnan Kansassa, kuten Porin kaupungin toimesta yleensä tapahtuu. Myös kuulutuksen ulkoasu on hyvin vaatimaton ja huomiota herättämätön, eikä sisällä Porin kaupungin logoja.

UUTISET

Kuulutus

**PORIN KAUPUNKI
KALLION RANTA-ASEMAKAAVA**

Porin kaupungissa osalle kiinteististä 413-408-6-49 KALLIO on tullut vireille maanomistajan aloitteesta Kallion ranta-
asemakaavan laatiminen. Suunnittelualue sijaitsee Lavian
Kalliolan kylässä Nakkamaan alueella Karhijärven pohjois-
rannalla. Tällä ilmoituksella vireilletulosta ilmoitetaan osallisille
maankäyttö- ja rakennustien 63 §:n perusteella.

Ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
sekä kaavaehdotus pidetään nähtävillä 15.4.-17.5.2021 kaavan
laatijan toivossa Turussa sekä osoitteessa [www.ranta-
asemakaava.fi/projektit/pori](http://www.ranta-
asemakaava.fi/projektit/pori).

Osalliset voivat esittää mielipiteensä OAS:sta ja kaavaehdo-
noksesta kaavan laatijalle nähtävyyden aikana, mielellään
kirjallisesti.

Pasi Lappalainen, Nosto Consulting Oy
Brahnenkatu 7, 20100 Turku
puh. 040/818 100
pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Nosto Consulting Oy

Myydään

ISOJA C
Noorm
lie, vesi, vie
ala-aste ja
4 tonttia
Tila
erkki salokan

Päivi Kuusisto
ta falkahoitoa
tutustuminen, lähihoitaja)

kansien poisto, syylihoidot, kynnenhoito, kicut,
lan tutkimus jne.

Tilaa munkit ja

Cafe MODIKA

Kuva 28. Uutisluotsi-lehdessä ollut kuulutus.

Miksi kaava-aineisto ei ollut fyysisesti Porin kaupungissa paikan päällä nähtävissä? Suunniteltu ranta-asemakaavakohde sijaitsee Porissa, ei Turussa. Oliko tämä yksi ajatus, jolla pyrittiin vähentämään mielipiteiden ja kommenttien määrää. Oletuksenako oli, että naapurit eivät pääse verkkosivuilta tai paikanpäälle Turkuun sitä katsomaan. Onko yhdenvertaisuus toteutunut verrattuna muihin vastaaviin hankkeisiin Porissa?

pyysi sähköpostiviestillä 15.4.2021 lähettämään allekirjoittaneille kaiken mainitun kaavamateriaalin, tarkemmat tiedot käytetyistä karttamerkinnöistä ja etäisyyksistä sekä perustelut kaavoituksen tarpeellisuudesta. Ihmetystä herätti, että konsulttifirmalla ei ollut mainitsemaansa tulostinta käytettävissä, jotta voisi suurempiakin karttoja nopeasti tulostaa ja toimittaa. Tiedustelin uudelleen sähköpostiviestillä 25.4. lähetystunnusta, jotta voisin seurata lähetyksen kulkua, mutta sellaista ei ollut saatavilla. Materiaali saapui meille vasta 27.4. mikä näin ollen vaikeutti asiaan tutustumista. Mikäli aineisto olisi ollut Porissa olisimme voineet sen helposti myös itse käydä hakemassa.

Kuva 29. Asiasta ollut myös kirjoitus Uutisluotsi-lehdessä 29.4.2021. <https://uutisluotsi.fi/kallion-ranta-asemakaava-vireilla-laviassa/>

7 YHTEENVETO VALITUKSESTAMME KAAVALUONNOKSEEN 0,9

1. Kallion ranta-asemakaavan alueella perinnebiotoopin ennallistamisella voidaan turvata muinaismuiston säilyttäminen ja suojella alueen uhanalaisia lajeja. Toteutuessaan tämä rantakaava-suunnitelma kadottaisi viimeisetkin merkit perinnebiotoopista ja estäisi myös muinaismuiston suojelemista.
2. Tärkeitä luontoarvoja sisältävän koko kohdealueen ja sen lähiympäristön kartoitus on puutteellista. Kaavaluonnosta on tehty ja rakennusoikeutta suunniteltu alueen luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot täysin huomioimatta.
3. EU:n luontodirektiivin mukaisten lajien ja muiden uhanalaisten lajien kartoitus on tekemättä. Kaikkien luontodirektiivin mukaisten lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat heikentämis- ja hävittämiskiellon piirissä. Kohdealueella näistä lajeista on tehty havaintoja. Lisäksi luontotyyppien määrittämisestä ei ole kokonaisvaltaista kartoitustulosta saatavilla kaavaluonnoksessa.
4. Kallion kivikautista asuinpaikkaa, Kallion tilan aluetta ja lähiympäristöä ei ole kartoitettu muinaismuiston kannalta riittävällä tavalla, jotta edes tällaisen hankkeen suunnittelua olisi ajankohtaista aloittaa. Vastustamme kulttuurihistoriallisesti arvokkaan muinaismuistoalueen tuhoamista ja sen alueelle ja lähiympäristöön rakentamista.
5. Karhijärven rannan viljelymaiseman osalta kaavaluonnokseen on suunniteltu rakennusoikeutta viljelymaiseman alueella. Suunnitelma ei huomioi ollenkaan peltoalueen luonnonmukaista rajautumista järveen ja metsänreunaan sekä tarpeellisia viheralueita. Kaavaluonnoksen mukaan viljelymaisema/kulttuurimaisema päättyisi hyvin luonnottomasti yhtäkkiä alka-vaan tiheästi rakennettuun mökkialueeseen.
6. Nokkamaan viljelymaisemaan kuuluva, nykyinen iso peltoalue on merkitty luonnoksessa rakennusoikeuden lisäksi muilta osin maa- ja metsätalousalueeksi, mikä mitä suurimmalla todennäköisyydellä tarkoittaisi, että alue myöhemmin metsittyisi, vaikka sen pitäisi olla viljelymaisemaa.

7. Vastustamme kulttuurimaiseman tuhoamista ja rakentamista Nokkamaan viljelyalueelle, sillä suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Viljelyalueen järven rannan vesijättöalue on merkittävä luonnon monimuotoisuuden ja uhanalaisten lajien säilymisen turvaamisen kannalta.
8. Viljelymaiseman tulee säilyä viljelymaisemana; siihen ei rakenneta, mutta ei myöskään päästetä puskitumaan, eikä kasvateta puustoa, jotta avoin viljelymaisema säilyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaana alueena.
9. Rantarakentaminen, rakennusoikeuden mitoitus sekä kaavan laadinta tulee perustua maankäyttö ja rakennuslakiin kaikilta osin (alueiden käytön suunnittelun, emätilaselvityksen, rakennusoikeuden määrittämisen, vaikutusten selvittämisen jne. osalta). Vastustamme kaavaluonnoksen ylimitoitettua ja perusteetonta rakennusoikeutta.
10. Kaavaluonnoksen vaikutukset lähiympäristöön ja naapurikiinteistöihin on täysin sivuutettu luonnoksessa. Tämä kaavaluonnoskokonaisuus osoittaa puutteellista kokonaisuuden hahmottamiskykyä, sillä suunnittelu kohdistuu kulttuurihistoriallisesti ja luontoarvoiltaan merkittävään alueeseen, jossa on jo runsaasti olemassaolevaa rakennuskantaa.

Olemme keskustelleet yhteisistä näkemyksistämme yhdessä muiden rajanaapuri-
rien kanssa. Jaamme yhteisen näkemyksen ja huolen. Vastustamme tämän kaavaluonnoksen toteutumista.

8 ALLEKIRJOITUKSET

Porissa 16.5.2021

LIITTEET

Video alueesta:

<https://drive.google.com/file/d/1w1Dslw0AwWGionfqUcGGCflqRw3-CICw/view?usp=sharing>

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Valitus kaavaluonnoksesta / Versio 0.9

Päiväys: 16.5.2021

Valituksen jättäjät:

Yhteydenotot asiakirjaan liittyen:

Aihe: Kallion ranta-asemakaava
Kaavaselostus / Kaavaluonnos Versio 0.9
8.4.2021 / Nosto Consulting Oy

Tausta: Ranta-asemakaavan suunnittelualue käsittää kiinteistön KALLIO 413-408-6-49.

Kortteli 1. Kallion tila ja siihen liittyvä vanha rakennuskanta lisättynä lisärakennusoikeudella AO ja rakennuspaikan laajennuksella.

Lomarakennuspaikka RA (Läntinen alue) sijaitsee muinaismuistolain nojalla suojellulla Kivikautisella asuinalueella avoimella viljelysmaalla.

Kortteli 2. ja **Kortteli 3.** (Itäinen Alue) sijaitsee Nokkamaan kulttuurihistoriallisella perinnemaisema-alueella

Lisäksi suunnittelualueeseen liittyy maisema-arvoltaan ja luonnonympäristöltään rikas Vähäsalon saari, joka on pieni (< 1,5 Ha) ja suurelta osalta kapea < 60m.

Kyseessä olevat alueet ovat luonnonsuojelu- ja muinaismuistolain nojalla **ERITTÄIN HERKKÄÄ** aluetta rantarakentamiselle.

Suunnittelualue on jo nyt ympäristöineen tiivisti rakennettu ja uuden ranta-asemakaavan myötä vapaa rantaviivaa ei käytännössä ole (katso kuva 1.).

Valituksen perusteet:

Suomen perustuslaki 6 § yhdenveroisuus

Kaavan laatijan ja hyväksyjän on otettava suunnittelussa huomioon yhdenveroisuus. Kallion ranta-asemakaavan luonnos 0.9 on koko laajuudessaan virheellinen ja ylimitoitettu ottaen huomioon alueella olevat rakennukset ja suojeltavat alueet. Rakennusoikeuteen vaikuttava rantaviiva on mitoitettu virheellisesti.

Suomen perustuslaki 20 § Vastuu ympäristöstä

Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille.

Suunnittelualueen ympäristö ja luonto on erittäin herkkää. Alueella on rikas kasvisto ja eläimistö.

Alueella on esiintynyt suojeltavia lajeja; viitasammakot, liito-orava ja lepakot.

Kasvillisuus on lehtomaista ja ulottuu rantavyöhykkeelle asti. Alueella on useita kasvi- ja puulajeja.

Maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:n 1 momentin mukaan laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa (ranta-asemakaava) pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi ranta-alueelle on sen lisäksi, mitä yleis- tai asemakaavasta muutoin säädetään, katsottava, että:

- 1) *suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön;*

Ranta-asemakaavaluonnoksen versio 0.9 mukainen rakentaminen ei sovellu koko laajuudessaan rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön. Suunnittelualueelle ei tule hyväksyä mitään lisärakentamista.

Luonnoksessa on haettu maksimaaliset rakennusoikeudet, jotka ovat ylimitoitettuja. Huomioon pitää ottaa myös kaavaan merkityt uudet tiealueet sekä kunnallistekniikan rakentaminen, jotka tulevat muuttamaan alueen luonnetta merkittävästi

- 2) *luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon; sekä*

Ranta-asemakaavaluonnoksessa ei ole otettu huomioon kyseisen kohtaan liittyviä asiaseikkoja.

Ranta-asemakaavaluonnoksen mukaisella rakentamisella olisi merkittävää vaikutusta vesistön laatuun ja luonnon monimuotoisuuteen. Maan eroosio ja ravinteiden määrä vesistössä lisääntyisi huomattavasti.

Voimakkaalla alueen rantarakentamisella tuhottaisiin lisäksi lintujen levähdys- ja pesimäalueet.

Kaavaluonnoksessa olevat tiealueet rikkoisivat muinaismuistolain nojalla suojeltua kivikautista asuinalueita ja lehtomaista luontotyyppiä.

3) *ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta*

Alueella on ennestään erittäin tiheään rakennettu ja maankäyttölain mukaan vaadittavaa yhtenäistä rakentamatonta rantaviivaa ei rakentamisen jälkeen enää olisi.

Kaavaluonnoksen kommentoitavat kohdat

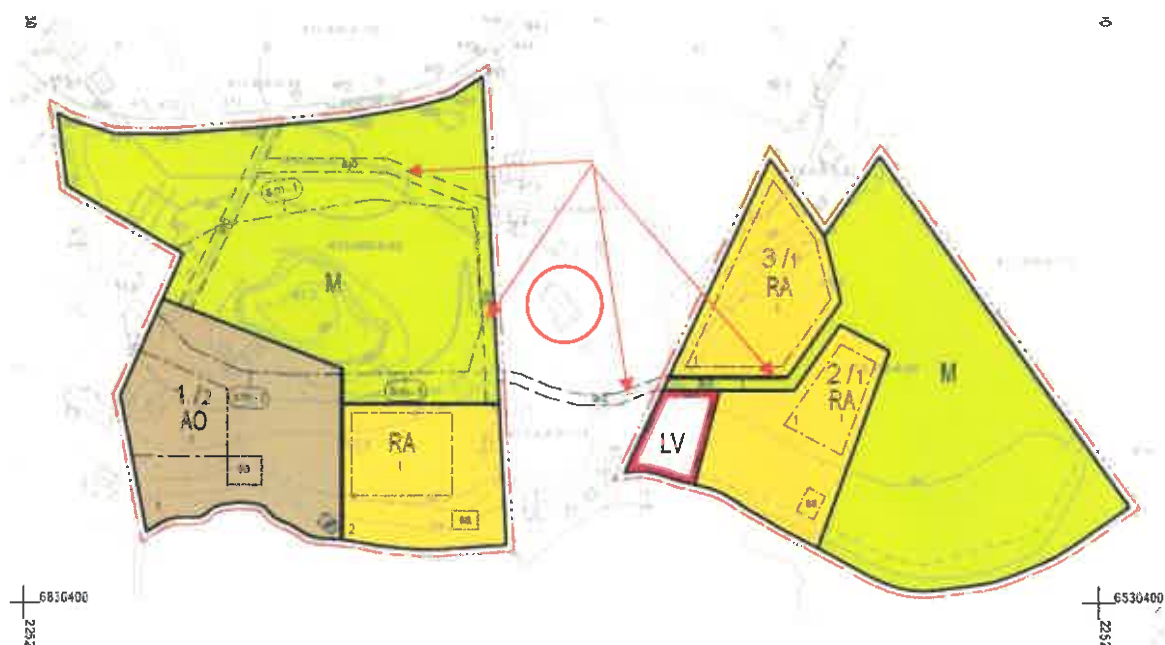
1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualueelle on kiinteä tieyhteys Nokkamaan tieltä, mutta kaavaluonnoksen mukaan **ranta-asemakaava alueelle tullaan rakentamaan tie**, joka tulisi kulkemaan kivikautisen muinaismuistoalueen ja kiinteistön läheisyydestä.

Lisäksi itä-puolella olevalle kulttuurihistorialliselle alueelle sijoitetuille palstoille rakennettaisiin kulkutie kiinteistöjen välistä.

Rasitetietä on aikaisemmin rasitettu ainoastaan viljelysmaaille kulkevien maatalouskoneiden osalta.

omistamien kiinteistöjen arvo ja maisema-arvot heikentyisivät merkittävästi.

Kuva 1. Kaavaluonnoksen mukainen rakennuskanta ja uudet tiet

Lisäksi järven virkistyskäyttäjien **luonto- ja maisema-arvot** heikentyisivät merkittävästi, koska alueelle syntyisi lähes 600m matkalla rakennettu tiivis rantaviiva-alue. Alue tulisi näyttämään järveltä katsottuna kylätaajamalta.

Kuva 2. Uudet ranta-kaavan mukaiset rakennusalueet

1.3. Kaavan tarkoitus

Maankäyttö ja rakennuslaki 5 § kohdat 3, 4, 5

Satakunnan maakuntakaavan mahdollistamaa loma-asunto rakentamisen enimmäismäärää ei voida suunnittelualueella toteuttaa ottaen huomioon alueen kulttuurihistoriallinen arvo, luonnonarvot ja muinaismuistolain nojalla suojeltu alue. Suunnittelualueen luonnon monimuotoisuus kärsisi ja järven rantaa käyttävien eliöstöjen ja lintujen elinalueet tuhoutuisivat.

Kaavaluonnoksen toteutuessa koko Karhijärven alueen maisema- ja ympäristöarvot kärsisivät merkittävästi, joka olisi osaltaan heikentämässä alueen virkistys- ja kiinteistöarvoa.

Kuva 3. Läntisen alueen rakennuskantaa (Kortteli 1). Nykyisten rakennuskannan väliin jäävä vapaa 70 metrin rakentamaton alue poistuisi. Kaavaluonnokseen merkityt uudet rakennukset on lisäksi sijoitettu Kivikautiselle asuinalueelle.

Kuva 4. Itäisen alueen rakennuskantaa (Kortteli 2 ja Kortteli 3) sijoittuisi Nokkamaan kulttuurimaisemaan. Kaavan toteutuessa yhtenäinen rakennettu rantaviiva olisi lähes 600m.

2.1. Selvitys suunnittelualueen oloista

Suunnittelualueen pinta-alaan on laskettu yhteen kolmen erillisen paistan pinta-aloista laskettu kokonaisuus, joka on noin seitsemän (7) hehtaaria.

Mikäli suunnittelualueen pinta-alasta poistetaan muinaismuistolain nojalla suojeltu alue viljelyspeltoineen, kulttuurihistoriallinen perinnemaisema-alue sekä Vähäsalon saari,

todellista rantarakentamiseen oikeuttavaa aluetta ei ole.

Vähäsalon saari	n. 1,5 ha
Kivikautinen muinaismuistoalue viljelyspeltoineen	n. 3,5 ha
Kulttuurihistoriallinen perinnemaisema	n. 2 ha

Suunnittelualue on monilta ominaisuuksiltaan erittäin herkkää aluetta rantarakentamiselle monista edellä mainituista syistä johtuen.

Huomion arvoista on, että rakennukset tulisivat sijoittumaan suojelluille **avoimille viljelyspelloille**.

Muunnettu rantaviiva 880m on **laskettu ylimitoitettuna**. Rantaviivaan on laskettu Vähäsalon saari rantaviivakertoimella 0.5, vaikka sinne ei voida toteuttaa rantakaavan mukaista rakentamista. Saaren leveys on suurelta osaltaan alle 50m leveää ja sen pinta-ala on vain noin 1,5 Ha. **Alueen kerroin pitäisi olla 0.0.**

Todellisuudessa rantarakentamiseen oikeuttavaa muunnettua rantaviiva on 450m, joka sekin jakaantuu kahdelle eri palstalle.

On otettava huomioon, että rantaviiva ei ole yhtenäinen ja suunnittelualueen kaikki vesijättömaa on maanomistajalta lunastamatta.

Varsinkin itäisen suunnittelualueen vesijättö on huomattavan suuri ja osuuskunnan yhteisomistuksessa.

Luonnonympäristö ja maisema

Luonnonympäristö alueella on lajimonimuotoisuuden vuoksi erittäin herkkää rakentamisen kannalta. Lisäksi alue sijaitsee järvestä nousevalla rinteellä, jolloin ranta-rakentaminen tulisi vaikuttamaan ympäristön maisema-arvoihin. Rakennettavat rakennukset näkyisivät järvelle ja jopa järven vastarannalle. Yhtenäinen rakennettu rantaviiva olisi lähes 600 m pitkä.

Alueella on tehty lokakuulla 2020 puutteellinen luontotyyppiselvitys, koska kasvillisuus ja eläimistö ovat olleet talvilevolla sekä olosuhteet luonnon havainnointiin ovat heikot. **Näin ollen luontoselvitys on kokonaan tekemättä.**

Koko suunnittelualueen kattava luontoselvitys tulisi tehdä huolella ja oikeilla hetkillä. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Suunnittelualueen ympäristössä on tavattu muun muassa liito-oravia, lepakoita ja viitasammakoita. Lisäksi suunnittelualueen viljelyspellot toimivat levähdysalueina muuttolinnuille keväisin ja syksyisin; valkoposkihanhi kanadanhanhi, merihanhi, metsähanhi, kurki ja joutsen.

Ranta-alueella pesii sinisorsia, telkkiä, silkkiuikkuja ja isokoskelot, jotka käyttävät matalaa, suojaisaa ja ruokaisaa rantaa levähdysalueena myös muuttomatkalla.

Syksyllä 2020 muuttomatkalla alueella vieraili harjalintu ja keväällä 2021 ranta-alueella kävi muuttomatkalla uivelo.

Alueella saalistaa myös säännöllisesti meri- ja maakotka sekä merimetso, viimeisimmät havainnot keväältä 2021.

Rakennettu ympäristö

Ranta-asemakaava luonnoksessa on osoitettu **erillispienalojen** rakennuspaikka Kortteliin 1. ja määritetty rakennusoikeutta 300 m² sekä osoitettu uusi rakennusalue.

Nykyisen vakituisen omakotiasuinrakennuksen koko on noin 210 m² korttelissa 1. (AO), joten vakituinen omakotiasuinrakennusoikeus lisääntyisi noin 90 m².

Vakituisen asuinrakennuksen lisärakennusoikeus ja uusi rakennusalue pitää huomioida ranta-asemakaavan kokonaisrakennusoikeutta määritettäessä.

Suunnittelualueen ympäristö on pääosin avointa viljelysmaata, jonka erottaa järvestä uhanalainen tervaleppäluhta vesijättöalue.

Olemassa oleva rakennuskanta suunnittelualueella on jo nyt tiivis (katso kuva 1.)

Kaavapäätöksissä pitäisi huomioida **uudet kulkutiet ja kunnallistekniikan** rakentaminen, jotka tulevat rikkomaan merkittävästi alueen luonto- ja maisema-arvoa. Ranta-asemakaavan mukaan tiet tulisivat kulkemaan esihistoriallisen suojelualueen halki, vaikka luonto on lehtomaista biotooppia. Alueella kasvaa runkomainen metsälehmus, alue on luonnonsuojelulain mukainen suojeltu luontotyyppi.

Alueen lisärakentaminen tulee heikentämään merkittävästi maisema-arvoja ja luontoarvoja. Alueelle ei jää riittävästi vapaata rantaviivaa; *maankäyttö- ja rakennuslaki 73 §*

Muinaisjäännökset ja rakennettu kulttuuriympäristö

Ranta-asemakaavan toteutuessa alueella olevan Kallion kivikautisen asuinpaikan suojelu ei toteutuisi muinaismuistolain mukaisesti. Kallion kivikautisen asuinpaikan suojelualue on rajattu kalliolle ja sen lähiympäristöön. Asiaa tarkasteltaessa pitää huomioida, että

kivikautiset ihmiset eivät ole asuneet kalliolla, vaan siihen liittyvällä avoimella viljelysmaalla ja sen läheisyydessä. Tässä tapauksessa läntisen suunnittelualueen viljelyspelttoalue kuuluu suojeltavaan muinaismuistoalueeseen.

Kaavaluonnoksen mukaan Kallion kivikautinen asuinpaikka ja siihen liittyvä viljelyspeltto tuhottaisiin ja siten muinaismuiston ympäristöarvoa heikennettäisiin merkittävästi. Huomioon otettavaa olisi myös muinaismuistoalueen ympärille rakennettavat tiet ojineen.

Itäpuolen viljelysmaa (Korttelit 2. ja 3.) kuuluu **Nokkamaan kulttuurimaisemaan**, joka on arvokas kokonaisuus Suomenkin mittakaavassa Satakunnan maakuntakaavassa.

Ranta-asetakaava rikkoisi *Suomen perustuslain 20 § ja maankäyttö- ja rakennuslakia 73 §*

2.2. Suunnittelutilanne

Ranta-asetakaavaluonnoksessa ei ole otettu huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

"Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat"

Kaava-luonnoksessa alueen rakentaminen ja **suunniteltu tiestö ovat ylimitoitettu** suhteessa kyseessä olevaan suunnittelualueeseen.

Nokkamaan kulttuurimaiseman raja on tehty luonnoksessa tulkinnanvaraisesti. Maisema-alueet rajoittuvat luontotyyppisiin, eikä niitä voi rajata kaavaluonnoksen tilaajatahojen tulkinnan perusteella. Suunnittelualueella kulttuurimaisemaan liittyvä viljelyspeltto päättyy metsän rajaan, josta seuraava kiinteistö alkaa.

Kuva 5. Nokkamaan kulttuurimaisema ja sen länsiraja

Rantarakentamien

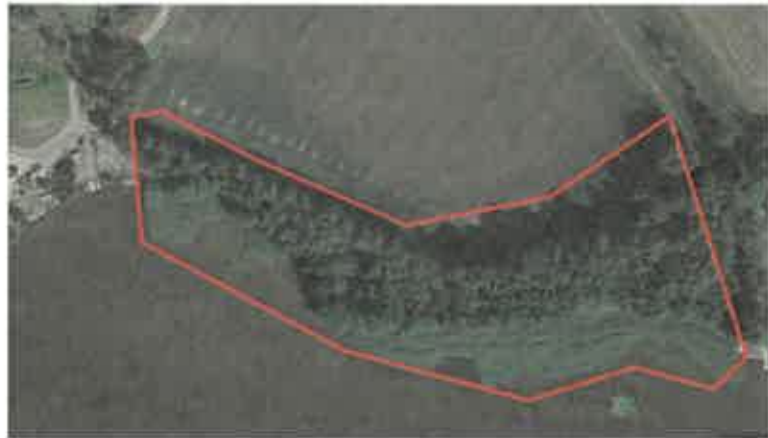
Rantojen rakentamisessa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyllään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa.

Suunnitteluluonnoksessa nämä seikat **eivät toteudu**, koska rantarakentamisella heikennetään merkittävästi alueen luontoarvoja ja virkistyskäyttöä Karhijärvellä. Voimakas rantarakentaminen herkkälle ranta-alueelle muokkaa voimakkaasti uhanalaisen tervaleppäluhdan monimuotoisuutta ja se tulee vaikuttamaan ranta-alueiden eliöstön ja luonnon monimuotoisuuteen.

Järven keskivedenpinta on alhainen, jonka myötä suunnittelualueen ranta on erittäin matalaa ja kaislikkoista 0,2-0,5m. Matalikko jatkuu lähes 100m järven selälle päin. Suunnittelua-alueen rantaan ei voida toteuttaa virkistyskäyttöä ilman mittavaa ranta-alueen ruoppausta. Kysymykseen tulee, onko alueelle järkevää tai hyväksyttävää rakentaa rantarakentamista?

Rantakiinteistön raja vesialuetta vastaan määräytyy vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pääsääntöisesti isojaonaikaisen rantaviivan perusteella. Kiinteistön ulottuvuuden määrää tässä tapauksessa isojaonaikainen rantaviiva. Vesialueen ja vesijätön omistaa yhteisen alueen osakaskunta.

Oheisessa kuvassa näkyy itäisen suunnittelualueen rantaviiva ja osuuskunnan omistuksessa oleva yhteinen vesijättöalue, joka on erittäin matalaa. Kaislikko on nykymuodossa luonnon kannalta hyvä pesimapaikka eliöstöille, kaloille ja linnuille, esimerkiksi luhtakanalle, sorsille, hanhille ja joutsenille. Lisäksi alueella on tavattu viitasammakoita, jonka kutualueutta oheinen vesijättömaa-alue on. Se on myös lepakoiden asuinalueita.

Kuva 6. Itäisen suunnittelualueen vesijättöaluetta

Läntisen suunnittelualueen rannan tervaleppäluhta-alueella on tehty viitasammakkohavaintoja. Lisäksi lepakot käyttävät rantaa asuin- ja ruokailualueenaan, kuten muutkin eliöt.

Rakennusjärjestys

Nosto Consulting Oy viittaa Porin kaupungissa voimassa 1.3.2019 tulleet rakennusjärjestykseen loma-asunnon rakentamisen enimmäismäärään liittyen.

Kaavaluonnoksessa on haettu maksimi enimmäisrakennusmäärä, joka on ylimitoitettu kyseessä olevan rantarakennuskohteen edellä mainitut asiaseikat huomioon ottaen.

Miksi kaavan laatija ei ole noudattanut hyvää rantasemakaavasunnittelun ohjeistuksen tapaa?

Suunnittelualue ja sen rakentamiseen vaikuttavat asiat,

1. Suojeltu kivikautinen muinaismuistoalue viljelyspelttoineen ja ympäristöineen (kortteli 1.)
2. Nokkamaan kulttuurimaisema, joka on viljelyspeltoa (kortteli 2. ja 3.)

3. ympäristö- ja luontoarvoltaan kokonaisuudessaan arvokas alue uhanalaisine asioineen (tervaleppärantaluhta, metsälehmuslehto, runsas eliöstö, puusto ja kasvisto)
4. alue jakaantuu kolmeen eri alueeseen, joita ei voi käsitellä kokonaisuutena
5. rakennuspaikka on avointa viljelysmaata ja rantaluhtaa, joihin rakentaminen on haastavaa maaperän ja maisema-arvot huomioon ottaen
6. rantarakentamisen perusteeksi laskettu rantaviiva on virheellinen
7. alueelle suunniteltu tiestö tulee rikkomaan luontoarvoltaan merkittävää metsälehmuslehtoaluetta ja heikentää alueen luontoarvoja

Nosto Consultingin Oy:n **tavoitteena on ollut hakea maksimi rakennuskerrosalaa virheellisin perusteluin**, eikä ranta-asemakaava-alueella olevia rakentamista **rajoittavia tekijöitä ole huomioitu olleenkaan**. Tämä seikka tekee kaavan luontiprosessista ja kaavaluonnoksesta hyvin ylimalkaisen ja huolimattomasti tehdyn tuntuisen.

Nosto Consulting Oy:n olisi pitänyt ottaa muun muassa edellä mainitut asiat huomioon jo kaavaluonnosta laadittaessa.

Luontoselvitys

Nosto Consulting Oy teettämä luontoselvitys on puutteellinen, koska sitä ei ole voitu tehdä lokakuussa 2020, jolloin kasvillisuus oli pääosin kuollut ja eläimistöä ei ole voitu tehdä kartoitusta. Näin ollen tätä luontoselvitystä ei voi ottaa huomioon kaavanlaadintaprosessissa.

Suunnittelualue on muuttolintujen levähdysalue ja ranta-alueilla pesii useita eri lintulajeja kuten sinisorsa, tavi, telkkä, silkkiuikku, valkoposkihanhi, kanadanhanhi, joutsen, kurki, harmaahaikara, luhtakana ja tiira.

Alueen luontotyyppi on sopiva liito-oraville, lepakoille ja viitasammakoille, joiden elinolot on selvitettävä. Luhtainen tervaleppärantalehto on oivaa kutupaikkaa viitasammakoille ja elinympäristöä muulle eläimistölle ja eliöstölle.

Itäisen puolen suunnittelualueeseen liittyvä laaja kaislikko tarjoaa suojaa monelle eri eläinlajille ja linnustolle. Matala lahti houkuttelee järven linnustoa ruokailemaan päivittäin alueella.

Ranta-alueella liikkuu myös saukkoja ruokailemassa matalassa rantavedessä.

Ranta-asemakaavan tekijän luontokartoittaja on käynyt jälkeensä kaksikin lyhyttä alueella tiettyihin paikkoihin rajoittunutta luontokäyntiä, joiden perusteella alueen eläimistöä ja kasvillisuutta ei voida arvioida. Eläimistö ja kasvillisuus eivät rajoitu pelkästään suunnittelualueelle, vaan ne elävät laajemmalla alueella.

Emätilaselvitys

Virheellinen emätilaselvitys pitäisi oikaista vastaamaan todellisuutta.

Vähäsalon saaren mukaan ottaminen rantaviivaan on virheellinen 3lay/km, koska saareen ei voida sen pienestä koosta (1,5 Ha), maastotyyppistä ja kapeudesta (< 50m) johtuen kaavoittaa rakentamiselle.

Emätilaselvityksessä pitää ottaa huomioon oikeat rantarakentamisen mitoitukset, sekä käsitellä ranta-asemakaavan eri alueita yksittäisinä alueina.

Ranta-asemakaavaluonnoksessa on yhdistetty eri alueilla sijaitsevat **alueet yhdeksi suunnittelualueeksi.**

4.3. Ranta-asemakaavan vaikutukset

Ranta-asemakaavan vaikutukset puuttuvat Nosto Consulting luonnoksessa. Nämä seikat olisi pitänyt pystyä esittämään jo ranta-asemakaavaluonnoksessa, eikä jättää niitä myöhempään suunnitteluvaiheeseen. **Tämä tulee vaikuttamaan naapureiden vaikuttamismahdollisuuksiin merkittävästi.**

Ranta-asemakaavaluonnokseen liittyvien suojeltujen arvojen ja erityisseikkojen huomioimatta jättäminen tulee vaikuttamaan merkittävästi alueen ympäristöön ja arvoihin useista esiintuoduista syistä johtuen.

Ranta-asemakaava luonnoksen suunnittelu on ollut virheellistä ja ylimitoitettua ja ollut huonoa suunnittelukäytäntöä rantarakentamiselle.

Suunnittelun lähtökohtana pitää ottaa huomioon alueella olevien kiinteistönomistajien yhdenvertaisuus ja ohjata kaavasunnittelua maankäyttö- ja rakennuslain sekä – asetuksen pohjalta.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on yksi keskeinen tekijä uudistuvassa maankäytössä ja – rakennuslaissa. Lisäksi

kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet pitäisi ottaa suunnittelussa huomioon ja säilyttää tuleville sukupolville.

Alueen rakentamaton ranta-alue tulisi ranta-asetuskaavaluonnoksen mukaan poistumaan, joka vaikuttaisi merkittävästi Karhijärven käyttäjien maisema-arvoihin ja virkistysarvoihin.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Maankäyttö ja rakennuslaki 73 §

Nosto Consulting Oy on **vähätellyt sekä loma-asuntojen että erillispientaloalueen vaikutusta** koko alueeseen; suunnitelmassa on haettu maksimi rakennusmäärä ja alueen uuden tiestön rakentaminen nykyisten kiinteistöjen läheisyyteen.

Kaavan hyväksyjän tulee huomioida kaavanluonnoksen vaikutukset nykyisen alueen vakituksille käyttäjille sekä virkistyskäyttäjille.

Liikenne

Ranta-asetuskaavan luonnoksessa pitää ottaa huomioon alueille rakennettavat tiet, jotka tulevat muokkaamaan maisemaa erittäin paljon. Luonnoksessa on virheellisesti todettu teiden vaikuttavan vähäisesti ympäristöön, koska todellisuudessa vaikutus on suuri.

Uutta tietä alueelle rakennettaisiin noin 375 m. Uusilla teillä tulee olemaan merkittävä **vaikutus olemassa oleviin kiinteistöihin ja ympäristöön.**

Keskitalon ja rannassa sijaitsevan kiinteistön välissä oleva nykyinen rasitetie (50m) on osoitettu **maatalouden kulkutiekse viljelysmaalle**. Kaavan toteutuessa sen luonne muuttuu ja liikenne kasvaa merkittävästi.

Suunnittelualueen kiinteistöille rakennettavan tiealueen leveys tulee vaikutusalueineen olemaan noin 5 m, jonka alta joudutaan raivaamaan aluetta. **Raivattavalla alueella kasvaa muun muassa runkolehmuksia, joiden suojeluun pitäisi panostaa (luonnonsuojelulaki).**

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Maankäyttö ja rakennuslaki 12 §

Ranta-asetuskaavassa olevien läntisen korttelin 1. rakennuksien ja teiden sijoittelut tulevat rikkomaan kivikautisen asuinalueen ympäristöä, viljelysmaata ja luontoa. Lisäksi rantavyöhykkeellä oleva

uhanalainen tervaleppärantaluhta on luonnon kannalta monimuotoista aluetta.

Rakentamisen vaikutukset tulevat näkymään vastarannalla oleville loma-asunnoille maisemaa heikentävänä.

Virkistys

Kaavaluonnoksessa on mainittu virkistymiseen soveltuvaa aluetta, mutta sitä ei ole kuitenkaan erikseen osoitettu. Kaavaluonnoksella päinvastoin vähennetään alueen virkistysarvoa ja -käyttöä.

MUUTA HUOMAUTETTAVAA

- Ranta-asemakaavaluonnoksen laadintaprosessi ei ole ohjattu viranomaisvalvonnassa Porin Kaupungin kaavaosaston toimesta.

Maankäyttö ja rakennuslaki 20 §

- Vastuulliseksi viranomaiseksi on nimitetty Nosto Consulting Oy, joka edustaa ranta-asemakaavatyön tilaajaa
 - o maksetun konsultin puolueettomuutta ei voi vahvistaa
 - o kaavaluonnos on fyysisesti ollut nähtävillä vain Turussa Nosto Consulting Oy:n tiloissa, vaikka kohde on Porin kaupungissa. Tähän asti Porin kaupungin ranta-asemakaavaluonnokset ovat olleet nähtävissä Porin kaupungin tiloissa. Yhdenveroisuus kaavaprosessissa ei ole toteutunut aiemmin Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin.
 - o kaikki suulliset ja kirjalliset tiedustelut ja kannanotot on ohjattu Nosto Consulting Oy:lle, vaikka aiemmin ne on ohjattu Porin kaupungille. Yhdenveroisuus kaavaprosessissa ei ole toteutunut aiemmin Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin

- o Kaavoitusviranomaisten on ohjattava ja valvottava kaavan laatimista. Kaavoja valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta. Kallion ranta-
asemakaavaluonnoksesta tiedotuksen hoiti Nosto Consulting Oy. Kuulutuksessa, postitetussa materiaalissa, Porin kaupungin sivuilla Nosto Consulting Oy oli ainoa taho, jolle kaikki suulliset ja kirjalliset tiedustelut sekä kannanotot on ohjattu, mikä on ollut Porin kaupungilta aiemmasta poikkeava ja virheellinen toimintatapa. Porin kaupungin tulisi ohjata ja valvoa kaavan laatimista sekä tiedottaa kaavoituksesta.
 - o muiden esiin tuotujen asioiden lisäksi näiden asioiden johdosta hakemuksen käsittely pitäisi hylätä
- Vaadimme rakennuspaikalla katselmuksen rakennusten ympäristöön soveltuvuuden selvittämiseksi, rakentamisen vaikutusten arvioimiseksi ja naapurien kuulemiseksi. Katselmuksen ajasta on annettava tieto hakijalle ja naapureille. Katselmuksen vaatiminen perustuu useaan edellä mainittuun asiaan, jotka tulevat vaikuttamaan alueen suojelu-, ympäristö- ja maisema-arvoihin
 - rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.
 - **Maisema, luonto ja kulttuuriarvojen huomioon ottaminen.** Ranta-
asemakaavaan laatijan on otettava huomioon edellä mainitut asiat. Luonnos 0.9 ei täytä näitä vaatimuksia vaan siinä on suunniteltu ylimalkaisesti virheellisin perustein maksimaalinen rakennusmäärä huomioonottamatta alueen kulttuuri- ja luontoarvoja.

Hyvänä esimerkkinä on itäisen viljelyspellon keskelle Nokkamaan kulttuurimaisemaa sijoittuva kortteli 3. Viljelyspeltto pelto on hyvin alavaa ja siihen rakennettaessa maaperää on nostettava, jotta siihen voidaan rakentaa. Maaperä alueella on keväisin hyvin kostea ja pelto on savea.

- **Itäisen palstan suunniteltu rakennuskanta** tuhoaisi alueen eläimistön ja kasvillisuuden rannan luhta-alueella. Alue on erittäin tärkeä eliöstön pesintä- ja levähdyspaikka.

16.5.2021

MIELIPIDE B (lisäys 1)

From:

To: kaupunkisuunnittelu@pori.fi; kirjaamo@pori.fi; Pasi Lappalainen

Cc:

Subject: Lisäys Kallion ranta-asemakaavaan, kaavaluonnoksen 0.9 valitukseemme/kannanottoomme PRIDno-2021-106

Date: maanantai 17. toukokuuta 2021 0.00.26

Attachments: [Kannanottoomme huomioitavaksi Kallion ranta-asemakaavasta.docx](#)

Huomioitavaksi Kallion ranta-asemakaavasta

Rantakaavan luonnoksessa käytetty mitoitus

Saarien rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2ha kokoisia saaria ei lasketa mukaan mitoitukseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta.

Satakunnassa on yleisenä käytäntönä ollut, ettei alle 2ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoitustietokantaan.

Kyseessä on vastaavantyyppinen yleinen käytäntö kuin muunnetun rantaviivan laskemisessa yleisesti käytetty menetelmä, jossa kapeat niemet, lahdet ja vastaranta vaikuttavat mitoitukseen.

Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan Maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu.

Kallion emätilaselvityksen mitoitustietokantassa on kooltaan 1,5ha suuruinen Vähäsälön saari laskettu mukaan emätilan mitoitukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsälön saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoitukseen.

Mantereen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Uudisrakentamisella olisi merkittävä vaikutus maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Tältä osin mitoituksessa käytettyä rantarakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea.

Kun kaava-alueen sisällä ja lisäksi sen sisään puristuksiin jäävien kahden kiinteistön kaikki huomioiden arvioidaan ranta-alueelle jo toteutuneiden rakennuspaikkojen määrää, on todettavissa, että rantaan rajoittuvilla kiinteistöillä 413-408-6-49 ja 413-408-6-114 on jo toteutuneet rakennukset.

Lisäksi kiinteistön 413-408-6-71 asuinrakennus sijoittuu vain 80 metrin etäisyydelle rannasta, eli se on selkeästi rantavyöhykkeellä. Kaava-alueen sisäpuolella on näin ollen jo nykyisellään kolme rantavyöhykkeelle sijoittuvaa rakentunutta rakennuspaikkaa, joista kaksi on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituisen asumisen statuksella.

Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoitusta, jossa vakituinen asuinrakennus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa.

Kun otetaan huomioon se että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitukseen ja että itäisen peltoalueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusta, ei kaava-alueelle ole nykyisen lainsäädännön ja yleisesti käytössä olevien mitoitusohjeistusten perusteella mahdollista osoittaa lisää rantavyöhykkeelle sijoittuvia rakennuspaikkoja.

Kaava-alueen läheisyydessä asuvat ja lomailevat henkilöt ovat tehneet kaava-alueella havaintoja EU:n luontodirektiivin piirissä olevista lajeista

Kaava-alueen naapurikiinteistöllä ja kaava-alueella on tehty havaintoja liito-oravista.

Kaavassa mantereelle sijoittuvan läntisen lohkon alueella on puustoa, joka soveltuu liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueeksi. Ranta-alueen lehtipuustovyöhykkeet ovat liito-oravalle soveltuvia ruokailualueita.

Toinen direktiivilaji, josta alueella on tehty havaintoja, runsaasti, on lepakko. Kaava-alueella ja sen lähiympäristössä on hyvin runsaslukuinen lepakkokanta.

Kaava-alueen luontokartoitusta tulee täydentää direktiivilajien osalta. Koska runsaslukuisista direktiivilajiesiintymistä ei ole mainintaa luontoselvityksessä, on syytä kyseenalaistaa luontoselvityksen oikeellisuus.

Koska alueella on direktiivilajeja, tulee kaavan vaikutuksia arvioida suhteessa näiden elinlajien säilymisedellytyksiin. Kaavamääräyksillä tulee varmistaa lajien elinolosuhteiden säilyminen.

Kaava-alueella on laaja-alainen kivikautinen asuinpaikka.

Koska esihistoriallinen asuinalue on laaja ja lähellä rantaa, tulee kivikautisen asuinpaikan säilymisedellytykset ottaa huomioon kaavaratkaisussa ja kaavan mitoituksessa.

Esihistoriallisen kivikautisen muinaismuistoalueen ja sen avoimen viljelysmaan eli viljelyspellon suojeleminen ja vaaliminen siihen liittyvine kulttuurihistoriallisine lähialueineen ja ympäristöineen eliöineen, kasveineen puineen maaperineen ja luontotyypeineen on tärkeää niiden ainutlaatuisuuden vuoksi kuten nykyään kulttuuri- ja ympäristösyistä halutaan toimia.

Esitämme huomioitavaksi Ympäristöministeriön raportteja:

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista annetut lausunnot ja kannanotot. Hannu Linkola, Laura Eloranta, Sonja Forss, Tapio Heikkilä ja Janne Heliölä

Pyydämme teitä huomioimaan oheisen liitteen ja edellä esittämiämme asioita kannanotossamme.

Ystävällisin terveisin

MIELIPIDE B (lisäys 2)

From:

To: kaupunkisuunnittelu@pori.fi; kirjaamo@pori.fi; Pasi Lappalainen

Subject: Uusi lisäys PRIDno-2021-106 Kallion ranta-asemakaava luonnos 0.9 kannanottoon /valitukseen
Date: maanantai 17. toukokuuta 2021 7.52.32

Attachments: [Kallion ranta-asemakaava_Pori.fi_10.5.2021.pdf](#)
[7.pdf](#)

Hei,

Kaikki aiemmin sekä suullisesti että kirjallisesti esittämäni **näkemykset**, mielipiteet, kommentoinnit, kysymykset Porin kaupungin kanssani tekemisissäni olleiden työntekijöiden kanssa sekä Nosto Consulting Oy:n Pasi Lappalaiselle ovat jo olleet kannanottoa kaavaluonnokseen, kaavaluonnoksen laatimisprosessin oikeellisuuteen, niiden kyseenalaistamiseen ja niihin liittyviin asioihin, joten ne kaikki tulee ehdottomasti olla asianmukaisesti kirjattuina talteen ja ne kaikki tulee asianmukaisesti huomioida kannanotoiksi, vaikka en toisi niitä enää uudelleen esiin, koska olen jo tehnyt niin.

Vaadin saada nähtäväksi, miten kaikki kaavaluonnosta koskevat ja kaavaluonnosprosessiin aiemmin esiin tuomani aiemmat mielipiteet, näkemykset, tiedustelut, kysymykset on taltioitu kannanottoina ja niihin liittyvinä asioina sekä miten ne tullaan huomioimaan kaavaluonnoksen jatkokäsittelyssä sekä vaadin saada vastauksia niihun liittyen esittämiini kysymyksiini, joihin ei vielä kukaan Porin kaupungin tai Nosto Consulting Oy:n toimesta ole vastattu.

Miksi Kallion ranta-asemakaava Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ilmoitetaan toimestasi, kohdassa 5. Yhteystiedot : "Kaavan laatimisesta hyväksymisvaiheeseen asti vastaa Nosto Consulting Oy (y-tunnus 2343223-6)"?

Tällainen aiemmasta merkitsevästi poikkeava toimintamenettelytapa Porin kaupungin toimesta, missä yksityinen mahdollisesti esteellinen Kallion ranta-asemakaavan laatija Nosto Consulting Oy itse, Porin kaupungin viranomaisien sijaan, joiden virkatehtäviin kuuluu ohjata ja valvoa kyseistä Kallion ranta-asemakaavan kaavan laatimista alusta hyväksymisvaiheeseen asti, nyt kaikista aiemmista Porin kaupungin toimintatavoista poiketen, itse mahdollisesti esteellisenä ohjaa ja valvoo itseään kyseisen Kallion ranta-asemakaavan laatimisessa aina hyväksymisvaiheeseen asti, mikä vaikuttaa historiallisen merkittävästi poikkeavalta Porin kaupungin toimintatapojen muuttumiselta kautta aikojen Porin kaupungissa ensimmäistä kertaa, mikä mahdollisesti epäasiallisesti asettaa meidät kaavan laatimisen kannanottamiseen oikeutetut asianomaiset mahdollisesti epäyhdenveroiseen asemaan kaikkiin aiemmin Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin kansalaisiin verrattuna.

Miksi nimenomaisesti juuri tämän Kallion ranta-asemakaavan kaavan laatimiseen on Porin kaupungin edustajana virkamiehen Juha Mäkelän toimesta kohdistettu tällainen toimintatapa ja menettely, mikä ensimmäistä kertaa kautta Porin olemassaolon ajan merkittävästi poikkeaa Porin kaupungin velvollisuuksiin kuuluvan kaavan laatimisen ohjaamisen ja valvonnan toimintatavoista?

Juha Mäkelä kertoi Kallion ranta-asemakaavan kaavan laatimisen menneen konsulttivetoiseen toimintatapaan.
Ja kertoi että, tähän on nyt tultu

(, konsulttivetoiseen menettelyyn Porin kaupungin kaavan laatimisen ohjaamisessa ja valvomisessa).

Toin Juha Mäkelälle esiin, että olisi hyvä selvittää tämän kaavan laatimisessa uuden konsulttivetoisen toimintatavan oikeellisuus, ettemme olisi eri arvoisessa asemassa muihin Porin kaupungissa aiemmin vastaavassa tilanteessa olleisiin ja mikäli menettely ei olisi oikeellinen, etteivät muut mahdollisesti kohtaisi vastaavaa tilannetta.

Juha Mäkelä totesi asian selvittämisen olevan hyvä asia, ettei enää lisää (Porin kaupungin kaavoittamisessa lipsahdettaisi konsulttivetoiseen suuntaan).

Miksi Kallion ranta-asemakaava kannanotto materiaaleja ei toimiteta Porin kaupungille, kuten Porin kaupungin toimintatapa on aina aiemmin tähän asti ollut, vaan yksityiselle puolueelliselle kaavan laatijalle Nosto Consulting Oy:lle itselleen?

Miksi juuri nyt, Nosto Consulting Oy:n ollessa ensimmäistä kertaa Porin kaupungissa kaavan laatijana, Porin Kaupungin viranomaiset eivät ohjaa ja valvo kaavan laadintaa, kuten tähän asti, vaikka se on Porin kaupungin kaavoituksen velvollisuus?

Miksi juuri nyt kaikki asianomaisten, viranomaisten, yhteisöjen, kuntalaisten, virkistyskäyttöläisten sekä muiden kannanotot on ohjattu yksityiselle puolueelliselle kaavan laatijalle Nosto Consulting Oy:lle itselleen eikä Porin kaupungin kaavaviranomaiselle kuten aina tähän asti on Porin kaupungissa toimittu?

Miksi Kallion ranta-asemakaavassa meidän kaikkien asianomaisten, viranomaisten, yhteisöjen, kuntalaisten, virkistyskäyttöläisten sekä muiden kannanotot tulee Porin kaupungin viranomaisten, myös sinun, toimestasi ohjata yksityiselle kaavan laatijalle puolueelliselle Nosto Consulting Oy:lle itselleen eikä Porin kaupungin kaavaviranomaiselle kuten aina tähän asti on Porin kaupungissa toimittu, mistä syntyy seuraavassa jo aiemmin sinulle esiin tuomani epävarmuus?

Miksi on syntynyt epävarmuus siitä, tuleeko kaikkien tahojen kaikki kannanotot alkuperäisessä muodossa kaupungille?

Miksi, kuten olen kysynyt sinulta jo aiemmin, Kallion ranta-asemakaavan laatimiseen kohdistuu läpinäkymättömön menettelyn epävarmuus, mikä tähän Porin kaupungin aiemmasta radikaalisti muuttuneeseen toimintatapaan liittyen huolestuttaa, ja miksi juuri nyt, Nosto Consulting Oy:n ollessa kyseessä, tällainen läpinäkymätön toimintatapa?

Miksi juuri nyt, Kallion ranta-asemakaavassa on merkittävästi muutettu Porin kaupungin aiempaa toimintatapaa, mikä asettaa meidät asianomaiset epätasapuoliseen tilanteeseen kaikkiin muihin aiemmin vastaavassa tilanteessa olleisiin, vaikka Porin kaupungin tulisi toimia tasapuolisesti kaikkia kohtaan?

Miksi juuri meidät kaikki, kannanottoon oikeutetut, on asetettu Porin kaupungin toimesta epätasapuoluseen epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen kaikkiin aiempiin vastaavassa tilanteessa olleisiin nähden, koska kaikki muut ovat aina tähän asti saaneet tasapuolisen asianmukaisen toimintatavan mukaisen kohtelun Porin kaupungin viranomaisilla, miksi se Kallion ranta-asemakaavan kohdalla ei toteudu?

Miksi kaupunginjohtaja Aino-Maija Luukkonen sanoi Kallion ranta-asemakaavan laatimisessa toimitun tavanomaisen toimintatavan mukaisesti täysin asianmukaisesti?

Jouko Hautamäeltä Kallion ranta-asetemakaavaan liittyen kysyessäni, miksi puolueellinen Nosto Consulting Oy ohjaa ja valvoo kaavan laatimista, vaikka Porin kaupungin kaavoituksen virkamiesten velvollisuus on ohjata ja valvoa kaavoitukseen liittyviä asioita ja vaikka, kuten aina tähän asti, Porin kaupungin viranomaisten toimintatapa on ollut ohjata ja valvoa kaavan laatimista, sekä ihmetellen kysyin,

mistä syystä Porin kaupungin kaavoituksen toimintatavasta, juuri nyt, ensimmäistä kertaa, yhtäkkiä, kun Nosto Consulting Oy on Porin kaupungissa ensimmäistä kertaa kaavan laatijana, on poikettu?

Jouko Hautamäki vastasi, ettei kyseinen yritys ole puolueellinen vaan puolueeton ja että tämä toimintatapa on se, miten Porin kaupungissa on toimittu.

Toin useaan kertaan esiin kyseessä olevan puolueellinen taho, mistä Jouko Hautamäki oli eri mieltä perustellen Nosto Consulting Oy:n olevan puolueeton taho eikä puolueellinen taho ja vähätteli esiin tuomiani huolenaiheita sanoen (kaavaluonnokseen liittyvistä asioissa) kyseessä olevan välinen riita. Kysyin useasti, miksi Porin kaupungin aiemmasta toimintatavasta on ensimmäistä kertaa Porin historiassa poikettu Nosto Consulting Oy:n kohdalla kaavan laatimisessa, mistä Jouko Hautamäki oli eri mieltä perustellen toimintatavan olevan täysin sama kuin aiemminkin.

Miksi minulle yritettiin useaan eri kertaan vakuuttaa virheellistä tietoa?

Miksi minua mahdollisesti harhaanjohtiin harhaanjohtavasti väittämällä ettei Nosto Consulting Oy ole puolueellinen taho vaan puolueeton taho ja että olisi toimittu samalla toimintatavalla kuin aiemminkin eikä aiemmasta toimintatavasta olisi poikettu.

Jouko Hautamäki sanoi aiemmin esiin tuomieni lisäksi kyseessä olevan välinen riita.

Oliko mahdollisesti esiin tuomieni asioiden vähättelyä?

Vastasin ettei ole välisestä riidasta kyse.

Jouko Hautamäki sanoi, ettei minun kannata jankuttaa asiasta ja että hän lopettas puhelun, vaikka asiani oli kesken.

Miksi en olisi saanut jatkaa keskustelua asiani ollessa kesken?

Vastasin minulla olevan oikeuden saada keskustella hänen, Porin kaupungin virkamiehen kanssa, koska minun asiani (kaavaluonnokseen liittyen) on kesken.

Jouko Hautamäki sanoi, ettei kannata hermostuttaa (Porin kaupungin) virkamiehiä.

Miksi, oliko mahdollisesti kesken olevan asiani vähättelyä saadakseen puhelun päättymään nopeasti?

Koen tulleeni asiaa esiin tuodessani vähätellyksi.

Myöhemmin Jouko Hautamäki totesi kaavaluonnoksessa olevan mahdollinen muutoseikkavirhe, minkä perusteella kaava tulisi hylätä.

Kerroin Juha Mäkelälle, että kysyin Pasi Lappalaiselta,

miksi Nosto Consulting Oy on sopinut Kallion ranta-asetemakaavan kaavan laatimisessa Porin kaupungin kanssa Porin kaupungin toimintatavasta poikkeavan menettelyn kaavan laatimisessa eli miksi Porin kaupunki ei ohjaa ja valvo kaavan laatimista kuten tähän asti eli miksi Nosto Consulting Oy ohjaa ja valvoo omaa kaavan laatimistaan?

Kerroin Juha Mäkelälle Pasi Lappalaisen vastanneen, ettei Porin kaupungilla ole rahaa.

Tarkoittaako Pasi Lappalainen etteivät Porin viranomaiset kykene hoitamaan tehtäviään eli kaavan ohjaamista valvomista ja siihen liittyvää informaatio velvoitettava?

Kerroin Juha Mäkelälle sanoneeni konsultille (Pasi Lappalaiselle) Porin kaupungin perivän ranta-asetemakaavaa koskevan ehdotuksen käsittelystä maksun, joten miksi Porin kaupunki ei pysty hoitamaan kaavan laatimisen ohjaus ja valvonta vastuutaan, vaikka se on Porin kaupungin velvollisuus.

Juha Mäkelä sanoi tähän, ettei ole konsultin tehtävä arvioida Porin kaupungin rahoja, ja ettei konsultin (Pasi Lappalaisen) pitäisi arvioida Porin kaupungin rahatilannetta ja kerroit

Porin kaupungilla olevan rahaa.

Juha Mäkelä kertoi kaava-alan ammattitaitoisista tekijöistä olevan pulaa, jolloin heitä on vaikeaa saada palkatuksi.

Lisäksi hän kertoi Porin kaupungin kaavaosastolla olleen paljon henkilöstömuutoksia.

Pasi Lappalainen sanoi Kallion ranta-asemakaavaan liittyvistä asioista keskustellessamme: "Tilaa tulee saamaan mitä on tilannut."

Miksi hän annoi tällaista puolueellista mahdollisesti harhaanjohtavaa tietoa?

Millainen vastuu Nosto Consulting Oy:n Pasi Lappalaisella on minulle ja muille kertomistaan asioista?

Hän ei ole Porin kaupungin virkamies, joten hänellä ilmeisesti ei ole Porin kaupungin virkamiehen vastuuta näihin asioihin liittyen, mutta millainen velvollisuus hänellä on antaa oikeaa tietoa eikä virheellistä mahdollisesti harhaanjohtavaa tietoa?

Ely keskukselta informoitiin olevan oikeus tiedustella asioita Risto Reippaan esimiehiltä, joilla olisi velvollisuus selvittää Kallion ranta-asemakaavan kaavan laatimisen ohjaus ja valvonta velvollisuus menettelyä, mikäli Porin kaupungin uutena menettelynä ei nyt olisi aiempaan toimintatapaansa verrattuna toiminut yhdenveroisesti ja tasapuolisesti kaikkia kohtaan.

Maallikkona tiedustelen asioita, joista minulla ei ole tietämystä ja joita en osaa arvioida, voisitteko te antaa näkemystä?

Miksi Kallion ranta-asemakaava kannanottoja suullisesti sekä kirjallisesti ei toimiteta Porin kaupungille, kuten Porin kaupungin toimintatapa aiemmin tähän asti on ollut, vaan yksityiselle puolueelliselle kaavan laatijalle Nosto Consulting Oy:lle itselleen?

Miksi juuri nyt, Nosto Consulting Oy:n ollessa ensimmäistä kertaa Porin kaupungissa kaavan laatijana, Porin Kaupungin viranomaiset eivät ohjaa ja valvo kaavan laadintaa, kuten tähän asti, vaikka se on Porin kaupungin kaavoituksen velvollisuus?

Miksi juuri nyt kaikki asianomaisten, viranomaisten, yhteisöjen, kuntalaisten, virkistyskäyttöläisten sekä muiden kannanotot on ohjattu yksityiselle puolueelliselle kaavan laatijalle Nosto Consulting Oy:lle itselleen eikä Porin kaupungin kaavaviranomaiselle kuten tähän asti on Porin kaupungissa toimittu?

Miksi Kallion ranta-asemakaavassa meidän kaikkien asianomaisten, viranomaisten, yhteisöjen, kuntalaisten, virkistyskäyttöläisten sekä muiden kannanotot tulee Porin kaupungin viranomaisten, myös sinun, toimestasi ohjattu yksityiselle kaavan laatijalle puolueelliselle Nosto Consulting Oy:lle itselleen eikä Porin kaupungin kaavaviranomaiselle kuten aina tähän asti on Porin kaupungissa toimittu, mistä syntyy seuraavassa epävarmuus menettelyn läpinäkyvyydestä?

Meille on syntynyt epävarmuus siitä, tuleeko kaikkien kannanottoon oikeutettujen kaikki sekä suulliset että kirjalliset kannanotot alkuperäisessä muodossaan kaupungille sekä olemmeko saaneet oikeaa tietoa ja että onko Nosto Consulting Oy:n yhteyshenkilö tavoitettavissa ja miksi kaavaluonnoksen ei ole ilmoitettu olevan Porin kaupungissa fyysisesti nähtävillä vaan sen on ilmoitettu olevan kaukana Turussa Nosto Consulting Oy:n tiloissa, miksi näin?

Tuomme edellisessä esiin epävarmuutta, mikä tähän Porin kaupungin aiemmasta

radikaalisti muuttuneeseen toimintatapaan liittyen huolestuttaa, miksi juuri nyt, Nosto Consulting Oy:n ollessa kyseessä, tällainen meidän mielestä läpinäkyvän menettely?

Miksi juuri nyt, Kallion ranta-asetemakaavassa on merkittävästi muutettu Porin kaupungin aiempaa toimintatapa, mikä asettaa meidät asianomaiset epätasapuoliseen tilanteeseen kaikkiin muihin aiemmin vastaavassa tilanteessa olleisiin, vaikka Porin kaupungin tulisi toimia tasapuolisesti kaikkia kohtaan?

Miksi juuri meidät kaikki, kannanottoon oikeutetut, on asetettu Porin kaupungin toimesta epätasapuoliseen epäoikeudenmukaiseen tilanteeseen kaikkiin aiempiin vastaavassa tilanteessa olleisiin nähden, koska kaikki muut ovat aina tähän asti saaneet tasapuolisen asianmukaisen toimintatavan mukaisen kohtelun Porin kaupungin viranomaisilla, miksi se Kallion ranta-asetemakaavan kohdalla ei toteudu?

Asiantuntijoilta tietoa emätilatutkimuksen olevan todennäköisesti virheellinen vaikka sen tulisi olla huolellisesti tehty, koska Vähäsalon saari kooltaan liian pieni (sekä liian kapeaakin sen lisäksi että luontokartoitus myös siellä tekemättä) eli Vähäsalon saaren rantaviivaa ei tulisi huomioda, jolloin rantaviivaa tulisi olla n. 430 metriä eikä 880 m emätilaselvityksessä?

Mikseihän Porin kaupunki ohjaa ja valvo kaavan laatimista, jos kuntalaisille väärää tai riittämätöntä tietoa?

Tiedustellessani Juha Mäkelältä miksi Nosto Consulting Oy on sopinut Kallion ranta-asetemakaavan kaavan laatimisessa Porin kaupungin kanssa Porin kaupungin aiemmasta toimintatavasta poikkeavan menettelyn kaavan laatimisessa eli miksi Porin kaupunki ei ohjaa ja valvo kaavan laatimista, mikä on Porin kaupungin velvollisuus, kuten tähän asti eli miksi puolueellinen Nosto Consulting Oy ohjaa ja valvoo omaa kaavan laatimistaan?

Keskustellessamme asiasta Juha Mäkelä sanoi:

"Ei kannata hermostuttaa (Porin kaupungin) virkamiehiä, ettei asia käänny itseään vastaan".

Mitä Juha Mäkelä sillä tarkalleen ottaen tarkoitti?

Kallion ranta-asetemakaavaluonnoksen sivu 8. kohdasta Rakennettu ympäristö

Asuinrakennus suunnittelualueen kiinteistöllä 413-408-6-49 KALLIO.

Tulisiko Kallion asuinrakennus olla suojeltu asuinrakennus ettei sitä voi purkaa?
Entä pihapiiri ja pihapiirin rakennukset, tulisiko niiden olla suojeltuja?

Alueelle on ranta-asetemakaavassa tarkoitus osoittaa erillispientalojen rakennuspaikka.

Mitä tämä tarkoittaa?

Kyseessä on muinaismuistoalueen suojelumääräyksen alaisen kokonaisuuden, erityispiirteiden ja ominaisluonteinen avoin viljelyalue järven rannalla, millä on lisäksi muun muassa maisema arvoa luontoarvojen lisäksi, miksi niin vaalittavalle rakentamisen kannalta kriittiselle alueelle yritetään hakea rakennusoikeus muutoksia, rakennusoikeuden laajentamista ja lisää rakennuslupaa useissa eri muodoissa?
Miksi rakentamisen kannalta kriittiselle alueelle ollaan hakemassa muutoksia rakennusoikeuksiin?

Olen erittäin huolestunut, miten Kallion ranta-asetemakaava kaavaluonnoksen esittämälle rakentamisen kannalta kokonaisuudessaan kriittiselle alueelle voitaisiin hyväksyä uutta rakentamista tai ranta-asetemakaavaa?

Mitään luontoselvityksessä tutkittavia asioita ei ole tehty, tekemättä ovat muun muassa:

- biotyypikuvointi
- luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaiset kohteet sekä uhanalaiset luontotyytit
- uhanalaiset, silmälläpidettävät, harvinaiset ja erityisesti suojeltavat lajit sekä luontodirektiivin liitteissä II ja IV mainitut eliölajit sekä Suomen kansainväliset vastuulajit
- liito-orava-, lepakko- ja viitasammakkoselvitys
- linnusto
- muut merkittävät luontoarvot

Biologi ei ole käynyt Vähäsalon saarella, muinaismuistoalueella eikä alueen monissa muissakaan ollenkaan, eli alueen luontotyyppiä on arvioitu vain osassa aluetta, perusteellisesta tarvittavasta luontokartoituksesta puhumattakaan.

Muinaismuisto alueen kallio, kallion laki ja reuna-alueet olisi hyvä olla tarkastelussa erilaisina ja harvinaisina biotyypeinä alueella.

Osa alueesta on toiminut hakamaana.

Katoavana kulttuurimaisema entistä lehmihakaa ei ole käsitelty mitenkään, mikä myös biotooppina nykyään kohtuullisen harvinainen.

Tietysti ranta on myös tärkeä kuten itse järvi ja metsät. Matalan järven vesijättö on matalalla, lähes järven tasolla, siksi eroosioherkkää. Eroosio lisääntyisi, koska rakentamisen myötä rannan puustoa ja kasvillisuutta armotta raivattaisiin pois rakentamisen ja käyttäjien tieltä, myös luonnon monimuotoisuus kärsisi. Järven rannan eliöt kärsisivät, kuten myös järvessä elävät eliöt.

Kyseiset avoimet viljelys pellot ovat tärkeitä lintujen levähdysalueita, joille vuodenvaihteen mukaan pysähtyvä erilaisten lintujen kirjo sekä määrät ovat merkittävät.

Muiden eläinten lisäksi alueella myös asuu paljon erilaisia lintuja, koska siellä on paljon erilaisia hyönteisiä ja ötököitä sekä suojaisia paikkoja lintujen pesimiselle.

Kyse on koko Kallion ranta-asemakaava luonnos alueen uhanalaisista luontoarvoista, olen erittäin huolissani niiden puolesta. Koko kaavaluonnoksen alue on luonnon kannalta monimuotoista ja herkkää kasvien, eläinten ja eliöiden osalta.

Toinen pelloista, länsiosan viljelysalue, kuuluu muinaismuistoalueen suojelumääräyksessä muinaismuistokohteen suojeltuna lähialueena muinaismuiston yhteyteen kuuluvaksi avoimeksi viljelyalueeksi, mikä suunnittelumääräyksessä on otettava huomioon.

Toinen pelloista, itäosan viljelysalue, liittyy Satakunnan maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristö kokonaisuuteen, mikä on otettava huomioon.

Avoimet viljelysmaa pellot, joille kaavaluonnos on hakemassa rantarakentamista ovat siis sekä muinaismuistoalueen suojelumääräyksen alaisen kokonaisuuden, erityispiirteiden ja ominaisluonteiden suojeltu avoin viljelyalue Norkkamaan kulttuurimaisemassa rakennetussa kulttuuriympäristössä Karhijärven rannalla, että arvostetun historiallisen kulttuuriympäristömaisema-arvon lisäksi virkistyskäyttöarvoltaan ja yleiseltä maisema-arvoltaan tärkeitä luontoarvojen lisäksi.

Huolestuttaa, miksi niin vaalittavalle rakentamisen kannalta kriittiselle alueelle esitetään mitään rakentamista ja vieläpä valtavaa määrää rakentamista eri rakennuksineen, joista osa huomattavan isoja kauas näkyviä rakennuksia.

Rakennettavat uudet tiet uusille rakennuksille tuhoaisivat aluetta lisää sekä lisääisivät liikennettä ja sen mukanaan tuomaa häiriötä alueella.

Vesijätön jälkeen maa nousee kohti peltoa. Pelloilta maa edelleen nousee kohti metsänrajoja ja esihistoriallista kiviakautista muinaismuistoaluetta kallioineen, mikä näkyy kauas järven yli.

Tällaiset korkealle rantapelloille rakennetut rakennukset rantaan tulevine saunarakennuksineen ja muine lisärakennuksineen näkyisivät jörvellä liikkuville, saarien ja vastarannan asukkaille ja mökkiläisille muuttaen kaikkien Karhijärven käyttäjien maisema-arvoa, ja koska matalan vesijätön ranta puustoa raivattaisiin pois rakentamisen tieltä, mikä autioittaa rantamaisemaa.

Rehevän vesijättöpuuston tilalle tulisi uimarantaa, joista pihaa, joilla isoja rantasaunoja, venevalkamaa jne.

Kaavaluonnoksessa (kartassa AO merkitty alue) esitetään Kallion asuinrakennuksen 210 neliön laajentamista 300 neliöön (huomioitavaa kyseinen iso neliömäärän lisääminen koska yksi omakotitalo vastaa kahta lomasuntaa; 300 neliötä omakotitaloa vastaa 600 neliötä vapaa-ajanasuntaa), sekä rakennuspaikan laajentamista muinaismuistoalueen, pellon ja rannan suuntaan sekä lisäksi ranta-saunaa ja sen lisäksi huomattavan valtavaa määrää lisää rakennuspaikkoja vapaa-ajanasunnoille saunarakennuksineen, muine lisärakennuksineen, venevalkamineen ja teineen, joiden myötä rakentamista järkyttävän suuri määrä useissa eri muodoissa jo ennestään Kallion ranta-asemaakaavan alueella olevien rakennusten lisäksi, joita ovat iso asuinrakennus, navetta ja kolme ulkorakennusta, joista yksi korjausta vailla palamisen jälkeen.

En ole vielä saanut Nosto Consulting Oy:n kautta selvitettyä onko Kallion asuinrakennus suojeltu asuinrakennus vai voiko sen purkaa ja entä pihapiiri ja pihapiirin rakennukset, ovatko ne suojeltuja?_

Kaavaluonnoksen emätilatutkimus on virheellinen, vaikka sen tulisi olla huolellisesti tehty, koska Vähäsalon saari kooltaan liian pieni (sekä liian kapeaakin sen lisäksi että luontokartoitus ja muut arvot kuten maisema, virkistyskäyttö jne..selvitykset siellä tekemättä) eli Vähäsalon saaren rantaviivaa ei tulisi huomioida, jolloin muunneltua rantaviivaa on oikeasti vaan noin 430 metriä eikä 880 metriä kuten kaavaluonnoksen virheellisessä emätilaselvityksessä.

Kyseinen rantaviiva ei myöskään ole yhtenäistä vaan jakaantuu eri osiin, mikä tulee ottaa huomioon.

Asiantuntija tiedon mukaan Satakunnassa saaren on oltava kooltaan vähintään noin 2-3 hehtaaria, jotta se tasapuolisuuden vuoksi kaikkia muita kohtaan voitaisiin mahdollisesti muiden kriteerien täytyessä huomioida rantaviivaksi.

Tietoni mukaan Vähäsalon saareen on joskus noin 1980- luvulla tehty rakennuslupahakemus, mikä on hylätty.

Vähäsalon saaren viereisessä saarella sekä vastarannalla on tiheästi mökkejä, kuten Nokkamaan vastarannallakin, koska

Karhijörvellä on jo ennestään tiheästi mökkejä asuinrakennus omakotitalojen lisäksi. Myös viereinen Kypärän saari on rakennettu. Uudet rakennukset näkyisivät myös heille, kuten läheisille maatiloille ja muille lähellä asuville.

Lisäksi on syntynyt epävarmuus siitä, meneekö kaikkien, myös viranomaistahojen, kaikki kannanotot yksityisen puolueellisen itsensä kaavan laatijan, joka tekee yritystoimintaansa tilaajiensa toimesta, Nosto Consulting Oy:n välityksellä alkuperäisessä muodossa Porin kaupungille?

myös asianomaisena naapurina on erittäin huolissaan näistä asioista ja valtuuttanut minut tuomaan sen tiedoksenne.

Olen lähettänyt aiemmin kannanottoon liitteenä 18.04.2021 kuvatut uudet valokuva ja video Karhijärven rannasta paikasta Pori, Lavia, Kalliala, Nokkamaa. Kyseessä on alue, mille on laadittu Kallion ranta-asemakaavan kaavaluonnos.

Olemme erittäin huolissani Kallion ranta-asemakaava luonnos alueen uhanalaisista arvoista, niiden säilymisen puolesta.

Emätilatutkimus virheellinen vaikka sen tulisi olla huolellisesti tehty, koska Vähäsalon saari kooltaan liian pieni (sekä liian kapeaakin sen lisäksi että luontokartoitus ja muut arvot kuten maisema, virkistyskäyttö jne..selvitykset siellä tekemättä) eli Vähäsalon saaren rantaviivaa ei tulisi huomioida, jolloin rantaviivaa tulisi olla n. 430 metriä eikä 880 m kuten virheellisessä emätilaselvityksessä.

Saamani tiedon perusteella käsittääkseni Satakunnassa saaren on oltava kooltaan vähintään noin 2-3 hehtaaria, jotta se tasapuolisuuden vuoksi kaikkia muita kohtaan voitaisiin mahdollisesti muiden kriteerien täytyessä huomioida rantaviivaksi.

Saamani tiedon mukaan sinne on joskus noin 1980- luvulla tehty rakennuslupahakemus, mikä on hylätty, mikä ei ole ihme.

Karhijörvellä on jo ennestään tiheästi mökkejä ja taloja.
Maallikkona tuon teille, joita asia mahdollisesti kiinnostaa, esiin että

vaikka suunnittelualueen koko on kolmesta eri alueesta yhteenlaskettuna yhteensä 7 hehtaaria,
on otettava huomioon,
että tästä rantarakentamiseen soveltumatonta aluetta ovat:

- Vähäsalon saari, koska liian pieni, kooltaan vain 1,5 hehtaaria, lisäksi liian kapea, sinne aiemmin tehty rakennusoikeuslupahakemus hylätty.

Ei voi siirtää rakennusoikeutta sellaisesta saaresta, millä ei ole rakennusoikeutta mitä siirtää ja mihin ei voi koskaan saada rakennusoikeutta ja mihin ei ole saanut rakennusoikeutta, mantereelle.

Satakunnassa saaren on oltava 2-3 hehtaaria, vähintään ainakin 2 hehtaaria, jotta se tasapuolisuuden vuoksi voitaisiin mahdollisesti kaikkien muiden kriteerien täyttyessä huomioida rantaviivaksi.

- Itäreunan viljelysmaa, 2 hehtaaria, kuuluu Nokkamaan maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, jonka raja-
rajaus on tapahtunut maakuntakaavaa varten laaditussa Satakunnan rakennusperintö 2005 –selvityksessä (Satakuntaliitto).

- Länsireunan muinaismuistoalue

2 hehtaaria sekä muinaismuistoalueeseen kiinteästi liittyvä avoin viljelysmaa 1,5 hehtaaria, eli yhteensä 3,5 hehtaaria, koska muinaismuistoalueen suojelumääräyksen alaisen suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet.

Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta ja heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

- sekä kaikissa näissä alueissa on erittäin huomattavat luonto-arvot, mutta perusteellista luontokartoitusta ei ole vielä edes aloitettu, koska biologi kertoi käyneensä kerran, loppuvuonna 2020, ja silloinkin vain parissa kohtaa aluetta luontotyyppiä katsomassa, jolloin hän ei vuodenajan olosuhteiden vuoksi voinut aloittaa luontokartoituksen tekemistä.

Kun suunnittelualueen 7:stä hehtaarista vähennetään nämä edellä esiin tuodut rantarakentamiseen soveltumattomat alueet Vähäsalon saari 1,5 hehtaaria, Itäreunan viljelysmaa 2 hehtaaria, Länsireunan muinaismuistoalue siihen kiinteästi liittyvän avoimen viljelysmaa kanssa eli 3,5 hehtaaria, ei rantarakentamiseen soveltuvaa aluetta jää jäljelle.

Näin ollen kaavaluonnoksessa ei ole rantarakentamiseen soveltuvaa aluetta ollenkaan, joten olisi väärin kaikkia meitä muita kansalaisia kohtaan, mikäli tällaiselle alueelle saisi ranta-asemakaavan, erityisalueelle, mille ei ole mahdollista rakentaa lisää ja jo olemassaolevan runsaan rakennuskannankin vuoksi ei ole oikein, jos saisi ranta-asemakaavan myötä lisää rakennusoikeutta, koska siellä on jo olemassa oleva aiempi rakennuskanta asuinrakennus 210, navetan kerrosala on rakennusrekisterin mukaan 523 m², yhden piharakennuksen kerrosala on 61 m² ja lisäksi pihapiirissä olevan kahden piharakennuksen tiedot puuttuvat rekisteristä, mutta karkeasti arvioin niiden olevan vähintään samaa 60m² luokkaa, voivat olla isompiakin. Näistä kolmesta piharakennuksesta yksi on osittain palanut, mutta osin paikallaan ja jälleenrakennettavissa. Lisäksi venevajan kerrosala on 29 m².

Siispä Kallion asuinrakennustalon lisäksi on jo olemassa oleva suuri muu rakennuskanta, mikä myös tulee huomioida.

Olemassa oleva rakennuskanta tulee kaikkineen ottaa huomioon, koska ei se katoa.

Kallion talolla on yhteinen pihapiiri Konsilon asuinrakennustalon, Konsilon lisäasuinrakennustalon, Konsilon navetan ja useiden Konsilon ulkorakennusten kanssa.

Kyseessä ei ole yhteiskunnan kannalta tärkeä infrastruktuurihanke, johon vedoten voisi tuhota suojeltuja arvoja, joita moni ihminen arvostaa haluten säilyttää niitä.

Ei sellaista voida hyväksyä, että joillain maanomistajilla olisi erioikeus saada erioikeutenaan olla noudattamatta Suomen lakeja, suojelumääräyksiä suunnittelumääräyksineen ja saada viranomaisilta sellaiseen virheellisellä päätöksellä hyväksytty ranta-asemakaava eli epäoikeudenmukainen erioikeus kaiken lisäksi vieläpä virheelliseen emätilatutkimukseen vedoten .

Sellainen erioikeus kaikkiin muihin Suomen kansalaisiin nähden ei ole hyväksyttävää Kallion ranta-asemakaavaan liittyen, koska se olisi epäoikeudenmukaista meitä muita kohtaan.

Vaikka maanomistajilla on oikeus esittää Kallion ranta-asemakaavaa, se ei silti tarkoita, että maanomistajilla olisi oikeus virheellisin perustein saada Kallion ranta-asemakaava, koska myös Kallion ranta-asemakaava kaavaluonnoksen maanomistajienkin kohdalla ranta-asemakaavan oikeutuksessa on noudatettava Suomen lakia ja määräyksiä eivätkä Kallion ranta-asemakaavan kaavaluonnoksen tilaajat saa olla etuoikeutetussa asemassa muihin kuntalaisiin ja kansalaisiin nähden.

Miksi kyseiselle alueelle tulisi saada ranta-asemakaava, koska on perusteet sen kieltämiseen, joten siksi ei ole mahdollista osoittaa ranta-asemakaavaa kyseiselle alueelle.

Miksi Kallion ranta-asemakaavan alueet ovat, niihin liittyvine suojelumääräyksien suunnittelumääräyksillä avoimine viljelysmaaineen suojeltuja?

Sitä varten, että niitä tulee vaalien suojella myös yhtenä kokonaisuutena.

Miksi niitä ei suojeltaisi kuten kuuluu?

Kaiken lisäksi Kaavaluonnoksen rakennusmäärön mitoituksen korkea ja vastaava Satakunnan maakuntakaavan maksimimitoitusta 8 rakennuspaikkaa muunnettua rantaviivakilometriä kohden. Ranta-asemakaavoissa maksimi on tavallisesti ollut 5-6 rp/km ja herkillä (maisema-, luonto- ja kulttuuriympäristöarvot) tai heikosti rakennettavilla alueilla tätä alempi.

Ja Kallion ranta-asemakaava rakennusoikeuksien myötä tulisi 600 metriä yhtenäistä rakennettua rantaviivaa Konsilon talon lisäasuintalosta talosta Erkköjen rantaan asti, vaikka pitäisi olla vapaata rantaviivaa välissä, koska ei saisi olla niin pitkää yhtenäistä rakennettua rantaa.

Kaavan tarkoitus on paitsi saada rakennusoikeus loma-asuntoihin niin kaavan tarkoituksena on myös saada lisää omakotitalorakennusoikeutta, koska kaavaluonnoksessa on rakennusoikeuden lisääminen nykyisen omakotitalon 210 neliön rakennusoikeutta 300 neliöön lisäten sekä muutetaan laajentaen tämän nykyisen omakotitalon rakennuspaikkaoikeutta itäänpäin keskemälle muinaismuistoalueen avointa viljelysmaata lähemmäs rantaa, minkä lisäksi uuden ison ranta-saunan rakennusoikeus rantaan.

Nämä kaikki muutokset nykyisen Kallion omakotitalon rakennusoikeuksiin ovat merkittäviä, myös koska tässä kaavaluonnoksessa pelkästään yksi 300 neliötä omakotitalo rakennusoikeutta sisältäen 150 neliön katetun terassin rakentamisoikeuden vastaa kahta ranta-asema-kaavassa yhteensä 600 neliötä vapaa-ajan asunnon rakentamisoikeutta sisältäen 300 neliön terassinrakentamisoikeuden.

Kaavaluonnoksessa nykyisen Kallion omakotitalon, kooltaan 210 neliötä, saa purkaa, mikäli sitä ei suojella, minkä jälkeen saa rakentaa uuden isomman 300 neliöisen omakotitalon rannemmas itään päin keskemälle muinaismuistoalueen avointa viljelysmaata, minkä myötä sinne rakennettaisiin myös uutta tietä uuden omakotitalon pihaan.

Nuo muutokset nykyisen Kallion omakotitalon rakentamisoikeuksiin muokkaavat rantamaisemaa omalta osaltaan vapaa-ajan asuntojen rakentamisen lisäksi.

Kaavaluonnoksessa kyse on koko alueen lisärakentamisen toteuttamisesta vanhan, jo olemassaolevan lisäksi.

Pitää huomioida, että kaikkiin alueen rakentamisiin liittyvät uudet rakennusoikeudet tuovat mukanaan niihin liittyvät oikeudet myös katettuihin terasseihin kooltaan puolet omakotitalosta ja vapaa-ajan asunnoista yhteensä lähes 337,5 m², mikä huomioiden yhden rakennuksista oleva omakotitalo, vastaa 487,5 m² katettuja terasseja, mikä tuo alueelle valtavan määrän rakennusoikeuksien myötä rakentamista lisää kaiken muun päälle muuttaen maisemaa myös uusien teiden, parkkialueiden, ranta-saunojen, lisärakennusten, pihojen rakentamisen ja rantojen muokkaamisen myötä.

Kallion nykyisen omakotitalon kulttuurihistoriaa, koska paikka on myös seuraavalla tavalla historiallinen.

Aikoinaan vanha Kallion tila eli talo, navetta, kaikki muut rakennukset, maat ja metsät jaettiin kahteen osaan ja kahdeksi tilaksi: Kallioksi ja Konsiloksi.

Silloin vanhasta Kallion, pohjaratkaisultaan L-muotoisesta, talosta purettiin keskeltä taloa kulmakohdasta osa pois, jotta talo saatiin jaettua keskeltä kahtia tilan kahdeksi jakamisen yhteydessä.

Vanha Kallion talo siis kirjaimellisesti jaettiin kahtia Kallion taloksi ja Konsilon taloksi. Siksi yhä edelleen Kallion ja Konsilon talot ovat poikkeuksellisen lähellä toisiaan, lähes kiinni toisistaan samassa pihapiirissä, mikä oli kaikki aiemmin yhdessä omistuksessa.

Myös navetta jaettiin keskeltä kahtia.

Pihalla oli myös yhteinen kaluvaja.

Konsilon tilan osti _____, joka otti sinne asumaan uskon lahkon nimeltä Kartanolaiset.

_____ tuli uskonlahkon kolmas johtohahmo,

hän omisti Konsilon talon Kartanolaisille Kartanolaisuuden harjoittamiseen ja levittämiseen.

Nämä Kartanolaiset asuivat siis Konsilon talossa, missä pyörittivät kulttilahkoaan (haluten levittää lahkoaan mahdollisimman laajalle Suomeen) Kallion talon naapurissa Kallion talon kanssa yhteisessä pihapiirissä.

_____ asianomainen naapuri, syntyi Kallion taloon _____ kartanolaisuuden pihapiiriin, missä eli lapsuudesta aikuisuuteen ja sen jälkeenkin oli tiiviissä yhteydessä vanhempiensa Kallion talon pihapiirin kartanolaisuuden kulttuuriin.

Molemmat talot, Kallio ja Konsilo yhteisellä pihapiirillään ja navetallaan ovat olleet Kartanolaisten vaikutuspiirissä Konsilon talon toimiessa Kartanolaisten erittäin tärkeänä tukikohtana.

Googlettamalla: Kartanolaisuus Lavia

Kallion talossa huonekalut ovat paikoillaan.

Pirtti, salit ja muut tilat ovat entisellään. Talon ulkopuoli on lautavuorattu, mutta sen alla on alkuperäinen vanha hirsi.

Sisäpuolella alkuperäistä vanhaa hirttä on joiltain osin peitetty, onko hirret peitetty pinkopahvilla, kuten olen nähnyt, vai olisiko pinkopahveja vaihdettu tapetteihin.

En huomannut viimeksi siellä vanhaa edesmennyttä isäntää tapaamassa käydessäni katsoa.

Konsilon talossakin hirttä on säilytetty ja ullakkokin on tallella. Katon hirsien välistä putoaa ainesta asumistason lattialle, varsinkin jos joku on ullakolla, esimerkiksi tv-oleskelutilan lattialle, missä alkuperäiset hirret ovat seinissä nähtävillä.

Kallion talossa on alkuperäinen kivijalka, kuten ehkä Konsilon talossakin.

Minulle on kerrottu Kallion vanhan tilan olevan 1800-luvulta.

Kuolinpesän omistuksessa olevassa Kallion talossa on pidetty peruslämpöä, sen jälkeen kun talon vanha isäntä kuoli.

Ulkopuolelta talo voisi olla maalauksen tarpeessa (kuten moni asuttu talokin), sisäpuolelta talon on sisustus on ennallaan.

Kaavaluonnoksen alueessa on kyse monimuotoisesta kokonaisuudesta, minkä erityisyyttä tulee suojella, sitä varten suojelumääräykset ovat, ei niitä lakiin ole perusteetta laadittu eikä tälle vaalittavalle alueelle perusteetta osoitettu.

Tällaista erityislaatuista monimuotoista kokonaisuutta saa tuhota millään rakentamisella, vaan alue tulee perustellusti säilyttää nykyisellään.

Muun muassa edellä esiin tuomani syyt, miksi kyseistä kaavaluonnosta ei voi hyväksyä, ovat perusteita kaavaluonnoksen hylkäämiseen.

Rakennuslain mukaan Porin kaupungin tulee ohjata ja valvoa kaavan laatimista, koska se on Porin kaupungin velvollisuus.

Emätilatutkimuksen tulisi huolellisesti tehty eikä virheellinen.

Tiedustelen,

miten olisi mahdollista toteuttaa muinaismuistoalueen arkeologinen tutkimus?

En tiedä, onko Kallion kivikautisen asuinalueen arkeologista tutkimusta tehty.

Esihistoriallisen asutusalueen tutkiminen voisi antaa lisää arvokasta tietoa alueesta, varsinkin jos sellaista ei ole aiemmin tehty tai siitä on jo aikaa.

Millaisia mahdollisia käytäntöjä arkeologisen tutkimuksen osalta voisi olla?

Miten osuuskunnan yhteinen vesijättö voidaan tulkita tilaajan rantaviivaksi?

Miksi esimerkiksi mantereen tonttien rajat laskettu rantaviivaksi?

Vaikka rajat eivät ole rannassa, vaan rajat menee vesijätössä, mikä puolestaan on osuuskunnan yhteisomistama, miten se voisi olla kaavaluonnoksen tilaajan rantaviivaa?

Kysyin Pasi Lappalaiselta, miksi Nosto Consulting Oy on sopinut Porin kaupungin kanssa Porin kaupungin toimintatavasta poikkeavan menettelyn kaavan laatimisessa eli miksi Porin kaupunki ei ohjaa ja valvo kaavan laatimista kuten tähän asti eli miksi Nosto Consulting Oy ohjaa ja valvoo omaa kaavan laatimistaan?

Pasi Lappalainen sanoi, ettei Porin kaupungilla ole rahaa.

Sanoin Pasi Lappalaiselle Porin kaupungin perivän ranta-asemakaavaa koskevan ehdotuksen käsittelystä maksun, joten kysyin miksi Porin kaupunki ei pysty hoitamaan kaavan laatimisen ohjaus ja valvontavelvollisuuttaan, vaikka se on Porin kaupungin velvollisuus.

Pasi Lappalainen sanoi halunneensa nopeuttaa Kallion ranta-asemakaavan laatimista, joten nopeuttaakseen Kallion ranta-asemakaavan laatimista ja mitä muita mahdollisia syitä Nosto Consulting Oy:n Porin kaupungin kaupunkisuunnittelupäällikkö Risto Reippaan kanssa sovittuun?

Miksi Porin kaupungissa jollekin on sallittu asioiden nopeuttaminen ja toisille ei? Miksi Pasi Lappalainen sanoi tilaaja tulee saamaan mitä on halunnut? Onko asia jo jossain päätetty ja sovittu?

Porin kaupungilta tämäkö puolueetonta ja läpinäkyvää? Miksi jo ennalta päätetty ja sovittu kaava.

Kuka, ketkä ja missä sopineet, ja jos ei ole sovittu, Pasi Lappalainen antoi virheellistä mahdollisesti harhaanjohtavaa tietoa.

Ensimmäisen kerran Juha Mäkelän kanssa Kallion ranta-asemakaavasta keskustellessamme hän sanoi: "Porin kaupungilla on halu kaavoittaa rantoja. Kaupunginvaltuusto tulee hyväksymään tämän ranta-asemakaavan. Tiedän tämän kaavan menevän Turun hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeus käsittely tulee rasittamaan hallintokoneistoa, mutta sitä varten se on, että koneiston toimintaa koetellaan."

Miksi Kallion ranta-asemakaavan hyväksyminen oli jo etukäteen varmaa?

Missä kaavan hyväksymisestä oli jo etukäteen päätetty?

Kuka tai ketkä kaavan hyväksymisen olivat jo etukäteen päättäneet?

Myöhemmin keskustellessamme Juha Mäkelä sanoi: "Ei kannata hermostuttaa Porin kaupungin virkamiehiä."

Vastasin: "Koska kaava menee Turun hallinto-oikeuteen, niin oikeudessa ratkaisee faktat ja tosiasiat eikä Porin kaupungin virkamiesten tunteet".

Juha Mäkelä sanoi: "Tarkoitan vaan ettei asia kääntyisi itseään vastaan" ja "Olisin voinut

ottaa voimakkaamman ja jyrkemmän kannan kaavaan."

Sanoin kaavassa olevan mahdollisen muutoseikkavirheen, mihin Juha Mäkelä vastasi:
"Kaavassa ole muutoseikkavirhettä."

Kaava-alueella on tehty havaintoja liito-oravista. Kaavassa mantereelle sijoittuvan läntisen lohkon alueella on puustoa, joka soveltuu liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueeksi. Ranta-alueen lehtipuustovyöhykkeet ovat liito-oravalle soveltuvia ruokailualueita.

Toinen direktiivilaji, josta onkin alueella on tehty runsaasti havaintoja, on lepakko. Kaava-alueella ja sen lähiympäristössä on hyvin runsaslukuinen lepakkokanta.

Kolmas direktiivilaji, josta alueella on tehty runsaasti havaintoja on viitasammakko. Kaava-alueella ja sen lähiympäristössä on hyvin runsaslukuinen viitasammakkokanta.

Kaava-alueen luontokartoitusta tulee täydentää direktiivilajien osalta. Koska runsaslukuisista direktiivilajiesiintymistä ei ole mainintaa luontoselvityksessä, on syytä kyseenalaistaa luontoselvityksen oikeellisuus.

Koska alueella on direktiivilajeja, tulee kaavan vaikutuksia arvioida suhteessa näiden elinlajien säilymisedellytyksiin. Kaavamääräyksillä tulee varmistaa lajien elinolosuhteiden säilyminen.

Erityisen arvokas elinympäristö rannan uhanalaisine tervaleppäluhtineen, mikä lintujen kannalta tärkeä rantautumis-, ruokailu ja pesimäalue. Lisäksi edelleen huomioitava luhdan säilyttäminen suojavyöhykkeenä estämään Karhijärven kuormittumista.

Kaava-alueella on laaja-alainen kivikautinen asuinpaikka. Koska esihistoriallinen alue on laaja ja lähellä rantaa, tulee asuinpaikan säilymisedellytykset ottaa huomioon kaavaratkaisussa ja kaavan mitoituksessa.

Matalan Karhijörven syvin kohta (löytyy 8 m syvyys kaikuluotaimella) on kaavaluonnoksen rannan kohdalla Vähasalon ja Hansunkarin edustalla, koska siitä alkaa syväne hautavajoama kohti Tahostenniemeä. Siksi kaavaluonnoksen alue on ollut koko Karhijörven kalaisiin eli ruokaisiin paikka jo esihistoriallisille ihmisille ja heidän jälkeläisilleen alueen riistaisuuden ja rehevän kasvillisuuden lisäksi.

Muinaismuistoalueeseen kuuluva avoin viljelysmaa on etelörinteinen lämmin paikka rantapuuston suojissa, missä ollut hyvä kalastaa matalassa rannassa.

Muinaismuistokalliolla on painanteita, mihin on saanut heitettyä pari parrua pään päälle kallion painauma seinämien reunalta toiselle ja katettua majan havuilla katoksi. Siellä on ollut piilossa suojassa petoeläimistä, vaarallisilta ihmisiltä, sateilta ja talvella sopivan lämmän, kesällä viileä maja. Painanteihin ajan saatossa kertynyt oma biotooppinsa niiden täytyessä elollisella maa-aineksella.

Alueen muinaismuistokalliolla on herkkä monimuotoinen luontotyyppi. Kallion juurella ja ympäristössä rehevä luonnonlehmukseen hieno luonto johon yhdistyy perinnebiotoopin Hoidon suunnittelussa on otettava huomioon myösperinnebiotoopeilla esiintyvien rakenteiden kunnoss-tus ja mahdollisten muinaismuistojen säilyttäminen.

Ladot, aitat sekä kivi- ja riukuaidat ovat tärkeä osa perinnemaisemaa ja niillä on merkitystä monien jäkälä-, sammal- ja hyönteislajien elinympäristöinä.

Kallion talo, aitat, navetta, maakellari lepakkopaikkoina talvella ja/ tai kesällä, sekä perinnebiotooppiin kuuluvana elinympäristönä eliöille sekä tärkeänä osana perinnemaisemaa ja muinaismuistoaluetta sen avoimella viljelysmaalla.

Kallion omakotitalo 210m² vastaa loma-asuntoja 2 x 210m². Lisäksi Kallion talolla on Konsilon talon kanssa yhteisessä pihapiirissä, yhteisnavetassa, yhteinen kartanolaiskulttuurihistoria.Yhteisnavettan koko on yli 530 m² Ison yhteisnavetan kohtalo on kaavassa selvittämättä, koska nykypäivänä ei enää tulisi olla yhteisiä navettarakennuksia, mitkä jaettu keskeltä. Oiemassa oleva rakennuskanta kaava alueella tulee ottaa huomioon. Kallion tilalla on jo runsas määrä rakennettua alueella ja yhdessä Konsilon tilan kaiken rakennuskannan kanssa muodostavat pienen kylän muiden naapureiden rakennukset mukaan lukien. Järveltä katsoen maisema on kuin kylä.

Ranta-asemakaavassa on kokonaisuutena kyse herkün rantaluonnon rakentamisesta ja käyttöärsituksesta, joten rantarakentamisessa jo olemassa oleva rakennuskanta tulee ottaa huomioon (paljon enemmän kuin sisämaassa tai kaupungissa rakennettaessa).

Rantakaavan luonnoksessa käytetty mitoitus

Saarien rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2ha kokoisia saaria ei lasketa mukaan mitoittukseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta. Satakunnassa on yleisenä käytäntönä ollut, ettei alle 2ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoituslaskelmaan. Kyseessä on vastaavantyyppinen yleinen käytäntö kuin muunnetun rantaviivan laskemisessa yleisesti käytetty menetelmä, jossa kapeat niemet, lahdet ja vastaranta vaikuttavat mitoittukseen.

Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan Maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu.

Kallion emätilaselvityksen mitoituslaskelmassa on kooltaan 1,5ha suuruinen Vähäsalon saari laskettu mukaan emätilan mitoittukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoittukseen.

Mantereen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Uudisrakentamisella olisi merkittävä vaikutus maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Tältä osin mitoituksessa käytettyä rantarakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea.

Kaava-alueella on yksi rantaan sijoittuvaa rakentunut rakennuspaikka, joka on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituiseen asumisen statuksella. Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoittusta, jossa vakituinen asuinrakennus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa.

Kun otetaan huomioon se että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoittukseen ja että itäisen peltolohkon osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoittusta (4 lay/km) syntyy laskennallista rakennusoikeutta 2,36 rakennuspaikkaa. Kun vakituiseen asumisen olemassa oleva rakennuspaikka vie yleisesti käytössä olevan mitoituskäytännön mukaan kaksi mitoitusrakennuspaikkaa, ei kaava-alueelle ole mahdollista osoittaa uusia rakennuspaikkoja. Jos kaavassa kuitenkin osoitetaan uusia rakennuspaikkoja, tulee ne osoittaa läntiselle lohkolle, jolloin niiden vaikutus kulttuuriympäristöön on vähäisempi.

Miksi yli 500 m² kokoisen ison navetan kohtalo on kaavassa täysin selvittämättä, Konsilon tilan kanssa yhteinen navettarakennus?

Koska jo olemassa oleva rakennuskanta kaava alueella täytyy ottaa huomioon, Kallion tilalla on jo runsas määrä rakennettua alueella joista osa yhteisiä Konsilon tilan kanssa?

Miten olemassa oleva rakennuskanta ja yhteiset rakennukset huomioitu kaavassa?

Miksi keskusteluni Risto Reippaan kanssa (Tiedustellessani kaavaluonnoksen tulevan kannanottomme asioihin liittyen sanoit useaan eri otteeseen minun olevan vaan vihainen ja harmistunut kaavasta vain koska tulevat rakentamaan ympärilleni ja kyseessä on välinen riita eikä mikään muu asia ja toistit minun olevan vihainen asiasta ja harmistunut, kyseessä on sukuriita, riita mikä on tullut sukulaisten kesken eikä muu asia, tähdensit asian olevan vihastumiseni siitä että rakentavat ympärilleni ja korostit että kyse on vaan siitä johtuvasta vihastumisestani ja korostit asian johtuvan harmistumisestani ja kyseessä olevan ei mikään muu kuin harmistukseni. Myös sanoit: "Kysehän on riidasta, eikä niin, sano nyt että kyse on riidasta, sano nyt ettet halua että sinne

rakennetaan". Ja jatkoit niin edelleen.

Väitit virheellisesti edellisiä asioita vaikka joka kerta kiirehdin väliin korostamaan ettei asiani ole välinen riita, perustellen muu muassa sillä ettei tulevaan kannanottoomme ole mitään merkitystä sillä että ovat kaavan tilaajina, koska samalla tavalla me asianomaiset naapurit joka tapauksessa olisimme ottaneet kantaa kyseiseen kaavaan vaikka kyseessä olisi jokin muu tilaajataho kuin koska kyseessä on suojeltua aluetta uhanalaisilla arvoilla. Perustelin sinulle näkemystäni.

Sanoit kymmenkunta kertaa vaatien:

"Sano minulle syyn olevan ettet halua sinne rakennettavan."

Vastasin yhtä monta kertaa: "Tulemme ottamaan kantaa kaavaluonnokseen."

Sanoin koko ajan kyseen olevan asioista, mitkä tulee selvittää koska on kyse suojeltavista arvoista ja asioista, joihin liittyen meillä on oikeus saada tiedusteluihimme Porin kaupungilta asianmukainen selvitys kannanottoamme varten.

Yritin useaan eri otteeseen tuoda näitä asioita esiin.

Sitten muun muassa sanoit minulle:

"Olet sekaisin".

Kysyin: "Mitä tarkoitat?"

Miksi sanot minun olevan sekaisin?"

Kysyit: "Tiedätkö sinä näistä asioista mitään?"

Kerroin olevani proviisori, ettei minulla ole rakennusalan koulutusta eikä erityistietämystä kasvoitusasioihin, koska olen eri alan ammattilainen.

Kerroin olleeni yhteydessä asiantuntijoihin.

Yritin saada sinulta tulevaan kannanottoomme tarvittavaa tietoa asioita perustellusti sinulta tiedustellen, mutta et ollut asianmukaisesta keskustelusta kiinnostunut.

Useaan eri otteeseen muun muassa

sanoit

*ettei oikeasti ole tähän kaavaan liittyvää, että sanon kaikilla Livialaisilla olevan oikeus ottaa kantaa tähän kaavaan.

Yhtä useasti vastasin kaikilla Karhijärveä käyttävillä Livialaisilla olevan oikeus ottaa kantaa tähän kaavaan.

*sanoit ettei ole tähän kaavaan liittyvää että sanoin kaikilla Karhijärveläisillä olevan oikeus ottaa kantaa tähän kaavaan.

Yhtä useasti vastasin että paitsi kaikilla Karhijärveläisillä niin myös kaikilla Karhijärven käyttäjillä olevan oikeus ottaa kantaa tähän kaavaan.

*sanoit olevan täyttä saivartelua että sanon Suomen kansalaisilla olevan oikeus ottaa kantaa tähän Karhijärven ranta-asemakaavaan.

Yhtä useasti vastasin kaikilla Karhijärveä käyttävillä Suomen kansalaisilla olevan oikeus ottaa kantaa tähän kaavaan, ja ettei se asia ole saivartelua vaan totta koska asia Suomen lain mukaan on niin.

Aioit lopettaa puhelun kesken vaikka toin esiin etten ole saanut asianmukaisia vastauksia asioihin, joita en vielä ole saanut tilaisuutta tuoda esiin koska et anna mahdollisuutta tuoda niitä esiin vaan puhut päälle virheellisiä asioita tai asioita mitkä eivät ole olennaisia eivätkä liity tähän asiaan.

Puhelun jatkuessa sanoit minulle:

"Sinähän olet ihan sekaisin."

Kysyin sinulta: "Mitä sinä oikein tarkoitat? Mitä tarkoitat sanomalla minun olevan ihan sekaisin?"

Sanoit: "Sinähän olet ihan sekaisin, koska olet vihainen ja harmistunut, ymmärrän sinun olevan vihainen ja harmissasi, koska rakentavat viereesi."

Sanoit: "Et voi oikein hyvin."

Kysyin: "Mitä sinä oikein tarkoitat sanomalla etten voi hyvin?"

Sanoit: "Et voi oikein hyvin."

Kysyin: "Mitä sinä oikein tarkoitat sanomalla etten voi hyvin?"

Sanoit: "Tapasi käyttäytyä kertoo ettet voi oikein hyvin."

Kysyin: "Mitä tarkoitat sillä että"

Sanoit: "Tapasi käyttäytyä kertoo ettet voi hyvin asian suhteen ja että sen huimaa, ei sitä voi olla huomaamatta koska käytökseni kertoo sen."

Järkytyin epäasiallisuudestasi, joten kysyin sinulta: "Väitätkö sinä että minä en ole kunnossa eli tarkoitatko

sinä että minä olen sairas?"

Koin loukkaavana, että sanoit minulle minun olevan sekaisin, ihan sekaisin ja etten voi hyvin ja etten voi oikein hyvin.

Toin esiin että Porin kaupungin toimenhaltijan tulee päätöksiä tehdessään toimia Suomen lakien mukaisesti ja toteuttaen kansalaisten yhdenveroisuutta päätöksiä tehdessään.

Sanoin: "Maankäyttö ja rakennuslain mukaan on Porin kaupungin velvollisuus ohjata ja valvoa rakentamista, joten maankäyttö ja rakennuslain mukaan on Porin kaupungin velvollisuus ohjata ja valvoa kaavoittamista ja kaavan laatimista, mikä on merkittävän tärkeä osa rakentamiseen liittyen ja kuten tähän asti on tehty.

Kysyin: "Miksi teit kaavan laatimiseen liittyväästä kaavan ohjaamisesta ja valvomisesta sopimuksen Nosto Consulting Oy:n kanssa siirtäen tämän Porin kaupungin velvollisuuden yksityiselle Nosto Consulting Oy:lle ja mikä on vastuusi asiassa tekemästäsi sopimuksesta Nosto Consulting Oy:n kanssa?"

Sanoit: "En ole tehnyt asiasta sopimusta Nosto Consulting Oy:n kanssa."

Sanoin: "Olet sopinut asiasta kirjallisesti Nosto Consulting Oy:n kanssa."

Sanoit: "En ole sopinut asiasta kirjallisesti Nosto Consulting Oy:n kanssa."

Sanoin: "Olet sopinut asiasta sähköpostitse, mikä on yhtä kuin kirjallinen sopimus."

Sanoit: "Olen lähettänyt asiasta sähköpostin vastaamalla Nosto Consulting Oy:lle, että Nosto Consulting Oy:n esittämä järjestely sopii sinun antaessa luvan siihen."

Sanoin: "Eli olet tehnyt asiasta yksityisen Nosto Consulting Oy:n kanssa kirjallisen sopimuksen, mistä Nosto Consulting Oy on hyötyjänä yhdessä kaavan tilaaja kanssa."

Sanoit toimineesi oikein sopiessasi kyseistä asiasta Nosto Consulting Oy:n kanssa.

Pyysin sinua useaan eri kertaan olemaan asiallinen ja toimimaan asiallisen asianmukaisesti eikä toistaen asioita, mitkä eivät liity tähän asiaan, mitkä eivät ole olennaisia asiaan liittyviä ja pyysin sinua palaamaan asialliseen tapaan keskustella.

Sanoin useamman kerran, ettei ole asiallista väittää virheellisiä asioita.

Sanoit: "Kaikki asiaan liittyvät täällä Porin kaupungissa tietävät nyt asian, koska olet ottanut yhteyttä kaikkiin, myös kaupunginjohtajaan. Ei ole ollut asiallista toimia kuten olet tehnyt."

Kysyin: "Tarkoitatko sinä minun toimineen epäasiallisesti tiedustellessani asioita mihin minulla on oikeus? Väitätkö etten ole toiminut asiallisesti?"

Sanoit: "Ei ole ollut sinulta oikein ottaa yhteyttä kaikkiin kaava-asialla, olet häirinnyt kaikkia toistuvasti eikä Porin kaupungin henkilöiden häiritseminen ole asialle eduksi. Ei kannata häiritä, sillä ei saa hyvää aikaiseksi."

En ehtinyt kysymään, tarkoitatko sinä mahdollisesti Porin kaupungin virkamiesten mahdollisesti jotenkin kostavan meille kaikille kaavaan kannanottoon oikeutetuille, koska sinä jatkoit sanoen:

"Sinähän olet ihan sekaisin."

Jälleen järkyttyneenä kysyin sinulta:

"Mitä sinä tarkoitat? Mitä tarkoitat sanomalla minun olevan ihan sekaisin?"

Sanoit: "Et voi hyvin."

Kysyin: "Mitä sinä tarkoitat sanomalla etten voi hyvin?"

Sanoit: "Et voi oikein hyvin. Käyttäytymisesi kertoo sen."

Kysyin: "Mitä sinä tarkoitat sanomalla etten voi oikein hyvin ja käyttäytymiseni kertovan sen?"

Sanoit: "Tapasi käyttäytyä kertoo ettet voi oikein hyvin ja ettet voi hyvin asian suhteen ja sen huomaa, ei sitä voi olla huomaamatta, koska käytöksesi kertoo sen."

Erittäin järkyttyneenä kysyin sinulta: "Väitätkö sinä että minä en ole kunnossa, ja tarkoitatko sinä että minä olen sairas?"

Toit esiin olevasi työssäsi kokenut ja tehneesi pitkään töitä kaavoituksessa useissa työryhmissä ja muun muassa sanoit:

"Kaavoitus asioissa on tullut aiemminkin riitoja, mutta ei tällaista näin suurta riitaa ole koskaan ollut, eikä sinun toimintasi tapaista ole aiemmin tullut vastaan, kukaan ei ole toiminut kuten sinä, tällaista ei ole aiemmin ollut."

Puhelun aikana et huomioinut, vaikka yritin toistuvasti tuoda esiin muun muassa kyseenalaistamiamme asioita ja epäkohtia Porin kaupungin menettelyssä kaikkia Kallion ranta-asemakaavan kannanottoon oikeutettuja kohtaan, perustellen ettei asiassa ole toteutunut Suomen lain edellyttämä yhdenveroinen kohtelua kaikkiin aiemmin vastaavassa tilanteessa Porin kaupungissa olleisiin nähden.

Kerroin, että koska et ole ollut töissä tavoitettavissa vaan olet ollut tavoittamattomissa pois töistä, olen kannanotto asiaan tietoa saadakseni joutunut ottamaan yhteyttä esimieheesi Jouko Hautamäkeen ja koska en ole saanut häneltä asianmukaista selvitystä, miksi Porin kaupungissa juuri nyt tässä kaavaluonnoksessa toimittu näin, olen joutunut edelleen ottamaan yhteyttä hänen esimieheensä Lauri Kilkkuun ja sen jälkeen edelleen Lauri Kilkun esimieheen Aino-Maija Luukkoseen sekä kerroin, ettei tästäkään huolimatta Porin kaupunki ole antanut asianmukaisia vastauksia kaikkiin tiedusteluihini ja kysymyksiini asioista, mitkä meitä asianomaisia mietityttävät ja siten kaipaavat selvitystä kannanottoamme varten.

Kysyit, olenko ottanut Mikko Nurmiseen yhteyttä, mihin vastasin en ja kysyin mitä hän tekee? Sanoit hänen olevan rakennustarkastaja ja minun halutessani voivan ottaa häneen yhteyttä.

Soitin Porin vaihteeseen iltapäivällä ja kysyin, mikä on Mikko Nurmisen työtehtävänimike? Vaihtehenkilö kertoi sen. Kysyin keille Mikko Nurminen on esimies? Vaihtehenkilö kertoi. Kysyin onko hän Risto Reippaan esimies? Vaihtehenkilö sanoi kyllä. Siten sain tiedon Mikko Nurmisen olevan esimiehesi.

Sen jälkeen yritin tavoitella Mikko Nurmista, hän oli töissä mutta en saanut yhteyttä häneen koska hän oli tavoittamattomissa.

Vähättelevä suhtautumisesi minuun sekä tärkeisiin asioihin, joita yritin saada tuoduksi esiin sekä väitteesi etten ole toiminut asiallisesti on ikävää. Sen sijaan toit useasti esiin Kallion ranta-asemakaava asiassa toimitun oikein ja sinun toimineen oikein.

Näiden kahden puhelun aikana sanoit esittäen sekä virheellisiä että epäasiallisia väitteitä perustellen niitä virheellisillä ja epäasiallisilla perusteluilla, sekä väitit pariin eri otteeseen minun olevan sekaisin, voivan huonosti ja asiattomasti häirinneen teitä.

Olen toiminut asiallisesti yhteydenottoissani yrittäessäni saada tietoa ranta-asemakaavaluonnokseen liittyvistä asioista kannanottoamme varten.

Puhelimessa jouduin useaan eri kertaan toistuvasti pyytämään sinua toimimaan asiallisesti. En hyväksynyt keskustelun aikana, että minua kohdeltiin puhelimesta epäasiallisesti, minkä toin esiin pyytäen muuttamaan toimintaasi asialliseksi.

En hyväksy epäasiallista kohteluani, vaan haluan sinulta asianmukaisen selvityksen, miksi kohtelit minua epäasiallisesti?

Se, miten puhuit minusta ja minusta sanomasi asiat eivät olleet hyväksyttäviä vaan epäasiallisia ja saivat minut pahoinvoivaksi.

Tapasi, miten toimit puhelimesta minua kohtaan, ei ole hyväksyttävää eikä ole hyväksyttävää minua kohtaan.

Pyydän sinulta saada tietää, ovatko jotkut muutkin Porin kaupungin virkamiehet tai toimenhaltijat mahdollisesti puhuneet minusta vastaavalla loukkaavalla tavalla kuin sinä, joko keskenään tai muille, tai mahdollisesti puhuneet vähättelevästi kaavaluonnos asiassa esiin nostamistamme kyseenalaistamissamme asioissa väittäen kyseen olevan ainoastaan harmistuksestani tulevasta rakentamisesta lähelleni tai sanoneet kyseessä olevan eikä mikään muu asia tai sanonut minun olevan ihan sekaisin tai sanonut minun syyllistyneen neidän tai muiden häirintään ja jos on, niin vaadin saada tietää ketkä mahdollisesti ovat puhuneet jotain sen kaltaista ja mitä sellaista ja missä yhteydessä ja keille?

Lisäksi vaadin saada tietää, onko tämä mahdollisesti yleinen tapa asiaan liittyvien Porin kaupungin henkilöiden keskuudessa puhua minusta?

Ja jos niin on, niin ketkä ovat puhuneet niin ja mitä muuta mahdollisesti epäasiallista ovat sanoneet minusta?

Miten on, oletko sinä mahdollisesti ainoa tähän kaavaluonnokseen liittyvä henkilö Porin kaupungilla, joka on sanonut minun olevan sekaisin ja etten voi hyvin ja käyttäytymiseni kertovan etten voi hyvin ja etten ole

toiminut asiallisesti yhteydenotoissani ja minun häirinneen Porin kaupungin asiaan liittyviä henkilöitä?

Oletko sinä mahdollisesti muillekin kuin minulle sanonut edeltäviä asioita minusta ja jos olet, niin keille kaikille ja mitä muuta mahdollisesti loukkaavaa olet minusta sanonut ja keille ja missä yhteydessä?

Tulin ikävällä tavalla loukatuksi asioista mitä minusta sanoit.) oli Risto Reippaan toimesta minua kohtaan loukkaava?

Kallion ranta-asemakaava kuulutus asiassakaan emme ole olleet yhdenveroisia muihin Porin kaupungissa aiemmin vastaavassa tilanteessa olleisiin,

vaikka Suomen lain mukaan

(6 § Yhdenvertaisuus

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.)

ihmisten tulee olla yhdenveroisia,

koska kuulutuksessa paitsi ainoaksi yhteyshenkilöksi oli ilmoitettu Nosto Consulting Oy kaavan laatija Pasi Lappalainen,

vaikka tähän asti Porin kaupungin käytäntö on ollut että Porin kaupunki on ollut yhteyshenkilönä kuuluttajana iso levikkisessä lehdessä Satakunnan Kansassa (levikki noin 50000) ranta-asemakaavoissa.

Kuulutus oli Nosto Consulting Oy:n tekemä, ja konsultti oli valinnut mahdollisimman pienilevikkisen lehden (levikki noin 2500), mikä esimerkiksi Laviassa ei ole kuin minimaalisen pieni levikiltään noin 100.

Ensimmäistä kertaa Porin kaupunki ei ollut kuulutuksessa yhteyshenkilönä yhteydenottoa varten eikä valinnut Satakunnan Kansaa lehdeksi kuulutukseen kuten tähän asti vastaavissa tilanteissa on ollut, mikä ei toteuta yhdenveroisuutta Porin kaupungin aiempaan toimintatapaan nähden kaikille Karhijärven käyttäjille yli kuntarajojen, jotka ovat nyt joutuneen epäyhdenveroiseen asemaan aiemmin vastaavassa tilanteessa Porin kaupungissa.

Ensimmäistä kertaa Porin kaupungin historiassa (yksittäisen toimenhaltijan Risto Reippaan) aiemmasta Porin kaupungin käytännöstä poikeavalla päätöksellä (Risto Reipas Nosto Consulting Oy konsulttiyrityksen kanssa sopinut sähköpostitse sekä mahdollisesti jo aiemmin suullisesti) radikaali menettelytavan muutos aiempaan Porin kaupungin toimintatapamenettelyyn kaavan laatimisen ohjaamisessa ja valvomisessa, mikä on Porin kaupungin velvollisuus.

(Risto Reippaan) päätös, että Kallion ranta-asemakaavaassa puolueellinen esteellinen kaavan laatija Nosto Consulting Oy jäävinä itse ohjaa ja valvoo omaa ranta-asemakaavan laatimistaan, toimien ainoana, jolle kaikki tahot yksityisistä kansalaisista kannanottoon oikeutetuista Karhijärven käyttäjistä yli kuntarajojen aina asianomaisista, yhteisöistä, yrityksistä viranomaisiin asti on ohjeistettu esittämään niin suulliset kuin kirjalliset kaavaan liittyvät tiedustelunsa, palautteensa, kannanottonsa, vaikka Maankäyttö ja rakennuslain mukaan Porin kaupungin velvollisuus on ohjata ja valvoa rakentamista ja siten myös ohjata ja valvoa kaavan laatimista, mikä on erittäin olennaisen lähtökohtaisen tärkeä osa maankäyttö ja rakentamista maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi ja valvomiseksi.

Näin ollen emme ole olleet yhdenveroisia muihin Porin kaupungissa aiemmin vastaavassa tilanteessa olleisiin, vaikka Suomen lain mukaan (6 § Yhdenvertaisuus Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.) ihmisten tulee olla yhdenveroisia,

eikä käytäntö ole läpinäkyvä, koska siihen liittyy epävarmuus kaavasta tiedusteluihin oikeutettujen ihmisten asianmukaisesta tiedonsaannista, koska (konsultti Pasi Lappalainen on osin ollut tavoittamattomissa, antanut virheellistä, puutteellista, liian vähäistä, riittämätöntä, mahdollisesti harhaanjohtavaa tietoa, jättänyt osin kaavaluonnosasioita kertomatta, sanonut: "Tilaa saa mitä on tilannut", sekä kommentoinut Porin kaupungin raha-asioita: "Porin kaupungilla ei ole rahaa" jne.), ja koska ei ole varmuutta toimittaako konsultti (kaikkia tai ollenkaan tai alkuperäisessä oikeellisessa muodossaan suullisia ja/tai kirjallisia tietoja eteenpäin Porin kaupungille vai toimittaako Porin kaupungille virheellistä/puutteellista/harhaanjohtavaa tietoa ihmisten kannanottoihin liittyen.

Epävarmuus onko konsultti ollut kannanottoon oikeutettujen kaikkien Karhijärven käyttäjien yli kuntarajojen tavoitettavissa, antaa tietoa, jos antaa onko tieto oikeellista ja riittävää, toimittaako suulliset kannanotot eteenpäin kirjallisten kannanottojen lisäksi Porin kaupungille.

Lisäksi myös muutos Porin kaupungin aiempaan toimintatapaan, että kaavaluonnos on ilmoitettu olevan nähtävillä (kaukana) Turussa (hankalaa esimerkiksi Lavialaisille vanhuksille jotka asioivat Porissa eikä kaukana Turussa) vain erikseen sovittuna aikana Nosto Consulting Oy: tiloissa eikä Porin kaupungin tiloissa kuten tähän asti on Porin kaupungissa toimittu.

En ole ainoa, joka kyseenalaistaa Porin kaupungin virheellisen menettelyn kaikkia kannanottoon oikeutettuja Karhijärven käyttäjiä yli kuntarajojen.

Kallion ranta-asemakaava yhtyy lännessä 28.1.1985 hyväksytyyn ja 30.6.1986 voimaan tulleeseen Nokkamaan ranta-asemakaavaan (laadittu kumotun rakennuslain mukaisena rantakaavana). Rantakaava on liitteenä.

Rantakaavassa Kallion talon naapuri talon Konsilon pihapiirin alueella (AM) on suuri määrä 600 m² rakennusoikeutta. Lisäksi kaavassa annetun kaavamääräyksen mukaan rakennuspaikalle saa sijoittaa esitetyn rakennusoikeuden lisäksi lisää rakentamista rakentamalla talousrakennuksia, mikäli rakennuslautakunta harkitsee niiden sopivan maisemaan.

Konsilon tilalla on uusi moderni saunarakennus rannassa, mikä ei sovi jo ainakin 1700-luvulta Lavian talonkirjoista löytyvän Kallion tilan pihapiiriin, koska poikkeaa täysin Konsilon ja Kallion talon vanhasta maakaispihapiiristä.

Kallion talo ja Konsilon talo ovat lähes kiinni toisistaan, ja muodostavat yhdessä jo ennestään massiivisen määrän rakennusoikeutta kaikkine talousrakennuksineen ja ulkovarasto- ja aittarakennuksineen maakellareita myöden. Järveltä katsoen muodostavat liiankin rakennetun kyläympäristön, eikä vapaata rantaviivaa jää kun lisäksi otetaan muiden naapureiden rakennukset mukaan. Toimitan kuvan järveltä katsoen teille myöhemmin, jotta näette tosiasiallisen tilanteen, mikä ei käy ilmi kaavaluonnoksen kuvista.

Konsilon ja Kallion tilan yhteinen navettarakennus on talousrakennus. Nykypäivänä yhteinen navetta on hankala, mutta koko navetta ja navetan massiivinen kivijalka Konsilon ja Kallion tilaan liittyvä oleellinen elementti tilojen yhteisessä kulturihistoriallisessa Kartanolaisuuden lahkoaan harjoittaneessa pihapiirissä, mistä on jo purettu muun muassa kaluvaja sekä paja.

Minun rannassa sijaitseva kelohirsimökki 1970-luvulta on lepakkojen asuinpaikka, olen nähnyt paljon lepakoita myös Kallion tilan asuinrakennustalossa, ulkorakennuksissa ja navetassa, siksi niitä ei voi purkaa vaan ne tulee suojella. Koko rannan alueen vesijätöluhta sekä idässä että lännessä on lepakkojen erittäin tärkeää aluetta.

Rannan vesijätöt osuuskunnan yhteisomistuksessa eikä kaavan tilaajan. Varsinkin itäisen puolen rannassa osuuskunnan omistama vesijätö huomattavan suuri eikä ole tilaajan omistama, joten voidaanko yhteisten vesijätöjen edustan rantaviivaa käyttää rantaviivan laskemisessa, koska kyseinen rannan alue ei ole kaavan tilaajan omistama, joten rantaviiva ei ole kyseisen kaavan tilaajan oma.

Rannan vesijätö on luontotyyppiltään muun muassa uhanalaista terväleppäluhtaa, mikä vaurioituisi rakentamisesta.

Vesijätö on luonnonrikasta maaperältään ja eliöiltään.

Muinaismuistoalueen uhanalaisen hakamaan sammakkolammen kuten sammakkolammesta lähtevän Karhijärveen laskevan puron, mikä toimii viitasammakkojen kulkureittinä sammakkolammen ja Karhijärven välillä, on omaleimainen eliöstö ja kasveja.

Kyseinen muinaismuistoalueen hakamaan suoalue on mahdollisesti laittomin kaivauksin ojitettu joitain vuosia sitten, mikä on kuivattanut sammakkolampea, minkä ennallistamista esitämme ELY:lle. Mahdolliset laittomat ympäristötuhot kuten viitasammakkojen kutupaikkojen tuhoaminen on laitonta, joten se olisi selvitettävä.

Miten ELY-voisi selvittää asiaa?

Mahdollisesti laittomasti on toimittu myös muinaismuistoalueen Kallion talon puuvarasto ja aitan kohdalla, alla liitteenä kuva kaavaluonnoksesta, missä näkee kaivinkoneen mahdollisesti laittomissa kaivuutöissä muinaismuistoalueella.

Miten tapahtuisi kyseisten muinaismuistoalueella tapahtuneiden kaivuutöiden laillisuuden selvittäminen?

Sammakkolammen ja sammakkopuron tuhoamisen selvittäminen ja tuhottujen lammen ja puron ennallistaminen. Miten ELY voisi selvittää oliko sammakkolammen ja sammakkopuron tuhoaminen aiheellista?

Ja saisiko ennallistettua, koska käsittääkseni ELY:llä voisi olla joitain mahdollisuuksia ja rahoitusta?

Olisiko syytä harkita tehdä mahdollisesti rikosilmoitus sammakkojen kutupaikan tuhoamiselle sekä muinaismuistoalueen kaivauksista ja miten ne olisi ennallistettava?

Metsälaki 10. pykälä käytännössä suojelee rantaa ja jättää oikeastaan kaiken käsittelyn ulkopuolelle. Varsinkin koska on luonnontilaisena tai huomio luonnontilaisen kaltaisena!

Viitasammakkoalue on myös toisella vesijätöllä eli läntisellä rantaluhdalla matalassa rantakaislikossa ja vedessä myös talvehtimispaikkana..

Pellon reunassa olemassa kaikki edellä mainitut luhtatyyppit jotka ovat järven ja metsän välillä tärkeitä puskurivyöhykkeitä nykyään varsinkin ravinteiden valumisen ehkäisemisessä mutta myös erikseen mainittuna arvokkaana elinympäristönä. Lintuja, hyönteisiä yms. Todennäköisesti metsälain puitteissa ei siten ihan vapaasti muokattavissa. Olennaista maankäyttöä on tosiaan.

Miksiköhän jo kivikautiset esihistorialliset ihmiset asettuivat Kaavaluonnoksen alueelle? Elämänsä olosuhteisiin suotuisan luonnon vuoksi. Koska syväne, Järven syvin ja samalla kalaisin kohta on juuri ranta-asemakaavan kohdalla Hansunkarin paikkeilla, missä hautavajoaman kohdalla paljon kuorruttaa ja muuta kalaa, mikä houkuttelee isompia kaloja syömään pienempiä kaloja, joten linnut tulevat syömään kaloja, minkä johdosta isoja kaloja tulee ranta-asemakaavan mataliin kaislikkoihin, mistä niitä oli helppo saalistaa ruoaksi. Linnut tulivat myös matalaan rantaan syömään ja rantautumaan ja pesiytymään, kuten nykypäivänäkin. Lintujen metsästäminen ja munien syöminen ja laajat riistaisat alueet ympärillä sekä muinaismuistoalueella ollut suo (mikä nyt on mahdollisesti laittomilla kaivuutöillä ojitettu ja siten osittain tuhattu, mutta tuli sitten ennallistaa), missä oli hilloja sekä kaava-alueen mustikka, puolukka, kasvien juuristo sekä kedon kasvit antoivat vaihtelevaa ruokaa ympäri vuoden.

Muinaismuisto alueen kalliossa suojaisia painanteita, joten luonnon monimuotoisuutta myös sieltä, koska ajan saatossa painanteihin on kertynyt eloperäistä ainesta ja ehkä painsnteissa viij olla arkeologisia löytöjäkin.

Kallio on järveltä katsoen maisemaa hallitseva elementti koko länsirannalla. Rehevän monimuotoisen ruokaisan riistaisa kalaisa suojaisan Varmasti ollut tärkeä paikka esihistoriallisille ja historiallisillekin ihmisille, miksei ihan lähihistorian ihmisillekin. Lehmälaitumen luonnonvaraiset runkovahvuudeltaan järeät lehmukset kertovat, että on kyseessä harvinainen biotooppi. Kalliolta valuvien mineraalien vaikutus on ilmeinen ja myös lämpö- ja tuuliolosuhteet vaikuttavat. Alueen (mukaan lukien ranta) lehtipuusto tuo mukanaan varmaan aika mielenkiintoisen ja ehkä harvinaisen eliölajiston. Sen tutkimiseksi voisi kysyä neuvoja esim. Helsingin yliopiston kasvitieteen laitokselta sekä metsäeläintieteen laitokselta. Voisiko kiinnostaa Satakuntalaista opiskelijaa gradun tekemiseen tai osa-aiheena. Helsingin Satakuntalaisen osakunnan kautta? Satakunnan museon kautta? Lehmälaitumena käytetty alue on jo suureksi osaksi kadonnutta kulttuurimaisemaa. Olisiko ennallistettavissa? Samoin sen läpi virranneen puron ennallistaminen. Tuollainen pienikin puro tuo mukanaan omanlaisen eliölajiston.

Karhijärvi on tunnettu lintujärvi.

Kaava-alueen Hansunkari on mm. merimetsojen paikka, missä viettävät aikaa.

Pellot lintujen ja muuttolintujen levähdysalueita sekä elinpiiriä, niillä on rannassakin pesiä ja osa on rantojen ja kaislikkojen suojassa, ui rannalla ja nousee maihin rantojen kautta rantautumalla.

Kaava-aikomus ei voi olla mahdollinen jos rannan tervaleppäluhdet ja muu arvokas säilytetään.

Biologin viime vuoden lopussa tekemän pikaisen käynnin perusteella vuodenaikana jolloin kasvillisuus oli kuollut, eläimet piilossa horroksessa tai kuolleet eikä kertomansa mukaan voinut nähdä koska pimeää ja sateista, karttaan piirretty sinisellä tärkeitä luontoarvoja sisältävät alueet. Ihmetyttää alueen 1 raja - juuri konsultin ja konsultin toimeksiantaja maksaja tilaajan kannalta sopivasti: suunniteltujen rakennuspaikkojen alue pellon reunassa ei sisältäisi mitään merkittävää, eikä myöskään metsänreunat, eikä rantojen luhdat, joiden kohdalle rakentamista suunniteltu.

Eli biologi toimii täysin konsultin ohjaamana.

Jos biologi menee vaan tiettyihin alue 1:selle ja 2:lle, ei koskaan saa tietää mitä muita luontotyypppejä ja lajeja ranta-asemakaavan muilla kohdilla ja lähiympäristössä on..

Ykkösenkin kohdalla on päivän selvää, ettei rantaluhta voi yhtäkkiä katketa keskeltä poikki. Ehkä biologi on ollut vahvasti konsultin vaikutuksen alainen. Tilaa jatahokonsultit pystyy kyllä biologeja ohjailemaan, tiedän kokemuksesta. Nyt pitää hankkia lisää näkemystä asioista muilta tahoilta.

Saamamme asiantuntijatiedon mukaan uhanalaiset luontoarvot eivät tietenkään rajoitu pelkästään biologin konsultin toimeksiannosta rajaamalla biologilta pyynnöstä saadun kartan mukaiselle alueelle (kartta alla liitteenä), koska luonto, maaperä, luontotyyppi, kasvillisuus, puusto, eläimet, eliöt eivät rajoita elämäänsä kartan 1 ja 2 alueelle ranta-asemakaavassa vaan ovat luonnollisesti myös kaava-alueen keskellä meidän naapurien tonteilla sekä ulottuvat olemassa olonsa myös kaava-alueen ulkopuolelle.

Kaavaluonnoksen alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on joka puolella lintujen pesiä.

Lintupaikkoja - Lavia- KARHIJÄRVI:

"Kunnan keskellä sijaitseva suuri järvi on helppo löytää, mutta hyvän havainnointipaikan löytäminen ei ole yksinkertaista. Riihon kylässä sijaitsevat Riihonlahti ja -lammi löytyvät parhaiten maantieltä 2560. Umpeenkasvavan Riihonlammin koillisrantaan pääsee kylän urheilukentän poikki. Riihonlahdelle taas näkee parhaiten länsirannalta peltojen yli Nokkamaan paikallistien varrelta. Järven eteläpuoliskolla Riuttalassa on Karhulanlahti (GT-kartalla sanan "Karhiniemi" alla), jonka ympäristössä (kuten Riihossakin) asustelevat mm. ruskosuohaukka, nuolihaukka, kurki ja kaulushaikara. Myös Karhijärven länsipäässä kannattaa käydä, mutta hyvien tarkkailupaikkojen löytäminen on sielläkin hankalaa. Tahostenniemen lavan rantaa kannattaa kuitenkin kokeilla."

Vesilinnut

- Karhijärvellä on tavattu viime syksyinä Suomen suurimmat isokoskelomäärät, 3000-4500 yksilöä ()
- Ne käyttävät päivässä > 1000 kg kalaa
- Vastaavat määrät muualla harvinaisia
- Karhijärven pesivä vesilinnusto kalansyöjävaltainen (silkkiuikku) ja sen biomassa on pieni (<0.1 kg/ha)

Luonnosalueella on paljon lahopuita rannassa ja metsässä.

Kuollut puu toimii kotina eläinten poikasille

Lahoava puu tarjoaa elinympäristön tuhansille lajeille. Joillekin se on munien haudontapaikka ja vastasyntyneiden poikasten turvallinen koti. Monet kovakuoriaiset ja termiitit laskevat munansa lahoavan puun sisään, jossa kuoriutuvat toukat ovat turvassa omissa kammioissaan. Sääsket ja kärpät sekä myrkkypistiäiset puolestaan hyödyntävät lahopuiden sieniä toukkiensa kotina. Selkärangattomien lisäksi myös linnut, lepakot ja liito-orava hyödyntävät lahopuun koloja poikastensa pesinä. Kolopesijöinä, tikat ovat hyvä ja helposti havaittava mittari osoittamaan lahopuun runsautta metsässä.

Ranta-asemakaavan Kallion asuinomakotitalon rakennusoikeuden määrän ja paikan suhteen tulevan laajennuksen, mikä olennainen osa kaavaluonnoksen kokonaisuutta yhtenä isona tekijänä muinaismuistoasutusalueen avoimelle viljelysmaalle pellolle, millä isot vaikutukset rantasaunoineen ja lisärakennuksineen entisten lisäksi, koska yhden omakotitalon rakennusoikeuden laajennukset = kahden vapaa-ajan asunnon vastaavat rakennusoikeuden laajennukset.

Viereinen Kypärän saari on ääriään myöten täyteen rakennettu ja sen kohdalta mantereen puolella alkaa tiheästi mökitetty ranta, jossa on kymmenkunta mökkiä rinnakkain

rannansuuntaisesti itäänpäin.

Pellon reunassa kaikki edellä mainitut luhtatyypit jotka ovat järven ja metsän välillä tärkeitä puskurivyöhykkeitä nykyään varsinkin ravinteiden valumisen ehkäisemisessä mutta myös erikseen mainittuna arvokkaana elinympäristönä. Lintuja, hyönteisiä yms. Todennäköisesti metsälain puitteissa ei siten ihan vapaasti muokattavissa. Olennaista maankäyttöä.

Venevalkama ja siitä karkeasti itään päin oleva kaava-aikomus ei kai oikein voi olla mahdollinen jos luhdat säilytetään.

Metsälaki 10. pykälä käytännössä suojelee rantaa ja jättää oikeastaan kaiken käsittelyn ulkopuolelle. Varsinkin jos sitten on luonnontilaisena tai luonnontilaisen kaltaisena.

Kallion kaavaluonnoksen alueen maankäytöstä tilan nimi kertoo kertoo keskeisen asian. Kallio on järveltä katsoen maisemaa hallitseva elementti koko länsirannalla. Varmasti ollut tärkeä paikka esihistoriallisille ja historiallisillekin ihmisille, miksei ihan lähihistorian ihmisillekin. Lehmälaitumen luonnonvaraiset runkovahvuudeltaan järeät lehmukset kertovat, että on kyseessä harvinainen biotooppi. Kalliolta valuvien mineraalien vaikutus on ilmeinen ja myös lämpö- ja tuuliolosuhteet vaikuttavat. Alueen (mukaan lukien ranta) lehtipuusto tuo mukanaan varmaan aika mielenkiintoisen ja ehkä harvinaisen eliölajiston. Sen tutkimiseksi voisi kysyä neuvoja esim. Helsingin yliopiston kasvitieteen laitokselta sekä metsäeläintieteen laitokselta. Voisiko kiinnostaa Satakuntalaista opiskelijaa gradun tekemiseen tai osa-aiheena. Helsingin Satakuntalaisen osakunnan kautta? Satakunnan museon kautta? Lehmälaitumena käytetty alue on jo suureksi osaksi kadonnutta kulttuurimaisemaa. Olisiko ennallistettavissa? Samoin sen läpi virranneen puron ennallistaminen kannattaa ottaa aiheeksi. Tuollainen pienikin puro tuo mukanaan omanlaisen eliölajiston.

Harvasta Suomen järvestä on niin hyvät ja kiistat-
tomat tiedot hoitokalastuksen tarpeellisuudesta kuin
3335 hehtaarin kokoisesta Karhijärvestä. Veden
laadusta, kuormituksesta, kalastosta, kasvil-
lisuudesta ja linnuista on pitkältä ajalta seurantati-
etä ja eri yhteyksissä tehtyjä havaintoja.
Hoitokalastus on tarpeellista sekä veden laadun
että kalakannan tilan parantamiseksi ja myös muu
vesiluonto hyötyisi järven nykyisen, erittäin särkika-
lavaltaisen ja runsaan kalaston harventamisesta.
Karhijärvi tunnetaan sisäkuormitteisena järvenä,
jonka veden fosforipitoisuus nousee selvästi kesän
alivirtaamakauden aikana ja hoitokalastus on yksib
keino, jolla sisäinen kuormitus vähenee. Pitkällä
tähtäimellä hoitokalastus ja muu kalaston hoito
eivät kuitenkaan riitä. Talvisten ravinnepitoisuuksien
lievä, vähittäinen nousu osoittaa, että järveen ko-
hdistuu valuma-alueelta hajakuormitusta, jota myös
täytyisi järven tilan suotuisan kehityksen kannalta
vähentää. Lisäksi virkistyskäyttö, kalasto, kalastus
ja vesilinnut hyötyisivät umpeenkasvaneiden ranto-
jen kunnostamisesta.

ONKO KARHIJÄRVEN

HOITOKALASTUS TARPEELLISTA?

Tekemistä riittää niin valuma-alueella kuin
järvessäkin. Särkikaloja voi todellakin sanoa olevan

liikaa Karhijärvässä. Luonnonvarakeskus (entinen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos) on tehnyt koekalastuksia vuosina 2007, 2010 ja 2013 osana valtakunnallista seurantatutkimusta, jota on tehty yli 300 järvellä. Minkään muun yhtä suuren suomalaisen järven koekalastuksissa ei ole saatu vastaavia määriä veden laadun ja talouskäytön kannalta ei-toivottavia pieniä särkikaloja. Samaa osoittavat myös vesilintujen määrät. Pesivien lintujen määrä on 1990-luvulta selvästi laskenut ja vuoden 2012 laskennassa havaittiin enää 192 paria. Vain kalaa syövien silkkiuikkujen määrä on pysynyt lähes ennallaan. Syysmuutolla ruokailevien isokoskeloiden määrät, enimmillään yli 4000 lintua, ovat 2000-luvulla olleet Suomen suurimpia.

Nykyinen petokalakanta ei pysty rajoittamaan Karhijärven särkikalojen määrää ja suurta poikastuottoa. Karhijärven kuhakanta on kyllä hyvää rehevän järven tasoa ja antaa kohtalaisia saaliita kotitarvekalastajille, mutta petokalakokoa olevien ahventen määrä on pieni. Kuhan kasvu on Luonnonvarakeskuksen tekemien kasvumäärytyksien perustella ollut hyvä. Petokalojen osuus kalaston kokonaisbiomassasta on kuitenkin niin pieni, että tilannetta muuttamaan tarvitaan hoitokalastusta.

Paljonko Karhijärvässä on kalaa?

Hoitokalastuksen keskeinen tavoite on vähentää järven tilaan vaikuttavien särkikalojen määrää ja sitä kautta parantaa veden laatua. Veden fosforipitoisuuteen perustuvan laskelman mukaan Karhijärven ravintoketjun kunnostaminen voi edellyttää noin 500 000 kilon poistamista.

Erityisen arvokas elinympäristö on nyt mainittu. Lisäksi edelleen huomioitava luhdan säilyttäminen suojavyöhykkeenä estämään Karhijärven kuormittumista.

Yritin 3.5.2021 tavoitella Porin ympäristö-, luonto-, sekä uhanalaisasiat viranomaisia, mutta alkoi työpäivä joten en ehtinyt enempää. Heidät olisi hyvä saada mukaan. En saanut 4.5.2021 Porin kaupungilta tarkalleen selville keille kaikille viranomaisille nämä ympäristö, luonto, uhanalaiset lajit ja niiden taho asiat Porissa kuuluvat.

Kallion kivikautinen asuinpaikka on inventoitu vuosina 1963 ja 1995. Tämä tarkoittaa, että lähialueelta jo 1800-l lopulla ja 1900-l alussa löytyneiden irtolöytöjen eli kivikautisten esinelöytöjen perusteella paikalle on tehty tarkastus ja asuinpaikka on sen perustella rajattu. Vanhimpien löytöjen tarkkaa löytöpaikkaa ei ole voitu todentaa, mutta Kallion talon päärakennuksen läheltä on löytynyt kvartsi-iskoksia, jotka usein liitetään asuinpaikkaan. Asuinpaikalla ei ole tehty kaivaustutkimuksia.

Arkeologisia tutkimuksia voidaan toteuttaa tutkimustarkoituksissa (esim. yliopistojen tutkimushankkeet) mutta myös silloin, kun joku maankäyttöhanke uhkaa muinaisjäännöstä. Silloin kohteelle on haettava kajoamislupaa Museovirastosta, joka arvioi onko muinaisjäännös sen kaltainen, että se voidaan tutkimalla poistaa. Kaikissa tapauksissa ensisijainen vaihtoehto on aina muinaisjäännöksen suojelu eli sen säilyttäminen tuleville sukupolville. Rakennushankkeet pyritään sijoittamaan siten, että muinaisjäännös voidaan

säilyttää. Mikäli kuitenkin päädytään arkeologiseen tutkimukseen, maankäyttöhankkeesta vastaava useimmiten kustantaa kaivaukset. Muinaisjäännösalueet ovat lain mukaan rauhoitettuja, mutta alueen vallitseva maankäyttö on sallittua. Peltaja voidaan viljellä, puutarhatöitä tehdä, metsää voidaan uudistaa – mutta ilman maaperän muokkaamista tai kantojen nostoa.

Kallion asuinpaikkaa koskevat tiedot ovat melko hajanaiset ja sen sijaintikin hivenen epävarma. Ne esinelöydöt, joiden löytöpaikka tunnetaan, ovat keskittyneet Kallion talon piha-alueelle, mutta asuinpaikka on rajattu huomattavasti laajemmaksi tilalla olevan kalliopaljastuman ympärille. Kalliolla kivikauden ihmiset kuitenkin tuskin ovat asuneet. Vanhojen esinelöytöjen tiedoissa taas useimmiten mainitaan ainoastaan löydetyn tilan nimi, joten sen perusteella löytöpaikka on voinut olla missä tahansa Kallion tilan alueella, jopa satojen metrien etäisyydellä nykyisestä tilakeskuksesta.

Kallion kivikautinen esihistoriallinen muinaismuistoalue avoimen viljelyalueen yhteydessä on ollut lämmin suojaisa luontorikas ruokaisa kalaisa paikka järven länsipuolella etelärannassa, missä korkeilta kallioilta on ollut hyvä tähtystää, koska nähnyt kauas.

Voinut olla pyhä paikka, missä on pidetty rituaaleja ja voitu uhrata palvomilleen asioille, koska Karhijärven rannalla ei vastaavaa paikkaa ole.

Kallion talon läheiseltä avoimelta alueelta tiedän

löytäneen kivikautisen kivikirveen,

ja vieneen sen kouluun opettaja , joka oli toimittanut kivikirveen taltioitavaksi.

Minä en muista, mihin museoon tuo kivikautinen kivikirves on museoitu, mutta voisiko se olla Lavian museossa?

kertoi kivikirveen olevan museoitu, mutta hänkään ei muistanut mihin museoon, arveli Kansallismuseoon?

Mahtaakohan Satakunnan museolla olla tieto tuosta kivikirves löydöstä?

Kaavaluonnos alueen ja sen ympäristön rakennusperintö ja kulttuurimaisema. Kallion ranta-asemakaava-alueen itäreuna kuuluu Nokkamaan maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, jonka raja on tapahtunut maakuntakaavaa varten laaditussa Satakunnan rakennusperintö 2005 –selvityksessä (Satakuntaliitto). Alueella on kiinteistörekisterin rakennustietojen mukaan yksi vanha tila, Kallio. Muu rakennuskanta näyttäisi olevan nuorta.

Kallion ranta-asemakaavaluonnoksessa on esitetty kolme uutta loma-asunnon rakennuspaikkaa, joista kullekin saa rakentaa yhden loma-asunnon talousrakennuksineen. Rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu pinta-ala voi olla enintään 155 m². Tämän lisäksi kaavaluonnoksessa on esitetty yksi erillispientalojen kortteli, jossa on kaksi rakennuspaikkaa. Toinen niistä näyttäisi olevan jo rakennettu. Jäljellä on yksi uusi rakennuspaikka, jossa olisi 300 m² rakennusoikeutta.

Kallion omakotitalo purettaisiin, uusi isompi 300 m² rakennettaisiin lähemmäs meitä ja samalla rannemmas.

Venevalkama on tarkoitettu sekä korttelin 3 että kantatilan käyttöön (kulkeminen saareen). Alueen käyttöoikeus on tarkoitus kaavaehdotusvaiheessa kaavamääräyksellä yksilöidä. Miksei kantatila käytä aiempaa venepaikkaansa kuten ennenkin?

Olisiko Venevalkama on yksityinen eikä julkinen, sillä yleistä venevalkamaa ei oikein voisi osoittaa?

Kallion omakotiasuinrakennustalo, aitat, navetta, maakellari olisi suojeltava lepakkoapaikkoina talvella ja/ tai kesällä, sekä perinnebiotooppiin kuuluvana elinympäristönä eliöille sekä tärkeänä osana perinnemaisemaa ja muinaismuistoaluetta sen avoimella viljelysmaalla.

Noin 535 m² kokoisen ison navetan kohtalon olevan kaavassa täysin selvittämättä, koska onkin vaikea tapaus, koska ei nykypäivänä enää saisi olla yhteisiä navettarakennuksia, mitkä jaettu keskeltä. Tarkoittaako navetan suojelluksi tulemistä? Mutta silloin siitä voisi myöhemmin tehdä loma-asunnon tai vakituisen asunnon, jolloin taas kaavaluonnos alueelle tulisi lisää rakennusoikeutta entisestään.

Jokatapauksessa olemassa oleva rakennuskanta kaava alueella täytyy ottaa huomioon, erityisesti koska Kallion tilalla on jo runsas rakennuskanta ennestään ja yhdistettynä Konsion olemassa olevaan rakennuskantaan ja lisärakennusoikeuksiin, koska ranta-asemakaavassa on kokonaisuutena kyse herkün rantaluonnnon rakentamisesta ja käyttörasituksesta, joten rantarakentamisessa jo olemassa oleva rakennuskanta tulee ottaa huomioon (paljon enemmän kuin sisämaassa tai kaupungissa rakennettaessa).
Vahekosken Omakotitalo 210m² = loma-asuntoja 2 x 210m².

Ja Kallion rakennuskannan ympärillä Konsilon päärakennus ja Konsilon lisäomakotitalo sekä lisärakennukset, me kaikki muut naapurit, Kujalat, Kypärän mökit ja sen kohdalta alkavat mökit..

Veneestä näkee miten Konsilon lännenpuolen läntisimmästä omakotitalosta alkaen on pieni kylä rannanmyötä itäänpäin asti. Ja sitten alkaakin Kypärän saaren kohdalta itäänpäin uusii tiheä rantaan rakennettu alue.

asuinpaikalla on kirkonkirjojen mukaan jo 1800-luvulla ollut talo nimeltä Rautell, koska paikalla asui Porissa syntynyt maalari Frans Fredrik Rautell kolmen eri vaimonsa ja lapsiensa kanssa.
Todennäköisesti jo ennen sitäkin Rautellin paikalla ollut talo, koska ajalta ennen 1800-lukua ei ollut kaiken kattavia kirkonkirjoja.

paikka sai alkunsa viimeistään 1933 vuonna lahjakirjasta nähtävien ja tiedossa olevien asioiden ja todistajien perusteella .

Minunkaan mökki ei ole uusi, kun on sen rakentaminen on 1970-luvun alkupuolelta.

Kaikkien meidän naapureiden rakennuskanta on vanhaa ja vanhoilla paikoilla olemassa ollutta eikä uutta.

Pasi Lappalainen kertoi asettaneensa minut parin päivän puhelinkeskustelujemne jälkeen puheluneston kohteeksi, vaikka minulla, kuten muillakin asianomaisella, sekä kuntalaisilla, yhteisöillä, viranomaisilla ja muilla tahoilla on oikeus saada häneen yhteyshenkilöön yhteydenotto puhelimitse.

Olen joutunut tavoittelemaan häntä useaan kertaan nimenomaan sen johdosta, ettei häneen ole saanut yhteyttä, koska hän ei vastannut puheluihin, vaikka on yhteyshenkilö.

Nimenomaan siksi olen joutumaan yrittämään useamman kerran saada puhelinyhteyden Pasi Lappalaiseen, koska ei vastannut puhelinsoittoon ja sitten hetken kuluttua oli asettanut minut puhelimitse estetyksi puheluneston kohteeksi.

Minun oikea käteni on kipeä ja olen oikeakätinen,
mikä luonnollisesti rajoittaa sähköpostin käytön mahdollisuuksiani.
Olin joitain päiviä sitten ollut Turun yliopistollisessa sairaalassa käteni magneettikuvauksissa ja sen jälkeen
Tyks:ssä käsikirurgin tutkittava.

Minä en ole ollut aggressiivinen, kuten Pasi Lappalainen on virheellisesti väittänyt, vaan asiallinen. Olen
toiminut kuten kuka hyvänsä tavallinen maallikko kansalainen vastaavassa tilanteessa,
jolla ei ole tietoa kaavan laatimiseen liittyvistä asioista, olisi toiminut.

Minun oikeuteni eivät mahdollisesti ole toteutuneet,
koska Pasi Lappalainen yhteyshenkilönä, harkitusti toimi estämällä minun yhteydenottoni minut tietoisesti
puhelunestossa pitämällä, millä tavalla toimien tietoisesti oli yhteydenottoni tavoittamattomissa puhelimitse,
minkä itsekkin tunnustaa.

Pasi Lappalainen ei ole valtion viranhaltijan,
joten hänellä ei ole valtuutuksia laittaa minua "jäähyllä" puhelunestoon käyttäessäni kansalaisena oikeuttani
saada ottaa yhteyshenkilö häneen asianmukaisesti puhelimitse yhteyttä,
minkä mahdollisesti teki ehkä vaikeuttaakseen tai mahdollisesti jopa estääkseen minulta asiaan kuuluvan
tiedon saannin, mihin tietoon minulla on asianomaisena oikeus.
Pasi Lappalainen ei ole Porin kaupungin virkamies eikä ole viranomainen,
jolla olisi virkatyöaika,
vaan on yksityisen yrityksen konsulttiyrittäjäomistaja,
eikä yrittäjillä ole niin sanottua virkatyöaikaa.

Olen toiminut ystävällisen asiallisen kohteliaasti, mutta siitä, että Pasi Lappalainen ei ole ollut tavoitettavissa,
on aiheutunut minulle ylimääräistä vaivaa ja harmia joutuessani yrittämään tavoitella häntä pysytellessään
harkitusti tavoittamattomissa,
jolloin tiedonsaanti oikeuteni mahdollisesti ei ole toteutunut.

Ystävällisin terveisin

MIELIPIDE B (lisäys 3)

From:
To: kaupunkisuunnittelu@pori.fi; kirjaamo@pori.fi; Pasi Lappalainen
Subject: Uusin lisäys PRIDno-2021-106 Kallion ranta-asemakaava luonnos 0.9 kannanottoon /valitukseen
Date: maanantai 17. toukokuuta 2021 23.57.40

Kaavaluonnoksen asianomaisista rajanaapureista lisäksi . ovat
ottaneet kantaa tuoden esiin vastustavansa kaavaluonnosta.

Muiden rajanaapurikiinteistöjen omistajat ovat . He sekä yhdessä että erikseen
omistavat yhteensä 3 muuta rajanaapuri kiinteistöä eli kaavaluonnoksen lönsi- ja pohjoisrajoilla
on kaavaluonnoksen tilaaja kuolinpesän osakas ja Yhteisen perheen
vanhempina molemmat ovat siis hyötyjinä kaavaluonnoksesta sekä yhden yhteisesti omistamansa
rajanaapurikiinteistön kautta sekä erikseen molemmat oman omistamansa rajanaapurikiinteistön kautta, joten
he molemmat ovat kaavaluonnoksen hyödyn saajina.
Näin ollen luonnollisesti heistä kumpikaan ei vastusta kaavaluonnosta.

Kaavaluonnosalueella on valtavasti metsälehmusta, sitä on myös kaavaluonnosalueen ulkopuolella.
Metsälehmus (*Tilia cordata*), eli niinipuu, on yksi Suomen harvoista jaloista lehtipuista. Jalopuut ovat
harvinaisia Suomessa ja muualla Pohjois-Euroopassa. Ne ovat tärkeitä lajeja, koska esimerkiksi perhoset,
kovakuoriaiset, jäkälät ja sienet ovat riippuvaisia niistä.
Niinipuu on taantunut Suomessa ilmaston kylmenemisen, köyhtyneen maaperän ja ihmisen toiminnan takia.
Jos runkomaisia jalopuita kasvaa metsässä vähintään 20 kappaletta hehtaarilla, alue on luonnonsuojelulain
mukainen suojeltu luontotyyppi.
Pirkanmaalla on suojeltuja jalopuumetsikköjä alle 100 hehtaaria. Uhanalaisten luontotyyppien arvioinnissa
jalopuulehdot ja yleensä myös lehmuslehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi.

Alla liitteenä kuva, missä kaivinkone muinaismuistoalueen uhanalaisten arvojen luona. Luonnonsuojelu
metsälehmusten juuret vaurioituvat.

Nosto Consulting Oy:n tilaama biologi oli käynyt viitasammakoiden kutua etsimässä pikaisesti 3.5.2021 eli
liian myöhään, koska viitasammakoiden kutuaika oli jo mennyt ohi. Käynnillä Biologi kävi liian suppealla
alueella viitasammakkoasialla, koska eivät viitasammakot kuten eivät muutkaan eläimet rajoitu tällaisten
pienien keinotekoisesti piirrettyjen rajojen sisälle, vaan elävät laajemmin ulottaen elämänsä luonnollisesti
myös kaavaluonnoksen ulkopuolelle eivätkä elä ja vietä elämänsä konsultin/biologin kartalle piirtäminen
keinotekoisien rajojen sisäpuolella.

Alhaalla liitteenä konsultin/biologin keinotekoinen luonnoton rajausta kaava-alueen luontoarvoihin sekä kuva
uhanalaisen tervaleppäluhdan puun latvassa olevasta linnunpesästä.

Porin kaupungin nettisivuilla Kallion ranta-asemakaavan yhteyshenkilönä on ainoastaan yksityinen
puolueellinen bisnestä tekevän konsulttiyrityksen konsultti:

kaavan laatija ja yhteydenotot
Nosto Consulting Oy, Pasi Lappalainen
puh. 0400 858101, pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Nosto Consulting Oy
Brahenskatu 7, 20100 TURKU

Siten Kallion ranta-asemakaavassa Porin kaupungin internetsivuilla ei ole ketään Porin kaupungin työntekijää
yhteyshenkilönä, vaikka aina tähän asti kaikissa kaavaluonnoksissa on ollut Porin kaupungin työntekijä
ainoana ilmoitettuna yhteyshenkilönä Porin kaupungin internetsivuilla.
Esimerkiksi Risto Reipas on tähän asti erittäin usein ollut Porin kaupungin internetsivuilla Porin kaupungin
kaavaluonnosten yhteyshenkilönä ja yhteyshenkilönä muissakin kaavan laatimiseen liittyvistä asioissa.
Näin ollen me kaikki kaavaluonnoksen kannanottoon oikeutetut olemme joutuneet Porin kaupungin toimesta
epäyhtenäisen kohtelun kohteiksi kaikkiin aiemmin Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin
nähdessä.
Tätä korostaa myös seikka että kyseisestä kohdasta VIREILLETULO JA LUONNISVAIHE, AINEISTOT linkki
ohjautuu suoraan Nosto Consulting Oy:n sivuille.

Juha Mäkelän tänään 17.5.2021 minulle lähettämässä viestissä hän kirjoittaa:

"Joudun ikäväkseni toteamaan, että toimintanne monine yhteydenottoineen ja moneen kertaan eri henkilöille, sekä Porin kaupungin edustajien esittämien vastausten siteeraaminen väärin tai asiayhteydestään irrotettuna ei enää kuulu normaaliin ja kaavan osallisen vuorovaikutuksen toteutumisen kannalta tarpeelliseen ja välttämättömään yhteydenottoon, vaan on muuttunut Porin kaupungin työntekijöihin kohdistuvaksi häirinnäksi. Toivon, että tällainen vuorovaikutustapa ei jatkuisi enää kaavan ehdotusvaiheessa."

Minä olen toiminut täysin asiallisesti minuun Porin kaupungin tiettyjen työntekijöiden toimesta kohdistuneista epäasiallisuuksista, mitä kaikkia en ole tuonut esiin, huolimatta. Olen toiminut hyvällä vuorovaikutuksella ketään häiritsemättä, mutta Porin kaupunki ei kaikilta osin ole toiminut asianmukaisesti.

Mitä Juha Mäkelä tarkoittaa esittäessään minusta perusteettomasti näin vakavan syytöksen? Vaadin Porin kaupungilta mahdollisimman nopeasti selvitystä asiaan. Hän on aiemminkin kirjallisesti esittänyt vastaavia asioita, mihin olen joutunut vaatimaan saada selvitystä, minkä hän on jättänyt toimittamatta.

Vaadin myös saada tietää:

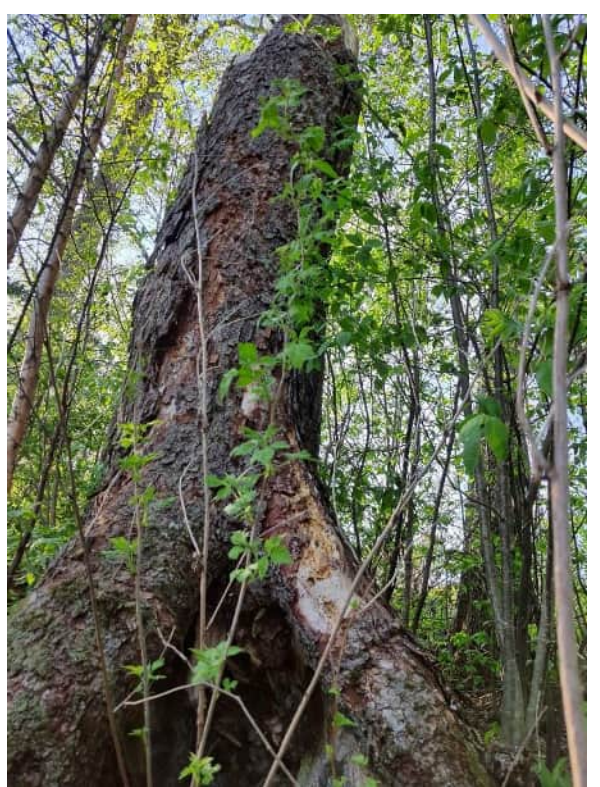
Miksi kaupunginjohtaja soitti minulle yhdessä kaupungin lakimiehen kanssa?

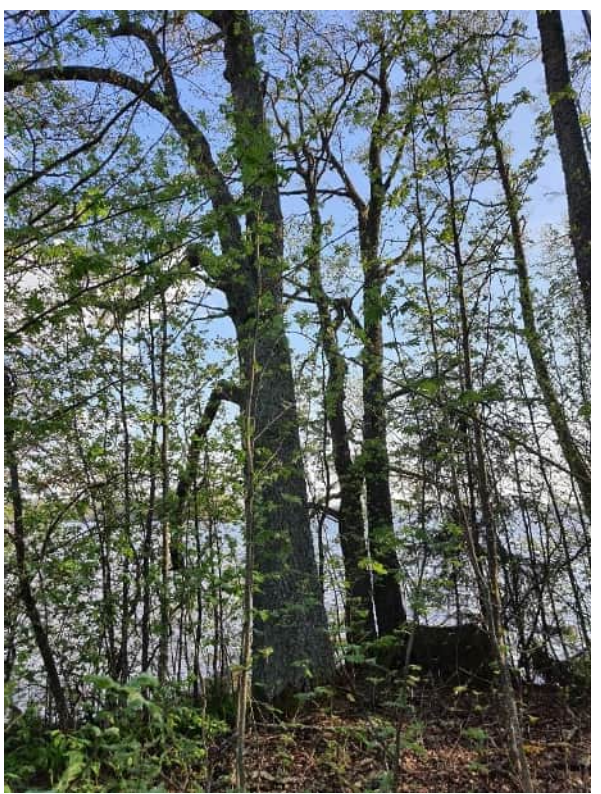
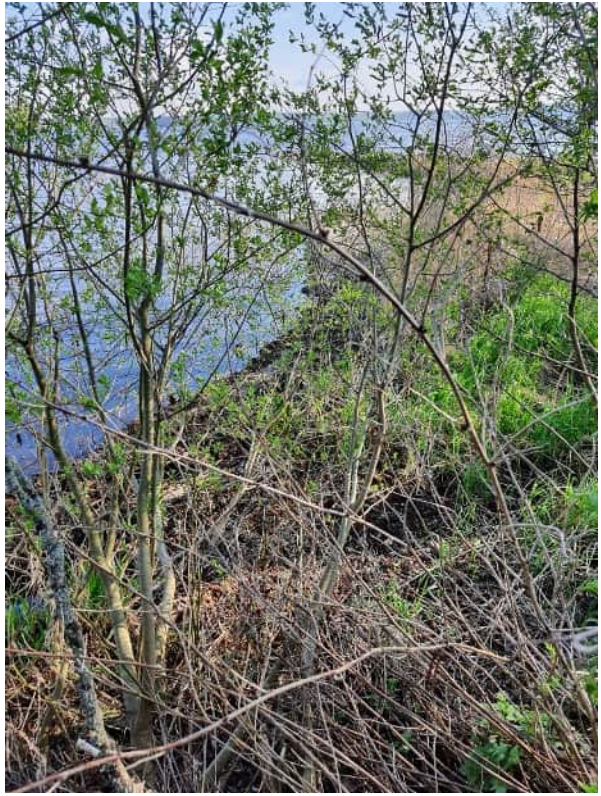
MIELIPIIDE B VALOKUVAT

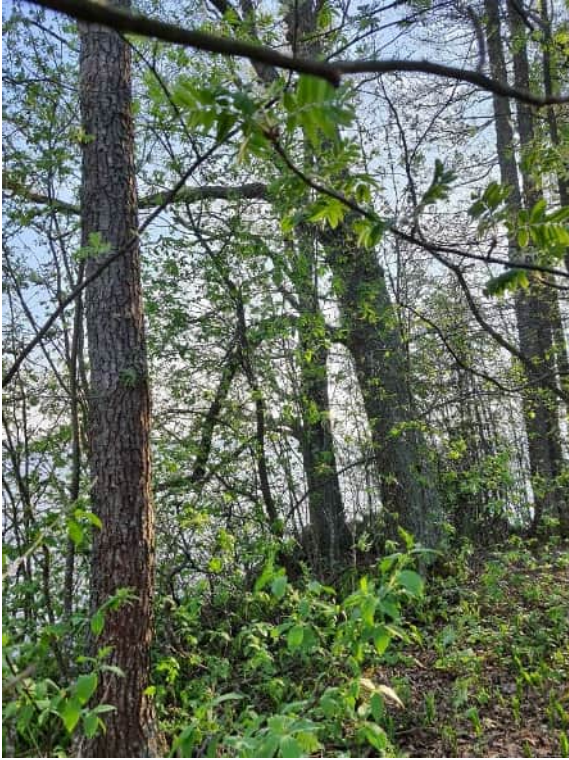

VASTINE

PORIN KAUPUNKI

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Kallion ranta-asemakaavan muutos on ollut luonnoksena nähtävillä 15.4. – 17.5.2021. Kaavaluonnoksesta saatiin kaksi (2) mielipidettä osallisilta (mielipiteet A ja B). Molemmat mielipiteet oli allekirjoittanut kaksi osallista. Kaavaluonnoksesta saatiin yhteensä neljä (4) lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoon ja mielipiteisiin vastineen.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (18.5.2021) Maisema Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen reunamilla, ja jonkin verran maisema-alueen peltoa muutetaan rakennuspaikaksi. Kyseisen kulttuuri- maiseman arvoja tulisi kuvata kaavaselostuksessa laajemmin, ja arvioida sen pohjalta miten uudet rakennuspaikat vaikuttavat maisema-alueen arvoihin. Mitoitus Emätilaselvityksen laskelmia ei ole avattu kaavaselvityksessä. Uusi ei-omarrantainen rakennuspaikka on ilmeisesti laskettu puolikkaana rakennuspaikkana, mikä on asianmukainen mitoitustapa. Vähäsalon saari on karttatarkastelun pohjalta noin 1,5 hehtaarin suuruinen, ja mitoituksessa on käytetty läheisyyskerrointa 0,5. Mitoituksen perusteita tulisi avata kaavaselostukseen, jotta ne ovat kaikille ymmärrettävät. Rakentamiskorkeus Alin suositeltava rakentamiskorkeus on taso, jonka alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessa vaurioituvia rakenteita. ELY-keskus toteaa, että kaavaluonnoksessa oleva alin rakentamiskorkeus Karhijärven rannalla +54,20 (N2000) on riittävä. Luonnonsuojelu Alueelta tulee tehdä lepakkoselvitys. Muuten ELY-keskus lausuu luonnonsuojelun osalta tarkemmin luontoselvityksen valmistuttua.	Maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön, Nokkamaan kulttuurimaiseman arvoja on selostuksessa kuvattu sen mukaisesti, millainen kohdekuvaus kulttuuri- maisemasta on annettu esimerkiksi maakuntakaavoi- tuksen taustaselvityksissä sekä Satakunnan Museon Y- Pakki-tietokannassa, ja joiden perusteella kulttuurimai- sema on valikoitunut/osoitettu maakunnallisesti arvok- kaaksi kulttuuriympäristöksi. Maisemavaikutusten arvi- ointia täydennetään kaavaselostukseen lausunnossa esi- tetyn mukaisesti. Maakunnallisesti merkittävän raken- netun kulttuuriympäristön raja- us osoitetaan kaavakar- talla kaavamerkinnällä ja -määräyksellä ehdotusvai- heessa. Kaava-alueen itäosaan osoitetaan maisemalli- sesti arvokasta peltoaluetta (MA). Mitoituksen perusteita avataan ja täydennetään kaava- selostukseen. Emätilaselvityksen liitteeksi laaditaan ha- vainnointikartta rantaviivan mitoituspäätöksistä. Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi. Suunnittelualueelta on laadittu kat- tava luontoselvitys kesän 2021 aikana, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa.

Satakunnan museon lausunto (14.5.2021): Kaava-alue ei pääosiltaan kuulu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueeseen, mutta kaistale alueen itäosan avoimesta pellostä kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, jonka kohdekuvausssä mainitaan muutamia maatalojen rakennusryhmiä sekä Karhijärven länsirannan viljelymaisema. Alueella ei ole tehty paikallisia kulttuuriympäristöä tai rakennusperintöä kartoittavia selvityksiä. Satakunnan museon maastokäynti suunnittelualueella osoitti maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajauksen epätarkkuuden. Kulttuurimaiseman raja on maakunnallisessa Satakunnan rakennusperintö 2005 -selvityksessä (tai oikeammin jo 1970-luvun lopulla Satakunnan seutukaavaa varten tehdyssä selvityksessä) piirretty Kallion tilan tilusraja pitkin, keskelle avointa peltoa, missä kulttuurimaisema ei todellisuudessa katkea. Syynä lienee, että Konsilon ja Kallion tilakokonaisuus moderneine päärakennuksineen haluttiin jättää Nokkamaan kulttuurimaiseman ulkopuolelle. Satakunnan museo katsoo, että suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, jonka ominaispiirteitä ovat pitkään jatkuneen asutuksen jäljet kauniissa järvenrantamaisemassa sekä laajaan viljelymaisemaan liittyvät, metsäisen kallion rinteisiin rajautuvat peltopalsat. Alueella olevien, Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt. Tämä arvio tulee lisätä Kallion ranta-asemakaavan selostukseen ehdotusvaiheessa. Muinaisjäännösalue on rajattu melko laajalle alueelle Kallion talon pihapiiriin ja sen itä- ja koillispuoleisen avokallion ympärille. Maastokäynnin tarkoituksena oli arvioida rajauksen riittävyyttä ja tarkastaa kallioalueen eteläpuoleinen pelto. Peltoa ei ole enää lähivuosina viljelty ja se on nurmestunut. Merkkeitä asuinpaikan ulottumisesta alueelle ei havaittu, joten rajauksen muuttamiseen ei tässä vaiheessa ole tarvetta. Maisema ja rakennusperintö Varsin pienialaisen kaava-alueen kulttuuriympäristö ei ilman tarkkaa räätälöintiä kestä kolmea uutta rakennuspaikkaa. Ilman Vähäsalon saarta, jossa ei ole ja jonne ei	Satakunnan rakennusperinteen inventointihankkeessa 2003-2005 on tarkistettu vuonna 1990 laaditun selvityksen kohteiden ja alueiden ajantasaisuus, arvioitu edellistä inventointia laajempia ympäristökokonaisuuksia ja määritelty uusia sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja aluekokonaisuuksia (Satakuntalaiset kulttuuriympäristöt raportti 2007). Vaihemaakuntakaavassa on päivitetty valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt Museoviraston vuoden 2009 inventoinnin mukaisiksi. Lisäksi osalla vuoden 1993 valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä on edelleen maakunnallista merkitystä ja ne on vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristöinä, kuten maakunnallisen rakennetun kulttuuriympäristöselvityksen muut alueet ja kohteet (vaihemaakuntakaava 2 kaavaselostus). Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on rajoitettuna osoitettu lainvoimaisissa maakuntakaavoissa kaavamerkinnoin ja -määräyksin, jotka sellaisenaan ohjaavat myös alueen asemakaavoitusta. Aineisto on saatavana myös avoimena paikkatietoaineistona, jossa kulttuuriympäristörajaukset ovat osoitettu verrattain selkeästi ja tarkasti. Kulttuuriympäristön rajausta tulkitaan voimassa olevien maakuntakaavojen mukaisesti. Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön rajausta osoitetaan kaavakartalla kaavamerkinillä ja -määräyksellä ehdotusvaiheessa. Kaava-alueen itäosaan osoitetaan maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA). Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa esitetyn mukaisesti. Merkittään tiedoksi. Museon lausunnossa kaavaluonnoksesta todetaan, että suunnittelualueen maisema on (vähintään) paikallisesti merkittävä, Kallion talouskeskukseen kuuluvien raken-
---	--

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
osoiteta rakentamista, kaava-alueen pinta-ala on ilmoitet- tua olennaisesti pienempi. Kaavan yleismääräyksissä on kylläkin huomioitu alueen maiseman vaaliminen, mutta ei riittävässä määrin. Kaavan merkivalikoimaan tulee vielä lisätä ympäristön säilyttämiseen tähtäävä /S-mer- kintä määräyksineen ja liittää se sekä AO-, RA- että M- merkintöjen yhteyteen. Kaavan yleismääräyksissä mainittuja sallittuja julkisivu- materiaaleja ja -värejä koskeva tekstiä olisi hyvä muuttaa seuraavaan muotoon: "Rakennusten on oltava puuraken- teisia ja niiden julkisivuissa sallitaan ruskeasävyinen kuul- tokäsittely tai perinteinen puna- ja keltamultaväri. Yksi- tyiskohdat voivat olla joko valkeat tai seinien väriset. Van- hat rakennukset saa kuitenkin käsitellä niiden alkuperäi- sellä värillä. Vesikatteenä tulee käyttää joko mustaa tai tumman harmaata rivipelti- tai kolmiorimahuopakatetta. Tonttia ei tule alueen perinteen mukaisesti aidata, vaan aluetta voidaan jäsennöidä muilla istutuksilla. Museo katsoo, että yleismääräyksissä tulisi todeta, että RA-tonttien maisemaa muuttavia maanrakennustöitä tulee välttää ja muutenkin huolehtia tonttien maisemaan sovel- tumisesta rakentamisen yhteydessä. Kaavan rakennusalat tulee rajata tarkemmin sallitun ra- kennusoikeuden mukaisiksi maiseman ominaispiirteet huomioiden. Korttelin 1 lomarakennuspaikan rakennusalo- jen maiseman kannalta sovelias sijoituspaikka olisi pellon yläosassa. Saunan rakennuspaikka voisi puolestaan olla lähellä olemassa olevaa venevajaa. Erityisesti täsmen- nystä kaipaavat korttelien 2 ja 3 pellolle sijoittuvat raken- nuspaikat. Niistä pohjoisemman (tontti 3/1) rakennusala pitäisi rajata mahdollisimman lähelle kallioista metsänreu- naa, siihen maisemallisesti tukeutuen. Korttelin 2 raken- nusala (myös sauna) puolestaan tulisi sijoittaa mahdolli- simman lähelle venevalkamaa alueella olevaan rantapuus- toon tukeutuen. Ajateltu sijainti keskellä peltoa on maise- mallisesti sopimaton. Arkeologinen kulttuuriperintö Kallion kivikautinen asuinpaikka on rajattu kaavakartalle osa-aluemerkinnällä sm-1. Päämaankäyttö suurimassa osassa muinaisjäännösalueella on maa- ja metsätalousalue (M). Muinaisjäännösalueen lounaisin reuna Kallion talon nykyisessä pihapiirissä kuuluu AO-alueeseen, mutta tälle osalle ei ole osoitettu uutta rakentamista. Muinaisjäännös- alueilla vallitseva maankäyttö on sallittua. Satakunnan museo pitää esitettyä muinaisjäännösalueen merkintää sekä siihen liittyvää määräystä oikeanlaisena. Aivan muinaisjäännösalueeseen rajautuen on kuitenkin esitetty uusia ajoyhteyksiä. Kaavan yleisiin määräyksiin tulisiikin lisätä määräys: "Ennen uusien ajoyhteyksien to- teuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen, tulee olla	nusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-lu- vulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt ja muinaisjäännösalueen rajauksen muuttamiseen ei ole lausunnon mukaan tarvetta. Kaavassa ei edellä mainit- tujen perusteella ole tarpeen osoittaa erillistä ympäris- tön säilyttämiseen tähtäävää /S merkintää. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään määräys "Uudisra- kentaminen tulee sopeuttaa sijaintinsa, rakennusta- pansa ja väriyksensä suhteen ympäristöönsä ja ympä- röivään maisemaan. Rakennusten on oltava puuraken- teisia ja julkisivupinnoissa on suositettava luonnonmukai- sia ja maanläheisiä värisävyjä. Vanhat rakennukset saa kuitenkin käsitellä niiden alkuperäisellä värillä." MRL 128 §:n mukaan maisemaa muuttava maanraken- nustyö ranta-asemakaava-alueella on luvanvaraista eikä yleisiin määräyksiin ole tarpeen lisätä määräystä erik- seen koskien RA-rakennuspaikkoja. Kaavan yleisiä mää- räyksiä täydennetään rakennuspaikkojen sopeutumi- sesta ympäristöön ja maisemaan. Kortteleita 2 ja 3 sekä rakennuspaikkojen rakennusala- rajoja pienennetään suunnittelualueen itäosassa siten, että korttelit 2 ja 3 yhdistetään yhdeksi kortteliksi 2 (ra- kennuspaikat 1 ja 2), ja rakentaminen pyritään osoitta- maan pois päin avoimesta peltoalueesta. Avoin peltoalue kaava-alueen itäosassa osoitetaan maisemallisesti ar- vokkaaksi peltoalueeksi. Saunan rakennusalarajausta siirretään hieman länteen korttelin 2 rakennuspaikalla 2. Venevalkama-alue poistetaan suunnittelualueen keski- osassa ja alue osoitetaan maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Korttelin 1 RA- rakennuspaikan pohjoisrajaa sekä rakennusalarajaa siir- retään hieman pohjoisemmaksi ja samalla rakennusala- rajausta pienennetään. Korttelin 1 pohjoispuoleinen osa osoitetaan maa- ja metsätalousalueeksi (M) sekä maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöar- voja (MY). Merkitään tiedoksi. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään määräys lausun- nossa esitetyn mukaisesti.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
yhteydessä Satakunnan Museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännykseen.”	
Satakuntaliiton lausunto (17.5.2021): Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakunta-kaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asema-kaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. MRL 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Kallion ranta-asemakaavan suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten Satakunnan maakunta-kaava, Satakunnan vaihemaakunta-kaava 1 ja Satakunnan vaihemaakunta-kaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Suunnittelualueen itäosa ulottuu Satakunnan vaihemaakunta-kaavassa 2 osoitetun maakunnallisesti merkittävän Nokkamaan kulttuurimaiseman länsiosaan. Maakunta-kaavan yleispiirteisyyden vuoksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee tarkastella maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ja ulottuvuutta maakunta-kaavatasoa tarkemmin. Samassa yhteydessä tulee tarkastella suunnittelualueen mahdollisia paikallisia kulttuuriympäristöarvoja ja ottaa kaavaratkaisussa mahdolliset arvot huomioon. Rakennuspaikkojen ja niille osoitettujen rakennusalojen sijoittelussa ja suunnittelussa tulee huomioida alueen ominaispiirteet. Rakentaminen tullisi sijoittaa olemassa olevan rakennetun ympäristön yhteyteen, metsän reuna-alueita hyödyntäen. Korttelialueille tulisi osoittaa myös puustoisena säilytettävät alueen osat. Jatkosuunnittelussa tulee arvioida kaavan ratkaisun vaikutuksia kulttuurimaisemaan. Kallion ranta-asemakaavan alueelta ei ole vielä laadittu kattavampaa luontoselvitystä, joten alueen mahdollisiin luontoarvoihin ei voi tässä vaiheessa ottaa kantaa. Kesällä 2021 laadittavan luontokartoituksen tulokset tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja mm. uusia rakennuspaikkoja sijoitettaessa. Suunnittelualueen mitoitusta käsittelevässä kohdassa on mainittu, että Vähäsalon saari on mitoitettu rantaviivan mukaan ja mitoituksena on käytetty 3 loma-asuntoyksikköä rantaviivakilometriä kohden. Satakuntaliitto esittää jatkosuunnittelun huomioitavaksi, että pienet saaret mitoitetaan koon mukaan, eikä rantaviivan perusteella. Mitoitusta käsittelevässä kappaleessa tulee tarkemmin avata, miten mitoitusratkaisuun on päädytty. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan alueelle sijoitettavien rakennuspaikkojen määrä on ranta-asemakaavan luonnoksessa suuri ja vapaan rannan määrä on jäämässä vähäiseksi.	Merkittään tiedoksi Satakunnan Museo on lausunnossaan kaavaluonnoksesta todennut, että suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä ja antanut ehdotuksia korttelialueiden sekä rakennusalojen sijoittumiselle. Kts. Satakunnan Museon lausunto kaavaluonnoksesta sekä vastine museon lausuntoon. Maisemavaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostuksessa kaavaehdotusvaiheessa. Maakunta-kaavakartta ja kaavamääräykset ohjaavat asemakaavaa kaava-alueella. Lain mukaan maakunta-kaava esitetään kartalla ja kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnät ja -määräykset. Kaava-alueella voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa maakunta-kaavassa koko aluetta koskevissa suunnittelumääräyksissä rantarakentamisesta määrätään, että ”Omarantaisen loma-asutuksen mitoitusta tulee sijoittaa välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviiva-kilometriä kohti”. Oikeusvaikutteisessa kaavassa ei ole kaavamääräystä, jonka mukaan loma-asutuksen mitoitusta voisi määritellä muutoin, kuin mitoitusrantaviivan pituuteen tukeutuen. Näin ollen maakunta-kaavassa omarantaisen loma-asutuksen mitoituserusteeksi on osoitettu mitoitusta rantaviivan perusteella, ei pinta-alan (Nokkamaalla 8 lay/km ja Vähäsalon saarella 3 lay/km). Ranta-asemakaava on voimassa olevan maakunta-kaavan tavoitteiden mukainen ja

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
	kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa myös kaavan jälkeen. Mitoituksen perusteita avataan ja täydennetään kaavaselostukseen. Emätilaselvityksen liitteeksi laaditaan havainnointikartta rantaviivan mitoitusperiaatteista.
Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto (17.5.2021): Kaava-alueen luontoon ja luonnonympäristöön liittyviä seikkoja on mahdollista kommentoida vasta luontoselvityksen valmistuttua. Porin kaupungin uusi rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2021.	Merkitään tiedoksi. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys kesän 2021 aikana, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Kaavaselostukseen korjataan Porin kaupungin rakennusjärjestyksen voimaantuloajankohta.
Mielipide A (16.5.2021): 1. Kallion ranta-asemakaava-alueella perinnebiotoopin ennallistamisella voidaan turvata muinaismuiston säilyttäminen ja suojella alueen uhanalaisia lajeja. Toteutuessaan ranta-asemakaava kadottaisi viimeisetkin merkit perinnebiotoopista ja estäisi myös muinaismuiston suojelemista. 2. Tärkeitä luontoarvoja sisältävän koko kohdealueen ja sen lähiympäristön kartoitus on puutteellista. Kaavaluonnosta on tehty ja rakennusoikeutta suunniteltu alueen luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot täysin huomioimatta. - Miksi rantaan sijoittuva alue 1 on piirretty (luontoinventoinnin karttakuva, kaavaselostus sivu 16) päättyväksi merkityllä tavalla? Paikan päällä asiaa tarkasteltaessa rannan kasvillisuus, puusto ja maaperä jatkuvat täysin samanlaisena koko vesijättöalueen/pellonreunan osalta. Arvokas ranta-alue 1 on piirretty myös naapurikiinteistöjen puolelle, mikä on hyvä asia, mutta muualla naapurustoon sijoittuvia alueita ei ole merkitty. Rakentaminen esimerkiksi alueiden 1 ja 2 väliselle naapurikiinteistöjen väliin jäävälle metsä-alueelle vaikuttaa väistämättä uhanalaisiin lajeihin (liito-oravat, lepakot). - Luontoselvityksessä tulisi kiinnittää huomiota alueeseen kokonaisuutena ja syytä on selvittää myös naapurikiinteistöjen väliin jäävän alueen tilanne niin liito-oravien kuin lepakoidenkin kannalta. Satakuntaliitosta Susanna Roslöfiltä saadun tiedon mukaan ”selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia.” 3. EU:n luontodirektiivin mukaisten lajien ja muiden uhanalaisten lajien kartoitus on tekemättä. Kaikkien luontodirektiivin mukaisten lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat heikentämis- ja hävittämiskiellon piirissä. Kohdealueelle näistä lajeista on tehty havaintoja. Lisäksi luontotyyppien määrittämisestä ei ole kokonaisvaltaista kartoitustulosta saatavilla kaavaluonnoksessa.	Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys kesällä 2021, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Ranta-asemakaavan mukainen rakentaminen ei tuhoa tai vahingoita kaava-alueella sm-1-kaavamerkinnällä osoitettua kiinteää muinaisjäännöstä. Satakunnan Museo on toimivaltaisena viranomaisena antanut kaavaluonnoksesta lausunnon arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyen. Kts. Satakunnan Museon lausunto. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys kesällä 2021, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Kaavaselostuksen kohdassa 2.1 <i>Suunnittelutilanne - Luontoselvitys</i> on todettu, että suunnittelualueelta on laadittu alustava luontotyyppiselvitys, ja että alueelta laaditaan kattava luontoselvitys 2021, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Karttapohjassa esitetty raja-alue on suurpiirteinen ja piirretty havainnollistamaan mahdollisen luontokohteen sijoittumista suhteessa maastokartassa esitettyihin maankäyttömuotoihin. Kattavassa luontoselvityksessä alueen luontoarvot huomioidaan/selvitetään varsinaista suunnittelualuetta laajemmalla alueella, jolla kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Kaavakartassa osoitetaan kuitenkin ainoastaan vain varsinaisella kaava-alueella sijaitsevat luontoarvot, sillä kaavakartta on lainvoimainen ainoastaan kaavarajan 3 metrin vahvistusalueen sisäpuolella. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys kesän 2021 aikana, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Luontoselvityksessä on kartoitettu alueen luontoarvot ja arvioitu niiden vaikutusta maankäyttöön. Työhön on sisällytetty muun muassa linnustokartoitus, lepakkoselvitys, liito-oravakartoitus, viitasammakkokartoitus, muiden EU:n luontodirektiivin II- ja IV-

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Kohdealueella luhtatyyppien määrittelyä ei ole tehty, eikä selvitetty ennallistamismahdollisuuksia esim. perinnebiotooppien osalta. Selvittä-mättä on myös uhanalaisten kääpien osuus alu-eella. Uhanalaisten kasvien osalta selvitystyö on täysin tekemättä. 4. Kallion kivikautista asuinpaikkaa, Kallion tilan aluetta ja lähiympäristöä ei ole kartoitettu muinaismuiston kannalta riittävällä tavalla, jotta edes tällaisen hankkeen suunnitte-lua olisi ajankohtaista aloittaa. Vastustamme kulttuurihis-torialisesti arvokkaan muinaismuistoalueen tuhoamista ja sen alueelle ja lähiympäristöön rakentamista. - Satakunnan Museon rakennustutkija Liisa Num-melinilta saadun tiedon mukaan alueella ei ole tehty rakennusinventointia, joten käytettävissä olevat tiedot ovat vain kaavaselostuksen varassa. - Kivikautinen asuinpaikka ja esihistoriallinen alue on laaja ja lähellä rantaa ja näin ollen sen säily-misedellytykset tulee ottaa huomioon kaavarat-kaisussa ja kaavan mitoituksessa. 5. Karhijärven rannan viljelymaiseman osalta kaavaluon-nokseen on suunniteltu rakennusoikeutta viljelymaiseman alueelle. Suunnitelma ei huomioi ollenkaan peltoalueen luonnonmukaista rajautumista järveen ja metsänreunaan sekä tarpeellisia viheralueita. Kaavaluonnoksen mukaan viljelymaisema/kulttuurimaisema päättyisi hyvin luon-nottomasti yhtäkkiä alkavaan tiheästi rakennettuun mök-kialueeseen. - Viljelysalueen rajauksessa tulee huomioida myös luonnonmukaiset vaihtelut maastossa sekä tar-peelliset suojat-alueet, ei kulttuurimaisema voi näin luonnottomasti päättyä tiheästi rakennet-tuun mökkialueeseen. 6. Nokkamaan viljelymaisemaan kuuluva, nykyinen iso peltoalue on merkitty luonnoksessa rakennusoikeuden lii-säksi muilta osin maa- ja metsätalousalueeksi, mikä mitä suurimmalla todennäköisyydellä tarkoittaisi, että alue myöhemmin metsittyisi, vaikka sen pitäisi olla viljelysmai-semaa. 7. Vastustamme kulttuurimaiseman tuhoamista ja raken-tamista Nokkamaan viljelysalueelle, sillä suunnittelumää-räyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suun-nittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, eri-tyspiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Viljelysalueen järven rannan vesijät-töalue on merkittävä luonnon monimuotoisuuden ja uhan-alaisten lajien säilymisen turvaamisen kannalta.	liitteiden lajien ja uhanalaisten lajien esiintymien selvi-tys sekä luontotyyppikartoitus. Luontotyyppikartoituk-sessa on kartoitettu mahdolliset luonnonsuojelulain 29 §:n suojelema luontotyytit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain 10 §:n tar-koittamat erityisen tärkeät elinympäristöt, valtakunnal-liset Metso-kriteerit täyttävät kohteet, uhanalaiset luon-totyytit sekä muut luontoarvoiltaan merkittävät luonto-tyypit. Käsillä olevan ranta-asemakaavan mukainen rakentami-nen ei tuhoa alueella sijaitsevaa muinaisjäännöskoh-detta. Kts. Satakunnan Museon lausunto. Kaavasunnittelussa on huomioitu alueen virkistysarvot ja kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkis-tymiseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta myös kaavamuutoksen jälkeen. Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on rajauksineen osoitettu lainvoi-maisissa maakuntakaavoissa kaavamerkinnoin ja -mää-räyksiin, jotka sellaisenaan ohjaavat myös alueen ase-makaavoitusta. Kts. Satakunnan Museon lausunto sekä kaavan laatijan vastine Satakunnan Museon lausuntoon. Laki ei velvoita kiinteistön maanomistajaa pitämään pel-toalueita viljeltyinä, vaikka alue kuuluisikin osaksi mer-kittävää kulttuuriympäristöä. Kaava-alueen itäosaan osoitetaan maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA). Käsillä olevassa kaavassa on huomioitu alueen kulttuu-riympäristöarvot ja osoitettu kaavan mukainen rakenta-minen varsinaisen kulttuuriympäristörajausten ulkopuo-lle. Ranta-asemakaavan vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu kaavaselostuksen koh-dassa 4.3 <i>Ranta-asemakaavan vaikutukset</i>. Suunnitte-lualueelta laaditussa kattavassa luontoselvityksessä on kartoitettu suunnittelualueen merkittävät luontoarvot. Selvityksen tulokset huomioidaan kaavaehdotusvai-heessa.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
8. Viljelysmaiseman tulee säilyä viljelysmaisemana; siihen ei rakenneta, mutta ei myöskään päästetä puskittumaan, eikä kasvateta puustoa, jotta avoin viljelysmaisema säilyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaana alueena. 9. Rantarakentaminen, rakennusoikeuden mitoitust ja kaavan laadinta tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslakiin kaikilta osin (alueiden käytön suunnittelun, emätilaselvityksen, rakennusoikeuden määrittämisen, vaikutusten selvittämisen jne. osalta). Vastustamme kaavaluonnoksen ylivoimaisuutta ja perusteetonta rakennusoikeutta. - Satakunnassa on ollut yleisenä käytäntönä, ettei 2 ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoitustalaskelmaan. Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu. - Mantereeseen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitust on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä pelto-ohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Mitoituksessa käytetty rakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea. - Kallion emätilaselvityksen mitoitustalaskelmassa on kooltaan 1,5 ha suuruisen Vähäsalon saari laskettu mukaan emätilan mitoitukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoitukseen. - Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoitusta, jossa vakituinen asumus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa. Kun otetaan huomioon se, että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitukseen, ja että itäisen pelto-alueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusta (4 lay/km) syntyy laskennallista rakennusoikeutta 2,36 rakennuspaikkaa. Kun vakituisten asumisen olemassa oleva rakennuspaikka vie yleisesti käytössä olevan mitoituskäytännön mukaan kaksi mitoitusrakennuspaikkaa, ei kaava-alueelle ole mahdollista osoittaa uusia rakennuspaikkoja.	Laki ei velvoita kiinteistön maanomistajaa pitämään pelto-alueita viljeltyinä, vaikka alue kuuluisikin osaksi merkittävää kulttuuriympäristöä. Kaava-alueen itäosaan osoitetaan maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA). Maankäyttö- ja rakennuslaissa eikä -asetuksessa määrätä maakunnissa tai kunnissa käytettävistä rantojen suunnittelun mitoitustperiaatteista. Ympäristöministeriön 2005 julkaisemassa ympäristöoppaassa rantojen maankäytön suunnittelusta todetaan, että rantarakentamisen määrä lasketaan rantaviivan pituuden mukaan tiettyjä, tapauskohtaisesti sovittuja periaatteita noudattaen, jossa kunkin maanomistajayksikön rantarakennuspaikkojen kokonaismäärä lasketaan maanomistajan tilojen yhteenlasketun muunnetun rantaviivan perusteella. Vakiintuneen ns. Etelä-Savon mallin lisäksi kunta voi perustellusti omalla alueellaan käyttää muutakin alueen olosuhteisiin soveltuvaa muuntamistapaa ja ottaa näin ollen tapauskohtaisesti huomioon esimerkiksi rannan rakennuskelpoisuus, varsinkin silloin, kun yhden mitoitustperiaatteen soveltaminen toisaalle ei välttämättä palvele esimerkiksi maanomistajien yhdenvertaista kohtelua. Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa eikä Porin kaupunki ole myöskään tehnyt erillistä tai yleistä periaatepäätöstä ranta-alueiden mitoitukseksi, varsinkin yleiskaava-alueiden ulkopuolella. Maakuntakaavakartta ja kaavamääräykset ohjaavat asemakaavaa kaava-alueella. Lain mukaan maakuntakaava esitetään kartalla ja kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset. Kaava-alueella voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa maakuntakaavassa koko aluetta koskeissa suunnittelumääräyksissä rantarakentamisesta määrätään, että "Omarantaisen loma-asutuksen mitoitust tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviiva-kilometriä kohti". Oikeusvaikutteisessa kaavassa ei ole kaavamääräystä, jonka mukaan loma-asutuksen mitoitusta voisi määrittellä muutoin, kuin mitoitusrantaviivan pituuteen tukeutuen. Näin ollen maakuntakaavassa omarantaisen loma-asutuksen mitoitustperusteeksi on osoitettu mitoitust rantaviivan perusteella, ei pinta-alan (Nokkamaalla 8 lay/km ja Vähäsalon saarella 3 lay/km). Ranta-asemakaava on voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Huomioitakoon, että myös kaava-alueen lähiympäristössä 2021 lainvoiman saaneessa Nokkamaan ranta-asemakaavan muutoksessa omarantaisen loma-asutuksen mitoitustena on käytetty 8 lay/km. Käsillä olevassa ranta-asemakaavassa 50-100 metriä leveyden saarien kohdalla, kuten Vähäsalon saari, lomarakennusoikeuden määrittämiseksi muunnetun rantaviivan läheisyyskertoimena on käytetty 0,5. Kuten yllä todetaan, maakuntakaavamääräyksen mukaan omarantaisen loma-asutuksen mitoitust tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa/mitoitusrantaviivakilometri. On myös huomioitava, että kaava-alueella tulee tarkastella kokonaisuudessaan yhtenäisenä maanomistajayksikkönä, jossa rakennusoikeus on laskettu yhteenlasketun ranta-

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Jos kaavassa osoitetaan uusia rakennuspaikkoja, tulisi ne osoittaa läntiselle lohkolle, jolloin niiden vaikutus kulttuuriympäristöön on vähäisempi. - Karhijärven ranta-aluekohteen lähiympäristössä on jo tiheään rakennettua aluetta ja ranta-ase- makaavassa on kyse herkän rantaluonnon raken- tamisesta, joten olemassa oleva rakentaminen tulee myös ottaa huomioon. 10. Kaavaluonnoksen vaikutukset lähiympäristöön ja naa- purikiinteistöihin on täysin sivuutettu luonnoksessa. Tämä kaavaluonnoskokonaisuus osoittaa puutteellista kokonai- suuden hahmottamiskykyä, sillä suunnittelu kohdistuu kulttuurihistoriallisesti ja luontoarvoiltaan merkittävään alueeseen, jossa on jo runsaasti olemassa olevaa raken- nuskantaa. - Ranta-asemakaavasunnitelmassa todetaan, että hankkeella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Todellisuudessa kuitenkin tällaisen hankkeen lä- pimeno tulee alentamaan jo alueella olevien kiin- teistöjen arvoa. - Vaikutukset ulottuvat koko järven virkistyskäy- tömahdollisuuksiin sekä maisemanäkymään luontoarvoista ja uhanalaisista lajeista puhumat- takaan. - Naapurikiinteistöjen omistajina häiriötä tulisi myös aivan tonttimme rajoihin asti ulottuvista ra- kennusoikeudella merkityistä alueista. Kiinteistö- jen väliin ei ole suunniteltu minkäänlaisia suoja- ja viheralueita, mikä on todella erikoista ja epä- ammattimaista.	viivan perusteella, jolloin myös Vähäsalon saaren muun- nettu rantaviiva lasketaan emätilaselvityksessä mitoitta- vana rantaviivana, vaikka saareen ei osoitetaakaan ra- kentamista. Emätilaselvityksen perusteella kaava-alu- een kiinteistölle 413-408-6-49 KALLIO alueella on ennen kaavoitusta käyttämätöntä rakennusoikeutta 3,8 lay. Kaava-alueella sijaitseva asuinrakennus (AO) on emäti- laselvityksessä laskettu 1 rantarakennuspaikkana, sillä kaavan laatijalla ei ole parempaa tietoa, millä perustein Satakunnan alueella olisi vakiintuneen tai yleisen käy- tännön mukaan vakituinen asuminen laskettu 2 rantara- kennuspaikkana. Jokaisen emätilan alueella on rakennusoikeutta x loma- rakennuspaikkaa. Kantatilaselvityksen avulla määritel- lään alueen kiinteistökohtainen lomarakennusoikeus. Kiinteistönomistajalla on oikeus kiinteistön alueella si- jaitsevan lomarakennusoikeuden hyödyntämiseen omis- tamallaan maa-alueella. Kts vastine Satakunnan Museon lausuntoon. Ranta-asemakaavan suunnittelussa on huomioitu suun- nittelualueen sijoittuminen osaksi merkittävää kulttuu- riympäristöä ja sen läheisyyteen ja suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys 2021. Kaavan suun- nittelussa on huomioitu kaavatyön osalliset tarkoituk- senmukaisella ja maankäyttö- ja rakennuslain edellyttä- mällä tavalla. Jokaisella maanomistajalla on oikeus laadituttaa ranta- asemakaava tai ranta-asemakaavan muutos valitsema- laan kaavan laatijalla omistamallaan kiinteistöllä tai maa-alueella. Ranta-asemakaavan laadintaoikeus on siis yhtäläinen kaikille maanomistajille. Ranta-asema- kaavassa ei ole mahdollista ottaa kantaa sellaisiin asioi- hin, kuin kaava-alueen viereisten kiinteistöjen hinnan- tai arvomuodostuminen tulevaisuudessa. Kaava-alueella on tarkoituksenmukaisella ja riittävällä tavalla huomioitu alueen virkistysarvot. Kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistykseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta myös kaavan jälkeen. Kaa- van vaikutuksia alueen maisemaan sekä luontoarvoihin arvioidaan tarkemmin kaavaselostuksessa. Korttelialueille rakennusalan raja on osoitettu maan- käyttö- ja rakennusasetuksen § 57 mukaisesti 5 metriä kiinteistönrajasta. Ranta-asemakaava-alueella tulee voi- maan MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Ranta- asemakaavassa ei ole tarpeen osoittaa erillisiä suoja- tai

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Rakennuspaikan herkkyyks ja tarvittavan kunnallistekniikan ja suunniteltujen kulkuyhteyksien rakentaminen aiheuttaisi niin rakennusvaiheessa kuin valmistuttuaan merkittävää häiriötä ja runsasta liikennettä ja melua alueella. - Suunnitellun venevalkaman käyttöoikeutta ei ole määritetty ja alueen ulkopuolisten henkilöiden käyttöoikeus toisi edelleen lisää liikennettä ja häiriötä alueelle. - Alavalle paikalle järvenrantaan suunniteltujen saunojen savuhaitat tulevat kohdistumaan korkeammalla olevien kiinteistöjen pihapiireihin. - Rantarakentamista tulisi keskittää, mutta nyt maanomistaja on konsultin avulla käynnistänyt laajalle alueelle ulottuvan ylimitoitettua rakennusoikeutta sisältävän suunnitelman, jossa kohdealueen luonto- ja kulttuuriperintöarvoja ei ole huomioitu. Mikäli alueelle suunnitellaan mökki- vuokrausbisnestä tms. tulee sen aiheuttama häiriö niin naapurikiinteistöjen kuin luonnon osalta olemaan erittäin merkittävä, asumisviihtyvyyttä ja olemassa olevien vanhojen kiinteistöjen arvoa laskeva.	viheralueita kiinteistörajan ja rakennusalarajan väliselle alueelle. Rakentaminen aiheuttaa aina jonkin verran häiriötä ympäristössä, mutta häiriö on yleensä väliaikaista. Venevalkama-alue poistetaan kaavaehdotuksessa ja tilalle osoitetaan maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Rantasaunan käytöstä aiheutuva savu on tuskin sellaisella tasolla häiritsevää, että aiheuttaisi naapurikiinteistölle merkittävää haittaa. Kaavassa osoitettu rakentaminen on alueelta laaditun emätilaselvityksen sekä alueella voimassa olevan maa-kuntakaavan mukainen. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista ottaa kantaa sellaisiin asioihin, kuin kaava-alueen viereisten kiinteistöjen hinnan- tai arvonmuodostuminen tulevaisuudessa.
Muut asiat - Suunnitteluprosessin käynnistäminen ilman naapurikiinteistöjen omistajien kuulemista ja heidän kanssaan keskustelua ihmetyttää. Miksi näin laaja suunnittelutyö on käynnistetty naapureita kuulematta jo alkuvaiheessa? - Olemmeko me naapurikiinteistöjen omistajat olleet yhdenvertaisia muiden Porin kaupungissa viireillä olevien ranta-asemakaavahankkeiden naapurikiinteistöjen omistajien kanssa? Toivomme porin kaupungin huolehtivan edelleen kaupungille kuuluvasta roolista ja vastuista ranta-asemakaavaprosesseissa. - Kuulutus vireilletulosta on tehty pienen levikin Uutisuutis-lehdessä, eikä Satakunnan Kansassa, kuten Porin kaupungin toimesta yleensä tapahtuu. Myös kuulutuksen ulkoasu on hyvin vaatimaton ja huomiota herättämätön, eikä sisällä Porin kaupungin logoja. - Miksi kaava-aineisto ei ollut fyysisesti Porin kaupungissa paikan päällä nähtävissä? Suunniteltu ranta-asemakaavakohde sijaitsee Porissa, ei Turussa. Oliko tämä yksi ajatus, jolla pyrittiin vähentämään mielipiteiden ja kommenttien määrää. Oletuksenako oli, että naapurit eivät pääse verkkosivuilta tai paikan päälle Turkuun sitä katsomaan? - Allekirjoittanut oli pyytännyt lähettämään kaiken mainitun kaavamateriaalin, tarkemmat tiedot käytetyistä karttamerkinnöistä ja etäisyyksistä sekä perustelut kaavoituksen tarpeellisuudesta.	Käsillä oleva ranta-asemakaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Kaavatyö on käynnistetty kaavatyön vireilletulosta ilmoittamalla sekä asettamalla osallistumis- ja arviointisuunnitelma yleisesti nähtäville yhdessä kaavan valmisteluaineiston kanssa. Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu 8.4.2021, josta käy ilmi kaavatyön osallistumis- ja vuorovaikutusmenetely sekä suunnitelma kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on lueteltu myös kaavatyön osalliset. Kunta voi esittää maanomistajalle suunnitelmaa koskevat huomautuksensa ja ehdotuksensa suunnitelman täydentämiseksi (MRA § 34). Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu kaava-alueella ja kaava-alueen lähiympäristössä ilmestyvässä Uutis-Luotsi- nimisessä lehdessä ja lisäksi kaavatyön osallisille on ilmoitettu vireilletulosta kirjeitse. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto on lisäksi pidetty yleisesti nähtävillä kaavan laatijan tiloissa sekä verkkosivuilla, jonka aikana osallisilla on ollut mahdollisuus esittää kaavasta mielipiteitä (MRL § 62, 63, MRA § 30). Kunta asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 30 päiväksi, jonka aikana osallisilla on mahdollisuus esittää kaavasta vielä muistutuksia (MRA § 27). Kaavanlaatija käyttää suurempien, kuin A3-paperikoon tulostamiseen ulkoista palveluntuottajaa. Mielipiteen

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Ihmetystä herätti, ettei konsulttifirmalla ollut mainitsemaansa tulostinta käytettävissä, jotta voisi suurempiakin karttoja nopeasti tulostaa ja toimittaa. Materiaali saapui vasta 27.4.2021, mikä näin ollen vaikeutti asiaan tutustumista. Mikäli aineisto olisi ollut Porissa, olisimme voineet helposti myös itse käydä hakemassa.	esittäjät ovat saaneet pyydetyn kaavamateriaalin postitse viipymättä ja normaalissa toimitusajassa.
Mielipide B (16.5.2021): Kaavan laatijan ja hyväksyjän on otettava suunnittelussa huomioon yhdenveraisuus. Ranta-asemakaava on ylimoitettu ja rantaviiva mitoitettu virheellisesti. Suomen perustuslain mukaan vastuu luonnosta ja sen muotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriympäristöstä kuuluu kaikille. Suunnittelualueen ympäristö ja luonto on erittäin herkkää ja alueella on rikas kasvisto ja eläimistö. Ranta-asemakaavan mukainen rakentaminen laajuudessaan ei sovi maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetulla tavalla (§ 73) rantamaisemaan ja ympäristöön. Luonnoksessa on haettu maksimaaliset rakennusoikeudet, jotka ovat ylimoitettuja. Rantaviiva on mitoitettu virheellisesti. Huomioon tulee ottaa myös kaavaan merkityt uudet tiealueet sekä kunnallistekniikan rakentaminen, jotka tulevat muuttamaan alueen luonnetta merkittävästi. - Virheellinen emätilaselvitys pitää oikaista vastaamaan todellisuutta. Vähäsalon saaren mukaan ottaminen on virheellinen. Emätilaselvityksessä pitää ottaa huomioon oikeat rantarakentamisen mitoitustamääräykset sekä käsitellä ranta-asemakaavan eri alueita yksittäisinä alueina, ei yhtenä suunnittelualueena. - Kaavapäätöksessä pitää huomioida uudet kulkutiet ja kunnallistekniikan rakentaminen, jotka tulevat rikkomaan merkittävästi alueen luonto- ja maisema-arvoa. Kaava-alueen itäosaan sijoittuvaa rasiitetietä on aikaisemmin rasiitettu vain viljelysmaille kulkevien maatalouskoneiden osalta. Naapurikiinteistöjen arvo ja maisema-arvot heikentyisivät. - Rantaviiva ei ole yhtenäinen. Vesijättömaat ovat maanomistajalta lunastamatta.	Ranta-asemakaavassa rantaviiva on mitoitettu tarkoituksenmukaisella tavalla. Vähäsalon saarella mitoitusrantaviivan laskemiseksi muunnetun rantaviivan kertomena on käytetty 0,5 ja Nokkamaalla 1. Loma-asutuksen mitoituksessa Vähäsalon saarella on käytetty 3 lay/km ja Nokkamaalla maakuntakaavan mukaista 8 lay/km, jota on myös käytetty kaava-alueen lähiympäristössä 2021 hyväksytyssä Nokkamaan ranta-asemakaavan muutoksessa. Kaavassa osoitettu emätilaselvityksen mukainen rakennusoikeus on voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Kaavassa on huomioitu alueen kulttuuriympäristöarvot. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys 2021, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Kaavassa osoitettu rakentaminen on sopeutettavissa alueen ympäristöön ja maisemaan. Kaavassa on annettu määräyksiä liittyen rakennusten julkisivuun sekä rakentamiskorkeuteen. Ranta-asemakaava-alueella tulee voimaan lisäksi MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Kaavassa osoitettu rakennusoikeus on alueella voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Ranta-asemakaava-alue on yksi maanomistussyksikkö, joka käsitellään ja kaavoitetaan yhtenä kokonaisuutena. Kaavassa voidaan ratkaista alueen rakentaminen järkevämmiin, kuin esimerkiksi erillisillä rakentamisen poikkeusluvilla. Emätilaselvitys on laadittu perustelluin mitoituksin, jossa Vähäsalon saaren rantaviiva on myös laskettu osaksi mitoitusrantaviivaa. Vähäsalon saari on suurimmaksi osaksi yli 50 metriä leveä, joten saaren osalta käytetty läheisyyskerroin 0,5 on täysin perusteltu. Kaavassa ajoyhteys on osoitettu voimassa olevan rasiitteen mukaisesti (5m). Kaavan mukainen tie- tai kunnallistekninen rakentaminen ei riko alueen luonto- ja maisema-arvoja. Kaavakartta on piirretty olemassa olevien kiinteistörajojen, ei rantaviivan mukaan. Kiinteistönomistaja voi hakea oman kiinteistönsä kohdalla vesijätön lunastusta erillisellä maanmittaustoimituksella.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Vakituisen asuinrakennuksen lisärakennusoikeus ja uusi rakennusalue pitää huomioida ranta-asemakaavan kokonaisrakennusoikeutta määrittäessään. Kaavaluonnoksessa ei ole otettu huomioon maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti luonnonsuojelua, virkistystarpeita, vesiensuojelua eikä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteitä. - Rakennuspaikka on avointa viljelysmaata ja rantaluhtaa, joihin rakentaminen on haastavaa maaperän ja maisema-arvot huomioiden. - Ranta-asemakaavan mukaisella rakentamisella olisi merkittävää vaikutusta vesistön laatuun ja luonnon monimuotoisuuteen. Maan eroosio ja ravinteiden määrä vesistössä lisääntyy huomattavasti. - Alue on tiheästi rakennettua eikä kaava-alueelle jäisi maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamaa yhtenäistä rakentamatonta rantaviivaa. Virkistyskäyttäjien luonto- ja maisema-arvot heikentyisivät merkittävästi, koska alueelle syntyisi lähes 600m rakennettu tiivis rantaviiva-alue, joka tulisi näyttämään järveltä katsottuna kylätaajamalta. - Luontotyyppiselvitys on puutteellinen ja luontoselvitys on tekemättä. Selvitykset on tehtävä siltä alueelta, jolla kaavalla arvioidaan olevan vaikutusta. - Rantojen rakentamisessa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen. Tämä ei toteudu suunnittelualueella. - Järven keskivedenpinta on alhainen ja suunnittelualueen ranta matalaa ja kaislikkoista. Suunnittelualueen rantaan ei voida toteuttaa virkistyskäyttöä ilman mittavaa ranta-alueen ruoppausta. Kysymykseen tulee, onko alueelle järkevää tai hyväksyttävää rakentaa rantarakentamista? - Rantakiinteistön raja vesialuetta vastaan määrytyy vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pääsääntöisesti isoajonaikaisen rantaviivan perusteella. Kiinteistön ulottuvuuden määrää tässä tapauksessa isoajonaikainen rantaviiva. Vesialueen ja vesijätön omistaa yhteisen alueen osakaskunta.	Kaavassa vakituisen sekä loma-asumiseen osoitettu kokonaisrakennusoikeus on Porin kaupungin rakennusjärjestyksen sekä lähialueelle hyväksytyssä ranta-asemakaavassa osoitetun lomarakennusoikeuden mukainen. Kaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kaava-alueen rakentaminen ja rakennustekniset seikat ratkaistaan rakennuslupavaiheessa. Kaavassa on annettu määräyksiä rakentamisen sopeuttamisesta maastoon hyvin soveltuviksi. Rakentaminen toki aina vaikuttaa jonkin verran maaperään ja maan pintaan, mutta rakentaminen itsessään harvemmin aiheuttaa tai edesauttaa eroosiota. Kaavassa on annettu riittävät määräykset liittyen jätteiden ja jätevesien käsittelyyn kiinteistöllä. Kaava-alueelle jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta rantaviivaa myös kaavamutoksen jälkeen. Kaavassa osoitettu rakentaminen on sopeutettavissa ympäristöön ja maisemaan. Rakentamiskorkeudeksi on osoitettu vähäisesti I. Suunnittelualueelta on laadittu kattava luontoselvitys 2021, jonka tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Kaavassa on riittävällä ja tarkoituksenmukaisella huomioitu alueen virkistysarvot. Alueelle jää riittävästi virkistykseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta (M, MY, MA) sekä vapaata rantaa myös kaavamutoksen jälkeen. Kaavatyössä ei voida ottaa kantaa siihen, millaisia esimerkiksi vesilain mukaisia toimenpidelupia kiinteistönomistaja tulee alueen rakentamisvaiheessa hakemaan. Ranta on kaava-alueella kiinteistön maanomistajan omistuksessa kiinteistön rajoittuessa vesistöön. Kiinteistörajat määritellään erillisessä kiinteistötoimituksessa. Rantaviiva on luonnollinen ja muuttuu jatkuvasti esimerkiksi maankohoamisen myötä. Maankohoamisen tai vedenpinnan laskun myötä syntyvä vesijätö on yleensä yhteisen vesialueen osakaskunnan omistuksessa. Kiinteistönomistaja voi hakea oman kiinteistönsä kohdalla vesijätön lunastusta erillisellä maanmittaustoimituksella.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Ranta-asemakaavassa ei ole huomioitu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita – elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat. Satakunnan maakuntakaavan mahdollistamaa loma-asuntorakentamisen enimmäismäärää ei voida suunnittelualueella toteuttaa ottaen huomioon alueen kulttuurihistoriallinen arvo, luonnonarvot ja muinaismuistolain nojalla suojeltu alue. - Mikäli suunnittelualueen pinta-alasta poistetaan muinaismuistolain nojalla suojeltu alue viljelyspeltoineen, kulttuurihistoriallinen perinnemaisema-alue sekä Vähäsalon saari, todellista ranta-rakentamiseen oikeuttavaa aluetta ei ole. Vähäsalon saaren kerroin pitäisi olla 0, koska sinne ei voi toteuttaa rakentamista. Saari on vain 1,5 ha jaa suurelta osin alle 50 m leveä. - Suunniteltu rakentaminen tulee sijoittumaan suojelluille avoimille viljelyspelloille. - Ranta-asemakaavan toteutuessa alueella olevan Kallion kivikautisen asuinpaikan suojelu ei toteutuisi muinaismuistolain mukaisesti. Huomioon on otettava myös muinaismuistoalueen ympärille rakennettavat tiet ojineen. - Nokkamaan kulttuurimaiseman rajausta on tehty luonnoksessa tulkinnanvaraisesti. Maisema-alueet rajoittuvat luontotyyppeihin, eikä niitä voi rajata kaavaluonnoksen tilaajatahojen tulkinnan perusteella. Suunnittelualueella kulttuurimaisemaan liittyvä viljelyspelto päättyy metsän rajaan, josta seuraava kiinteistö alkaa. Miksi kaavan laatija ei ole noudattanut hyvää ranta-asemakaavasuunnittelun ohjeistuksen tapaa? - Ranta-asemakaavan vaikutusten esittäminen (vaikutusten arviointi) puuttuu luonnoksesta, mikä tulee vaikuttamaan naapureiden vaikutusmahdollisuuksiin. - Suunnittelun lähtökohtana pitää ottaa huomioon kiinteistönomistajien yhdenvertaisuus ja ohjata suunnittelua maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen pohjalta. - Kaavan hyväksyjän tulee huomioida kaavaluonnoksen vaikutukset nykyisen alueen vakituisille käyttäjille sekä virkistyskäyttäjille - Luonnoksessa on virheellisesti todettu teiden vaikuttavan vähäisesti ympäristöön, koska todellisuudessa vaikutus on suuri.	Kaavassa on riittävällä tavalla huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huolehtimalla mm. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta osoittamalla kaava-alueelle virkistykseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta (M, MY, MA). Kaavassa on tarkoituksenmukaisella tavalla huomioitu/huomioidaan alueen kulttuuriympäristö- ja luonnon arvot. Kaava-alueen pinta-alasta ei ole millään perustelluilla syillä tarpeen vähentää mielipiteessä esitetyn mukaisia alueita eikä viljelyspeltoihin tai perinnemaisema-alueeseen kohdistu erityisiä suojelumerkintöjä. Vähäsalon saaren mitoitusperusteet on perusteltu edellä jo useamman kerran. Avoimiin viljelyspeltoihin ei kohdistu erityisiä suojelumerkintöjä tai -määräyksiä. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on huomioitava kaavoituksessa. Avoin pelto osoitetaan maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Kaavatyössä on huomioitu kaava-alueella sijaitseva suojeltu muinaisjäänös. Satakunnan Museo on vastuullisena viranomaisena antanut lausunnon kaavaluonnoksesta liittyen arkeologiseen kulttuuriperintöön. Kts. Satakunnan Museon lausunto kaavaluonnoksesta. Kts. Satakunnan Museon lausunto ja kaavan laatijan vastine lausuntoon. Ranta-asemakaavan vaikutuksia on arvioitu kaavaselvityksen kohdassa 4.3 Ranta-asemakaavan vaikutukset. Vaikutusten arviointia täydennetään kaavaehdotusvaiheessa. Kaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kaavassa on riittävällä tavalla huomioitu alueen vakituiset asukkaat sekä virkistyskäyttäjät. Kaavan hyväksymisestä päättää Porin kaupunginhallitus. Kaavassa on olemassa oleva rasi-tietie (5m) osoitettu ohjeellisesti ajoyhteytenä. Ajoyhteyden osoittamisella ei katsota olevan vähäistä suurempaa vaikutusta alueen ympäristöön.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
- Kaavaluonnoksessa on mainittu virkistymiseen soveltuvaa aluetta, mutta sitä ei ole kuitenkaan erikseen osoitettu. Kaavaluonnoksella päinvastoin vähennetään alueen virkistysarvoja ja -käyttöä. - Ranta-asemakaavan laadintaprosessi ei ole ohjattu viranomaistoiminnassa Porin kaupungin kaavaosaston toimesta. - Maksetun konsultin puolueettomuutta ei voi vahvistaa - Kaavaluonnos on ollut fyysisesti nähtävillä vain Turussa → yhdenveroisuus ei ole toteutunut kaavaprosessissa Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin - Kaikki suulliset ja kirjalliset tiedustelut ja kannanotot on ohjattu konsultille Porin kaupungin sijasta → yhdenveroisuus ei ole toteutunut Porin kaupungissa vastaavassa tilanteessa olleisiin - Kaavoitusviranomaisten on ohjattava ja valvottava kaavan laatimista ja tiedotettava kaavoituksesta. Kallion ranta-asemakaavaluonnoksessa tiedotuksen hoiti Nosto Consulting, jolle kaikki suulliset ja kirjalliset tiedustelut sekä kannanotot on ohjattu, mikä on ollut Porin kaupungilta aiemmasta poikkeava ja virheellinen toimintatapa. - Hakemuksen käsittely tulisi hylätä.	Kaavassa on osoitettu yleiseen virkistymiseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta kaavamerkinnällä M. Kaavalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen virkistysarvoihin. Maa- ja metsätalousaluetta on osoitettu kaava-alueelle yli 5 ha. Porin kaupunki ei vastaa ranta-asemakaavan laadintatyöstä. Kaavan laatija vastaa kaavan laadintatyöstä kaavan hyväksymiseen saakka. Kaupunki/kunta käsittelee kaavaehdotuksen, kuuluttaa ja informoi osallisia kaavaehdotuksen nähtävillä olosta, pyytää ehdotuksesta asiaan kuuluvat lausunnot sekä hyväksyy tai on hyväksymättä kaavan. Ranta-asemakaavan laadintatyö tapahtuu yksityisen maanomistajan aloitteesta, jonka yleisenä tarkoituksena on järjestellä loma-asuminen yksityisen kiinteistön alueella. Kaava laaditaan yksityisen maanomistajan intresseistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavatyön osalliset huomioiden. Kaava on ollut nähtävillä Turussa kaavan laatijan tiloissa sekä osoitteessa www.ranta-asemakaava.fi/projektit/pori. Kaavamateriaali on toimitettu myös postitse erikseen pyydettyä. Porin kaupunki ei vastaa ranta-asemakaavan laadintatyöstä, vaan kaavan laatija vastaa kaavan laadintatyöstä kaavan hyväksymiseen saakka. Kaavaprosessi on kaikilta osin viety eteenpäin asianmukaisesti maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen määräämällä tavalla.
Mielipide B – lisäys 1 Saarien ja rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2 ha koisia saaria ei lasketa mukaan mitoitukseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta. Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan mitoitukseen. Oikeuskäytännössä rantamitoitukseen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Muutoin kiinteistönomistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu. Mantereeseen osalta mitoituksessa on käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Mitoituksessa käytettyä rakennuspaikkojen määrää tulee laskea. Kun kaava-alueen sisällä ja lisäksi sen sisään puristuksiin jäävien kahden kiinteistön kaikki huomioiden arvioidaan ranta-alueelle jo toteutuneiden rakennuspaikkojen määrää, on todettavissa, että rantaan rajoittuvilla kiinteistöillä	Kts. kaavan laatijan vastine mielipiteeseen A.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
413-408-6-49 ja 413-408-6-114 on jo toteutuneet rakennukset. Lisäksi kiinteistön 413-408-6-71 asuinrakennus sijoittuu vain 80 metrin etäisyydelle rannasta, eli se on selkeästi rantavyöhykkeellä. Kaava-alueen sisäpuolella on näin ollen jo nykyisellään kolme rantavyöhykkeelle sijoittuvaa tarkentunutta rakennuspaikkaa, joista kaksi on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituisen asumisen statuksella. Kun otetaan huomioon, että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitusalueeseen ja että itäisen peltoalueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusalue, ei kaava-alueelle ole nykyisen lainsäädännön ja yleisesti käytössä olevien mitoitusohjeistusten perusteella mahdollista osoittaa lisää rantavyöhykkeelle sijoitettavia rakennuspaikkoja. Kaava-alueen luontokartoitusta tulee täydentää direktiivilajien osalta. Koska runsaslukuista direktiivilajiesiintymistä ei ole mainintaa luontoselvityksessä, on syytä kyseenalaistaa luontoselvityksen oikeellisuus. Kaavan vaikutuksia on arvioitava suhteessa näiden eläinlajien säilymisedellytyksiin ja kaavamääräyksillä tulee varmistaa lajien elinolosuhteiden säilyminen.	Kaava-alueelta laadittavan luontoselvityksen toteuttaa ulkopuolinen asiantuntija ja ammattilainen, joka noudattaa työssään alansa ammattietiikkaan pohjaavia periaatteita. Suunnittelualueelta 2021 laaditun kattavan luontoselvityksen tulokset huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa.
Mielipide B – lisäys 2 Kaikki aiemmin sekä suullisesti että kirjallisesti esittämäni näkemykset, mielipiteet, kommentoinnit, kysymykset Porin kaupungin kanssani tekemisissäni olleiden työntekijöiden kanssa sekä Nosto Consulting Oy:n Pasi Lappalaiselle ovat jo olleet kannanottoa kaavaluonnokseen, kaavaluonnoksen laatimisprosessin oikeellisuuteen, niiden kyseenalaistamiseen ja niihin liittyviin asioihin, joten ne kaikki tulee ehdottomasti olla asianmukaisesti kirjattuina talteen ja ne kaikki tulee asianmukaisesti huomioida kannanotoiksi, vaikka en toisi niitä enää uudelleen esiin, koska olen jo tehnyt niin. Vaadin saada nähtäväksi, miten kaikki kaavaluonnosta koskevat ja kaavaluonnosprosessiin aiemmin esiin tuomani aiemmat mielipiteet, näkemykset, tiedustelut, kysymykset on taltioitu kannanottoina ja niihin liittyvinä asioina sekä miten ne tullaan huomioimaan kaavaluonnoksen jatkokäsittelyssä sekä vaadin saada vastauksia niihin liittyen esittämiini kysymyksiini, joihin ei vielä Porin kaupungin tai Nosto Consulting Oy:n toimesta ole vastattu. Miksi Kallion ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ilmoitetaan kohdassa 5, että kaavan laatimisesta sen hyväksymiseen asti vastaa Nosto Consulting Oy? (Mielipiteen esittäjä käsittelee lisäyksessä lisäksi kaupungin ja konsultin roolia kaavoituksessa, sähköpostikeskusteluja kaupungin viranomaisien ja konsultin kanssa, emätilaselvityksen ja mitoituksen virheellisyyttä, tiedonsaannin ongelmallisuutta, yhdenvertaisuuden toteutumattomuutta sekä luonto- ja kulttuuriympäristöarvoja.)	Mielipiteet ovat lisäyksineen kaavaselostuksen liitteenä 6. Maanomistaja voi itse päättää laadituttaako omista maansa kiinteistöä koskevan ranta-asemakaavan yksityisellä kaavanlaatijalla vai ranta-asemakaava-alueen kunnan/kaupungin toimesta. Kaupunki perii yksityisen kiinteistönomistajan aloitteesta yksityisellä kiinteistölle tapahtuvasta ranta-asemakaavoitustyöstä asiaan kuuluvan korvauksen. Kaavan laatija vastaa kaavan laadintatyöstä kaavan hyväksymiseen saakka. Kaupunki/kunta käsittelee kaavaehdotuksen, kuuluttaa kaavaehdotuksen nähtävillä olosta, informoi osallisia sekä pyytää ehdotuksesta asiaan kuuluvat lausunnot sekä hyväksyy tai on hyväksymättä kaavan.

Lausunto / mielipide	Kaavan laatijan vastine
Mielipide B – lisäys 3 (Mielipiteen esittäjä käsittelee lisäyksessä kaupungin ja konsultin roolia kaavoituksessa, sähköpostikeskusteluja kaupungin viranomaisten ja konsultin kanssa sekä luonto-arvoja. Mukana myös valokuvia)	Merkittään tiedoksi.

Turussa 29.4.2022

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.

PORIN KAUPUNKI

Kallion ranta-asemakaava

VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika	4.11.2022, klo 8.30–9.37
Paikka	Teams
Osallistujat	Risto Reipas, Porin kaupunki Otto Arponen, Porin kaupunki Tea Bogdanoff, Porin kaupunki Pasi Lappalainen, Nosto Consulting Oy (kaavan laatija) Päivi Leppänen, Nosto Consulting Oy (siht.) Päivi Valkama, Varsinais-Suomen ELY-keskus (pj.) Juha Vahekoski, maanomistajan edustaja Turkka Korvenpää, Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy Anne Nummela, Satakuntaliitto Olli Joukio, Satakunnan museo

1. Kokouksen järjestäytyminen ja osallistujien toteaminen

Osallisten esittely.

Sovittiin että Päivi Valkama ELY-keskuksesta toimii kokouksen puheenjohtajana ja Päivi Leppänen (Nosto Consulting Oy) laatii muistion kokouksesta.

Sovittiin, että kaavan laatija lyhyesti esittelee kaavan tavoitteet sekä kaavaehdotuksesta saaduissa viranomaislausunnoissa sekä muistutuksissa esiin tulleet pääteemat.

2. Kaavahankkeen esittely

Kaavan laatija esitteli kaavamuutoksen lähtökohdat ja tämänhetkisen suunnittelutilanteen:

- Kaavamuutoksen lähtökohtana on osoittaa kaava-alueelle maakunta-kaavan mitoituksen 8 lay/km mahdollistama määrä rakennusoikeutta, kuten on tehty kaava-alueen välittömässä läheisyydessä saman ve-

sistön äärellä vastikään hyväksytyssä ranta-asemakaavassa. Maakuntakaavan mitoitus mahdollistaa kaava-alueelle AO-rakennuspaikan lisäksi kolme omarantaista lomarakennuspaikkaa.

- Kaava-alueesta osa on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, jonka aluerajaus on tuotu kaavakartalle kaavaehdotusvaiheessa paikkatietopalveluiden aineistojen mukaisesti. Kaavan laatija pohti samalla, mikä tekee käsillä olevan kaavamuuotosalueen maisemasta poikkeavan verrattuna muihin satakuntalaisiin järvimaisemiin ja mikä on kyseisen avoimen peltoalueen merkitys verrattuna muihin peltoalueisiin. Kaavan laatija lisäsi, että kyse ei kuitenkaan ole rakennuskieltoalueesta, vaan suunnittelussa huomioitavasta asiasta.
- Kaavamuuotuksessa on huomioitu muinaisjäännösalueen rajausta, johon ei ole viranomaislausunnoissa löytynyt moitittavaa.
- Kaavaehdotuksessa on huomioitu alueelta 2021 laaditun luontoselvityksen mukaiset ehdottomat suositukset ja vaatimukset, joiden perusteella luontokohteet on osoitettu kaavakartalla. Kaavaluonnosvaiheessa ei ollut luontoselvitystä käytössä, vaan kaavaluonnos laadittiin yleisselvityksen perusteella.

Luontoselvityksen tuloksista (Turkka Korvenpää):

- Mantereen läntisen palstan MY-alueella sijaitsee mäki, jossa näkyy perinnebiotoopin käyttö. Kyseessä on tyypillinen hakamaa, joka on alueen merkittävin luontoarvo. Kallioiden reunoilla on lehtokasvillisuutta. Rinteen alapuolella on märkää lehtoa. Suurruohonniitty on kasvillisuudeltaan edustava.
- Kallion eteläpuolella on ketoneilikkaa, joka on taantuva kuivan maan kasvi. Alue ei ole tyypillistä ketoa.
- Rantavyöhykkeellä on entistä hakamaata, jossa umpeenkasvu on edennyt pidemmälle. Alueella kasvaa suuria tervaleppiä.
- Itäisen palstan rannalla on tervaleppäluhtaa/kostea lehtoa sekä hyvin kapea ruovikko edustalla.
- Mantereisella kaava-alueella ruokailee paljon lepakoita, sillä maisemassa on vaihtelevuutta. Alueella havaittiin ainakin pohjanlepakoita ja viiksisiippoja.
- Linnusto on tavanomaista mutta runsasta. Alueella tavattiin mm. pajusirkku (vaarantunut) ja ruokokerttu (silmläpidettävä).
- Vähäsalon saarella on luonnonsuojelulain mukainen tervaleppäkorpi. Saari on ollut kauan ilman metsänhoitoa, joten vanhoja laidunmerkkejä hahmottaa puustossa, joka on alueella edustavaa.
- Alueelta laadittujen luontoselvitysten tulokset/havainnot ovat kuka-kuinkin yhteneväisiä:
 - o hakamaan alue on samanaikaisesti lehtoa ja hakamaata
 - o muistutuksen esittäjien toimittamassa luontoselvityksessä ei ole mainintaa läntisen palstan pohjoispuoleisesta niitystä.

- kapea metsäkaistale (korttelin 2 rakennuspaikan 1 länsipuolella) on arvokasta metsää, mutta alueelta laaditussa luontoselvityksessä (Turkka Korvenpää, Envibio) metsä on tulkittu talousmetsäksi, sillä alueella ei ole lahoppua, mutta muutama pieni lehmuksen vesa. Alue on metsätyyppiltään lehtomaista kangasta.
- Alueella ei havaittu liito-oravaa, eikä alueelta ole myöskään vanhoja havaintoja
- Kaava-alue ei ole kunnollista viitasammakkoaluetta, joskin itäisen palstan metsäluhta-alue olisi ehkä lajille mahdollinen.
 - mantereen läntinen palsta on kovan maan ranta, jossa ei ole mahdollisuuksia viitasammakolle. Alueelta ei ole myöskään aiempia havaintoja

3. Saadut palautteet, viranomaisten näkemykset ja keskustelu

Käytiin läpi kaavakaavaehdotuksesta saatuja lausuntoja:

- Todettiin, että kaavakarttaan ei ole museon lausunnosta/kehotuksesta huolimatta lisätty ympäristön säilyttämiseen tähtäävää /s-merkintää AO-, RA- ja M-merkintöjen yhteyteen eikä vesikatemateriaalia koskevaa määräystä
- Kaavan laatija huomautti, että museon lausunnossa esitetty vesikatetta koskeva määräys on ranta-asemakaavojen yhteydessä melko poikkeuksellinen
- Varsinais-Suomen ELY-keskus tähdensi kaavaehdotuksesta antamaansa lausuntoon liittyen, että
 - Nokkamaan merkittävän kulttuurimaiseman rajausta ei voi katketa keskeltä peltoa
 - RA-korttelien rajausta tulisi supistaa
 - rakentamista on osoitettu myös luo-alueille
 - kaavassa ei ole tuotu esille maiseman ominaispiirteiden säilymistä
 - yleisesti rakennuspaikkojen määrää tulee vähentää
- Satakuntaliitto totesi kaavaehdotuksesta antamaansa lausuntoon liittyen, että
 - rakennuspaikkojen määrä on vieläkin suuri
 - mitoituksissa pitäisi olla 2 lay mitoitus asuinrakennukselle (kaavassa AO)
 - kaavassa tulee jättää vapaata rantaa virkistyskäyttöön
 - saunan rakennusaloja pitää tarkistaa mm. tulvariski huomioiden

- Kaavan laatija tiedotti, että Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunta on kaavaehdotuksesta antamassa lausunnossaan todennut, että kaavaan ei ole sisällytetty luontoselvityksen tuloksia
- Kaavan laatija totesi, että kaavaehdotuksesta saaduissa muistutuksissa on vahva ”naapurinäkemys”: mikään toiminta kaava-alueella ei olisi toivottavaa ja kaikesta uudisrakentamisesta tulisi pidättäytyä.
- Keskusteltiin kulttuurimaiseman rajauksesta ja pohdittiin, tulisiko rajauksen olla jotakin muuta (esim. peltoalueen ja metsärajan välissä).
- Kaavan laatija totesi, että kaavaehdotuksessa mitoitus ei enää ole maakuntakaavan mahdollistama maksimi, sillä kaavaehdotuksessa on osoitettu 2 omarantaista ja 1 ei-omarantainen lomarakennuspaikka 3 omarantaisen lomarakennuspaikan sijasta.
- Satakuntaliitto totesi, että vakituinen asuminen (AO) lasketaan mitoituskäytäntöjen mukaan 2 rakennuspaikaksi, jolloin mitoituksen mukaan alueella olisi rakennusoikeutta 3,8 → 4 lay. Satakuntaliiton laskujen mukaan kaava-alueelle osoitettujen rakennuspaikkojen mitoitus on nyt kuitenkin 5.
- Kaavan laatija totesi, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella omarantainen rakennuspaikka mitoitetaan 1 lay ja ei-omarantainen 0,5 lay. Tässä tapauksessa kaava-alueelle osoitettujen rakennuspaikkojen mitoitus on 3,5 lay eikä mitoitus ota kantaa rakennuksen käyttötarkoitukseen. Kaavan laatijan mukaan Satakunnan alueelta ei ole esimerkkejä, joissa mitoitus olisi ollut esimerkiksi jotakin muuta (laskettu muulla tavalla tai mitoitusperiaatteella).
- Satakuntaliitto totesi, että maiseman arvo ei lopu keskelle peltoa. Liitto tähdensi, että maakuntakaavan kannalta kaava on luonnosvaiheesta kehittynyt ja kaava on kehittynyt hyvään suuntaan. Satakuntaliitto lisäsi, että liitto ei ota kantaa alueen luontoarvojen yksityiskohtiin.
- Varsinais-Suomen ELY-keskus totesi, että on pitänyt kaavan mahdollistamaa mitoitusta korkeana, koska kaava-alueella on mm. luonto- ja maisema-arvoja, ja että korkea mitoitus on johtanut ristiriitaan arvojen huomioimisen osalta. ELY-keskus lisäsi, että maisema-alue ei lopu keskelle peltoa ja että rakennuspaikka 2/2 sijoittuu maisemallisesti arvokkaalle alueelle.
- ELY-keskus lisäsi, että vaikka kaava on mennyt hyvään suuntaan, ELY-keskus näkisi hyvänä, jos kaavasta poistettaisiin yksi rakennuspaikka.
- ELY-keskus tiedusteli, mihin MY-merkintä kaava-alueen itäisellä mannerpalstalla perustuu, sillä ELY-keskukselle asia ei ole hahmottunut.
- Kaavan laatija totesi, että MY-merkinnälle ei ole erityistä perustetta, vaikkakin luo-2 merkintä siinä kohtaa kääntyy pois päin rannasta. Normaali M-merkintä olisi myös mahdollinen.

- ELY-keskus totesi, että MY-alue saattaisi olla rakentamiseen vähemmän haitallinen (kuin nykyinen korttelin 2 rakennuspaikka 2), sillä MY-alue sijaitsee kulttuurimaiseman reuna-alueella.
- Porin kaupunki totesi, että kaavahanke on luonnosvaiheesta kehittynyt, ja kaavan mitoituksessa on tärkeä huomioida maanomistajien tasapuolinen kohtelu (kaupunki viittaa kaava-alueen länsipuolella hyväksytyssä kaavassa käytettyyn mitoitukseen 8 lay/km). Kaupunki lisäsi, että arvokkaat luonto- ja maisema-arvot koskevat lähes kaikkia ranta-alueita ja kaavahankkeet ovat kompromisseja, joissa joistakin arvoista joudutaan tinkimään, jos ranta-alueille halutaan rakentaa. Kaavan suunnittelussa on otettava toki huomioon saadut lausunnot, mutta samalla pitää pystyä osoittamaan uusia rakentamiseen tarkoitettuja rakennuspaikkoja. Kaavan valmistelun pitää olla huolellista. Kaupunki keskustelee konsultin (kaavan laatija) kanssa miten kaavaehdotuksesta jatketaan.
- Satakunnan museo totesi, että kaavaluonnosvaiheesta on tultu eteenpäin ja kaavassa kannanottoja on paljon huomioitu. Ongelmana on maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajausta, johon sisältyvät myös viljelyalueet. Viljely ulottuu alueella historiallisten karttojen perusteella pitkälle (ajassa taaksepäin). Museo lisää, että kulttuurimaisema ei voi katketa keskelle peltoa ja tässä yhteydessä alueen rajausta voidaan tarkentaa.
- Satakunnan museo tähdensi, että vaihevaihemaakuntakaavamääräyksen mukaan huomioon on otettava varsinaisen kaava-alueen lisäksi myös kaavan lähialueet. Museon näkökulmasta kaavassa painotuu itäisen palstan keskelle peltoaluetta osoitettu rakennuspaikka. Museo myös tiedusteli, mikä on kaava-alueen itäisen palstan MY-alueen tarkoitus, sillä kaavaehdotuksessa keskelle peltoa osoitettu korttelin 2 rakennuspaikka 2 katkaisee kaavaehdotuksessa kulttuurimaisema-alueen sekä MY-alueen. Museo kuitenkin totesi, että perustelut MY-alueelle tuli esille jo edempänä keskustelussa.
- Satakunnan museo huomauttaa, että saunarakennusten rakennusaloja sijoittuu luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden lisäksi myös maisemallisesti tärkeille alueille. Museo totesi, että maiseman arvoalueiden rajauksia ollaan tarkentamassa (tulevaisuudessa?). Yksi maiseman arvoalueen perusteita on *järvenrannan viljelymaisema*.
- Museo totesi, että museon lausunnossa esitetty vesikatteeseen liittyvä määräys voisi toisin sanoen tarkoittaa, että lähtökohtaisesti jäljittelymateriaaleja tulisi välttää.
- ELY-keskus totesi, että saunarakennusalat korttelin 1 rakennuspaikalla 2 ja korttelin 2 rakennuspaikalla 2 ovat ongelmallisia.
- ELY-keskus tiedusteli, onko maanomistajalla halukkuutta hakamaan, lehmuslehdon ja muinaisjäännösalueen kattavan aluekokonaisuuden rauhoittamiseen.

- Maanomistajan edustaja vastasi, että rauhoitusasia ei ole ollut mielessä tai tullut esiin keskusteluissa alueen käytöstä ja muinaisjäännösalueella muinaismuistolain mukainen rauhoitus muutenkin jo rajaa pois tietynlaista alueidenkäyttöä kaava-alueen läntisellä palstalla. Maaomistajan edustaja lisäsi, että itäisen peltolohkon viljelyyn ei ole mahdollista saada EU-tukia, joten järvipeltojen viljelykäytössä pitäminen ei välttämättä toteudu tulevaisuudessa. Kuolinpesän jakaminen lisää alueen käyttöön liittyvien seikkojen epävarmuutta tulevaisuutta. Maanomistajan edustaja totesi kuitenkin, että minkäänlaista kaupallista toimintaa ei alueelle ole suunnitteilla.
- Kaavan laatija totesi, että ranta-asemakaavassa merkittävä kulttuuriympäristö (kulttuurimaisema) on osoitettu MA-merkinnällä, joka ohjaa aluetta niin, että alue säilyy myös tulevaisuudessa avoimena. Kaavan laatija tähdensi, että kuten edellä maanomistajan edustaja totesi, nykyisen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nykyainsäädäntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä.
- Kaavan laatija lisäsi, että lausunnoissa esiintyy nykyään vakioteemana kaavan ilmastovaikutukset ja kaava-alueella ilmastoasiasia edistäisi parhaiten alueen metsittäminen. Kaavan laatija totesi, että jos avoin maisema on arvotekijöistä suurin, käsillä oleva ranta-asemakaava mahdollistaa sen MA-kaavamääräyksen turvin myös tulevaisuudessa.

4. Sovitut jatkotoimenpiteet

- Kaavan laatija totesi, että kaavaehdotuksessa on tunnistettu kriittiset asiat ja ainakin luontoarvojen osalta kaavatyötä päästään jatkamaan.
- Kaavan laatija lisäsi, että varmaan kaavan mitoituskkin on viranomaisen mielestä perusteltavissa, mutta tiedusteli läsnäolijoilta/viranomaisilta, että miten uudisrakentaminen soveltuu/katsotaan sijoittuvan maiseman kannalta.
- Maanomistajan edustaja totesi, että kuolinpesä ei pyri vaikuttamaan mihinkään suuntaan ja antaa viranomaisen tehdä työnsä. Maanomistajan edustaja lisäsi, että jos kaavatyössä esiintyy pakottavia muutostarpeita, niitä ehdottomasti harkitaan, mutta pelkästään muuttamisen takia ei kaavaehdotusta ole syytä muuttaa, varsinkin jos kaavaehdotus on viranomaisen puolesta hyväksyttävissä.
- ELY-keskus totesi, että ELY-keskuksen virallinen kannanotto on kaavaehdotuksesta annettu lausunto, jossa ELY-keskus on lausunut mm. kaava-alueen liian korkeasta mitoitukselta.
- Kaavan laatija totesi, että kaavan laatijalla ei ole erityistä tarvetta viivyttelyyn. Kaavan laatija totesi neuvottelevansa Porin kaupungin edustajien kanssa kaavatyöhön liittyvistä ratkaisuksista. Kaavan laatija totesi, että viimeistään joulukuun alussa kaava saadaan toimitettu Porin kaupunkiin hyväksymiskäsittelyyn.

- Porin kaupunki totesi, että kun kaava-aineisto on toimitettu kaupunkiin, niin kaupungilla menee muutamia viikkoja saada kaava kaupunginhallituksen listoille.
- Todettiin lopuksi, että neuvottelussa on tuotu esille asialistan mukaiset asiat. Toivottiin, että aikaansaadaan sellainen kaavaratkaisu, joka ottaisi huomioon neuvottelussa esiin tuodut huomiot.

5. Kokouksen päättäminen

Neuvottelu päätettiin klo 9:37.

Päivi Leppänen

JAKELU

Läsnäolijat
Risto Rauhala, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Marja Vieno, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Leena Koivisto, Satakunnan museo

Lähetäjä: Valkama Päivi (ELY) <paivi.valkama@ely-keskus.fi>
Lähetetty: keskiviikko 22. kesäkuuta 2022 14.55
Vastaanottaja: Kaupunkisuunnittelu
Kopio: Satakunnan museo; Satakuntaliitto; Anne Nummela; Olli Joukio; Teemu Väisänen
Aihe: Lausunto Pori Kallion ranta-asemakaava
Liitteet: Lausunto Pori Kallion ranta-asemakaava, ehdotusvaihe VARELY2161 2021.pdf

Liite 9

Hei!

Oheisena lausunto.

yst.terv.

Päivi Valkama
Ylitarkastaja/ Överinspektör
paivi.valkama@ely-keskus.fi
0295 023 022, vaihde 0295 022 500

Alueiden käytön yksikkö / Enheten för områdesanvändning
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Yrjönkatu 20, 28100 Pori
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Yrjönkatu 20, PL266, 28100 Pori
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi
ELY-keskus Facebookissa

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan henkilölle tai yhteisölle, jolle se kuuluu. Viesti saattaa sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, sinulla ei ole siihen käyttöoikeutta. Tässä tapauksessa ilmoita siitä lähettäjälle ja poista viesti postilaatikostasi.

Detta meddelande är endast avsett för den person eller sammanslutning som meddelandet hör till. Meddelandet kan innehålla konfidentiell information. Du har inte rätt att läsa meddelandet om det har skickats till dig av misstag. Meddela avsändaren och radera meddelandet från din brevlåda i detta fall.

22.06.2022

Porin kaupunki
kaupunkisuunnittelu@pori.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.5.2022

Porin kaupungin Kallion ranta-asemakaava, ehdotusvaihe päivätty 29.4.2022, Porin kaupunki

Kaavahanke ja Suunnittelutilanne

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 7 ha ja se sijoittuu Lavian Kallialan kylään Karhijärven pohjoisrannalle noin 13 km Lavian keskustaajamasta länteen. Ranta-asemakaavahanke koskee osaa tilasta Kallio 413-408-6-49. Suunnittelualue koostuu kahdesta palstasta mantereella sekä Vähäsalon saaresta ja se käsittää tilan ranta-alueet.

Kaavahankkeen tarkoituksena on kaavaselostuksen mukaan suunnitella Satakunnan maakuntakaavan mahdollistama enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja. Nykyinen rakennuspaikka pihapiireineen mantereen läntisellä palstalla osoitetaan ympärivuotiseen asumiseen.

Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen KHO:n päätöksellä 13.3.2013) alueeseen kohdistuu muinaismuistoalueen kohdemerkintä (sm). Suojelumääräyksen mukaan muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.

Satakunnan maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttömahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Edelleen määräyksen mukaan rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen. Omarantaisen loma-asutuksen mitoitus tulee sijoittua välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisrantaaisena loma-asutuksena mitoitus voi olla perustellusti suurempi.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on hyväksytty 17.5.2019 ja kaava on tullut voimaan 20.9.2019. Vaihemaakuntakaavassa 2 suunnittelualueen itäosa kuuluu osaksi maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (kh) "Nokkamaan kulttuurimaisema". Nokkamaan kulttuurimaiseman kohdekuvaus: "Karhijärven länsirannan viljelymaisema, jossa perinteistä rakennuskantaa edustavat Varheenmaan rakennusryhmä ja Ala-Ruisniemen siivetön tuulimylly.

Vähä-Mäntylän tilan päärakennus on rakennettu 1920-luvulla. Sen rakentamisessa käytettiin vaneria, mistä johtuen taloa on kutsuttu faneeritaloksi. Rakennuksen arkkitehtuurissa on vielä vuosisadan alun jugendpiirteitä.

Järvenrannan viljelymaisema."

Suunnittelualueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa eikä ranta-asetmakaavaa tai asemakaavaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen aiemmat kannanotot ja niiden huomioon ottaminen

ELY-keskus on luonnosvaiheen lausunnossaan 18.5.2021 todennut, että hanke sijoittuu osin maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan ja että kulttuurimaiseman arvoja tulisi kuvata kaavaselostuksessa laajemmin ja arvioida uusien rakennuspaikkojen vaikutusta maisema-alueen arvoihin. Lisäksi ELY-keskus on todennut, että emätilaselvityksen laskelmia ei ole avattu kaavaselostuksessa ja että mitoituksen perusteita tulisi avata. Kaavaluonnoksessa esitetyn alimman rakentamiskorkeuden (+54,20) ELY-keskus on todennut riittäväksi. Luonnonsuojelun osalta ELY-keskus on todennut, että alueelta tulee tehdä lepakkoselvitys ja että muutoin ELY-keskus lausuu luonnonsuojelun osalta tarkemmin vasta luontoselvityksen valmistuttua.

Luonnosvaiheen jälkeen kaavakartalle on mm. lisätty luontoselvityksen perusteella luontoarvoja huomioon ottavia merkintöjä, kortteleiden ja rakennusalojen rajauksia on tarkistettu, idänpuoleista peltoaluetta on osoitettu maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA) sekä aiempi venevalkama-alue ja koko Vähäsalon saari on merkitty MY-merkinnällä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto

YLEISTÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa. Edelleen maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan laadittaessa asemakaavaa alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin otettava huomioon, mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan puuttuessa maakuntakaava ohjaa asemakaavan laadintaa. Kaavaselostuksesta tulee käydä ilmi, miten yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 § ja MRL 73§) on kaavassa otettu huomioon.

MITOITUS

ELY-keskus näkee hyvänä, että viranomaisten luonnosvaiheessa esittämiä seikkoja on joiltakin osin otettu huomioon, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ranta-
asemakaavaehdotus ei edelleenkaan riittävästi ota huomioon alueen luonnon,
kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja ja ELY-keskus siten pitää ehdotuksen mitoitus-
liian korkeana. ELY-keskus yhtyy Satakuntaliiton ja Satakunnan museon näkemyksiin
mitoituksen korkeudesta ja toteaa, että alueen moninaiset arvot eivät mahdollista
maakuntakaavan mukaista maksimimitoitusta ja että mitoitus tulee siten alentaa.

KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA MAISEMA

ELY-keskus toteaa näkemyksensä, että maakuntakaavan mukaista Nokkamaan
kulttuurimaisema-alueen rajausta on mahdollista tämän ranta-asemakaavoituksen
yhteydessä tarkentaa. Maisema ei lopu keskellä peltoa, vaan jatkuu maisemaa
rajaavaan elementtiin, kuten metsänreunaan tai selänteeseen asti. ELY-keskus pitää
hyvänä, että maisemaa on otettu huomioon MA-merkinnällä, mutta katsoo, että MA-
alueen rajausta tulisi laajentaa mm. poistamalla korttelin 2 rakennuspaikka 2.
Rakennuspaikan 1 osalta olisi hyvä tarkentaa ainakin sen rakennusalan sijoittumista
peltoalueen ulkopuolelle.

LUONNONSUOJELU

Alueelle on tehty 2 luontoselvitystä, luontoselvitysten varsin yhdenmukaisia suosituksia
luonnontilaan jätettävistä luontotyyppialueista tulee noudattaa ja ottaa mukaan luonnontilan
säilyttäminen ko. alueiden kaavamääräykseen.

Muinaismuistomäen eteläpuolen peltorinne (tervaleppäkorven pohjoispuolella) tulisi säilyttää
peltona alueen maisemakuvan vuoksi ja osana muinaisjäännösalueetta. Alueella on lisäksi karua
pienruohokettoa, jota ei saa hävittää eikä varjostaa. Lehmuslehto /entinen
hakamaa/muinaisjäännösalue tulisi osoittaa S-varauksin (eikä MY) niin, että luontotyyppin
ominaispiirteet tulee säilyttää. Alue voidaan maanomistajan halutessa rauhoittaa
lehtona/hakamaana, jolloin maanomistaja saa puustosta korvauksen käyvästä hinnasta
verovapaana. Alueelta on havaittu myös nuolihaukan pesä.

ELY-keskus näkee tarpeellisena järjestää kaavasta viranomaisneuvottelu.
ELY-keskuksella ei ole toimialaltaan muuta lausuttavaa. Tämä lausunto on laadittu
yhteistyössä ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön kanssa.

Yksikönpäällikkö Risto Rauhala

Ylitarkastaja Päivi Valkama

Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI sähköpostilla Satakuntaliitto ja Alueellinen vastuumuseo (Satakunnan Museo)
VARELY / Luonnonsuojeluyksikkö

Tämä asiakirja VARELY/2161/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2161/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Rauhala Risto 22.06.2022 14:28

Esittelijä Valkama Päivi 22.06.2022 14:28

DI Pasi Lappalainen
Nosto Consulting Oy
pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi

Viite Lausuntopyyntöne 18.5.2022

Aihe Lavian Kallion ranta-asemakaava ehdotus, päivätty 29.4.2022

Nosto Consulting Oy on laatinut alueen maanomistajan toimeksiannosta Porin kaupunkiin kuuluvan entisen Lavian kunnan alueelle Kallion ranta-asemakaavan ehdotuksen. Ranta-asemakaava on tullut vireille 15.4.2021. 7 hehtaarin laajuinen suunnittelualue sijaitsee Nokkamaan kylässä, noin 50 kilometrin päässä Porin kaupungin keskusta-alueelta ja noin 13 kilometrin päässä Lavian entisestä kuntakeskuksesta.

Kaava-alue ei kuulu pääosiltaan mihinkään valtakunnalliseen tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueeseen. Suunnittelualueen itäosan avoimesta pellostä kuuluu kaistale maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, joka on huomioitu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 merkinnällä kh. Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi on käynnistynyt keväällä 2022. Alueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavoja ja alueella ei ole tehty paikallisia kulttuuriympäristöä tai rakennuksia kartoittavia selvityksiä.

Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös, Kallion kivikautinen asuinpaikka (tiedot ks. <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.413010023>).

Kaavan tarkoituksena on kaavaselostuksen mukaan suunnitella Satakunnan maakuntakaavan mahdollistava enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja (RA). Läntisin palsta mantereen puolella osoitetaan ympärivuotiseen asumiseen (AO). Suunnittelualueen korttelien ja rakennusalojen sijoittelussa huomioidaan alueella sijaitseva muinaismuistolain nojalla suojeltu muinaisjäänöskohde suojarajoineen.

Satakunnan Museo on antanut kaavan luonnosvaiheen lausuntonsa 14.5.2021. Lausunnossa on kuvattu suunnittelualueen sekä lähiympäristön olemassa oleva rakennuskanta sekä muinaisjäänöksen tutkimushistoria sekä aluerajaus, eikä niitä

enää tässä lausunnossa toisteta. Museo on todennut aikaisemmassa lausunnossaan, että *suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ovat pitkään jatkuneen asutuksen jäljet kauniissa järvenrantamaisemassa sekä laajaan viljelymaisemaan liittyvät, metsäisen kallion rinteisiin rajautuvat peltopalstat. Alueella olevien, Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt. Tämä arvio tulee lisätä Kallion ranta-asemakaavan selostukseen ehdotusvaiheessa.*

Satakunnan Museo kaipasi aikaisemmassa lausunnossaan tarkennuksia ranta-asemakaavaratkaisuun ja esitti kannanottonaan, että varsin pienialaisen kaava-alueen kulttuuriympäristö ei kestä kolmea uutta rakennuspaikkaa. Museo totesi myös, että kaavan yleismääräyksissä ei ole riittävässä määrin huomioitu alueen maiseman vaalimista. Museo esittikin, että kaavan merkkivalikoimaan tuleekin vielä lisätä ympäristön säilyttämiseen tähtäävä /S-merkintä määräyksineen ja liittää se sekä AO-, RA- että M-merkintöjen yhteyteen.

Museo esitti lisäksi, että kaavan yleismääräyksissä mainittuja sallittuja julkisivumateriaaleja ja -värejä koskevaa tekstiä tuli muokata alueen arvoihin soveltuvammaksi ja lisäksi yleismääräyksissä tulisi todeta, että RA-tonttien maisemaa muuttavia rakennustöitä tulisi välttää ja huolehtia tonttien maisemaan soveltumisesta rakentamisen yhteydessä.

Kaavan rakennusaloja tuli rajata sallitun rakennusoikeuden mukaisiksi ja maiseman ominaispiirteet huomioiden. Museo esitti: *Korttelin 1 lomarakennuspaikan rakennusalojen maiseman kannalta sovelias sijoituspaikka olisi pellon yläosassa. Saunan rakennuspaikka voisi puolestaan olla lähellä olemassa olevaa venevajaa. Erityisesti täsmennystä kaipaavat kortteleiden 2 ja 3 pellolle sijoittuvat rakennuspaikat. Niistä pohjoisemman (tontti 3–1) rakennusala pitäisi rajata mahdollisimman lähelle kallioista metsänreunaa, siihen maisemallisesti tukeutuen. Korttelin 2 rakennusala (myös sauna) puolestaan tulisi sijoittaa mahdollisimman lähelle venevalkamaa alueella olevaan rantapuustoon tukeutuen. Ajateltu sijainti keskellä peltoa on maisemallisesti sopimaton.*

Kallion kivikautisen asuinpaikan osalta museo ei nähnyt tarvetta aluerajauksen muuttamiseen ja piti muinaisjäännökseen liittyvää merkintää sekä määräystä oikeanlaisena, mutta esitti, että kaavan yleisiin määräyksiin tuli lisätä määräys: *Ennen uusien ajoyhteyksien toteuttamista muinaisjäännösalueen läheisyyteen tulee*

olla yhteydessä Satakunnan Museoon, jotta voidaan tarkemmin arvioida teiden rakentamisen mahdollinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen.

Kaavaehdotuksen selostuksen mukaan kaava-alueella on huomioitu luontoselvityksen mukaiset luontoarvot kaavamerkinnöin sekä -määräyksiin. Korttelin rakennuspaikkojen rakennusalarajoja on pienennetty suunnittelualueen itäosassa yhdistämällä korttelit 2 ja 3 kortteliksi 2 ja rakentaminen on pyritty osoittamaan poispäin avoimesta peltoalueesta. Myös korttelin pinta-alaa on pienennetty. Korttelin 2 rakennuspaikan 2 saunan rakennusala on siirretty lännemmäksi. Korttelin 1 RA-rakennuspaikan pohjoisrajaa sekä rakennusalarajaa on siirretty hieman pohjoisemmaksi ja samalla rakennuspaikan rakennusalarajausta on hieman pienennetty. Korttelissa 1 AO-rakennuspaikan rakennusalan rajausta on siirretty 30 metrin päähän rantaviivasta. Kortteleiden ohjeellista ajoyhteyttä on tarkastettu kaava-alueen itä- ja länsiosassa. Korttelin 2 itäpuolinen avoin peltoalue, jossa osa kuuluu maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, on osoitettu rakentamisesta vapaaksi maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Venevalkama on poistettu kaava-alueen itäosasta ja tilalle on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Myös korttelin 1 pohjoispuolinen osa on osoitettu samalla merkinnällä sekä maa- ja metsätalousalueeksi merkinnällä M. Vähäsalon saari on osoitettu kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Lisäksi kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty määräys uudisrakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan sekä määräys liittyen teiden rakentamisesta muinaisjäännösalueen läheisyyteen.

Satakunnan Museon kannanotto kaavaehdotukseen

Satakunnan Museo on kaavan luonnosvaiheen lausunnossaan todennut, että varsin pienimutoisen kaava-alueen kulttuuriympäristö ei kestä kolmea rakennuspaikkaa. Satakunnan Museo on ohjeistanut kaavan luonnosvaiheessa, ennen luontoselvitysten toteuttamista, kulttuuriympäristöjä ja maisema-arvoja silmällä pitäen rakennusalojen pienentämistä sekä sijoittelua maisemallisesti soveliaampiin paikkoihin, jotka onkin osittain huomioitu kaavaehdotuksessa. Sen sijaan kaavassa ei ole huomioitu museon kehotusta lisätä maisemallisesti arvokkaalla alueella AO, AR ja M-merkintöjen yhteyteen ympäristön säilyttävää /S-merkintää. Museon esittämät lisäykset kaavan yleisiin määräyksiin on huomioitu osittain, mutta esimerkiksi vesikatemateriaalia koskeva lauselmä on jätetty pois.

Satakunnan Museo on todennut luonnosvaiheen lausunnossaan, että nykyinen maakunnallisesti merkittävän alueen raja-
aus on epätarkka, eikä kulttuurimaisema voi
katketa keskelle peltoa. (Keväällä käynnistyneessä Satakunnan rakennetun
kulttuuriympäristön täydennysinventoinnissa tarkastetaan myös olemassa olevia
aluerajauksia). Kaavaehdotuksessa luonnosvaiheessa esitetty venevalkama on
muutettu MY-alueeksi eli maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä maisema-
arvoja. Kaavaehdotuksessa maakunnallisesti merkittävän aluerajauksen lisäksi on
osa avoimesta kulttuurimaisemasta osoitettu MA-merkinnällä maisemallisesti
merkittäväksi peltoalueeksi, jota museo pitää hyvänä ratkaisuna, mutta näiden
kahden alueen väliin on osoitettu loma-asuntojen korttelialue (RA), joka supistaa
arvokasta näkymää sekä katkaisee näiden edellä mainittujen maisema-alueiden
yhteyden. Läntisellä suunnittelualueella luonnon monimuotoisuuden kannalta
erityisen merkittävien luo-1- ja luo-3-alueiden sekä muinaisjäännösalueen (sm-1)
väliin jäävät RA- ja AO-tontit sijoittuvat nyt melko ahtaalle kaistaleelle. Lisäksi
läntisen alueen aiotun RA-korttelissa saunarakennus sekä viereisessä AO-
korttelissa saunarakennus sekä venevaja ovat osoitettu luo-1 alueelle, johon liittyy
kaavamääräys: *luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla
sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Alue
tulee pääosin säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.*

Satakunnan Museo näkee, että kaavaehdotuksessa ei ole vielä kukaan tarpeeksi
huomioitu kooltaan pienen ja arvoiltaan moninaisen sekä poikkeuksellisen alueen
maiseman sekä ominaispiirteiden säilymistä. Luonnosvaiheen jälkeen toteutettujen
selvitysten seurauksena alueelta todetut luontoarvot tekevät erittäin kyseenalaiseksi
kaavassa aiotun maksimitoituksen vapaa-ajanasuntojen rakennuspaikoiksi.
Satakunnan Museo yhtyy Satakuntaliiton näkemykseen, että kaava-alueelle
osoitettujen rakennuspaikkojen määrää tulee vähentää.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo esitti luonnosvaiheessa lisäyksiä
kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin koskien muinaisjäännösalueeseen
rajautuvien uusien ajoyhteyksien rakentamista. Kaavaehdotuksen yleismääräyksiä
on Satakunnan Museon toivomalla tavalla täydennetty, eikä museolla ole muuta
huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi (vs.) Teemu Väisänen

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama, Kirsti Virkki
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Anne Nummela, Anne Savola
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Lähetäjä: kirjaamo@satakunta.fi
Lähetetty: maanantai 20. kesäkuuta 2022 14.39
Vastaanottaja: Kaupunkisuunnittelu
Aihe: Ehdotus, Lausunto Porin kaupungin Kallion ranta-asemakaava
Liitteet: Liite_1_Ehdotus_Lausunto_Porin_kaupungin_Kallion_ranta_asemakaava.pdf; Liite_2_Ehdotus_lausuntokartta_Porin_kaupunki_Kallion_ranta_asema.pdf

Asia: Porin kaupunki, Kallion ranta-asemakaava
Asianumero: SL/ 109/ 03.03.00/ 2021

Hei!

Ohessa tiedoksi Satakuntaliiton lausunto liitekarttoineen.

Terveisin
Virpi Rekola

Tämä viesti on lähetetty asiankäsittelyjärjestelmästä, tähän viestiin ei voi vastata sähköpostilla.

Lisätietoja antaa tarvittaessa asian valmistelija.

Porin kaupunki, kaupunkisuunnittelu

Viite: Lausuntopyyntö 18.5.2022

LAUSUNTO PORIN KAUPUNGIN KALLION RANTA-ASEMAKAAVASTA

Hanke

Suunnittelualue sijaitsee Lavian Kallialan kylässä Nokkamaan alueella Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian keskustaajamasta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen. Suunnittelualueelle on kiinteä tieyhteys. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 7 hehtaaria. Kaava-alueen lähialueilla on vapaa-ajan asutusta sekä vakituista asutusta.

Suunnittelutyön tavoitteena on suunnitella Satakunnan maakuntakaavan mahdollistama enimmäismäärä vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja (RA). Nykyinen rakennuspaikka pihapiireineen mantereen läntisellä palstalla osoitetaan ympärivuotiseen asumiseen (AO).

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavoitus

Satakunnan maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut Satakunnan maakuntakaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä.

Suunnittelualueelle on Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu **muinaismuistoalue (sm)** Kallion kivikautinen asuinpaikka. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäännösalueita ja -kohteita. Merkintään kuuluvan suojelumääräyksen mukaan muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Satakunnan maakuntakaavan **yleisen rantarakentamista ohjaavan suunnittelumääräyksen** mukaan rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että rakentaminen suunnitellaan ensisijaisesti sijoitettavaksi sietokyvyltään kestäville ranta-alueille, turvaten kullakin vesistöalueella riittävät yleiset virkistyskäyttö mahdollisuudet ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaaminen rannan suunnittelussa. Suunnittelussa on turvattava myös maankohoamisrannikolle ominaisten luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus.

Rantojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille, palvelujen kohtuullinen saavutettavuus ja vesihuollon järjestäminen. Omarantaisen loma-asutuksen mitoitusta tulee sijoittaa välille 0-8 loma-asuntoa mitoitusrantaviivakilometriä kohti. Yhteisranta-asutuksena loma-asutuksena mitoitusta voi olla perustellusti suurempi.

Tulvasuojelua koskevan koko maakuntaa koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutusselvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehitys mukaista. Suunniteltaessa alueelle tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Vesien suojelua koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoito-suunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesien suojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavaan liittyvät asiakirjat, kuten mm. merkinnät ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014. Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat maakunnallisesti merkittävät alueet Satakunnassa. Vaihemaakuntakaava 1 perustuu vuonna 2011 valmistuneeseen Mannertuulialueet Satakunnassa - selvitykseen.

Suunnittelualueella ei ole merkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjoihin voi tutustua verkkosivulla <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/>.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan maakuntahallitus päätti 24.11.2014 käynnistää vaihemaakuntakaavan 2 laatimisen. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto; turve, bioenergia ja mahdollisesti tuulivoimatuotanto ja aurinkoenergia. Muita teemoja ovat soiden moninaiskäyttö (kasvuturve, soiden suojelu ja virkistyskäyttö), kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Suunnittelualueeseen kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat.

Satakuntaliiton maakuntavaltuusto hyväksyi Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisesti kokouksessaan 17.5.2019 §10. Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on kuulutettu voimaan Satakunnan kunnissa 20.9.2019.

Kallion ranta-asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetun **maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (kh)** länsireunaan, Nokkamaan kulttuurimaisema. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja rakennusperintökohteet. Merkintään kuuluvan suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 merkinnät ja määräykset ovat ladattavissa verkkosivulta <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatiminen on käynnistynyt vuoden 2021 lopussa. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaismaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadinnan keskeisenä lähtökohtana ovat voimassa olevat Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2, joiden kaavamerkintöjä ja määräyksiä tarkastellaan uudistuneiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, uusimpien selvitysten, suunnitelmien ja inventointitietojen nojalla. Tarkoituksena on, että voimaan tullessaan Satakunnan maakuntakaava 2050 kumoaa Satakunnan aiemmat kokonais- ja vaihemaakuntakaavat.

Yleis- ja asemakaavoitus

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa. Suunnittelualue rajautuu voimassa olevaan Joensuunlahti-Nokkamaa ranta-asemakaavaan.

Kannanotot

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Kallion ranta-asemakaavan suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Satakuntaliitto on luonnosvaiheen lausunnossa korostanut maisema-arvojen huomioimista jatkosuunnittelussa. Ehdotusvaiheen ratkaisussa maiseman arvot on huomioitu mm. korttelialueiden ja rakennusalojen tarkemmassa sijoittelussa. Lisäksi maiseman arvoihin liittyvät merkinnät on tuotu esiin kaavakartalla. Vuoden 2021 aikana valmistuneen luontokartoituksen tulokset on otettu huomioon ehdotusvaiheessa ja luontoarvojen keskeisimmät merkinnät on tuotu kaavakartalle.

Satakuntaliitto on luonnosvaiheessa todennut, että alueelle sijoitettavien rakennuspaikkojen määrä on ranta-asemakaavan luonnoksessa suuri ja vapaan rannan määrä on jäämässä vähäiseksi. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan kaava-alueelle osoitettu rakennuspaikkojen määrä on edelleen suuri. Emätilatarkastelun mitoituslaskelman mukaan kiinteistöllä olisi käytettävissä 3,81 loma-asunnon mitoitusyksikköä rantavyöhykkeellä käytettäväksi. Vakiintuneen käytännön mukaan ympärivuotisessa käytössä oleva asuinrakennus lasketaan mitoituksessa kahdeksi loma-asunnon mitoitusyksiköksi. Mitoitus mahdollistaa asuinrakennuksen lisäksi kahden uuden lomarakennuspaikan osoittamisen kaavassa. Satakuntaliitto esittää, että Porin kaupungin Kallion ranta-asemakaavan lomarakennuspaikkojen määrää tulee vähentää. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota Kallion ranta-asemakaavan muutoksen ehdotuksessa myös vapaan rannan määrään ja laatuun. Ranta-asemakaavalla tulee huolehtia mahdollisimman pitkien yhtenäisten rakentamattomien ranta-alueiden säilyttämisestä. Lisäksi rakentamisesta vapaaksi jäävän rantaviiva tulee olla käyttökelpoinen vapaa-ajan liikkumiseen ja rantautumiseen jokamiehenoikeuksin. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota myös erillisten saunojen rakoennusalojen sijaintiin ja pyytää tarkistamaan, että rakennusalat sijaitsevat riittävän etäällä rannasta mm. tulvariskien suhteen.

Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan maakuntakaavojen nojalla Porin Kallion ranta-asemakaavasta muuta lausuttavaa.

Lausunnon on valmistellut maakuntainsinööri Anne Nummela, anne.nummela@satakunta.fi

SATAKUNTALIITTO

Tiedoksi: Satakunnan Museo: Olli Joukio olli.joukio@pori.fi ; Leena Koivisto (leena.koivisto@pori.fi)
Varsinais-Suomen ELY-keskus: Päivi Valkama paivi.valkama@pori.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi

Liite lausuntoon SL/109/03.03.00/2021

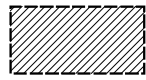
YHDISTELMÄKARTTA

Satakuntaliitto

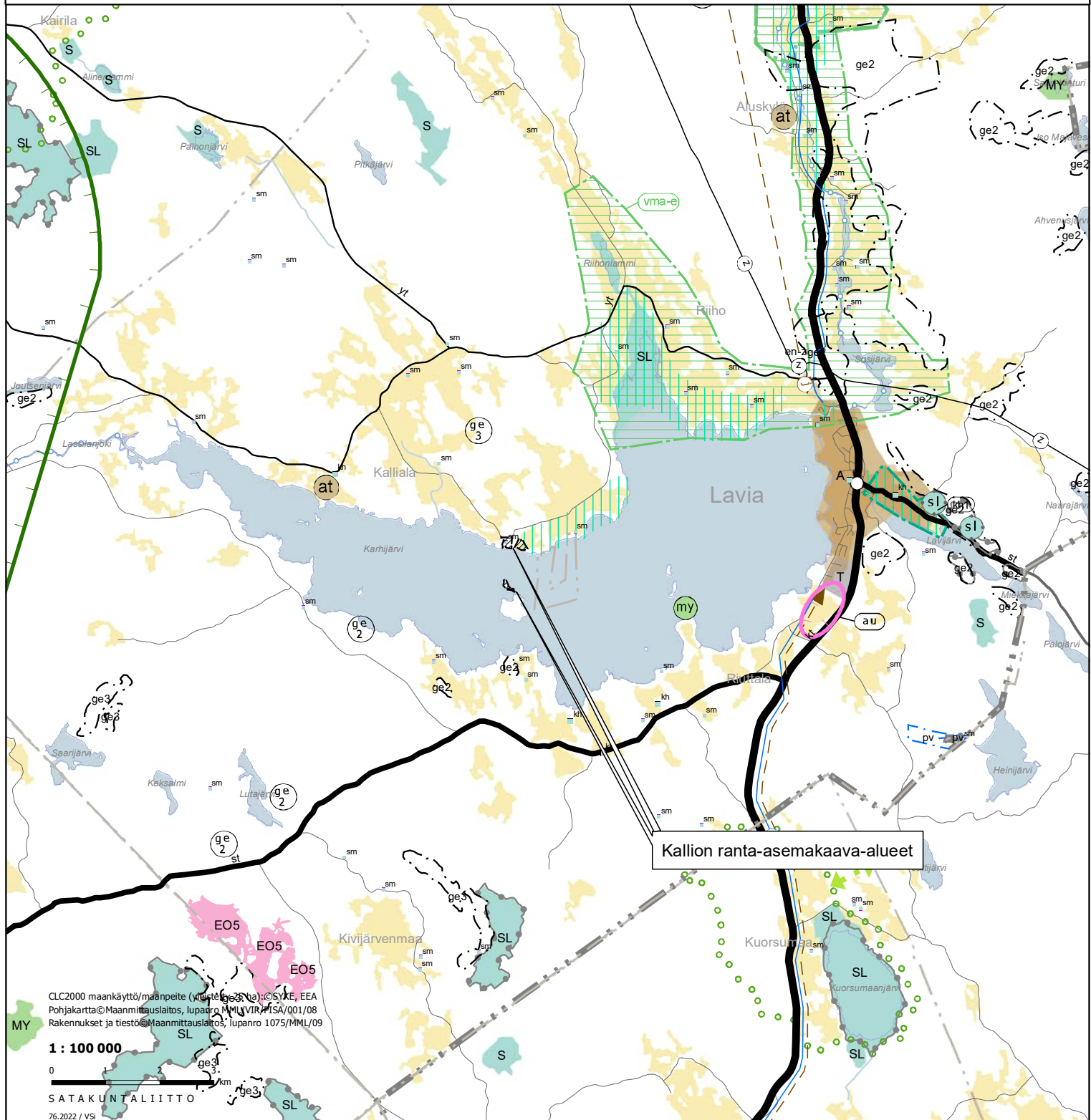
Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Lausunnolla olevat Porin kaupungin Kallion
ranta-asemakaavaehdotuksen alueet

8.7.2022**KALLION RANTA-ASEMAKAAVAN (LAVIA) ASEMAKAAVAN
MUUTOS**

ASIA: Lausuntopyyntö asemakaavan muutoksesta

Porin kaupunki pyytää palo- ja pelastusviranomaisen lausuntoa liittyen Suutarinmäentien alueen asemakaavan muutokseen.

Lausunto on pyydetty jättämään 17.6.2022 mennessä asianhallintajärjestelmään.

HUOMIOT: Pelastuslaitos on tutustunut asemakaavan muutoksen aineistoon.

Pelastusviranomaisella ei lausuttavaa Kallion ranta-asemakaavan muutokseen.

Juuso Suonpää
Aluepalopäällikkö
044 701 1558
juuso.suonpää@satapelastus.fi

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua

Satakunnan pelastuslaitos | Satakunnankatu 3 | 28100 PORI
Puh. vaihde 02 621 1500 | etunimi.sukunimi@satapelastus.fi | www.satapelastus.fi

Lähetäjä: Sanna Välimäki
Lähetetty: perjantai 17. kesäkuuta 2022 7.20
Vastaanottaja: Kaupunkisuunnittelu
Aihe: Mieli piteet Isokatavan ja Vähäkatavan asemakaavaluonnoksiin
Liitteet: Infrajohtamisen mieli piteet asemakaavamuutos 609 1760 luonnosvaihe.doc; Infrajohtamisen mieli piteet asemakaavamuutos 609 1762 luonnosvaihe.doc

Hei!

Liitteenä Infrajohtamisen mieli piteet Isokatavan ja Vähäkatavan kaavaluonnoksiin.

Lavian Kallion ranta-asemakaavaehdotuksesta infrajohtamisella ei ole lausuttavaa.

Terveisin

Sanna Välimäki
Infrajohtamisen toimintayksikön esimies
Tekninen toimiala / Infrayksikkö
Porin kaupunki

Rautatiepuistikatu 7, 28130 Pori
+358 44 701 4180
sanna.valimaki@pori.fi
www.pori.fi
facebook.com/porinkaupunki
Instagram ja Tw itter: @porikaupunki

Kaupunginhallitus, § 325, 09.05.2022

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 127, 29.06.2022

§ 127

**Elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunto kaavaehdotuksesta: Kallion ranta-
asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio**

PRIDno-2021-106

Kaupunginhallitus, 09.05.2022, § 325

Valmistelijat / lisätiedot:
Juha Mäkelä pormakelju

Liitteet

- 1 Kaavaehdotus kartta Kallion ranta-asemakaava
- 2 Kaavaehdotus selostus Kallion ranta-asemakaava
- 3 Liite 1: Asemakaavan seurantalomake, Kallion rak ehdotus
- 4 Liite 2: OAS 29.4.2022, Kallion rak ehdotus
- 5 Liite 3: Kaavakartta ja määräykset, Kallion rak ehdotus
- 6 Liite 4: Ematilatarkastelu, Kallion rak ehdotus
- 7 Liite 5: Kallion ranta-asemakaavan luontoselvitys
- 8 Liite 6: Lausunnot kaavaluonnoksesta, Kallion rak
- 9 Liite 7: Kaavanlaatijan vastineet lausuntoihin kaavaluonnoksesta, Kallion rak

Maanomistaja on käynnistänyt maankäyttö- ja rakennuslain 74 § mukaisesti omistamalleen kiinteistölleen ranta-asemakaavan laatimisen Lavian Karhijärven pohjoisrannalle Nokkamaan alueelle. Ranta-asemakaava koskee osaa Kallialan kylän kiinteistöstä 413-408-6-49 Kallio. Kaavan laadinnasta vastaa Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä. Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu kaavanlaatijan toimesta 15.4.2021, ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos ovat olleet nähtävillä kaavanlaatijan tiloissa Turussa sekä Nosto Consulting Oy:n verkkosivuilla 15.4.-17.5.2021. Kaavanlaatija on vastannut myös lausuntojen pyytämisestä viranomaisilta valmisteluvaiheessa. Menettelystä on sovittu kaupunkisuunnittelupäällikön kanssa. Kaavan pohjakartta on hyväksytty kaupunkimittauksessa.

Suunnittelualue koostuu kolmesta palstasta, joista yksi on Vähäsalon saari ja kaksi muuta mantereella sijaitsevia rantapalstoja. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 7 hehtaaria. Suunnittelualueella on saari mukaan lukien rantaviivaa yhteensä noin 1,26 km ja muunnettua rantaviivaa noin 720 metriä. Kaava-alueen lähialueilla on sekä vapaa-ajan että vakituista asutusta.

Kaava-alueen itäisempi mannerpalsta kuuluu ainakin osittain maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuurimaisemaan. Satakunnan Museon lausunnon mukaan suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintään paikallisesti merkittävä kulttuurimaisemaa. Alueella olevien, Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on kuitenkin muutosten myötä heikentynyt. Kaava-alueella on lisäksi muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, Kallion kivikautinen paikka. Kaava-alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan alueella on useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Näistä mantereella sijaitsevat niitty, entinen hakamaa, lehto ja metsäluhta. Vähäsalossa on lehto ja tervaleppäluhta. Lisäksi alueella esiintyy huomionarvoista linnustoa sekä lepakoille tärkeä ruokailualue. Edellä

mainitut maisemaan ja luontoon liittyvät arvot on pyritty ottamaan huomioon kaavamerkinnöin. Varsinaista rakennusinventointia ei kaavanlaadinnan yhteydessä ole tehty.

Kaava-alueen rakentamisen mitoitus perustuu emätilatarkasteluun, jonka poikkileikkausajankohtana on käytetty 19.9.1969 ja rantaviivan muuntamiseen vakiintuneita menetelmiä mukaillen. Vähäsalon saaren osalta mitoitus on tehty rantaviivan eikä saaren pinta-alan mukaan, mutta sen laskennallinen rakennusoikeus vastaa melko hyvin myös pinta-alaperusteista mittausta. Mitoituslukuna on käytetty Satakunnan maakuntakaavan maksimia, 8 lomarakennusyksikköä muunnettua rantaviivakilometriä kohden. Tämä on verrattain korkea ja voi johtaa Karhijärvellä rantarakentamisen määrään, jolla on epäedullisia vaikutuksia maisema-arvojen ja virkistyskäytön kannalta. Kaava-alueen läheisyyteen on kuitenkin hyväksytty ja saanut lainvoiman vastikään vuonna 2020 Nokkamaan ranta-asemakaavan muutos, jossa mitoituksena käytettiin 8 lay/km maksimia. Näin ollen maiseman sekä luonto- ja kulttuuriympäristöarvojen kannalta kestävämmän, alemman mitoitusluvun käyttö asettaisi ranta-asemakaavan hakijat epätasa-arvoiseen asemaan.

Ranta-asemakaavaluonnoksesta saatiin lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Satakunnan museolta, Satakuntaliitolta ja Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialalta. Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvoihin, mitoitukseen sekä maakuntakaavan mukaisuuteen. Mielipiteitä luonnoksesta saatiin kaksi. Viranomaislausuntojen teemojen esiin tuomisen lisäksi palautteessa on moitittu aiemmasta käytännöstä poikkeavaa kaavoitusmenettelyä, jossa kaupunkisuunnittelun sijaan maanomistajan konsultti on vastannut valmisteluvaiheen kuulemisesta. Menettely on katsottu kuitenkin maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseksi ja mahdollistamaksi. Kaupunkisuunnittelu on kaavanlaatijan ohella antanut hanketta vastustaville tietoja kaavaprosessista ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä kaavanlaadinnan periaatteista. Kaupunkisuunnittelu on myös käynyt kaavanlaatijan kanssa ohjaavaa keskustelua palautteesta, jonka perusteella kaavanlaatija on tehty ratkaisunsa ja esityksensä nähtäville asetettavasta kaavaehdotuksesta. Hyväksymiskäsittelyyn aikanaan esitettävän ranta-asemakaavan sisältö riippuu vielä ehdotusvaiheen viranomais- ja muusta osallispalautteesta.

Ranta-asemakaavalla muodostetaan kolme uutta lomarakennuspaikkaa (RA), joista kaksi on omarantaisia. Olemassa oleva maatilan talouskeskuksen osa osoitetaan vakituisen asuinrakentamisen rakennuspaikkana (AO). Vähäsalon saari säilyy rakentamattomana. Luonnonarvoiltaan merkittävät aluekokonaisuudet ja koko Vähäsalon saari on esitetty maa- ja metsätalousalueina, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on osoitettu lisäksi omilla rajausmerkinnöillään (luo-1, s-1). Arvokkaaseen kulttuurimaisemaan kuuluva avoin maisematila on osoitettu maisemallisesti arvokkaana peltoalueena (MA). Muinaisjäännös on rajattu omalla kaavamerkinnällään (sm-1). Rakentamisen määrä noudattelee Porin rakennusjärjestystä. Ajoyhteydet on merkitty kaavaan olemassa olevien rasitteiden mukaisina tai kiertäen arvokkaita osa-alueita.

Kaavakartta, kaavaselostus sekä selostuksen liitteet ovat esityslistan liitemateriaalina. Kaavasta saatua palautetta ei kuitenkaan ole aineistossa olevien mielipiteiden antajien henkilösuojan vuoksi verkkojulkisina (liite 6).

Ehdotus

Esittelijä: Aino-Maija Luukkonen porluukkai

Kaupunginhallitus päättää

1. asettaa 29.4.2022 päivätyn Kallion ranta-asemakaavaehdotuksen nähtäville osallisten kuulemista varten sekä
2. antaa kaupunkisuunnittelun tehtäväksi järjestää kuuleminen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 29.06.2022, § 127

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Välimaa

heli.valimaa@pori.fi

ympäristösuunnittelija

Liitteet

- 1 Liite 5: Kallion ranta-asemakaavan luontoselvitys
- 2 Kaavaehdotus kartta Kallion ranta-asemakaava
- 3 Kaavaehdotus selostus Kallion ranta-asemakaava
- 4 Liite 1: Asemakaavan seurantalomake, Kallion rak ehdotus
- 5 Liite 2: OAS 29.4.2022, Kallion rak ehdotus
- 6 Liite 3: Kaavakartta ja määräykset, Kallion rak ehdotus
- 7 Liite 4: Ematilatarkastelu, Kallion rak ehdotus
- 8 Liite 6: Lausunnot kaavaluonnoksesta, Kallion rak
- Verkkojulkisuus rajoitettu, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja
- 9 Liite 7: Kaavanlaatijan vastineet lausuntoihin kaavaluonnoksesta, Kallion rak

Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 asettaa Kallion ranta-asemakaava (Lavia), 413-408-6-49 Kallio, nähtäville osallisten kuulemista varten sekä antaa kaupunkisuunnittelun tehtäväksi järjestää kuuleminen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ranta-asemakaavan luonnosvaiheessa elinvoima- ja ympäristötoimiala totesi, että kaava-alueen luontoon ja luonnonympäristöön liittyviä seikkoja on mahdollista kommentoida vasta luontoselvityksen valmistuttua.

Luontoselvitys on tehty touko-elokuussa 2021 ja siinä esitetään maankäyttösuositukset arvokkaille luontotyyppikohteille. Selvitysalueella todettiin olevan useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Näistä mantereella sijaitsevat yksi niitty, yksi entinen hakamaa, yksi lehto ja yksi metsäluhta. Vähäsalon saarella on lehto ja tervaleppäluhta.

Maankäyttösuositusten mukaan esimerkiksi *"Kallion haka on arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoisena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana lehtona. Se täyttää Metso-kriteerit luokassa I (lehto /*

/puustoinen perinnebiotooppi). Sekapuuhakamaa on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä hetkellä aivan täytä luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmäksi on vähemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien ja vesojen annetaan varttua, täyttyy luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan siten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka tulee säilyttää rakentamattomana. Sitä voidaan hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Vaikkei hakaa alettaisikaan hoitaa perinnebiotooppina, voi myöhemmin olla tarpeen mm. nuorten kuusten poisto erillisen hoitosuunnitelman mukaan ja ELY-keskuksen ohjauksessa, mutta akuuttia tarvetta puuston kohdistuviin toimiin ei tällä hetkellä ole”.

Vastaavasti Kallion metsäluhdan ja kostean lehdon maankäyttösuosituksena on *jättää ne rakentamatta ja antaa niiden kehittyä kokonaan luonnontilassa, jolloin puuston kasvaessa ja lahoppuun lisääntyessä kohteen edustavuus paranee entisestään.*

Kaavaehdotuksen puuteeksi jää, että siihen ei ole sisällytetty luontoselvityksen maankäyttösuosituksia. Laadittu kaavaehdotus ei turvaa luontoselvityksessä tunnistettujen arvojen säilymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelu

Muutoksenhakukielto

§127

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Risto Reipas

Lähettäjä: Tarja Suojala
Lähetetty: tiistai 5. heinäkuuta 2022 9.50
Vastaanottaja: Risto Reipas
Aihe: VL: Jakelu Toimeksi: Lausuntopyyntö / Kallion ranta- asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio
Liitteet: Pöytäkirjan ote-Kaupunginhallitus - 09.05.2022, klo 1500.pdf; Kaavaehdotus kartta Kallion ranta- asemakaava.pdf; Kaavaehdotus selostus Kallion ranta- asemakaava.pdf; Liite 1 Asemakaavan seurantalomake, Kallion rak ehdotus.pdf; Liite 2 OAS 29.4.2022, Kallion rak ehdotus.pdf; Liite 3 Kaavakartta ja määräykset, Kallion rak ehdotus.pdf; Liite 4 Ematilatarkastelu, Kallion rak ehdotus.pdf; Liite 5 Kallion ranta- asemakaavan luontoselvitys.pdf; Liite 7 Kaavanlaatijan vastineet lausuntoihin kaavaluonnoksesta, Kallion rak .pdf

Lähettäjä: Markku Salo <markku.salo@vatajankoski.fi>
Lähetetty: tiistai 5. heinäkuuta 2022 9.46
Vastaanottaja: Tarja Suojala <tarja.suojala@pori.fi>; juha.makela@pori.fi
Kopio: Jarno Joensuu <jarno.joensuu@vatajankoski.fi>; Jussi Poussa <jussi.poussa@vatajankoski.fi>
Aihe: VL: Jakelu Toimeksi: Lausuntopyyntö / Kallion ranta- asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio

Hei,

ja pahoittelut vastauksen viivästymisestä. Jostain syystä viesti ei ole tullut minulle saakka.

Lausuntona toteamme, että meillä ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen.
Kaavan alueella oleva 0,4 kV sähköverkko on maakaapeloitua.
Selostuksessa mainittu pohjoisempaan oleva itä- länsisuuntainen 20 kV johto tullaan jossain vaiheessa uusimaan ja mahdollisesti maakaapeloimaan.

Terveisin

--

Markku Salo
verkostopäällikkö

Vatajankoski Sähköverkko Oy
+358 44 578 2220
Vuohiniityntie 2
38700 Kankaanpää
www.vatajankoski.fi

[LinkedIn](#) | [Facebook](#)

Lähettäjä: tarja.suojala@pori.fi <tarja.suojala@pori.fi>
Lähetetty: keskiviikko 18. toukokuuta 2022 13.30
Vastaanottaja: Vatajankoski <vatajankoski@vatajankoski.fi>
Aihe: Jakelu Toimeksi: Lausuntopyyntö / Kallion ranta- asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio

Määräaika: 17.06.2022

Lausuntopyyntö / Kallion ranta-asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio. Pyydetään lähettämään kaupunkisuunnitteluun 19.5. - 17.6.2022.

Porin kaupunki on lähettänyt nämä asiakirjat 18.05.2022 13:29:34 asianhallintajärjestelmästä

Asian tiedot :

Tehtävä: 10.02.04.00

Otsikko: Kallion ranta-asemakaava (Lavia), 413-408-6-49, Kallio

Asiatunnus: PRIDno-2021-106

Valmistelija: Juha Mäkelä

Asiakirjan tiedot:

Otsikko: Pöytäkirjan ote-Kaupunginhallitus - 09.05.2022, klo 15:00

Asiakirjatyyppe: ote

Asiakirjan päiväys: 18.05.2022 10:00:47

Otsikko: Kaavaehdotus kartta Kallion ranta-asemakaava

Asiakirjatyyppe: Kaava

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:06:27

Otsikko: Kaavaehdotus selostus Kallion ranta-asemakaava

Asiakirjatyyppe: Kaava

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:08:41

Otsikko: Liite 1: Asemakaavan seurantalomake, Kallion rak ehdotus

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:09:36

Otsikko: Liite 2: OAS29.4.2022, Kallion rak ehdotus

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:11:45

Otsikko: Liite 3: Kaavakartta ja määräykset, Kallion rak ehdotus

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:12:38

Otsikko: Liite 4: Ematilatarkastelu, Kallion rak ehdotus

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:13:25

Otsikko: Liite 5: Kallion ranta-asemakaavan luontoselvitys

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:14:04

Otsikko: Liite 7: Kaavanlaatijan vastineet lausuntoihin kaavaluonnoksesta, Kallion rak

Asiakirjatyyppe: Liite

Asiakirjan päiväys: 02.05.2022 10:32:36

netetty: perjantai 17. kesäkuuta 2022 1.39
staanottaja: Kaupunkisuunnittelu; Risto Reipas
he: Kannanotto koskien Kallion ranta-asemakaava ehdotusta
tteet: Kannanotto Kallion ranta-asemakaava.16.6.2022.pdf; LIITE 1. Lavian Kallion rantaasemakaavaalueen kasvillisuus selvitys ja maisemaarvolausunto 2021 Tmi Esa Hankonen raportteja 102021. 28 s.pdf; Liite2.Lausunto 2 maisema Kallio.pdf

rkeys: Suuri

il

oitamme Porin kaupunginhallitukselle, Porin kaupunkisuunnittelulle ja yhteyshenkilö Risto Reippaalle liitteenä olevan kannanottomme, jolla vastustamme Kallion ranta-asemakaavan ylimitoitettua, luonto- ja kulttuuriarvot sivuuttavaa ranta-asemakaavan ehdotusta. Kannanottomme liitteenä on lisäksi Liite 1: Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 sekä Liite 2: Lausunto 2 maisema Kallio.

Yhdistämme teitä ystävällisesti kiittäamaan, että viesti on saapunut oikeille henkilöille.

Ystävällisin terveisin ..

MUISTUTUS A

KANNANOTTO KAAVAEHDOTUKSEEN Versio 1.0

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

VASTAANOTTAJA:

PORIN KAUPUNGINHALLITUS

Porin kaupunkisuunnittelu, PL 121, 28101 PORI

kaupunkisuunnittelu@pori.fi

Yhteyshenkilö Risto Reipas; risto.reipas@pori.fi

LÄHETTÄJÄT:

Edustavat kiinteistöä osoitteessa

SISÄLLYS

1 ESITETTYJEN LAUSUNTOJEN JA MIELIPITEIDEN RIITTÄMÄTÖN HUOMIOINTI	3
2 LUONTOSELVITYKSEN LUOTETTAVUUS JA VAIKUTUS RANTA-ASEMAKAAVAN LAADINTAAN	4
3. LAVIAN KALLION RANTA-ASEMAKAAVA-ALUEEN KASVILLISUUSSELVITYS JA MAISEMA-ARVOLAUSUNTO 2021.....	7
4 MAISEMA-ARVOLAUSUNTO.....	8
5 LINNUT	8
6 VIITASAMMAKKO	12
7 LAHOAVA PUU.....	13
8 PERINNEBIOTOOPPI	13
9 KULTTUURIHISTORIAALLISET ARVOT	14
9.1 Kallion kivikautinen asuinpaikka	14
9.2 Nokkamaan kulttuuriympäristö	16
10. RAKENNUSOIKEUS JA MITOITUS	18
11 MUUT VAIKUTUKSET	20
12 YHTEENVETO.....	21
13 ALLEKIRJOITUKSET	21
LIITTEET	22

Linkistä avautuvasta videosta saa käsityksen alueesta kokonaisuutena.

Video on kuvattu keväällä 2021.

<https://drive.google.com/file/d/1w1Dslw0AwWGjonfqUcGGCflqRw3-CICw/view?usp=sharing>

1 ESITETTYJEN LAUSUNTOJEN JA MIELIPITEIDEN RIITTÄMÄTÖN HUOMIOINTI

Kallion ranta-asemakaava hankkeen osallistamisprosessia ei ole toteutettu hyvää hallintotapaa noudattaen (katso mielipide A:n ja B:n kommentit jo luonnosvaiheessa). Kuulutus vireille tulosta on esimerkiksi tehty pienen levikin Uutisluotsi-lehdessä, eikä Satakunnan Kansassa. Luonnosvaiheen aineisto oli nähtävillä Turussa, konsultin toimistolla. Vastineessaan kaavanlaatija toteaa useaan kertaan: "...kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistäytymiseen soveltuvaa maa- ja metsäaluetta...", vaikka luonnosvaiheeseen jätetyissä mielipiteissä tämä kyseenalaistetaan monista näkökulmista alueen luontoarvot ja kulttuuriympäristö huomioiden.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa esittämät maisemaan, mitoittamiseen, rakentamiskorkeuteen ja luonnonsuojeluun liittyvät kannanotot on kaavanlaatijan vastineessa merkitty vain suurelta osin tiedoksi tai huomiolla myöhemmin valmistuvista selvityksistä, joiden vaikutus nyt ehdotusvaiheen aineistossa on kuitenkin minimaalinen.

Satakunnan Museo puolestaan kyseenalaistaa sen, miten pienialaisen kaava-alueen kulttuuriympäristö kestäisi kolme uutta rakennuspaikkaa. Samassa yhteydessä esille nostetaan se, että Vähäsalon saaren myötä kaava-alueen pinta-ala kasvaa todellista rakennusaluetta huomattavasti suuremmaksi, koska kyseessä on saari, jonka pinta-alaa/rantaviivaa hyödynnetään vain laskennallisesti, jotta rakennusoikeutta voisi olla maksimimäärä. Tästä huolimatta rakennuspaikkojen määrä on edelleen sama kuin luonnosvaiheessa.

Satakuntaliitto puolestaan toteaa lausunnossaan, että suunnittelualueen itäosa kuuluu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetun maakunnallisesti merkittävän Nokkamaan kulttuurimaiseman länsiosaan ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulisi huomioida maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ja ulottuvuutta maakuntakaavatasoa tarkemmin sekä tarkastella paikallisia kulttuuriympäristöarvoja ja ottaa ne ratkaisuihin huomioon. Huom. myös Satakuntaliiton esitys pienten saarten huomioimisesta pinta-alan, eikä rantaviivan perusteella. Ehdotusvaiheen suunnitelmassa kuitenkin kaksi rakennuspaikkaa sijoittuu viljelysalueeksi merkitylle pellolle.

Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto luonnosvaiheessa sen sijaan odottaa luontoselvityksen tuloksia. Luontoselvitys on tehty, mutta nyt on syytä tarkastella, onko sitä tehty aidosti luontoarvot edellä. Katso esim. kartoituksen ja suunnitelman etenemisen edetessä muuttuneet karttamerkinnot (tarkempi kuvaus tämän kannanoton seuraavalla sivulla).

Kiinnitämme huomiota, että luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen materiaalien välillä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Pelkkä venevalkaman poisjättäminen ei ole riittävä muutos suhteessa annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin ottaen huomioon millaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä on kyse. Näkemyksemme mukaan asiantuntijoiden antamiin lausuntoihin on kaavaprosessin eteenpäin viemisessä suhtauduttu välinpitämättömästi ja niiden sekä jätettyjen mielipiteiden vaikutus on ollut mitätön.

2 LUONTOSELVITYKSEN LUOTETTAVUUS JA VAIKUTUS RANTA-ASEMAKAAVAN LAADINTAAN

Suunnitteluprosessin edetessä merkittäviä luontoarvoja sisältävät alueet ovat muuttuneet huomiota herättävällä tavalla. Vertaa A) kuva 1 ote luonnosvaiheen kaavaselostuksesta B) 28.4.2021 Korvenpäältä saatu muokattu kuva 2 ja vielä C) luonnosvaiheen ja D) ehdotusvaiheen aineiston kuva, jossa alun perin arvottomaksi/venevalkaman paikaksi merkitty alue onkin merkitty MY-karttamerkinällä.

Kuva 1. Ote kaavaselostuksesta s. 16/23

Kuva 2. Saimme 28.4.2021 Turkka Korvenpäältä sähköpostin liitteenä uuden muokatun kuvan alueesta.

Kuva 3. Luonnosvaihe

Kuva 4. Ehdotusvaihe

Luonnosvaiheen suunnitelmaan (kuva 3) merkitty venevalkama on ehdotusvaiheessa (kuva 4) muuttunut MY-merkinnällä todetuksi maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Mielestämme tämä herättää epäluottamusta luontoselvityksen teettämisen ja tekemisen näkökulmista. Paikan päällä asiaa tarkastellessa rannan kasvillisuus, puusto ja maaperä jatkuvat täysin samanlaisena koko viljelysmaisemaan kuuluvan pellon ja järven välisen vesijät-töalueen osalta, joka on kyllä huomattavissa hyvin lyhyelläkin käynnillä paikan päällä. Herää vahva epäily, että aluerajaus on tehty kaavasunnitelmalähtöi-sesti ja luontoarvoja sivuuttaen. Koko kyseinen ranta-alue on arvokasta elin- ja pesimäaluetta linnuille, sammakoille jne. ja siellä on runsaasti lahoppuuta.

Liito-orava, lepakko ja viitasammakko ovat kaikki EU:n luontodirektiivin mukaisia lajeja, joiden säilyminen alueella tulee turvata. Satakuntaliitosta Susanna Roslö-filtä saamamme tiedon mukaan (sähköposti 27.4.2021) ”Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.” Näin ollen on huomioitava, että eläimet eivät noudata kiinteistörajoja. Merkittäviä luontoarvoja sisältävien kohteiden rajaamisessa luonnosvaiheen aineistossa

alue 1 on ulotettu myös naapurikiinteistöjen puolelle, mutta näin ei ole tapahtunut muualla. Luontoselvityksessä tulisikin kiinnittää huomiota alueeseen kokonaisuutena. Liito-orava tai mikään muukaan eläin tuskin kiinteistörajoihin mukaan elää. Selvittämättä on jäänyt naapurikiinteistöjen väliin jäävän alueen tilanne niin liito-oravien kuin lepakoidenkin kannalta. Lepakoiden osalta meillä itsellämme on joka kesäisiä havaintoja. Havaintoja on kirjattu myös Korvenpään luontoselvityksessä, mutta onko niitä huomioitu kaavan laadinnassa?

Kuvat 5 ja 6. Suunnittelualueen itäisen osan Karhijärven ranta-aluetta suunniteltujen rakennuspaikkojen ja rantasaunan edustalta (viljelysmaiseman ja järven välinen vesijättöalue.)

3. LAVIAN KALLION RANTA-ASEMAKAAVA-ALUEEN KASVILLISUUSSELVITYS JA MAISEMA-ARVOLAUSUNTO 2021

Me naapurikiinteistöjen omistajat olemme teettäneet kesällä 2021 oman kasvillisuus selvityksen, koska halusimme tuoda esille tarkempaa tietoa alueen luontoarvoista. Kasvillisuus selvityksestä on vastannut putkilokasveihin, sammalliin sekä metsä- ja suoelin ympäristöihin erikoistunut luontokartoittaja, EAT, Esa Hankonen. Hankosen raporttiin ja aluerajauksiin on syytä tutustua ennen suunnitteilla olevan ranta-asemakaavan käsittelyä ja verrata Hankosen ja Korvenpään raportteja keskenään. Tässä muutamia suoria lainauksia Hankosen raportista:

"Kallion ranta-alueen itäosassa sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Elin ympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdet on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elin ympäristöön luhdat. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan." (s.5)

Huomioitavaa on myös lehtomaisen kankaan raja us ja ulottuminen myös naapurikiinteistöjen puolelle. "Elin ympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehtomaiset kankaat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Metsäkuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan." (s.6).

"Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT): Elin ympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain jalopuumetsänä ja huomioida sen mukaisena. Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälehmukset." (s.7).

"Karu kallioketo: Elin ympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut kalliokedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elin ympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen." (s. 8)

"Karu pienruohoketo ja heinäniitty: Elin ympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut pienruohokedot ja heinäkedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elin ympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen." (s. 9)

”Tuore runsasravinteinen lehto: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsasravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeät lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen.” (s.10)

Lähde: Hankonen, E. 2021: Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 – T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021.- Raportti tämän kannanoton liitteenä. Liite 1.

4 MAISEMA-ARVOLAUUNTO

Maisema-asiantuntija, FT, Ilona Hankonen on laatinut maisema-arvolausunnon kohteesta kesällä 2021, joka sisältyy Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 raporttiin.

Ehdotusvaiheen aineiston tullessa nähtäville Ilona Hankonen on tehnyt päivitetyn maisema-arvolausunnon kohteesta, joka on allekirjoitettuna tämän kannanoton liitteenä (Liite 2.).

5 LINNUT

Lintujen osalta Korvenpään luontoselvityksessä ei ole mainittu mm. havaintoja, joita hän itse suullisesti kertoi noin tunnin kestäneellä viitasammakkojen kartoituskäynnillä 11.5.21: A) Karhijärvi on merkittävä lintujärvi ja runsaat lintujen äänet häiritsevät viitasammakon kuuntelua. B) Rannassa äänteli kaksi kaulushaikaraa samanaikaisesti. C) Hansunkari merkittävä loppiluoto.

D) Näytimme hänelle henkilökohtaisesti aivan kiinteistöjen raja-alueella olevan suuren, lahoavan koivun rungossa olevan tikan pesän.

Kuva 7. ja 8. Pesintää rannan lahopuissa, kuvat toukokuu 2022.

Kuva 9. Lahopuu suunnitellulla rakennusalueella, jossa kesällä 2021 oli tikan pesä (sininen nuoli osoittamassa). Kuva otettu naapurikiinteistön pihasta, joten kuvakulmasta huomioitavissa myös suunnitellun rakennusoikeuden sijoittuminen toteutuessaan aivan naapurikiinteistön pihapiiriin. Oranssi palkki kuvaamassa suunnitellun rakennusoikeuden reunaa suhteessa naapurikiinteistöön.

Korvenpään luontoselvityksessä mainitaan, että Karhijärven viljelysmaiseman pellot eivät olisi merkittäviä lintujen levähdyspaikkoja. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkansa, sillä muuttomatkallaan levähtävistä suurista lintumääristä sekä alueella pesivistä linnuista on meillä havaintoja. Päätelmiä ei voi tehdä yksittäisten vierailukäyntien perusteella, vaan syytä olisi kuulla myös alueella asuvien ja säännöllisesti aikaa viettävien ihmisten havaintoja.

Erityisesti suunnitellun ranta-asemakaava-alueen itäosan peltoaukea/järvenranta-alue on merkittävä lintujen levähdys-, ruokailu- ja pesimäpaikka. Suunnittelun rakennusalueen kohdalle pysähtyy suuria määriä muuttolintuja. Osa niistä jää pysyvästi alueelle asumaan ja elämään sillä pellon ja järven väliin jäävä vesijätöalue on rauhaista pesimäpaikka. Päivittäin pellolla on nähtävissä joutsenia, kurkia, hanhia ja lokkeja, jotka lentävät Hansunkarilta pellolle ruokailemaan. Lisäksi ruskosuohaukka on joka kesäinen näky peltoalueen yllä ravintoa etsiessään.

Kuva 11. Muuttolintuja Nokkamaan kulttuuriympäristössä, Karhijärven länsirannan viljelymaisema-alueella.

Kuva 12. Muuttolintuja Nokkamaan kulttuuriympäristössä, Karhijärven länsirannan viljelymaisema-alueella.

"Lavian Karhijärvi on yksi Satakunnan suurjärvistä. Matala ja rantakasvillisuudeltaan hyvin rehevä järvi tarjoaa pesimäpaikkoja useille vesi- ja rantalintulajeille. Pesimälinnuston lisäksi useat muuttolinnut pysähtyvät muuttoaikana lepäilemään ja ruokailemaan Karhijärvelle. Järvelle sekä sitä reunustaville pelloille kerääntyy säännöllisesti erityisesti keväisin suuria, 100–250 yksilön laulujoutsenparvia. Joutsenten lisäksi Karhijärven rantapelloilla (**erityisesti järven pohjoisrannan Nokkamaan alueelta**) on joinakin keväinä laskettu suurehkoja, 200–250 yksilön suuruisia metsähanhiparvia." (Saatavilla 15.6.2022 [https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/KerAfAcAfAcntymAfAcaluekatsaus LTSS_FINAL.pdf](https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/KerAfAcAfAcntymAfAcaluekatsaus_LTSS_FINAL.pdf) s.42)

Karhijärvellä Kallion tilan edustalla sijaitseva Hansunkari on merkittävä lокkiluoto, jossa pesii suuri määrä eri lokkeja. Mikäli tämän rauhoitettujen lintujen pesimäalueen ympärille tulisi runsaasti rakennuskantaa ja liikennettä (Kallion tila ja Vähäsalon saari), häiritsisi se luonnollisesti myös lокkien elämää Hansunkarilla, jossa mm. naurulokkeja.

6 VIITASAMMAKKO

Ranta-asemakaavan suunnittelussa huomioimatta on jäänyt Suomen luonnon-suojeluliiton Satakunnan piirin viitasammakkokysely 2014, jonka mukaan Karhi-järven Nokkamaan puoleinen ranta-alue on aluetta, jossa viitasammakkohavain-toja on tehty runsaasti. (Saatavilla 15.6.2022 <https://docplayer.fi/69668049-Viitasammakkokysely-2014-s-u-o-m-e-n-l-u-o-n-n-o-n-s-u-o-l-e-l-u-l-i-i-t-o-n-sat-a-k-u-n-a-n-p-i-i-r-i-n-joonas-gustafsson.html>) ”Viitasammakoiden soidin- ja kutupaikka on luonnonsuojelulain (LSL, 1096/1996) 49 §:n tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka. Koska LSL:ssa ei ole lisääntymis- ja levähdyspaikkojen yhteydessä merkittävyyden kynnyksen ylittymisen arviointia, koskee hävittämis- ja heikentämiskielto kyseistä lisääntymis- ja levähdyspaikkaa automaattisesti, riippumatta yksilömäärästä. Löydettyillä viitasammakon lisääntymispaikoilla ei voida ilman poikkeuslupaa suorittaa heikentäviä toimenpiteitä. Heikentäviä toimenpiteitä voivat olla ruoppaus, rantarakentaminen, vesikasvien niitto ja vedenpinnan muutokset. On tärkeää huomioida, että esiintymään voivat vaikuttaa välillisesti heikentävästi myös erilaiset maataloustoimet, vesistökuormitus, kasvinsuojeluai-neet, ojitukset sekä ojien kunnostukset.” (Saatavilla 15.6.2022 https://vesienhoitolahti.files.wordpress.com/2018/02/vassorinlahti_viitasammakkora-portti_2017_suomi.pdf s.6.)

Biologi Turkka Korvenpää kertoo sähköpostissaan 4.5.2021: ”Alue 1 on metsä-lain tarkoittamaa kosteaa lehtoa - paikoin metsäluhtaa. Eli tämä viitasammakolle sopiva alue on joka tapauksessa arvokas, oli siellä viitasammakoita tai ei. Si-nänsä on toki aivan mahdollista, ettei viitasammakoita kuulu, vaikka niitä paikalla olisikin. Luonnonhavainnointiin kun liittyy aina väistämättä tiettyä epävarmuutta.” Ja sähköpostissa 28.4.2021: ”Rantavyöhyke, jossa on viitasammakon kutupai-kaksi mahdollisesti sopivaa rantaa. Rajaus ulottuu myös kaava-alueen itäpuo-lle, koska jos viitasammakkoja on aivan kaava-alueen lähellä, joudutaan pohti-maan miten tämä vaikuttaa maankäyttöön kaava-alueella. Tällä alueella on myös mahdollisesti rantalehtoa.” Huomioimatta kaavan laadinnan ehdotusvaiheessa on siis jäänyt myös Korvenpään näkemykset sammakoiden osalta.

7 LAHOAVA PUU

"Lahoava puu tarjoaa elinympäristön tuhansille lajeille. Joillekin se on munien haudontapaikka ja vastasyntyneiden poikasten turvallinen koti. Selkärangattomien lisäksi myös linnut, lepakot ja liito-orava hyödyntävät lahopuun koloja poikastensa pesinä. Kolopesijöinä, tikat ovat hyvä ja helposti havaittava mittari osoittamaan lahopuun runsautta metsässä. Lahopuu on nykyään katoava luonnonvara. Metsäteollisuus on vähentänyt suomalaisten metsien lahopuumääriä yli 90 prosenttia. Samalla se on aiheuttanut usean eliölajin paikallisia sukupuuttoja. Suurimman uhan alla ovat lajit, joiden kaikki elämänvaiheet ovat riippuvaisia lahopuusta. Tällaisia lajeja ovat esimerkiksi arinakääpä ja pohjantikka." (Saatavilla 15.6.2022 <https://www.nessling.fi/blogi/nelia-syyta-miksi-lahopuiden-katoamisen-olisi-suuri-katastrofi-blogi/>)

Kuva 13. Lahopuuta viljelysalueen ja järven välisellä vesijättöalueella.

8 PERINNEBIOTOOPPI

Kaavan laatijan tilaaman luontoselvityksen tekijä Turkka Korvenpää (sähköposti 4.5.21) on kertonut, että alueella on havaittavissa vanhan laidunkäytön merkkejä, jotka näkyvät mm. puuston rakenteessa Kallion tilan lähiympäristössä. Varsinainen perinnebiotooppi olisi hänen mukaansa alueesta ennallistettavissa. "Perinnebiotoopin hoidon suunnittelussa on otettava huomioon myös perinnebiotoopeilla esiintyvien rakenteiden kunnostus ja mahdollisten muinaismuistojen säilyttäminen. Ladot, aitat sekä kivi- ja riukuaidat ovat tärkeä osa perinnemaisemaa,

ja niillä on merkitystä monien jäkälä-, sammal- ja hyönteislajien elinympäristöinä.” (Saatavilla 15.6.2022 <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/perinnebiotooppien-hoidon-suunnittelu.pdf>). Kallion niittyä koskeva maankäyttösuositus Korvenpään kartoituksessa (s.5-6): ”Tuore suurruohoniitty on erittäin uhanlainen luontotyyppi. Niitylle ei tulisi rakentaa.” ja hakaa koskeva sivulla 6. Mielestämme jalopuumetsän mahdollisuus olisi syytä uudelleen tarkistaa paikan päällä, koska Korvenpään kartoituksen mukaan vain yksi puu puuttuisi vaaditusta 20 puun kokonaismäärästä. Vertaa myös Esa Hankosen raporttiin: ”Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT): Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain jalopuumetsänä ja huomioida sen mukaisena. Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälehmukset.” (s.7). Kallion metsäluhta ja kostea lehto reunustavat Karhijärven viljelysmaisemaan kuuluvaa peltoaluetta, jolle ehdotetaan kahta rakennuspaikkaa. Luontoselvityksessä kuitenkin todetaan (Korvenpää s. 11) ”Metsäluhta ja kostea lehto tulee jättää rakentamatta ja niiden olisi hyvä antaa kehittyä kokonaan luonnontilassa.” Alueelle on kuitenkin suunnitteilla mm. rantasauna.

9 KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

9.1 Kallion kivikautinen asuinpaikka

Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistoalue Kallion kivikautinen asuinpaikka. Satakunnan Museon rakennustutkija Liisa Nummelinilta (sähköposti 22.4.21) saamamme tiedon mukaan alueella ei ole tehty rakennusinventointia, joten käytävissä olevat tiedot ovat vain kaavaselostuksen varassa. Lavian pitäjän inventointikertomuksesta (Valtavuo, 1963) puolestaan käy ilmi selkeästi Kallion tilalta Leevi Hesson tekemät muinaisjäännöslöydöt. Lisäksi samaisesta inventointikertomuksesta selviää, että Nokkamaan alueella muinaisjäännöksiä on löydetty myös muualta lähialueelta.

Em. liittyen on erittäin tärkeää huomioida Satakunnan Museon asiantuntijan, arkeologi Leena Koiviston tiedot ja näkemykset häneltä saamassamme

sähköpostiviestissä (27.4.2021): "Kallion kivikautinen asuinpaikka on inventoitu vuosina 1963 ja 1995. Tämä tarkoittaa, että lähialueelta jo 1800-l lopulla ja 1900-l alussa löytyneiden irtolöytöjen eli kivikautisten esinelöytöjen perusteella paikalle on tehty tarkastus ja asuinpaikka on sen perustella rajattu. Vanhimpien löytöjen tarkkaa löytöpaikkaa ei ole voitu todentaa, mutta Kallion talon päärakennuksen läheltä on löytynyt kvartsi-iskoksia, jotka usein liitetään asuinpaikkaan. Asuinpaikalla ei ole tehty kaivaustutkimuksia. Arkeologisia tutkimuksia voidaan toteuttaa tutkimustarkoituksissa (esim. yliopistojen tutkimushankkeet) mutta myös silloin, kun joku maankäyttöhanke uhkaa muinaisjäännöstä. Silloin kohteelle on haettava kajoamislupaa Museovirastosta, joka arvioi onko muinaisjäännös sen kaltainen, että se voidaan tutkimalla poistaa. Kaikissa tapauksissa ensisijainen vaihtoehto on aina muinaisjäännöksen suojelu eli sen säilyttäminen tuleville sukupolville. Rakennushankkeet pyritään sijoittamaan siten, että muinaisjäännös voidaan säilyttää. Mikäli kuitenkin päädytään arkeologiseen tutkimukseen, maankäyttöhankeesta vastaava useimmiten kustantaa kaivaukset. Muinaisjäännösalueet ovat lain mukaan rauhoitettuja, mutta alueen vallitseva maankäyttö on sallittua. Pelloja voidaan viljellä, puutarhatöitä tehdä, metsää voidaan uudistaa – mutta ilman maaperän muokkaamista tai kantojen nostoa. Kallion asuinpaikkaa koskevat tiedot ovat melko hajanaiset ja sen sijaintikin hivenen epävarma. Ne esinelöydöt, joiden löytöpaikka tunnetaan, ovat keskittyneet Kallion talon piha-alueelle, mutta asuinpaikka on rajattu huomattavasti laajemmaksi tilalla olevan kalliopaljastuman ympärille. Kalliolla kivikauden ihmiset kuitenkin tuskin ovat asuneet. Vanhojen esinelöytöjen tiedoissa taas useimmiten mainitaan ainoastaan löydetyn tilan nimi, joten sen perusteella löytöpaikka on voinut olla missä tahansa Kallion tilan alueella, jopa satojen metrien etäisyydellä nykyisestä tilakeskuksesta."

Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkinnot ja määräykset, Suojelumääräyksessä todetaan: "Muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin." (Saatavilla 15.6.2022 <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Merkinnat-ja-maaraykset.pdf>)

9.2 Nokkamaan kulttuuriympäristö

"Peltujen ja laitumien metsitys ja umpeenkasvu sulkee avoimet maisemat ja tukahduttaa valoa vaativan perinnekasvillisuuden elinmahdollisuudet." (Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisema-alueista ja maisemahoidon kehittämisestä (Saatavilla 16.6.2022, https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet s. 4) Ranta-asemakaava-alueen itäosa kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, Karhijärven länsirannan viljelymaisemaan.

Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkinnot ja määräykset (saatavilla 15.6.2022 <https://satakunta.fi/wp-content/uploads/2020/12/Merkinnat-ja-maaraykset.pdf>): Suunnittelumääräyksessä todetaan: "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuus siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvo sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä."

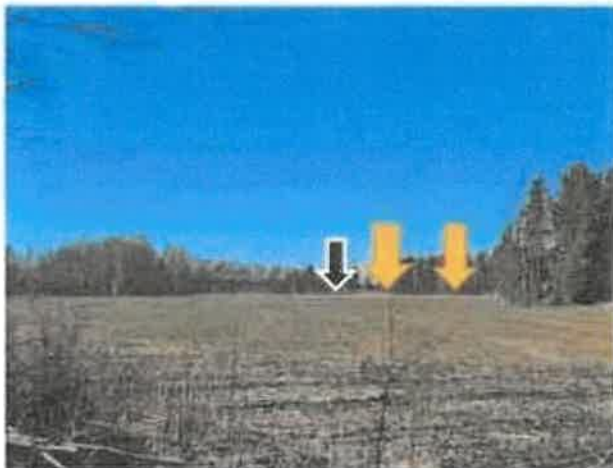
"Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten sivuuttaminen hankesuunnittelussa aiheuttaa luonnon kauneuden, ympäristön viihtyisyyden ja kulttuuriarvojen selvää vähenemistä. Kulttuuriympäristön vaalimiselle huolestuttavan tilanteen muuttamiseksi tulee ympäristöhankkeissa selvittää hankkeen vaikutukset luontoarvojen ohella myös kulttuuriperintöarvoihin. Tämän edellytyksenä on riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kulttuuriperintöalan asiantuntijoiden ja museoviranomaisten kanssa sekä hankerahan varaaminen myös kulttuuriympäristöselvityksiin. Myös sosiaaliset vaikutukset tulisi huomioida." (Saatavilla 15.6.2022 https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/2019_MV_kalatalousohjeistus_A4_pieni_190705_160100.pdf s.6)

"Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia kulttuuriympäristöön tarvitaan tietoa alueen tunnetuista eri-ikäisistä kohteista, alueen ihmistoiminnan historiasta, vesistön historiasta, alueen potentiaalisuudesta uusien löytöjen suhteen sekä alueen maa- ja vesialueisiin kohdistuneista suuremmista viime vuosikymmeninä tehdyistä muutoksista (esimerkiksi ruoppaukset ja ojitukset). Tarkastelun tulee olla

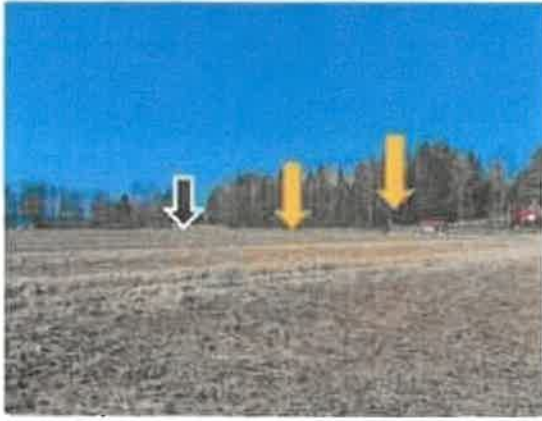
kokonaisvaltaista huomioiden eri aikakausien erilaiset ilmiöt. Jos tietoa kulttuuriympäristöstä ei ole riittävästi olemassa, hanke voi joutua teettämään omalla rahoituksellaan kulttuurihistoriallisen taustaselvityksen, jossa tarkastellaan yllä mainittuja asioita muun muassa historiallisista kartoista sekä arkisto- ja kirjallisuuslähteistä. Usein selvitykseen liittyy myös maastoinventointi, jonka avulla saadaan konkreettista tietoa alueella sijaitsevista kulttuuriperintökohteista. Selvityksen tulosten pohjalta voidaan helpommin sovittaa yhteen hankkeen tavoitteet ja kulttuuriperinnön vaalimisen tarpeet. Selvitykset ja inventoinnit tulee teettää hyvissä ajoin kulttuuriperinnön ammattilaisilla ennen hankkeen toteuttamista.” (Saatavilla 15.6.2022 https://www.museovirasto.fi/uploads/Kulttuuriymparisto/2019_MV_kalatalousohjeistus_A4_pieni_190705_160100.pdf s.20)

Kallion ranta-asemakaavan laadinnassa on vastaanotettu lausunnot, mutta niiden huomioiminen on puutteellista.

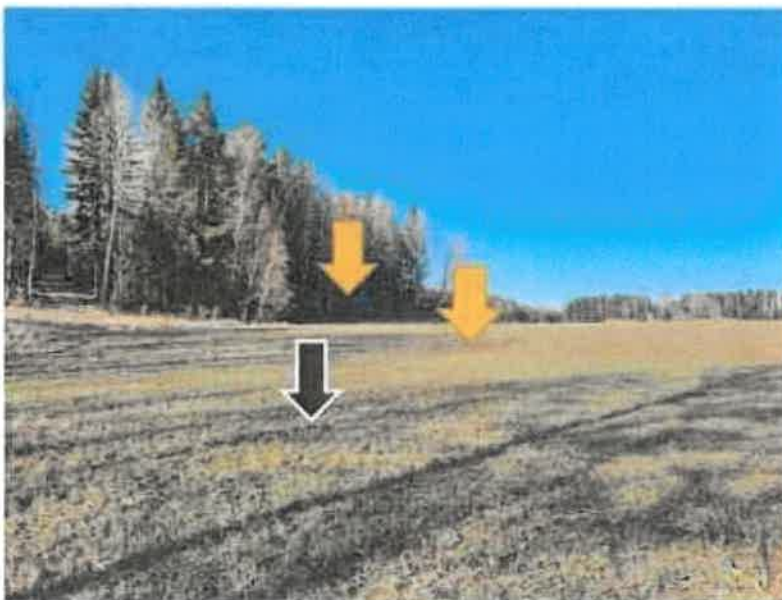
Kuvia viljelysmaisemasta Saijanniementieltä päin kuvattuna kohti kohdealuetta (kuva 14) sekä rannan suunnalta kuvattuna (kuva 15). Peltoalue, jonne kaksi rakennuspaikkaa + sauna on suunnitteilla. Rakennuspaikat merkitty nuolilla.

Kuva 14. Suunnitellut loma-asuntojen rakennuspaikat peltoalueella ja sen reunassa.

Kuva 15. Aivan naapurikiinteistön rajan pintaan suunniteltu rakennusoikeusalue (lähimpänä kuvassa näkyviä rakennuksia oleva nuoli) ja toinen rakennuspaikka kokonaan pellolla + rantasauna (musta nuoli).

Kuva 16. Rakennuspaikat ehdotuksessa olevan MY-merkinnän kohdalta otetussa valokuvassa.

10. RAKENNUSOIKEUS JA MITOITUS

Rantakaavan luonnoksessa käytetty mitoitus Saarien rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2ha kokoisia saaria ei lasketa mukaan mitoitukseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta. Satakunnassa on yleisenä käytäntönä ollut, ettei alle 2ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoituslaskelmaan. Kyseessä on vastaavantyyppinen yleinen käytäntö kuin muunnetun rantaviivan laskemisessa yleisesti käytetty menetelmä, jossa kapeat niemet, lahdet ja

vastaranta vaikuttavat mitoitukseen. Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan Maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu.

Kallion emätilaselvityksen mitoituslaskelmassa on kooltaan 1,5ha suuruinen Vähäsalon saari laskettu mukaan emätilan mitoitukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoitukseen. Mantereen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Uudisrakentamisella olisi merkittävä vaikutus maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Tältä osin mitoituksessa käytettyä rantarakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea. Kaava-alueella on yksi rantaan sijoittuva rakentunut rakennuspaikka, joka on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituisen asumisen statuksella. Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoitusta, jossa vakituinen asuinrakennus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa. Kun otetaan huomioon se, että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitukseen ja että itäisen peltoalueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusta (4 lay/km) syntyy laskennallista rakennusoikeutta 2,36 rakennuspaikkaa. Kun vakituisen asumisen olemassa oleva rakennuspaikka vie yleisesti käytössä olevan mitoituskäytännön mukaan kaksi mitoitusrakennuspaikkaa, ei kaava-alueelle ole mahdollista osoittaa uusia rakennuspaikkoja. Jos kaavassa kuitenkin osoitetaan uusia rakennuspaikkoja, tulisi ne osoittaa läntiselle lohkolle, jolloin niiden vaikutus kulttuuriympäristöön on vähäisempi.

Karhijärven ranta-alue kohteen lähiympäristössä on jo tiheään rakennettua aluetta. Ranta-asetakaavassa on kyse herkän rantaluonnon rakentamisesta ja käyttörasituksesta, joten rantarakentamisessa jo olemassa oleva rakennuskantakin tulee ottaa huomioon.

Kaavanlaatija vetoaa kommentteissaan toisen hyväksytyn ranta-asetakaavan mitoitukseen, mutta se on täysin väärä lähtökohta. Jokainen ranta-asetakaava tulee tarkastella alueellisena kokonaisuutena, mutta juuri ko. kohteen

erityispiirteet huomioiden. Mikäli näin mittava rakennusoikeus tullaan hyväksymään sillä perusteella, että "naapurikin sai" herää epäily siitä, että onko vain se ratkaiseva tekijä. Jos näin toimitaan, vie heikko osallistaminen ja luonto- ja kulttuuriarvot sivuuttava päätöksenteko täysin pohjan ranta-asetuslaajituksen laadinnan alkuperäisistä periaatteista ja ehdoista.

11 MUUT VAIKUTUKSET

Ranta-asetuslaajitus suunnitelmassa todetaan, että hankkeella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Todellisuudessa kuitenkin tällaisen hankkeen läpimeno tulee tuhoamaan arvokasta luontoympäristöä ja kulttuurimaisemaa merkittäväällä tavalla.

Rakennuspaikan herkkyyks, peltoalueen pehmeys (muutostarpeet, jotta savi- maalle voisi edes rakentaa) sekä tarvittavan kunnallistekniikan ja suunniteltujen kulkuyhteyksien rakentaminen aiheuttaisi niin rakennusvaiheessa kuin valmistuttuaan merkittävää häiriötä, runsasta liikennettä ja melua alueelle. Lisäksi alavalle paikalle järvenrantaan suunniteltujen saunojen savuhaitat tulevat kohdistumaan korkeammalla olevien kiinteistöjen pihapiireihin.

Naapurikiinteistön omistajina häiriötä tulisi myös aivan tonttien rajoihin asti ulottuvista rakennusoikeudella merkitystä alueista. Kiinteistöjen väliin ei ole suunniteltu minkäänlaisia suoja- ja viheralueita. Näin ollen naapurien pihamaat olisivat kuin yhtä ja samaa aluetta.

Maanomistaja on konsultin avulla käynnistänyt laajan, ylimitoitettua rakennusoikeutta sisältävän suunnitelman, jossa kohdealueen luonto- ja kulttuuriperintöarvoja ei ole huomioitu.

Asia on herättänyt keskustelua ja siitä on kirjoitettu myös Uutisluotsi-lehdessä 29.4.2021. <https://uutisluotsi.fi/kallion-ranta-asetuslaajitus-vireilla-laviassa/>

12 YHTEENVETO

Ranta-asemakaavan laadintaprosessiin liittyy hankkeen käynnistäneen maanomistajan edustaman kaavanlaatijan toimesta vahvaa luontoarvojen, kulttuuriympäristön, annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sivuuttamista. Tehdyt muutokset luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen suunnitelman välillä ovat näennäisiä. Toivomme, että asiaa käsittelevät ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt perehtyvät kokonaisuuteen huolella mm. katsomalla tässä tiedostossa linkkinä olevan videon alueesta. Lisäksi on syytä verrata kaavanlaatijan tilaaman luontoselvityksen ja toisen kaavanlaatijasta riippumattoman toimijan tekemän kartoituksen sisältöjä, joita tässäkin kannanotossa on kuvattu. Maisema-arvolausunto (maisema-asiantuntija, FT, Ilona Hankonen) on myös liitteenä.

Vastustamme merkittävien luontoarvojen ja kulttuurimaiseman tuhoamista sekä rakentamista suunnitellulle Kallion ranta-asemakaava-alueelle.

Olemme keskustelleet yhteisistä näkemyksistämme yhdessä muiden rajanaapurien ja . kanssa. Jaamme yhteisen näkemyksen ja huolen. Vastustamme tämän kaavaehdotuksen toteutumista.

13 ALLEKIRJOITUKSET

Porissa 16.6.2022

LIITTEET

LIITE 1. Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 – T:mi Esa Hankonen raporteja 10/2021. 28 s.

LIITE 2. Lausunto maisema-arvosta 15.6.2022, Ilona Hankonen, FT, maisema-asiantuntija

Linkistä avautuvasta videosta saa käsityksen alueesta kokonaisuutena.

Video on kuvattu keväällä 2021.

<https://drive.google.com/file/d/1w1Dslw0AwWGlonfqUcGGCflqRw3-CICw/view?usp=sharing>

MUISTUTUS A – LIITE 1

Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021

T:mi Esa Hankonen

Raportteja 10/2021

Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuusselvitys ja maisema-arvolausunto 2021

T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021

Päiväys: 18.8.2021
Kirjoittaja: Esa Hankonen

Karttapiirrokset: © 2021 / Esa Hankonen
Pohjakartat: © 2021 / Maanmittauslaitos
Valokuvat: © 2021 / Esa Hankonen, ellei toisin mainita

Kansilehden kuva: Ilmakuva Kallion selvitysalueelta (Lähde: Hanna-Mari Leppänen)

Suositellaan viittaamaan tähän lausuntoon seuraavasti:

Hankonen, E. 2021: Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuusselvitys ja maisema-arvolausunto 2021 – T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021. 28 s.

Sisällys	sivu
1. Johdanto	... 1
2. Työstä vastaavat henkilöt	... 1
3. Menetelmät	... 1
4. Selvitysalue	... 2
5. Selvitysalueen kasvillisuus	... 3
6. Luontotyyppien kuvaukset	... 4
Kuvio 1: Tervaleppäluhta	... 5
Kuvio 2: Lehtomainen kangas	... 6
Kuvio 3: Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto	... 7
Kuvio 4: Karu kallioketo	... 8
Kuvio 5: Karu pienruohoketo ja heinäniitty	... 9
Kuvio 6: Tuore runsasravinteinen lehto	... 10
Kuvio 7: Tuore kangasmetsä	... 11
Kuvio 8: Tuore keskiravinteinen lehto	... 12
Kuvio 9: Tervaleppäluhta	... 13
7. Lausunto maisema-arvoista	... 14
8.1 Kasvillisuustaulukko 1: putkilokasvit	... 16
8.2 Kasvillisuustaulukko 2: sammalet	... 21
9. Lähteet ja viitteet	... 22
Selvityksen laatijan yhteystiedot	... 25

1. Johdanto

Tämä raportti esittelee Hanna-Mari Leppäsen tilaaman, Porin Lavian kaupunginosan Kallion ranta-ase-makaava-aluetta varten teetetyn kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen sekä maisema-arvoja koske-
van lausunnon tulokset ja johtopäätökset.

2. Työstä vastaavat henkilöt

Selvityksen on tehnyt T:mi Esa Hankonen. Kasvillisuusselvityksestä vastaa putkilokasveihin, sammaliin
sekä metsä- ja suoelinympäristöihin erikoistunut luontokartoittaja, EAT, Esa Hankonen. Maisema-arvo-
lausunnosta vastaa maisema-asiantuntija, FM, Ilona Hankonen.

3. Menetelmät

Selvitys perustuu selvitysalueella maastokäynnillä 18.7.2021 inventoituun sekä luontoarvoja että luon-
totyyppejä kuvaavaan kasvillisuuteen sekä käynnillä 21.7.2021 selvitettyihin maisema-arvoihin.

Selvityksen tarkoitus on kuvata alueen kasvilajisto ja tuoda esille alueen kasvillisuus, luontotyytit sekä
muut mahdollisesti huomioitavat alueen luonto- ja maisema-arvot kaavan toteutumista varten.

Selvitys käsitti kartalla (*kuva 1, s. 2*) rajauksen sisällä olevan maa-alueen, joka käytiin läpi selvityksen
yhteydessä.

Putkilokasvien nimistö ja taksonomia noudattavat *Suomen putkilokasvien luettelon* (Kurtto et.al 2019)
nimistöä. Putkilokasvien levinneisyys-, ekologia- ja indikaattoriarvotietojen lähteinä sekä elinympäris-
töjen tyypittelyssä käytetty lähdekirjallisuus on lueteltu selvityksen lopussa olevasta *Lähteet ja viitteet*
-osiossa (9. sivu 22). Sammalien nimistö ja taksonomia noudattavat Suomen lajitietokeskuksen nimis-
töä ja taksonomista luokittelua.

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa noudatetaan *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018*
- *Luontotyyppien punainen kirja* (Kontula & Raunio 2018) -perusteita.

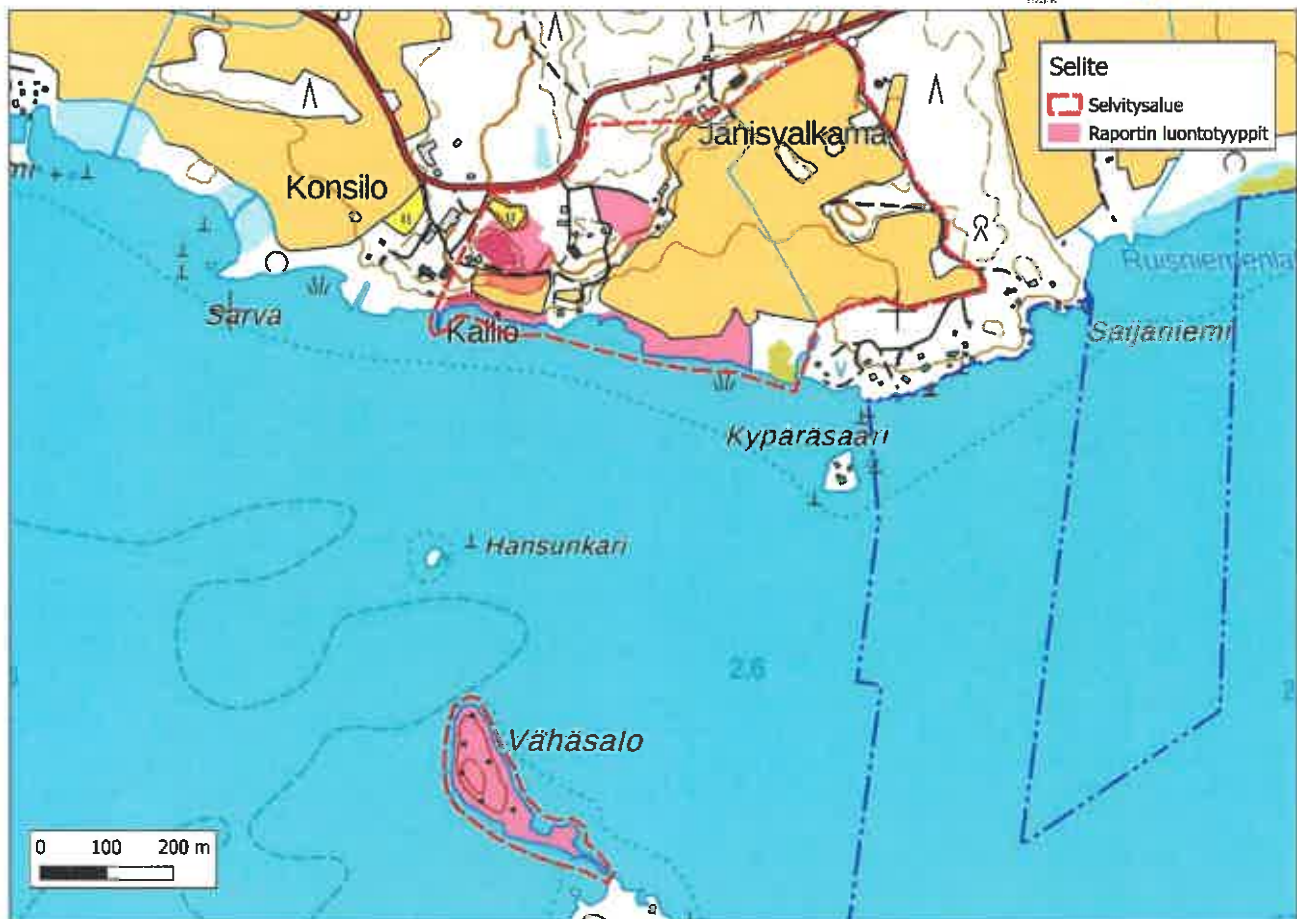
Maisema-arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä.

4. Selvitysalue

Kallion ranta-asemakaavan selvitysalue sijaitsee Satakunnassa, Porin kaupungin Lavian kaupunginosan Kallialan kylässä, Nokkamaan alueella, Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian keskustaajamasta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen.

Luonnontieteellisesti alue kuuluu Satakunnan eliömaakuntaan, eteläboreaaliseen metsäkasvillisuusvyöhykkeeseen 2a ja edustaa keskisen Satakunnan tavanomaisia luontotyypejä. Selvitysalue koostuu osaltaan kiinteistöistä 6:49, 876:4, 6:114, 6:71, 6:22, 6:115 ja 7:24 käsittäen yhteensä noin 25 ha laajuisen maisemakokonaisuuden sisältäen vanhaa asutuselinympäristöä kuin Vähäsalon (n. 1,56 ha) saaren.

Tarkemmat kuvaukset kuvioista on kerrottu luvussa 5, jonka lisäksi kuviot on rajattu selvitysalueen kartalle (kuva 1, sivu 2).

Kuva 1: Lavian Kallion selvitysalueen sijainti ja kartta selvityksessä esitellyine kuviotietoineen.

5. Selvitysalueen kasvillisuus

Selvitysalueen kasvillisuus on pääosin rehevähköä eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen lajistoa, missä yhdistyvät niin metsä-, ranta- kuin kulttuurielinympäristöjenkin lajit. Alueen pitkäaikainen asutushistoria ja siihen liittyvä maankäyttö ovat osaltaan lisänneet lajiston monipuolisuutta sekä kulttuurillisia kerrostumia, mikä näkyy mm. muinais- ja viljelytulokaslajien määrässä. Selvitysalueella on myös huomattavasti alkuperäistä metsä- ja rantakasvillisuutta, sekä näiden luonteenomaisesti muodostamia luonnontilaisia ja sen kaltaisia arvokkaita luontotyyppejä, kuten boreaalisia metsiä, lehtoja ja rantaluh-tia. Erityisen huomionarvoista on metsälehmuksen (*Tilia cordata*) luontaisesti runsas esiintyminen alu-eella alkuperäisenä.

Kaikkineen alueen kasvillisuus on hyvin monimuotoista ja edustavaa. Kasvillisuusselvityksessä inven-toiduilta kuvioilta löytyi yhteensä 202 eri putkilokasvilajia sekä 43 sammallajia. Uhanalaisia tai rauhoi-tettuja lajeja selvityksessä ei löytynyt. Haitalliseksi luokiteltuja vieraslajeja löytyi 1, karhunköynnös (*Convolvulus sepium*) kuviolta 9. Kasvillisuus on esitelty taulukoissa sivuilla 16 ja 21.

Lajimäärä saattaa selvitysalueella olla jonkin verran isompi, sillä kaikkia lajeja ei toimeksiannon puit-teissa ollut tarpeen inventoida kasvillisuustyyppien rajaamiseksi.

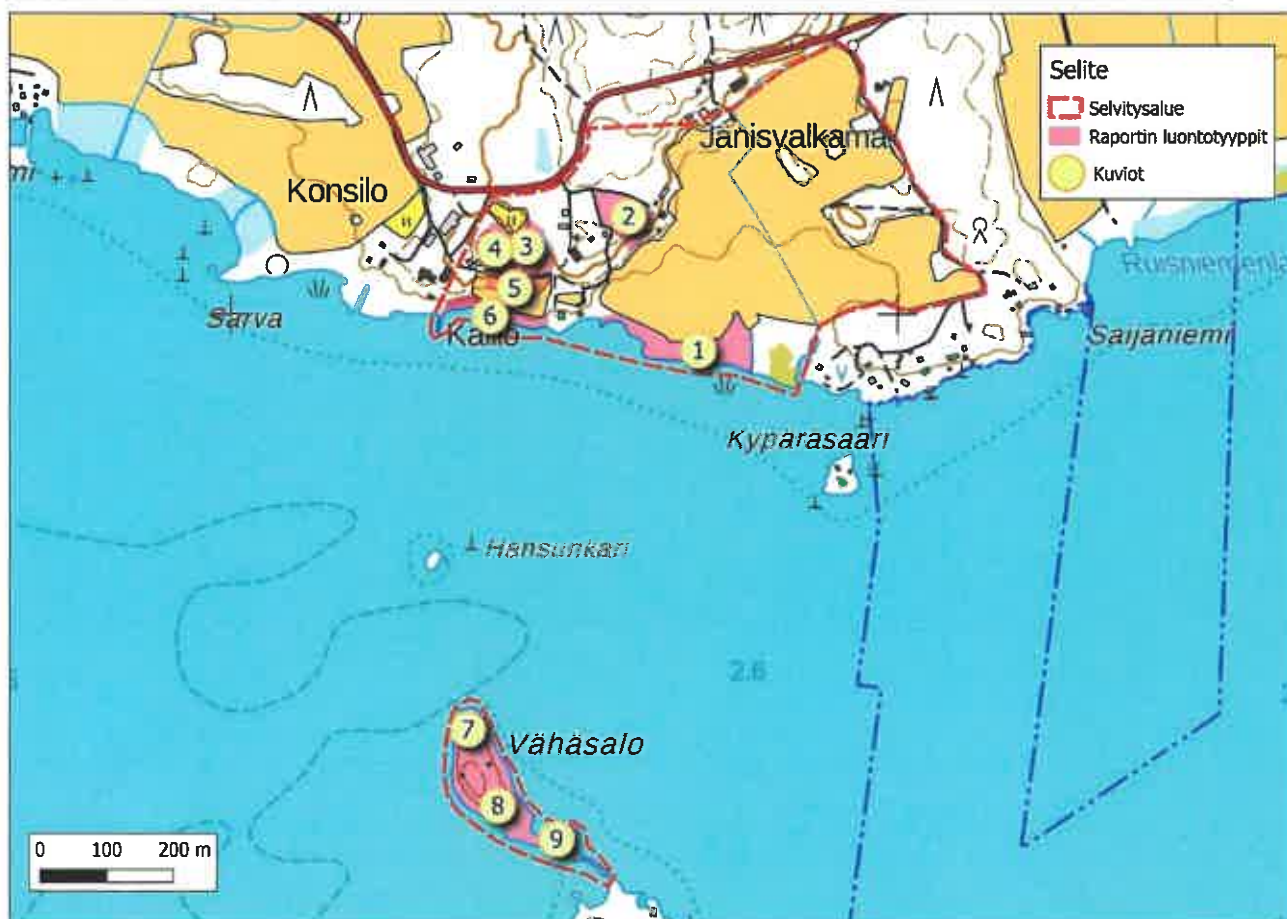
Kuva 2: Ilmakuva selvityksen kaava-alueelta (Kuva: Hanna-Mari Leppänen)

6. Luontotyyppien kuvaukset

Selvityksessä rajautui 9 erillistä uhanalaisluokiteltua kasvillisuuskuviota/luontotyyppiä, joista 1 on luonnonsuojelulain tarkoittama rauhoitettu luontotyyppi; jalopuumetsä. Luontotyyppiltään kuvio edustaa kuivaa runsasravinteista lehto (MeLaT). Muita selvityksessä rajattuja luontotyyppiejä ovat rantaluhdat (2), lehdot (2), boreaaliset kangasmetsät (2) sekä perinnebiotoopit (2). Metsälain 10 §:n tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä ovat selvityksen lehdot ja luhdat (5).

Luontotyyppien kuvauksissa käytetty uhanalaisuusluokitus perustuu Suomen elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa 2018 esitettyyn luokitukseen (Kontula & Raunio 2018) seuraavasti: LC = Elinvoimainen, NT = Silmälläpidettävä, VU = Vaarantunut, EN = Erittäin uhanalainen, CR = Äärimmäisen uhanalainen. Vaarantuneita (VU) luontotyyppiejä selvityksessä löytyi 4, erittäin uhanalaisia (EN) 3 sekä äärimmäisen uhanalaisia (CR) 2.

Esitellyt luontotyyppit tulisi huomioida maankäytössä ja pyrkiä säilyttämään ne muuttumattomina.

Kuva 3: Selvityksessä rajattujen luontotyyppien sijainti selvitysalueella.

Kuvio 1: Tervaleppäluhta (TeLu)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion ranta-alueen itäosassa sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Luhta-alueen pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla myös yleisenä kasvavien hieskoivun ja pihlajan ohella. Välipuustossa ja pensaskerroksessa myös lehtotuomea, vadelmaa ja mustaherukkaa. Kuvion pohjakerros on monin paikoin sammalpeitteetöntä mutaa, mutta paikoittain pieninä kasvustoina oka- ja haprarahkasammalta sekä luhtakuirisammalta. Hieman kuivemmassa osassa kuvion itäreunalla myös pieniä viitarahkasammalmättäitä. Kuvion ruohokasvillisuutta edustavat mm. suovehka, suoputki, kastikat, terttu- ja ranta-alpi, ratamosarpio, vesi- ja viiltosara, keltakurjenmiekka, myrkkyykeiso, luhtavuohennokka sekä kurjenjalka. Kuvio on vesitaloudeltaan, rakenteeltaan ja lajistoltaan luonnontilainen.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdat on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön *luhdet*. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 2: Lehtomainen kangas (OMT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Selvitysalueen pohjoisreunalla sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä lehtomainen kangas (OMT). Sijainnistaan huolimatta metsäkuviolla on vain vähän nähtävillä käsittelyn jälkiä. Puusto on monilajista, erirakenteista ja pääosin ikääntynyttä kuusivaltaista boreaalista sekametsää. Kuviolla vain muutama, vanha, yksittäinen kanto. Kuusen ohella muita puulajeja mm. haapa, raita sekä mänty. Pensaskerroksessa mm. metsälehmus, kataja, korpipaatsama, pihlaja, taikinamarja sekä lehtokuusama. Lehmuksen taimia kasvaa myös aivan lounaisen piha-alueen rajalla tiheästi. Pohjakerroksessa seinä-, metsäkerros-, isokynsi- sekä metsäliekosammal. Kenttäkerroksessa jonkin verran mustikkaa sekä ruohoina mm. metsäkastikka, lillukka, kielo, metsäimarre sekä metsämitikka.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehtomaiset kankaat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Metsäkuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 3: Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Selvitysalueen keskiosassa sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä, kuiva, runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT). Sijainnistaan huolimatta metsäkuviolla on vain vähän nähtävillä ihmistoiminnan jälkiä. Kuviota hallitsee muinaisjäännösalueeksi merkitty pieni kallio, jonka ympäriltä tavataan pieneltä alueelta yli 20 rinnan korkeudelta 7 cm halkaisijaltaan mitan täyttävää metsälehmusta. Isoimmat lehmukset todella järeärunkoisia. Lisäksi kuviolla on runsaasti metsälehmuksen taimia. Muuta puustoa kuviolla mm. vaahtera, haapa ja raita. Pohjakerroksen sammalena mm. metsäliekosammal. Kenttäkerroksen ruohoja mm. sinivuokko, sananjalka, kielo, nuokkuhelmikkä ja haisukurjenpolvi. Pensaskerroksessa lehmustaimien lisäksi mm. lehtokuusamaa.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. **Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain *jalopuumetsänä* ja huomioida sen mukaisena.** Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälehmukset.

Kuvio 4: Karu kallioketo

[CR]

Kasvillisuuskuvauk

Lehmusmetsän keskelle kallion lakiosaan sijoittuva pienialainen karun kalliokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Ketoalue on umpeutumassa, mutta siltä on edelleen löydettävissä vanhaa laidunnusajan lajistoa. Perinteistä kallioketolajistoa kalliolla edustavat selkeimmin kelta- ja isomaksaruoho, lampaannata, huopakeltano, kalliokielo sekä pölkkyruoho. Kalliolla pensaskerroksessa kasvaa useampana puskana luontotyyppille ominaista kaktajaa. Kalliolle muodostuneen humuksen alle on saattanut jäädä aiempien kalliolla kasvaneiden lajien siemenpankkeja, jotka on mahdollista vapauttaa oikeanlaisella hoidolla. Perinnebiotooppikuvio jatkuu kallion alapuolella karuna pienruohoketona (CR).

Huomioitavaa/suosit

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut kalliokedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen.

Kuvio 5: Karu pienruohoketo ja heinäniitty

[CR]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion alapuolelle ja muinaispellon ylärinteeseen sijoittuva karun pienruohokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Kuvio liittyy myös osin päällisin pohjoispuolelta reunustavan lehmusmetsäkuvion kanssa. Sekä keto- että kallioalueella on takanaan pitkään jatkunut laidunnushistoria. Harvinaistuneen luontotyyppin tyyppilajeja kuviolla edustavat runsaana kasvava ketoneilikka sekä huopakeltano, ahomansikka, kissankello, ahomatara, ahosuo-laheinä, lampaannata, siankärsämö ja mäkikuisma. Etelän suuntaan pellon keskiosaa kohti kuvio muuttuu heinäniityksi ja apilavaltaiseksi kesantopelloksi. Perinnebiotooppikuvio jatkuu myös kallion päällä pienialaisena, joskin umpeutuvana, karuna kallioketona (CR).

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut pienruohokedot ja heinäkedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen.

Kuvio 6: Tuore runsravinteinen lehto (HeOT)

[EN]

Kasvillisuuskuvauk

Kallion ranta-alueen länsiosassa sijaitseva, ei aivan puhdaspiirteinen, kehitysvaiheessa oleva, lähinnä runsasravinteinen tuore lehto (HeOT). Kuvion pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla paitsi rantaviivassa myös sekapuuna muun puuston mm. kuusen ja rauduskoivun ohella. Kuviolla myös yksittäin muutamia todella järeitä metsälehmäksi. Kuvion välipuustossa ja pensaskerroksessa pihlajaa, lehtotuomea, punaherukkaa, lehtokuusamaa sekä korpipaatsamaa. Pohjakerroksessa mm. metsäliekosammal sekä niittyhavusammal. Kenttäkerroksen valtalaji on runsaana kasvava kiolo. Muita ruohoja mm. metsäkastikka, metsäorvokki, lillukka, metsäkurjenpolvi, oravanmarja sekä vuohenputki. Rannassa sijaitsevaa venevajaa lukuun ottamatta kuvion on käytännössä luonnontilainen.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsasravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeät lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen.

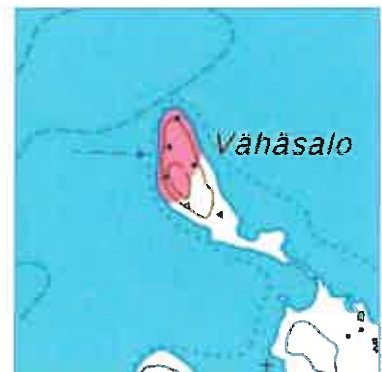

Kuvio 7: Tuore kangasmetsä (MT, PIT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren pohjoiskärjessä sijaitseva tuore kangasmetsäkuvio, jossa sekä mustikkatyyppin (MT) että seinäsammaltyyppin (PIT) piirteitä. Saari on ollut pitkään kesäisin lampaiden laitumena ja vasta laidunnuksen loputtua kasvillisuus on alkanut elpyä. Laidunnushistoriasta johtuen saarella on todella runsaasti katajaa. Saaren karkiosa on puustoltaan luonnontilaista, monilajista ja erirakenteista boreaalista havu- ja lehtipuiden muodostamaa luonnonmetsää. Myös lahoppuuta on alkanut muodostua hieman. Kantoja tai metsätalouden jälkiä ei ole. Rantaa kiertää muutaman puun levyinen tervaleppävyö. Kuvion pohjakerros on lähinnä seinä-, metsäkerros- ja sulkasammalen peittämää. Kenttäkerroksessa mustikka, puolukka, vanamo, metsämitikka, pikkutalvikki, metsätähti, metsäkastikka, ahomansikka ja metsäorvokki. Kuvio vaihtuu kaakonpuoleisessa rinteessä lehtokuvioon 6.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet kangasmetsät on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 8: Tuore keskiravinteinen käenkaali-oravanmarjatyyppin lehto (OMaT) [VU]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren keskivaiheilla sijaitseva tuore keskiravinteinen (OMaT) loivana laskeva rinnelehto. Kuvio on lehtipuuvaltainen ja vallitsevina lajeina mm. pihlaja, koivu, tervaleppä. Havupuuta on rinteessä poikkeuksellisen vähän. Pensaskerroksessa saaren laidunnushistoriasta kertovan katajan lisäksi runsaimpina kasvaa lehtokuusama. Muita pensaskerroksen kasveja mm. korpipaatsama, taikinamarja, vadelma ja punaherukka. Pohjakerroksessa mm. metsäliekosammal. Kenttäkerroksessa varpuja vain lähinnä kivillä. Kenttäkerroksen ruohoja ovat mm. sudenmarja, käenkaali, oravanmarja, ahomansikka, metsäalvejuuri, karhunputki, kultapiisku ja lillukka. Alarinteessä kuvio rajautuu selväpiirteisesti kuvion 6 tervaleppäluhtaan.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet keskiravinteiset lehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Kuvio on metsälain 10 § monimuotoisuudelle arvokas elinympäristö.

Kuvio 9: Tervaleppäluhta (TeLu)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren kaakkoiskärjellä sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Luhta-alueen pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla hieskoivun ja pihlajan ohella. Kuvion pohjakerros on isoilta osin sammalpeitteetöntä mutaa, mutta paikoittain sitä peittää pieninä kasvustoina luhtakuirisammal. Mättäiden reunoilla myös lapasammalia sekä hetealvesammalta. Kenttäkerroksen ruohoja ovat mm. vehka, keltakurjenmiekka, kastikat, luhtavuohennokka, terttu- ja ranta-alpi, ranta- ja luhtamatara, lehtonokkonen, soreahiirenporras, punakoiso, mesiangervo, viiltosara, myrkkyykeiso, kurjenjalka, järvikorte, suo-orvokki, suo-putki ja järviruoko. Kuvio on vesitaloudeltaan, rakenteeltaan ja lajistoltaan täysin luonnontilainen pois lukien kuvion rannassa yksittäisenä kasvava valkokarhunköynnös.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdat on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön *luhdet*. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

7. Lausunto maisema-arvoista

Lausunto perustuu kohteen yhteen, kolmen tunnin mittaiseen havainnointiin maastossa 21.7. 2021, karttamerkintöihin sekä aiempiin, maakuntakaavaa varten tehtyihin kulttuurimaisemaa ja muinaismuistolain tarkoittamia kohteita koskeviin arviointeihin. Arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä. Arvio koskee alla kuvattua kohdetta, ympäröivää suurmaisemaa ei ole tarkasteltu samassa yhteydessä.

Lausunto koskee Kallion ranta-asemaakaavoituksen kohteena olevaa kiinteistön 413-408-6-49 sekä tähän maisemallisesti kytkeytyviä kiinteistöjä 413-408-876-4, 413-408-6-114, 413-408-6-71, 413-408-6-22, 413-408-6-115 ja 413-408-7-24.

Arviointi

Alue on maisemallisesti yhtenäinen, tasapainoinen kokonaisuus. Rakennukset sijoittuvat kiinteistöllä 413-408-6-114 sijaitsevaa 1970-luvulla rakennettua rantamökkiä lukuun ottamatta Karhijärven muinaisen rantaviivan yläpuolella. Muinaisranta on selvästi nähtävissä maisemassa ja asuinrakennusten sijoittelu noudattaa perinteistä rakennustapaa. Muinaisrannan alapuolella avautuu peltomaisema, joka rajautuu rantaluhtaan ja rantalehtoon (*Kuva 4, sivu 15*). Pellot ja asuinrakennukset muodostavat yhtenäisen kulttuurimaiseman ja ovat osa *Satakunnan rakennusperintö 2005* -selvityksen Nokkamaan kulttuurimaisemaa. Kaavoitettavan alueen läntisen osan pelto on ilmeisesti hyvin vanha ja sen on asukkaan kertoman mukaan arvioitu olevan mahdollinen muinaispelto (*Kuva 5, sivu 15*). Asukkaan kertoman mukaan pellolla on hyvin pitkä laidunnushistoria, mikä näkyy myös pellon pohjoispuolen perinnebiotoopilla. Laidunnushistoriasta kertoo myös kaavoitettavan alueen läntisen osan itärajalla oleva karjanjuottoon käytetty kosteikko. Alueen metsä on kulttuurimaisemaan hyvin sopeutuvaa ikä- ja puulajirakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista kangasmetsää.

Maisemallisesti erityisen arvokkaita kohteita alueella ovat muinaisjäännöksenä (kivikautinen asuinpaikka: *Kallio 413010023*) ympäristöineen rajattu kallio, jossa valtapuuna on järeitä lehmuksia ja sen eteläpuolella, pellon pohjoisreunassa oleva kaunis, ketoneilikkavaltainen keto. Järeää tervaleppää kasvavat rantaluhdat ovat niin ikään maisemallisesti edustavia. Kaavoitettavan alueen läntisen osan rantalehdon puustoon kuuluu tervalepän ohella osin erittäin järeitä lehmuksia.

Alussa mainittujen kiinteistöjen muodostamaa aluetta tulisi tarkastella maisemallisena kokonaisuutena, josta kaavoitettava alue on osa. Keskeisiä maisema-arvoa lisääviä piirteitä ovat edellä mainittujen erityisen arvokkaiden kohteiden ohella rakennusten ja peltujen sijoittuminen muinaisrannan maankorkeuden mukaisesti, pitkäaikaisen perinteisen maankäytön synnyttämät maisemapiirteet, peltomaiseman avoimuus ja metsäalueen luonnollinen visuaalinen ilme.

Rakentaminen kaavoitettavan alueen pelloille edellyttäisi huomattavia maansiirto- ja maanrakennustöitä, mikä jo itsessään rikkoisi maiseman eheyttä, luonnollisena säilyneitä korkeussuhteita ja näiden kehityshistorian näkymistä maisemassa. Lisäksi suunniteltu rakentaminen vähentäisi kulttuurimaiseman avoimuutta ja rikkoisi maiseman pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen pohjautuvan maisemarakenteen. Suunniteltu tielinjaus sijoittuisi kauniin, ketoneilikkavaltaisen ketoalueen päälle.

Kuva 4: Nokkamaan kulttuurimaisemaa. (Kuva Ilona Hankonen)

Kuva 5: Selvitysalueen läntisen pellon maisemaa.

Putkilokasvien lajilista Suomen putkilokasvien luettelon (Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. -- Norrlinia 34: 1-205) mukaisesti.

Nimi (tiet.)	Nimi (suom.)
<i>Acer platanoides</i>	metsävaahtera
<i>Achillea millefolium</i>	siankärsämö
<i>Achillea ptarmica</i>	ojakärsämö
<i>Aegopodium podagraria</i>	(lehto)vuohenputki
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli
<i>Alchemilla acutiloba</i>	piennarpoimulehti
<i>Alchemilla monticola</i>	laidunpoimulehti
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	ratamosarpio
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä
<i>Alopecurus pratensis</i>	nurmipuntarpää
<i>Amelanchier spicata</i>	isotuomipihlaja
<i>Angelica sylvestris</i>	(niitty)karhunputki
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tuoksusimake
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki
<i>Artemisia vulgaris</i>	pujo
<i>Athyrium filix-femina</i>	soreahiirenporras
<i>Avena sativa</i>	(pelto)kaura
<i>Avenella flexuosa</i>	metsälauha
<i>Barbarea vulgaris</i>	peltokanankaali
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	metsäkastikka
<i>Calamagrostis canescens</i>	viitakastikka
<i>Calamagrostis epigejos</i>	hietakastikka
<i>Calamagrostis neglecta</i>	luhtakastikka
<i>Calamagrostis phragmitoides</i>	korpikastikka
<i>Calla palustris</i>	(suo)vehka
<i>Calluna vulgaris</i>	(kangas)kanerva
<i>Caltha palustris</i>	(luhta)rentukka
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	(rikka)lutukka
<i>Carduus crispus</i>	kyläkarhiainen
<i>Carex acuta</i>	viiltosara
<i>Carex aquatilis</i>	vesisara
<i>Carex digitata</i>	sormisara
<i>Carex leporina</i>	jänönsara
<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara
<i>Carex rostrata</i>	pullosara

<i>Chamaenerion angustifolium</i>	(palo)maitohorsma
<i>Chelidonium majus</i>	keltamo
<i>Chenopodium album</i>	jauhosavikka
<i>Cicuta virosa</i>	myrkkypeiso
<i>Cirsium arvense</i>	pelto-ohdake
<i>Cirsium heterophyllum</i>	huopaohdake
<i>Cirsium palustre</i>	suo-ohdake
<i>Cirsium vulgare</i>	piikkiohdake
<i>Comarum palustre</i>	(suo)kurjenjalka
<i>Convallaria majalis</i>	(kello)kielo
<i>Convolvulus sepium</i> -ryhmä	karhunköynnösryhmä
<i>Dactylis glomerata</i>	(niitty)koiranheinä
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha
<i>Dianthus deltoides</i>	ketoneilikka
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri
<i>Dryopteris expansa</i>	isoalvejuuri
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kivikkoalvejuuri
<i>Empetrum nigrum</i>	(musta)variksenmarja
<i>Epilobium ciliatum</i> -ryhmä	amerikanhorsmaryhmä
<i>Epilobium palustre</i>	suohorsma
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte
<i>Equisetum pratense</i>	lehtokorte
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte
<i>Erigeron acris</i>	karvaskallioinen
<i>Euphrasia stricta</i>	ketosilmäruoho
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata
<i>Filipendula ulmaria</i>	(niitty)mesiangervo
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka
<i>Frangula alnus</i>	korpiipaatsama
<i>Galeopsis bifida</i>	peltopillike
<i>Galeopsis speciosa</i>	kirjopillike
<i>Galium album</i>	paimenmatara
<i>Galium boreale</i>	ahomatara
<i>Galium palustre</i>	rantamatara
<i>Galium x pomeranicum</i>	piennarmatara
<i>Galium spurium</i>	peltomatara
<i>Galium uliginosum</i>	luhtamatara
<i>Galium verum</i>	keltamatara
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka
<i>Geum urbanum</i>	kyläkellukka
<i>Glechoma hederacea</i>	(rohto)maahumala

<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre
<i>Helianthus annuus</i>	isoaurionkukka
<i>Hepatica nobilis</i>	(lehto)sinivuokko
<i>Hieracium sect. Hieracium</i>	salokeltanot
<i>Hieracium sect. Prenantheoidea</i>	syyskeltanot
<i>Hieracium sect. Umbellata</i>	sarjakeltanot
<i>Hieracium sect. Vulgata</i>	ahokeltanot
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	(hopea)tyrni
<i>Hordeum vulgare</i>	(pelto-)ohra
<i>Humulus lupulus</i>	(salko)humala
<i>Hylotelephium telephium</i>	isomaksaruoho
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma
<i>Hypericum perforatum</i>	mäkikuisma
<i>Iris pseudacorus</i>	keltakurjenmiekkä
<i>Juncus conglomeratus</i>	keräpäävihvilä
<i>Juncus effusus</i>	röyhyvihvilä
<i>Juniperus communis subsp. communis</i>	metsäkataja
<i>Lathyrus pratensis</i>	niittynätkelmä
<i>Leucanthemum vulgare</i>	ahopäivänkakkara
<i>Linaria vulgaris</i>	keltakannusruoho
<i>Linnaea borealis</i>	vanamo
<i>Lonicera xylosteum</i>	lehtokuusama
<i>Lupinus polyphyllus</i>	komealupiini
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	niittykäenkukka
<i>Lycopus europaeus</i>	(luhta)ranta-yrtti
<i>Lysimachia europaea</i>	metsätähti
<i>Lysimachia thysiflora</i>	terttualpi
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi
<i>Lythrum salicaria</i>	(pohjan)rantakukka
<i>Maianthemum bifolium</i>	(metsä)oravanmarja
<i>Malus domestica</i>	tarhaomenapuu
<i>Matricaria discoidea</i>	pihasaunio
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	metsämaitikka
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhelmikkä
<i>Milium effusum</i>	lehtotesma
<i>Myosotis arvensis</i>	peltolemmikki
<i>Myosotis scorpioides</i>	luhtalemmikki
<i>Nocca caerulea</i>	ketotaskuruoho
<i>Nuphar lutea</i>	isoulpukka
<i>Omalotheca sylvatica</i>	ahojäkkärä
<i>Orthilia secunda</i>	nuokkotalvikki

<i>Oxalis acetosella</i>	(metsä)käenkaali
<i>Paris quadrifolia</i>	(lehto)sudenmarja
<i>Peucedanum palustre</i>	luhtasuoputki
<i>Phacelia campanularia</i>	kellohunajakukka
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	aitohunajakukka
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko
<i>Picea abies</i>	metsäkuusi
<i>Pilosella pilosellina</i>	huopakeltano
<i>Plantago major</i>	piharatamo
<i>Poa annua</i>	kylänurmikka
<i>Poa pratensis</i>	niittynurmikka
<i>Polygonatum odoratum</i>	kalliokieli
<i>Polygonum aviculare</i> -ryhmä	pihatatarryhmä
<i>Polypodium vulgare</i>	pohjankallioimarre
<i>Populus tremula</i>	metsähaapa
<i>Potentilla argentea</i> -ryhmä	hopeahanhikkiryhmä
<i>Prunus padus</i>	lehtotuomi
<i>Pteridium pinetorum</i>	taigasananjalka
<i>Pyrola minor</i>	pikkutalvikki
<i>Quercus robur</i>	metsätammi
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki
<i>Rhinanthus minor</i>	pikkulaukku
<i>Ribes alpinum</i>	taikinamarja
<i>Ribes nigrum</i>	mustaherukka
<i>Ribes spicatum</i>	pohjanpunaherukka
<i>Ribes uva-crispa</i>	(hillo)karviainen
<i>Rubus idaeus</i>	(puna)vadelma
<i>Rubus saxatilis</i>	(euroopan)lillukka
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä
<i>Rumex crispus</i>	poimuhierakka
<i>Rumex longifolius</i>	hevonhierakka
<i>Salix caprea</i>	raita
<i>Salix cinerea</i>	tuhkapaju
<i>Salix sp.</i>	pajulaji
<i>Sambucus racemosa</i>	terttuselja
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	järvikaisla
<i>Scirpus sylvaticus</i>	korpikaisla
<i>Scleranthus annuus</i>	viherjäsenruoho
<i>Scorzoneroideis autumnalis</i>	syysmaitiainen
<i>Scutellaria galericulata</i>	luhtavuohennokka
<i>Sedum acre</i>	keltamaksaruoho
<i>Senecio sylvaticus</i>	kalliovillakko

<i>Senecio viscosus</i>	tahmavillakko
<i>Senecio vulgaris</i>	peltovillakko
<i>Solanum dulcamara</i>	punakoiso
<i>Solanum tuberosum</i>	peruna
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku
<i>Sonchus arvensis</i>	peltovalvatti
<i>Sorbus aucuparia</i>	(koti)pihlaja
<i>Stellaria graminea</i>	heinätähtimö
<i>Stellaria media</i>	pihatähtimö
<i>Tanacetum vulgare</i>	(rohto)pietaryrtti
<i>Taraxacum balticum</i>	itämerenvoikukka
<i>Taraxacum sect. Taraxacum</i>	rikkavoikukat
<i>Tilia cordata</i>	metsälehmus
<i>Trifolium hybridum</i>	alsikeapila
<i>Trifolium pratense</i>	puna-apila
<i>Trifolium repens</i>	valkoapila
<i>Tripleurospermum inodorum</i>	peltosaunio
<i>Turritis glabra</i>	(keto)pölkkyruoho
<i>Tussilago farfara</i>	leskenlehti
<i>Typha latifolia</i>	leveäosmankäämi
<i>Urtica dioica</i>	isonokkonen
<i>Urtica dioica subsp. dioica</i>	etelännokkonen
<i>Urtica dioica subsp. sondenii var. holosericea</i>	lehtonokkonen
<i>Vaccinium myrtillus</i>	(kangas)mustikka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	(taiga)puolukka
<i>Valeriana officinalis</i>	rohtovirmajuuri
<i>Veronica chamaedrys</i>	nurmitädyke
<i>Veronica officinalis</i>	rohtotädyke
<i>Veronica serpyllifolia</i>	orvontädyke
<i>Vicia cracca</i>	hiirenvirna
<i>Vicia sepium</i>	aitovirna
<i>Viola arvensis</i>	pelto-orvokki
<i>Viola canina</i>	aho-orvokki
<i>Viola palustris</i>	suo-orvokki
<i>Viola riviniana</i>	metsäorvokki

Sammalien lajilista Juutinen, R. & Ulvinen, T. 2018: Suomen sammalien levinneisyys eliömaakunnissa. – Suomen ympäristökeskus. 29.11.2018. [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien-suojelutyo/Eliotyoryhmat/Sammalyoryhma/Suomen_sammalet mukaisesti](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien-suojelutyo/Eliotyoryhmat/Sammalyoryhma/Suomen_sammalet_mukaisesti)

<i>Nimi (tiet.)</i>	<i>Nimi (suom.)</i>
<i>Atrichum tenellum</i>	pikkumyyränsammal
<i>Brachythecium albicans</i>	ahosuikerosammal
<i>Calliergon cordifolium</i>	luhtakuirisammal
<i>Ceratodon purpureus</i>	metsäkulosammal
<i>Chiloscyphus polyanthos</i>	hetealvesammal
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	lehtohaivensammal
<i>Climacium dendroides</i>	palmusammal
<i>Dicranum majus</i>	isokynsisammal
<i>Dicranum montanum</i>	pörrökynsisammal
<i>Dicranum polysetum</i>	kangaskynsisammal
<i>Dicranum scoparium</i>	kivikynsisammal
<i>Hedwigia ciliata</i>	kiviharmosammal
<i>Hylocomiadelphus triquetrus</i>	metsäliekosammal
<i>Hylocomium splendens</i>	metsäkerrosammal
<i>Hypnum cupressiforme</i>	kalliopalmikkosammal
<i>Pellia epiphylla</i>	taskulapasammal
<i>Plagiomnium affine</i>	lehtolehväammal
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	metsälehväammal
<i>Plagiomnium ellipticum</i>	korpilehväammal
<i>Plagiothecium denticulatum</i>	kivilaakasammal
<i>Pleurozium schreberi</i>	seinäsammal
<i>Pogonatum urnigerum</i>	törmähiekkasammal
<i>Pohlia nutans</i>	nuokkuvarstasammal
<i>Polytrichum commune</i>	korpiharhunsammal
<i>Polytrichum formosum</i>	lehtokarhunsammal
<i>Polytrichum juniperinum</i>	kangaskarhunsammal
<i>Ptilidium ciliare</i>	isokorallisammal
<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	sirokorallisammal
<i>Ptilium crista-castrensis</i>	sulkasammal
<i>Pylaisia polyantha</i>	kujasammal
<i>Racomitrium lanuginosum</i>	kalliotierasammal
<i>Racomitrium microcarpon</i>	kivitierasammal
<i>Rhodobryum roseum</i>	lehtoruusukesammal
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	niittyliekosammal
<i>Sanionia uncinata</i>	metsäkamppisammal
<i>Sciuro-hypnum curtum</i>	metsäsuikerosammal
<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	haapasuikerosammal
<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	koukkusuikerosammal
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	viitarahkasammal
<i>Sphagnum girgensohnii</i>	korpirahkasammal
<i>Sphagnum squarrosum</i>	okarahkasammal
<i>Tetraphis pellucida</i>	lahosammal
<i>Thuidium recognitum</i>	niittyhavusammal

9. Lähteet ja viitteet:

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: *Natura 2000 -luontotyyppiopas*. 2. korjattu painos. – Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Damsholt, Kell & Pagh, Annette 2009: *Illustrated Flora of Nordic Liverworts and Hornworts*. Ed. 2. Nordic Bryological Society. Lund
- Hallingbäck, Tomas. (toim.) 2006, 2008, 2014, 2019: *Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Bladmossor*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck Tomas 2016: *Mossor – en fältguide*; Naturcentrum AB bokförlag
- Hotanen J-P., Nousiainen H., Mäkipää R., Reinikainen A. & Tonteri T. 2018: *Metsätyypit – kasvupaikkaopas*; Metsäkustannus
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: *Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa*. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P (toim.) 1998: *Retkeilykasvio*; Luonnon-tieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo Helsinki, 4. täysin uudistettu painos: 1-656
- Kiviniemi Matti (toim.) 2016: *Metsäalan säädökset*; Metsäkustannus Oy, 2. uudistettu painos
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset*. – Suomen ympäristö 5/2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki
- Koskela, K. 2019: *Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje*. 7. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus & Metsähallitus, Helsinki
- Kouki, J., Junninen, K., Mäkelä, K., Hokkanen, M., Aakala, T., Hallikainen, V., Korhonen, K. T., Kuuluvainen, T., Loiskekoski, M., Mattila, O., Matveinen, K., Puntila, P., Ruokanen, I., Valkonen, S. & Virkkala, T.. 2018. Metsät. Julk.: Raunio, A. & Kontula, T. (toim.). *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset*. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. S. 488-490, 505-507, 512-529,
- Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. Suomen putkilokasvien luettelo -- Norrlinia 34: 1-206
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.) 2009: *Suomen uhanalaiset sammalet. Ympäristöopas*. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Laine, J., Flatberg, K. I., Harju, P., Timonen, T., Minkkinen, K., Laine, A., Tuittila, E.-S. & Vasander., H. 2018. *Sphagnum Mosses – The Stars of European Mires*. University of Helsinki Department of Forest Sciences, Sphagna Ky, Helsinki. 326 pp.
- Laji.fi 2021;; URL> <https://laji.fi>

- Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005) ja 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>].
- Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].
- Luontodirektiivin raportointi 2013: *Jäsenmaiden raportit ja EU:n yhteenvedot*. – Internet-aineisto: <http://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>
- Lüth, Michael 2019: *Mosses of Europe – A Photographic Flora 1-3*. Michael Lüth. Freiburg
- Maanmittauslaitos 2021: *Avoin kartta-aineisto*; URL> maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/latauspalvelut/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu
- Meriluoto Markku, Soininen Timo 2002: *Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt*, 2. painos; Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- Metsäasetus 30.12.2013/1308; URL:> <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131308>
- Metsäkeskus 2019: *Tulkintasuosituksia metsälain 10§:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä*
- Metsälaki 12.12.1996/1093; URL:> <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>
- Mossberg Bo, Stenberg Lennart 2014: *Suuri Pohjolan kasvio*; Kustannusosakeyhtiö Tammi, 4. tarkistettu painos: 1-928
- Museovirasto 2021: URL:> https://www.kyppi.fi/palveluik-kuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=413010023
- Nosto Consulting Oy 2020: *Porin kaupunki: Kallion ranta-asemakaava Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2020*
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000: *Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje*. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 188. 128 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M.(toim.) 2019: *Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019*. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Satakunnan Museo, Y-PAKKI 2021: *Satakunnan rakennusperintö 2005*; http://www.y-pakki.fi/asp/ypakki_2005_det.aspx?ID=100313

- Siitonen, P. (toim.) 1999: *Metsien monimuotoisuuden arviointi. Osa 1: lajisto ja metsiköiden rakenne*. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja A, nro 103.
- Soininen, T. 1996: *Talousmetsien avainbiotooppien tunnistaminen: maastotyöohje, kokeiluversio*. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 27. 108 s.
- Söderman, T. 2003: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa*. – Ympäristöopas 109, Suomen ympäristökeskus., Helsinki.
- Ulvinen Tauno, Syrjänen Kimmo, Anttila Susanna (toim.) 2002: *Suomen sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus*: Suomen ympäristökeskus – Suomen ympäristö 560, toinen korjattu painos: 1-354
- Ympäristöministeriö 2003: *Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman luonnonsuojelubiologiset kriteerit*. – Suomen ympäristö 634. Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Ympäristöministeriö & Maa- ja metsätalousministeriö 2019: URL:> <https://www.metsonpolku.fi>

T:mi Esa Hankonen

Kulmamäentie 5

27130 Eurajoki

www.esahankonen.fi

Esa Hankonen

050 517 7147

Luontokartoittaja EAT

info@esahankonen.fi

MUISTUTUS A - LIITE 2

Lausunto maisema-arvoista

Lausunto perustuu kohteen yhteen, kolmen tunnin mittaiseen havainnointiin maastossa 21.7. 2021, karttamerkintöihin sekä aiempiin, maakuntakaavaa varten tehtyihin kulttuurimaisemaa ja muinaismuistolain tarkoittamia kohteita koskeviin arviointeihin. Arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä. Arvio koskee alla kuvattua kohdetta, ympäröivää suurmajaisemaa ei ole tarkasteltu samassa yhteydessä.

Arvioinnin kohde

Lausunto koskee Kallion ranta-asemaakaavoituksen kohteena olevaa kiinteistön 413-408-6-49 sekä tähän maisemallisesti kytkeytyviä kiinteistöjä 413-408-876-4, 413-408-6-114, 413-408-6-71, 413-408-6-22, 413-408-6-115 ja 413-408-7-24.

Arviointi

Alue on maisemallisesti yhtenäinen, tasapainoinen kokonaisuus. Rakennukset sijoittuvat kiinteistöllä 413-408-6-114 sijaitsevaa 1970-luvulla rakennettua rantamökkiä lukuun ottamatta Karhijärven muinaisen rantaviivan yläpuolella. Muinaisranta on selvästi nähtävissä maisemassa ja asuinrakennusten sijoittelu noudattaa perinteistä rakennustapaa. Muinaisrannan alapuolella avautuu peltomaisema, joka rajautuu rantaluhtaan ja rantalehtoon. Pellot ja rakennukset muodostavat yhtenäisen kulttuurimaiseman. Kaavoitettavan alueen läntisen osan pelto on ilmeisesti hyvin vanha ja sen on asukkaan kertoman mukaan arvioitu olevan mahdollinen muinaispelto. Asukkaan kertoman mukaan pellolla on hyvin pitkä laidunnushistoria, mikä näkyy myös pellon pohjoispuolen perinnebiotoopilla. Laidunnushistoriasta kertoo myös kaavoitettavan alueen läntisen osan itärajalla oleva karjanjuottoon käytetty kosteikko. Pelto oli maastokäynnillä viherkesannolla ja kasvoi apilaa. Alueen metsä on kulttuurimaisemaan hyvin sopeutuvaa ikä- ja puulajirakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista kangasmetsää.

Maisemallisesti erityisen arvokkaita kohteita alueella ovat muinaisjäännöksenä (kivikautinen asuinpaikka) ympäristöineen rajattu kallio, jossa valtapuuna on järeitä lehmuksia ja sen eteläpuolella, pellon pohjoisreunassa oleva kaunis, ketoneilikkavaltaisen keto. Järeää tervaleppää kasvavat rantaluhdet ovat niin ikään maisemallisesti edustavia. Kaavoitettavan alueen läntisen osan rantalehdon puustoon kuuluu tervalepän ohella osin erittäin järeitä lehmuksia.

Alussa mainittujen kiinteistöjen muodostamaa aluetta tulisi mielestäni tarkastella maisemallisena kokonaisuutena, josta kaavoitettava alue on osa. Keskeisiä maisema-arvoa lisääviä piirteitä ovat edellä mainittujen erityisen arvokkaiden kohteiden ohella rakennusten ja peltujen sijoittuminen muinaisrannan maankorkeuden mukaisesti, pitkäaikaisen perinteisen maankäytön synnyttämät maisemapiiirteet, peltomaiseman avoimuus ja metsäalueen luonnollinen visuaalinen ilme. Euroopan maisemayleissopimuksen maisemaa ja sen laatua koskevien määritelmien ja maisemademokratiaa koskevien tavoitteiden pohjalta erityistä painoarvoa tulisi edellä mainittujen arvojen ohella antaa sille, miten kaavoituksen kohteena olevaa aluetta ja erityisesti rantaa käyttävät lähialueiden asukkaat sen esteettiset ja virkistyskäyttöarvot nyt kokevat.

Rantakaavaehdotusta koskevat huomiot

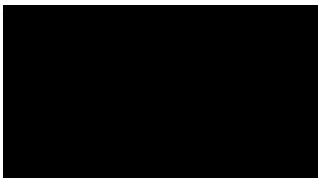
Rakentaminen kaavoitettavan alueen pelloille edellyttäisi huomattavia maansiirto- ja maanrakennustöitä, mikä jo itsessään rikkoisi maiseman eheyttä, luonnollisena säilyneitä korkeussuhteita ja näiden kehityshistorian näkymistä maisemassa. Lisäksi suunniteltu rakentaminen vähentäisi kulttuurimaiseman avoimuutta ja rikkoisi maiseman pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen pohjautuvan maisemarakenteen. Rakentamista sijoittuisi kauniin, ketoneilikkavaltaisen ketoalueen päälle. Keto kytkeytyy maisemallisesti kiinteästi viereiseen muinaisjäännösalueeseen.

Yhdyn Satakunnan museon ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnoissaan esittämiin arvioihin, joiden mukaan kaavassa ei ole riittävällä tavalla huomioitu alueen maisema-arvoja ja kytkeytyneisyyttä laajempaan, maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Kaavoitettavan alueen kulttuurimaisema-arvot tulisi inventoida ja kaavoituksessa tulisi luopua rakentamisesta, joka heikentää alueen maisema-arvoja. Maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajoja tulisi tarkastaa ja tarvittaessa tarkentaa siten, että rajauksessa huomioidaan muinaismuistolain suojaama kohde ympäröivine peltoalueineen. Kaava-alueella sijaitseva muinaismuistokohde tulisi nähdä laajemman kulttuurimaisemakokonaisuuden osana, ei tästä irrallisena objektina, jonka suojelemiseksi riittää sen jättäminen rakennettavien kohteiden ulkopuolelle. Merkittävän kulttuurimaiseman rajausta ei ole nykyisellään riittävän tarkka ja perusteltu, vaan vaatisi täsmentämistä.

Kaava sulkisi toteutuessaan alueen nyt vapaasta rantaviivasta merkittävän osan julkisen käytön ulkopuolelle. Karhijärven virkistyskäyttöön soveltuvat rannat ovat jo suureksi osaksi rakennettuja. Satakuntaliitto toteaa lausunnossaan vapaan ranta-alueen jäävän kaavassa vähäiseksi. Kaavan laatija esittää vastineessaan, että *[k]aavasuunnittelussa on huomioitu alueen virkistysarvot ja kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistymiseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta myös kaavamuutoksen jälkeen*. Kaavan laatija ei perustele näkemystään vapaaksi jäävän rannan riittävyydestä.

Lähialueiden asukkaille ei ole järjestetty esimerkiksi keskustelutilaisuutta, jonka kautta olisi mahdollista saada käsitys heidän tarpeistaan vapaan rannan ja maiseman suhteen. Asuinympäristöä, sen maisemaa ja käyttömahdollisuuksia merkittävästi muuttavissa hankkeissa aktiivisen osallistamisen voi katsoa kuuluvan hyvään hallintotapaan. Tähän ohjaa myös edellä mainittu Euroopan maisemayleissopimus. Kaavan laatija ei voi lähialueiden asukkaita osallistamatta riittävällä tarkkuudella arvioida, mikä on riittävä määrä vapaata rantaa kaavoitettavalla alueella ja minkälaiset laatutekijät tekevät siitä asukkaille virkistyskäyttöön soveltuvan. Sama maisema-arvojen arviointia koskeva ongelma ilmenee kaavan laatijan vastineessa mielipiteeseen B. Tässä kaavan laatija esittää, että *[k]aavan mukainen tie- tai kunnallistekninen rakentaminen ei riko alueen luonto- ja maisema-arvoja*. Maisema-arvoja ei kuitenkaan ole Euroopan maisemayleissopimuksen määritelmien ja tavoitteiden pohjalta mahdollista arvioida selvittämättä lainkaan alueen paikallisyhteisön arvostuksia, näkemyksiä ja kokemuksellista tietoa maisemasta. Samoin kaavan laatija ilmaisee vastineessaan, että *[k]aavassa on riittävällä tavalla huomioitu alueen vakituiset asukkaat sekä virkistyskäyttäjät*. Jo se, että kaavaa on vastustettu alueen asukkaiden taholta, osoittaa, että lähialueen vakituisten asukkaiden ja käyttäjien huomioimisessa ei ole täysin onnistuttu.

15.6. 2022

Ilona Hankonen
FT, maisema-asiantuntija

staaottaja: Kaupunkisuunnittelu; Kirjaamo; Risto Relpas
ie: Kannanotto Kallion ranta-asemakaava kaavaehdotukseen
tteet: Lausunto 2 maisema Kallio.pdf; Kallion ranta-asemakaava_kannanotto_Kaavaehdotus_17.6.2022.pdf; Lavian kallion ranta-asemakaava alueen kasvillisuuseelvitys ja maisema-arvolausunto 2021.pdf

I,

essa liitteenä huomoitavaksi kannanottomme, minkä kaiken sisällön vaadimme tulla huomioituksi kaavaehdotukseen.

lävällisin terveisin

MUISTUTUS B

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Kannanotto kaavaehdotuksesta 29.4.2022

Päiväys: 17.6.2022

Valituksen läittäjä:

I

Yhteydenotot asiakirjaan liittyen:

Aihe: Kallion ranta-asemakaava
Kaavaehdotus 29.4.2022

Kannanotto: Kallion ranta-asemakaavaan (Lavia) KALLIO 413-408-6-49 naapureiden antamia lausuntoja, selvityksiä ja esiin tuomia asioita ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Vaadimme, että kaikki Kallion ranta-asemakaavan jo kaavaluonnokseen toimittamamme kannanotot otetaan huomioon kaavaehdotuksessa.

Muun muassa emätilatutkimuksen rantaviiva on edelleen laskettu väärin, millä kaavanlaatijakonsultti yrittää virheellisin perustein hankkia kaavantilaajalle perusteetonta rantaviivaa saadakseen perusteetonta rakennusoikeutta Vähäsalon saaren perusteella, vaikka saari on liian pieni (selvästi alle vähimmäisvaatimuksen 2 hehtaaria) voidakseen tulla huomioiduksi rantaviivan laskemiseen.

Edelleen kaava-alueen luonto- maisema-, virkistysarvoja sekä vaikutuksia naapureihin jne. on joko jätetty kokonaan huomioimatta,

vähätelty tai virheellisesti väitetty huomioituiksi vaikkei todellisuudessa ole huomioitu eikä kaavan esitettyjä puutteita ole huomioitu.

Edelleen suunnittelussa on käytetty maksimaalista rantarakentamisen tehokkuuslukua 8 lomarakennusyksikköä muunnettua rantaviivakilometriä kohden, vaikka kyseessä on erityisen herkkä uhanalaisia arvoja sisältävä järvenranta-alue erityisine kulttuuriperinnehistoriamaisema- ja muinaismuistoaluemaisema-arvoineen, missä on jo entuudestaan rakennettu suuri rakennuskanta sekä runsas naapurusto rakennuksineen.

Ote Porin kaupungin pöytäkirjasta 14/2022 viitataan vuonna 2020 Nökkamaan ranta-asetmakaavan muutokseen, jossa on käytetty 8 lay/km maksimia. Kallion ranta-asetmakaavaa ei voi verrata kyseessä olevaan ranta-asetmakaavan muutokseen, koska kyseinen alue on laajalla alueella rakentamatonta eikä kuten Kallion ranta-asetmakaava sisällä samanlaisia uhanalaisia arvoja, kulttuuriperinnehistoriaympäristömaisema- ja muinaismuistomaisema-aluearvoja.

Kallion ranta-asetmakaavan (ehdotus 29.4.2022) alueella on ennestään runsaasti kiinteää -ja loma-asuntorakentamista, joten nykyinen ehdotus tulee entisestään huonontamaan alueen virkistysluonto- ja maisema-arvoja. Asian liittyen pitäisi ottaa huomioon myös naapureiden tasa-arvoisuus, joka tässä ehdotuksessa on jätetty huomioon ottamatta.

Lisäksi rantaviivaanmuunnetun rantaviivan laskenta on alueen luonne ja maaston luonne huomioon ottaen ylimitoitettu. Mikäli ranta-asetmakaava kaava toteutuisi ehdotuksen mukaan, alueelle muodostuisi **taajamaluonteinen alue**, jonka vaikutus naapureihin ja järven virkistyskäyttö huomioon ottaen olisi ylimitoitettu ja noudattaisi huonoa rantarakentamista.

Ranta-asetmakaavan laatija ei ole ottanut huomioon **Satakunnan museon ja luontoon liittyvien selvityksien vaikutuksia**, vaan on pitänyt kaavaehdotuksen lähes täysin kaavaluonnoksen mukaisena.

Pyydämme ottamaan huomioon asiantuntijoiden lausunnot ja näkemykset suunnitteluun liittyen.

Olemme keskustelleet yhteisistä näkemyksistämme yhdessä muiden rajanaapurien kanssa. Jaamme yhteisen näkemyksen ja huolen ranta-alueen kehittämisestä.

Selvityspyyntö Kallion ranta-asemakaavaan liittyvästä Porin kaupungin virheellisestä Maankäyttö ja rakennuslakia rikkovasta menettelystä ja Porin kaupungin asiaan liittyvien virkamiesten virheellisistä menettelyistä on tekeillä eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Vastustamme tämän kaavaehdotuksen toteutumista.

Liite 1. Maisema-arvio / FT Maisema-asiantuntija / **Ilona Kallio**

Liite 2. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys / Luontokartoittaja EAT, **Esa Honkonen**

Laviassa 17.6.2022

lauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen.

10

Kuvio 6: Tuore runsravinteinen lehto (HeOT)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion ranta-alueen länsiosassa sijaitseva, ei aivan puhtaspiirteinen, kehitysvaiheessa oleva, lähinnä runsravinteinen tuore lehto (HeOT). Kuvion pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla paitsi rantaviivassa myös sekapuuna muun puuston mm. kuusen ja rauduskoivun ohella. Kuviolla myös yksittäin muutamia todella järeitä metsälehmäksi. Kuvion välipuustossa ja pensaskerroksessa pihlajaa, lehtotuomea, punaherukkaa, lehtokuusamaa sekä korpipaatsamaa. Pohjakerroksessa mm. metsäliekosammal sekä niittyhavusammal. Kenttäkerroksen valtalaji on runsaana kasvava kielo. Muita ruohoja mm. metsäkastikka, metsäorvokki, lillukka, metsäkurjenpolvi, oravanmarja sekä vuohenputki. Rannassa sijaitsevaa venevajaa lukuun ottamatta kuvion on käytännössä luonnontilainen.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeet lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen.

11

MUISTUTUS B - LIITE 1

Lausunto maisema-arvoista

Lausunto perustuu kohteen yhteen, kolmen tunnin mittaiseen havainnointiin maastossa 21.7. 2021, karttamerkintöihin sekä aiempiin, maakuntakaavaa varten tehtyihin kulttuurimaisemaa ja muinaismuistolain tarkoittamia kohteita koskeviin arviointeihin. Arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä. Arvio koskee alla kuvattua kohdetta, ympäröivää suurmaisemaa ei ole tarkasteltu samassa yhteydessä.

Arvioinnin kohde

Lausunto koskee Kallion ranta-asemaakaavoituksen kohteena olevaa kiinteistön 413-408-6-49 sekä tähän maisemallisesti kytkeytyviä kiinteistöjä 413-408-876-4, 413-408-6-114, 413-408-6-71, 413-408-6-22, 413-408-6-115 ja 413-408-7-24.

Arviointi

Alue on maisemallisesti yhtenäinen, tasapainoinen kokonaisuus. Rakennukset sijoittuvat kiinteistöllä 413-408-6-114 sijaitsevaa 1970-luvulla rakennettua rantamökkiiä lukuun ottamatta Karhijärven muinaisen rantaviivan yläpuolella. Muinaisranta on selvästi nähtävissä maisemassa ja asuinrakennusten sijoittelu noudattaa perinteistä rakennustapaa. Muinaisrannan alapuolella avautuu peltomaisema, joka rajautuu rantaluhtaan ja rantalehtoon. Pellot ja rakennukset muodostavat yhtenäisen kulttuurimaiseman. Kaavoitettavan alueen läntisen osan pelto on ilmeisesti hyvin vanha ja sen on asukkaan kertoman mukaan arvioitu olevan mahdollinen muinaispelto. Asukkaan kertoman mukaan pellolla on hyvin pitkä laidunnushistoria, mikä näkyy myös pellon pohjoispuolen perinnebiotoopilla. Laidunnushistoriasta kertoo myös kaavoitettavan alueen läntisen osan itärajalla oleva karjanjuottoon käytetty kosteikko. Peltoli oli maastokäynnillä viherkesannolla ja kasvoi apilaa. Alueen metsä on kulttuurimaisemaan hyvin sopeutuvaa ikä- ja puulajirakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista kangasmetsää.

Maisemallisesti erityisen arvokkaita kohteita alueella ovat muinaisjäännöksenä (kivikautinen asuinpaikka) ympäristöineen rajattu kallio, jossa valtapuuna on järeitä lehmuksia ja sen eteläpuolella, pellon pohjoisreunassa oleva kaunis, ketoneilikkavaltaisen keto. Järeää tervaleppää kasvavat rantaluhdat ovat niin ikään maisemallisesti edustavia. Kaavoitettavan alueen läntisen osan rantalehdon puustoon kuuluu tervaleppä ohella osin erittäin järeitä lehmuksia.

Alussa mainittujen kiinteistöjen muodostamaa aluetta tulisi mielestäni tarkastella maisemallisena kokonaisuutena, josta kaavoitettava alue on osa. Keskeisiä maisema-arvoa lisääviä piirteitä ovat edellä mainittujen erityisen arvokkaiden kohteiden ohella rakennusten ja peltöjen sijoittuminen muinaisrannan maankorkeuden mukaisesti, pitkäaikaisen perinteisen maankäytön synnyttämät maisemapiirteet, peltomaiseman avoimuus ja metsäalueen luonnollinen visuaalinen ilme. Euroopan maisemayleissopimuksen maisemaa ja sen laatua koskevien määritelmien ja maisemademokratiaa koskevien tavoitteiden pohjalta erityistä painoarvoa tulisi edellä mainittujen arvojen ohella antaa sille, miten kaavoituksen kohteena olevaa aluetta ja erityisesti rantaa käyttävät lähialueiden asukkaat sen esteettiset ja virkistyskäyttöarvot nyt kokevat.

Rantakaavaehdotusta koskevat huomiot

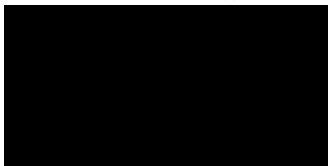
Rakentaminen kaavoitettavan alueen pelloille edellyttäisi huomattavia maansiirto- ja maanrakennustöitä, mikä jo itsessään rikkoisi maiseman eheyttä, luonnollisena säilyneitä korkeussuhteita ja näiden kehityshistorian näkymistä maisemassa. Lisäksi suunniteltu rakentaminen vähentäisi kulttuurimaiseman avoimuutta ja rikkoisi maiseman pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen pohjautuvan maisemarakenteen. Rakentamista sijoittuisi kauniin, ketoneilikkavaltaisen ketoalueen päälle. Keto kytkeytyy maisemallisesti kiinteästi viereiseen muinaisjäännösalueeseen.

Yhdyn Satakunnan museon ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnoissaan esittämiin arvioihin, joiden mukaan kaavassa ei ole riittäväällä tavalla huomioitu alueen maisema-arvoja ja kytkeytyneisyyttä laajempaan, maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Kaavoitettavan alueen kulttuurimaisema-arvot tulisi inventoida ja kaavoituksessa tulisi luopua rakentamisesta, joka heikentää alueen maisema-arvoja. Maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajoja tulisi tarkastaa ja tarvittaessa tarkentaa siten, että rajauksessa huomioidaan muinaismuistolain suojaama kohde ympäröivine peltoalueineen. Kaava-alueella sijaitseva muinaismuistokohde tulisi nähdä laajemman kulttuurimaisemakokonaisuuden osana, ei tästä irrallisena objektina, jonka suojelemiseksi riittää sen jättäminen rakennettavien kohteiden ulkopuolelle. Merkittävän kulttuurimaiseman rajausta ei ole nykyisellään riittävän tarkka ja perusteltu, vaan vaatisi täsmentämistä.

Kaava sulkisi toteutuessaan alueen nyt vapaasta rantaviivasta merkittävän osan julkisen käytön ulkopuolelle. Karhijärven virkistyskäyttöön soveltuvat rannat ovat jo suureksi osaksi rakennettuja. Satakuntaliitto toteaa launnossaan vapaan ranta-alueen jäävän kaavassa vähäiseksi. Kaavan laatija esittää vastineessaan, että *[k]aavasunnittelussa on huomioitu alueen virkistysarvot ja kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistymiseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta myös kaavamuutoksen jälkeen*. Kaavan laatija ei perustele näkemystään vapaaksi jäävän rannan riittävyydestä.

Lähialueiden asukkaille ei ole järjestetty esimerkiksi keskustelutilaisuutta, jonka kautta olisi mahdollista saada käsitys heidän tarpeistaan vapaan rannan ja maiseman suhteen. Asuinympäristöä, sen maisemaa ja käyttömahdollisuuksia merkittävästi muuttavissa hankkeissa aktiivisen osallistamisen voi katsoa kuuluvan hyvään hallintotapaan. Tähän ohjaa myös edellä mainittu Euroopan maisemayleissopimus. Kaavan laatija ei voi lähialueiden asukkaita osallistamatta riittäväällä tarkkuudella arvioida, mikä on riittävä määrä vapaata rantaa kaavoitettavalla alueella ja minkälaiset laatutekijät tekevät siitä asukkaille virkistyskäyttöön soveltuvan. Sama maisema-arvojen arviointia koskeva ongelma ilmenee kaavan laatijan vastineessa mielipiteeseen B. Tässä kaavan laatija esittää, että *[k]aavan mukainen tie- tai kunnallistekninen rakentaminen ei riko alueen luonto- ja maisema-arvoja*. Maisema-arvoja ei kuitenkaan ole Euroopan maisemayleissopimuksen määritelmien ja tavoitteiden pohjalta mahdollista arvioida selvittämättä lainkaan alueen paikallisyhteisön arvostuksia, näkemyksiä ja kokemuksellista tietoa maisemasta. Samoin kaavan laatija ilmaisee vastineessaan, että *[k]aavassa on riittäväällä tavalla huomioitu alueen vakituiset asukkaat sekä virkistyskäyttäjät*. Jo se, että kaavaa on vastustettu alueen asukkaiden taholta, osoittaa, että lähialueen vakituisten asukkaiden ja käyttäjien huomioimisessa ei ole täysin onnistuttu.

15.6. 2022

Ilona Hankonen
FT, maisema-asiantuntija

MUISTUTUS B - LIITE 2

Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuusselvitys ja maisema-arvolausunto 2021

T:mi Esa Hankonen

Raportteja 10/2021

Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021

T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021

Päiväys: 17.8.2021
Kirjoittaja: Esa Hankonen

Karttapiirrokset: © 2021 / Esa Hankonen
Pohjakartat: © 2021 / Maanmittauslaitos
Valokuvat: © 2021 / Esa Hankonen, ellei toisin mainita

Kansilehden kuva: Ilmakuva Kallion selvitysalueelta (Lähde: Hanna-Mari Leppänen)

Suosittelaa viittaamaan tähän lausuntoon seuraavasti:

Hankonen, E. 2021: Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 – T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021. 28 s.

Sisällys	sivu
1. Johdanto	... 1
2. Työstä vastaavat henkilöt	... 1
3. Menetelmät	... 1
4. Selvitysalue	... 2
5. Selvitysalueen kasvillisuus	... 3
6. Luontotyyppien kuvaukset	... 4
Kuvio 1: Tervaleppäluhta	... 5
Kuvio 2: Lehtomainen kangas	... 6
Kuvio 3: Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto	... 7
Kuvio 4: Karu kallioketo	... 8
Kuvio 5: Karu pienruohoketo ja heinäniitty	... 9
Kuvio 6: Tuore runsasravinteinen lehto	... 10
Kuvio 7: Tuore kangasmetsä	... 11
Kuvio 8: Tuore keskiravinteinen lehto	... 12
Kuvio 9: Tervaleppäluhta	... 13
7. Lausunto maisema-arvoista	... 14
8.1 Kasvillisuustaulukko 1: putkilokasvit	... 16
8.2 Kasvillisuustaulukko 2: sammalet	... 21
9. Lähteet ja viitteet	... 22
Selvityksen laatijan yhteystiedot	... 25

1. Johdanto

Tämä raportti esittelee Hanna-Mari Leppäsen tilaaman, Porin Lavian kaupunginosan Kallion ranta-ase-makaava-aluetta varten teetetyt kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen sekä maisema-arvoja koskevan lausunnon tulokset ja johtopäätökset.

2. Työstä vastaavat henkilöt

Selvityksen on tehnyt T:mi Esa Hankonen. Kasvillisuusselvityksestä vastaa putkilokasveihin, sammaliin sekä metsä- ja suoelinympäristöihin erikoistunut luontokartoittaja, EAT, Esa Hankonen. Maisema-arvo-lausunnosta vastaa maisema-asiantuntija, FM, Ilona Hankonen.

3. Menetelmät

Selvitys perustuu selvitysalueella maastokäynnillä 18.7.2021 inventoituun sekä luontoarvoja että luontotyypejä kuvaavaan kasvillisuuteen sekä käynnillä 21.7.2021 selvitettyihin maisema-arvoihin.

Selvityksen tarkoitus on kuvata alueen kasvilajisto ja tuoda esille alueen kasvillisuus, luontotyytit sekä muut mahdollisesti huomioitavat alueen luonto- ja maisema-arvot kaavan toteutumista varten.

Selvitys käsitti kartalla (*kuva 1, s. 2*) rajauksen sisällä olevan maa-alueen, joka käytiin läpi selvityksen yhteydessä.

Putkilokasvien nimistö ja taksonomia noudattavat *Suomen putkilokasvien luettelon* (Kurtto et.al 2019) nimistöä. Putkilokasvien levinneisyys-, ekologia- ja indikaattoriarvotietojen lähteinä sekä elinympäristöjen tyypittelyssä käytetty lähdekirjallisuus on lueteltu selvityksen lopussa olevasta *Lähteet ja viitteet* -osiossa (9. sivu 22). Sammalien nimistö ja taksonomia noudattavat Suomen lajitietokeskuksen nimistöä ja taksonomista luokittelua.

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa noudatetaan *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 - Luontotyyppien punainen kirja* (Kontula & Raunio 2018) -perusteita.

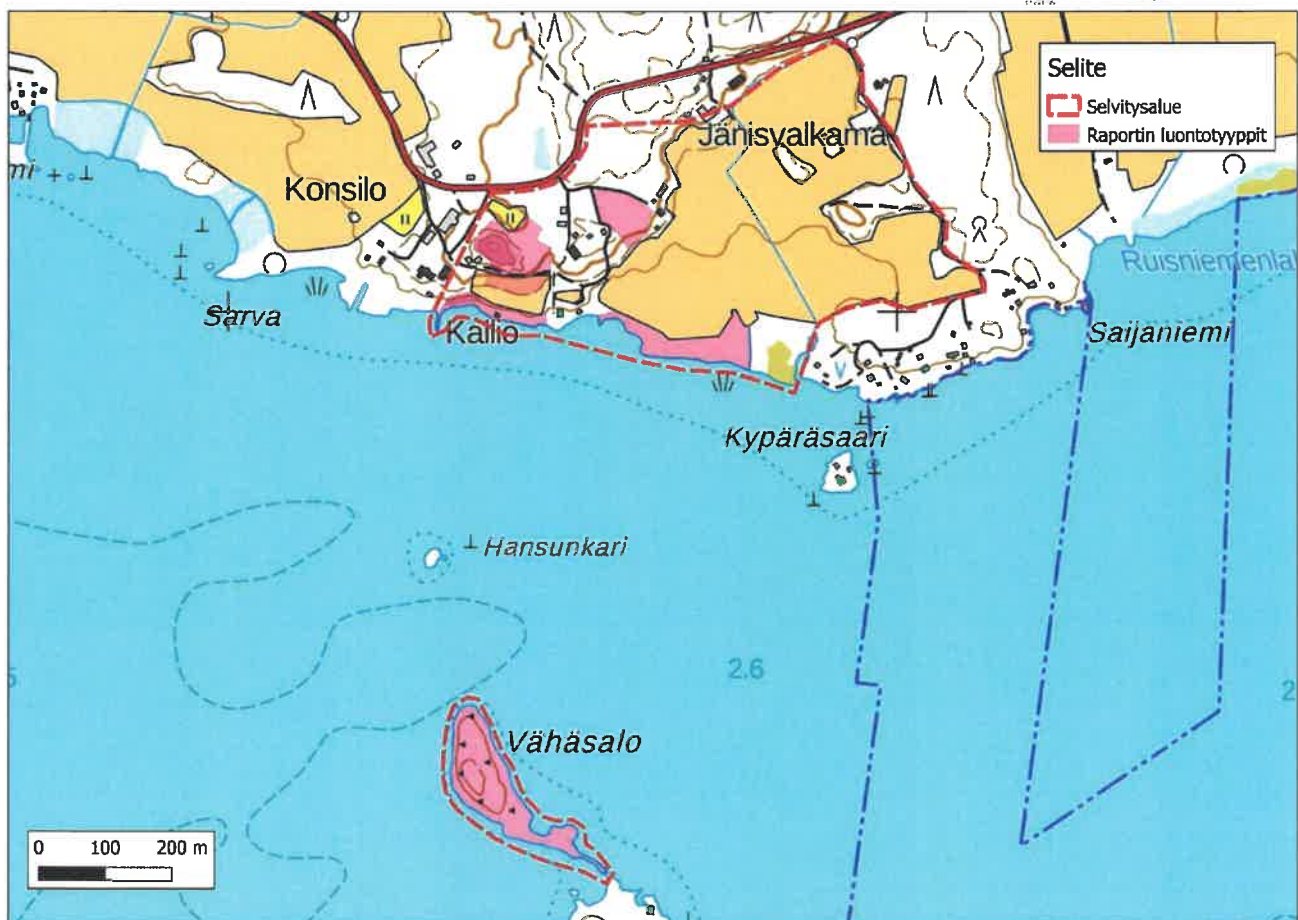
Maisema-arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä.

4. Selvitysalue

Kallion ranta-asemakaavan selvitysalue sijaitsee Satakunnassa, Porin kaupungin Lavian kaupunginosan Kallialan kylässä, Nokkamaan alueella, Karhijärven pohjoisrannalla noin 13 kilometriä maantietä Lavian keskustaajamasta länteen ja noin 50 kilometriä Porin keskustan palveluista koilliseen.

Luonnontieteellisesti alue kuuluu Satakunnan eliömaakuntaan, eteläboreaaliseen metsäkasvillisuusvyöhykkeeseen 2a ja edustaa keskisen Satakunnan tavanomaisia luontotyypejä. Selvitysalue koostuu osaltaan kiinteistöistä 6:49, 876:4, 6:114, 6:71, 6:22, 6:115 ja 7:24 käsittäen yhteensä noin 25 ha laajuisen maisemakokonaisuuden sisältäen vanhaa asutuselinympäristöä kuin Vähäsalo (n. 1,56 ha) saaren.

Tarkemmat kuvaukset kuvioista on kerrottu luvussa 5, jonka lisäksi kuviot on rajattu selvitysalueen kartalle (kuva 1, sivu 2).

Kuva 1: Lavian Kallion selvitysalueen sijainti ja kartta selvityksessä esitellyine kuviotietoineen.

5. Selvitysalueen kasvillisuus

Selvitysalueen kasvillisuus on pääosin rehevähköä eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen lajistoa, missä yhdistyvät niin metsä-, ranta- kuin kulttuurielinympäristöjenkin lajit. Alueen pitkäaikainen asutushistoria ja siihen liittyvä maankäyttö ovat osaltaan lisänneet lajiston monipuolisuutta sekä kulttuurillisia kerrostumia, mikä näkyy mm. muinais- ja viljelytulokaslajien määrässä. Selvitysalueella on myös huomattavasti alkuperäistä metsä- ja rantakasvillisuutta, sekä näiden luonteenomaisesti muodostamia luonnontilaisia ja sen kaltaisia arvokkaita luontotyyppisiä, kuten boreaalisia metsiä, lehtoja ja rantaluh-
tia. Erityisen huomionarvoista on metsälehmuksen (*Tilia cordata*) luontaisesti runsas esiintyminen alueella alkuperäisenä.

Kaikkineen alueen kasvillisuus on hyvin monimuotoista ja edustavaa. Kasvillisuusselvityksessä inventoiduilta kuvioilta löytyi yhteensä 202 eri putkilokasvilajia sekä 43 sammallajia. Uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja selvityksessä ei löytynyt. Haitalliseksi luokiteltuja vieraslajeja löytyi 1, karhunköynnös (*Convolvulus sepium*) kuviolta 9. Kasvillisuus on esitelty taulukoissa sivuilla 16 ja 21.

Lajimäärä saattaa selvitysalueella olla jonkin verran isompi, sillä kaikkia lajeja ei toimeksiannon puitteissa ollut tarpeen inventoida kasvillisuustyyppien rajaamiseksi.

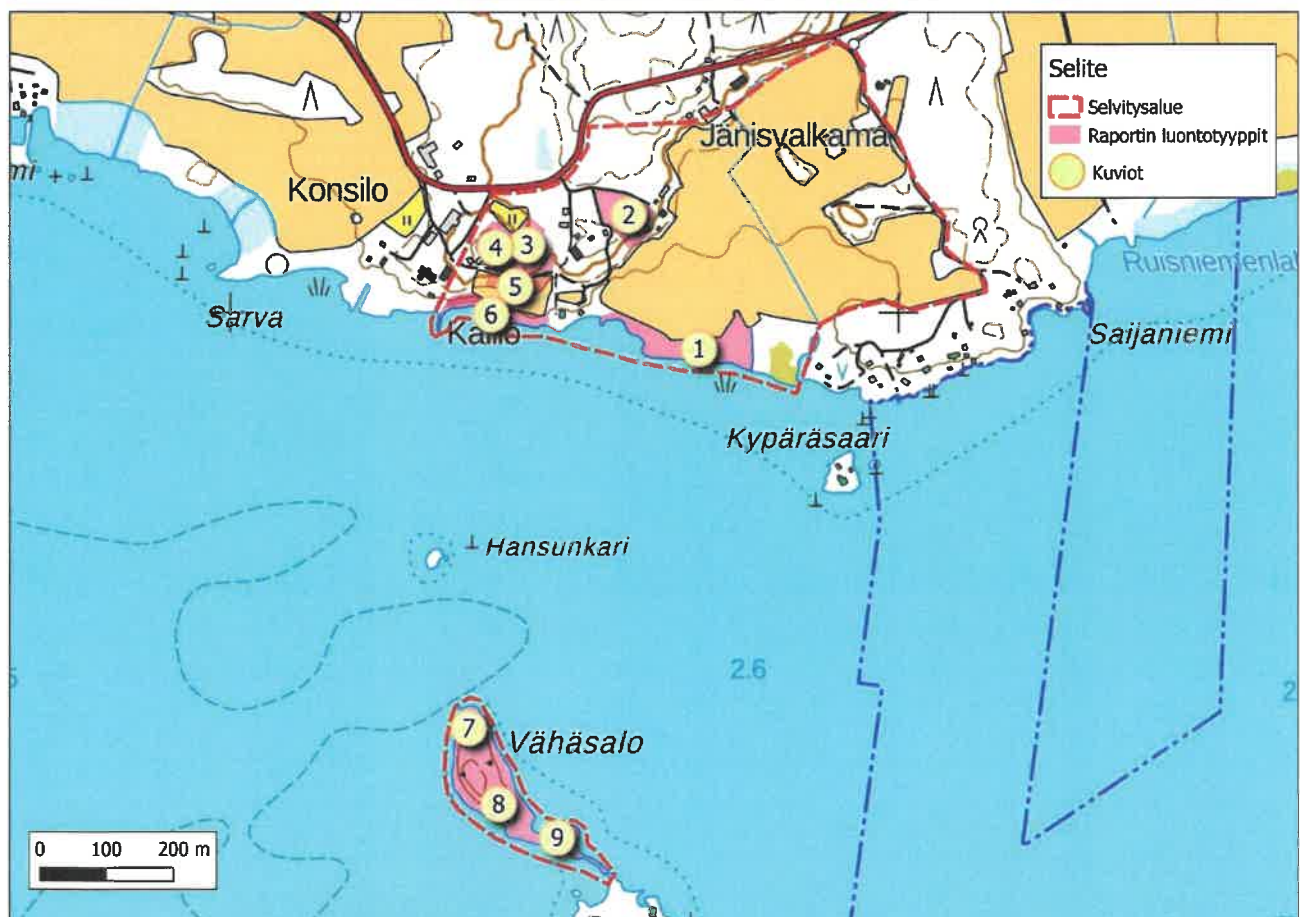
Kuva 2: Ilmakuva selvityksen kaava-alueelta (Kuva: Hanna-Mari Leppänen)

6. Luontotyyppien kuvaukset

Selvityksessä rajautui 9 erillistä uhanalaisluokiteltua kasvillisuuskuviota/luontotyyppiä, joista 1 on luonnonsuojelulain tarkoittama rauhoitettu luontotyyppi; jalopuumetsä. Luontotyyppiltään kuvio edustaa kuivaa runsasravinteista lehto (MeLaT). Muita selvityksessä rajattuja luontotyypejä ovat rantaluhdat (2), lehdot (2), boreaaliset kangasmetsät (2) sekä perinnebiotoopit (2). Metsälain 10 §:n tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä ovat selvityksen lehdot ja luhdat (5).

Luontotyyppien kuvauksissa käytetty uhanalaisuusluokitus perustuu Suomen elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa 2018 esitettyyn luokitukseen (Kontula & Raunio 2018) seuraavasti: LC = Elinvoimainen, NT = Silmälläpidettävä, VU = Vaarantunut, EN = Erittäin uhanalainen, CR = Äärimmäisen uhanalainen. Vaarantuneita (VU) luontotyypejä selvityksessä löytyi 4, erittäin uhanalaisia (EN) 3 sekä äärimmäisen uhanalaisia (CR) 2.

Esitellyt luontotyyppit tulisi huomioida maankäytössä ja pyrkiä säilyttämään ne muuttumattomina.

Kuva 3: Selvityksessä rajattujen luontotyyppien sijainti selvitysalueella.

Kuvio 1: Tervaleppäluhta (TeLu)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion ranta-alueen itäosassa sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Luhta-alueen pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla myös yleisenä kasvavien hieskoivun ja pihlajan ohella. Välipuustossa ja pensaskerroksessa myös lehtotuomea, vadelmaa ja mustaherukkaa. Kuvion pohjakerros on monin paikoin sammalpeitteetöntä mutaa, mutta paikoittain pieninä kasvustoina oka- ja haprarahkasammalta sekä luhtakuirisammalta. Hieman kuivemmassa osassa kuvion itäreunalla myös pieniä viitarahkasammalmättäitä. Kuvion ruohokasvillisuutta edustavat mm. suovehka, suoputki, kastikat, terttu- ja ranta-alpi, ratamosarpio, vesi- ja viiltosara, keltakurjenmiekka, myrkkyykeiso, luhtavuohennokka sekä kurjenjalka. Kuvio on vesitaloudeltaan, rakenteeltaan ja lajistoltaan luonnontilainen.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdet on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön *luhdet*. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 2: Lehtomainen kangas (OMT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Selvitysalueen pohjoisreunalla sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä lehtomainen kangas (OMT). Sijainnistaan huolimatta metsäkuviolla on vain vähän nähtävillä käsittelyn jälkiä. Puusto on monilajista, erirakenteista ja pääosin ikääntynyttä kuusivaltaista boreaalista sekametsää. Kuviolla vain muutama, vanha, yksittäinen kanto. Kuusen ohella muita puulajeja mm. haapa, raita sekä mänty. Pensaskerroksessa mm. metsälehmus, kataja, korpipaatsama, pihlaja, taikinamarja sekä lehtokuusama. Lehmuksen taimia kasvaa myös aivan lounaisen piha-alueen rajalla tiheästi. Pohjakerroksessa seinä-, metsäkerros-, isokynsi- sekä metsäliekosammal. Kenttäkerroksessa jonkin verran mustikkaa sekä ruohoina mm. metsäkastikka, lillukka, kielo, metsäimarre sekä metsämitikka.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehtomaiset kankaat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Metsäkuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 3: Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Selvitysalueen keskiosassa sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä, kuiva, runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT). Sijainnistaan huolimatta metsäkuviolla on vain vähän nähtävillä ihmistoiminnan jälkiä. Kuviota hallitsee muinaisjäännösalueeksi merkitty pieni kallio, jonka ympäriltä tavataan pieneltä alueelta yli 20 rinnan korkeudelta 7 cm halkaisijaltaan mitan täyttävää metsälehmusta. Isoimmat lehmukset todella järeärunkoisia. Lisäksi kuviolla on runsaasti metsälehmuksen taimia. Muuta puustoa kuviolla mm. vaahtera, haapa ja raita. Pohjakerroksen sammalena mm. metsäliekosammal. Kenttäkerroksen ruohoja mm. sinivuokko, sananjalka, kielo, nuokkuhelmikkä ja haisukurjenpolvi. Pensaskerroksessa lehmustaimien lisäksi mm. lehtokuusamaa.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. **Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain *jalopuumetsänä* ja huomioida sen mukaisena.** Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälehmukset.

Kuvio 4: Karu kallioketo

[CR]

Kasvillisuuskuvaus

Lehmusmetsän keskelle kallion lakiosaan sijoittuva pienialainen karun kalliokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Ketoalue on umpeutumassa, mutta siltä on edelleen löydettävissä vanhaa laidunnusajan lajistoa. Perinteistä kallioketolajistoa kalliolla edustavat selkeimmin kelta- ja isomaksaruoho, lampaannata, huopakeltano, kalliokielo sekä pölkkynuoho. Kalliolla pensaskerroksessa kasvaa useampina puskana luontotyyppille ominaista kätajaa. Kalliolle muodostuneen humuksen alle on saattanut jäädä aiempien kalliolla kasvaneiden lajien siemenpankkeja, jotka on mahdollista vapauttaa oikeanlaisella hoidolla. Perinnebiotooppikuvio jatkuu kallion alapuolella karuna pienruohoketona (CR).

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut kalliokedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen.

Kuvio 5: Karu pienruohoketo ja heinäniitty

[CR]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion alapuolelle ja muinaispellon ylärinteeseen sijoittuva karun pienruohokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Kuvio limittyy myös osin päällisin pohjoispuolelta reunustavan lehmusmetsäkuvion kanssa. Sekä keto- että kallioalueella on takanaan pitkään jatkunut laidunnushistoria. Harvinaistuneen luontotyyppin tyyppilajeja kuviolla edustavat runsaana kasvava ketoneilikka sekä huopakeltano, ahomansikka, kissankello, ahomatara, ahosuolaheinä, lampaannata, siankärsämö ja mäkikuisma. Etelän suuntaan pellon keskiosaa kohti kuvio muuttuu heinäniityksi ja apilavaltaiseksi kesantopelloksi. Perinnebiotooppikuvio jatkuu myös kallion päällä pienialaisena, joskin umpeutuvana, karuna kallioketona (CR).

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut pienruohokedot ja heinäkedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen.

Kuvio 6: Tuore runsravinteinen lehto (HeOT)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Kallion ranta-alueen länsiosassa sijaitseva, ei aivan puhdaspiirteinen, kehitysvaiheessa oleva, lähinnä runsasravinteinen tuore lehto (HeOT). Kuvion pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla paitsi rantaviivassa myös sekapuuna muun puuston mm. kuusen ja rauduskoivun ohella. Kuviolla myös yksittäin muutamia todella järeitä metsälehmuksia. Kuvion välipuustossa ja pensaskerroksessa pihlajaa, lehtotuomea, punaherukkaa, lehtokuusamaa sekä korpipaatsamaa. Pohjakerroksessa mm. metsäliekosammal sekä niittyhavusammal. Kenttäkerroksen valtalaji on runsaana kasvava kiolo. Muita ruohoja mm. metsäkastikka, metsäorvokki, lillukka, metsäkurjenpolvi, oravanmarja sekä vuohenputki. Rannassa sijaitsevaa venevajaa lukuun ottamatta kuvion on käytännössä luonnontilainen.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsasravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeät lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen.

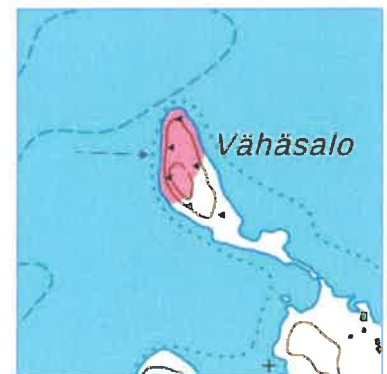

Kuvio 7: Tuore kangasmetsä (MT, PIT)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren pohjoiskärjessä sijaitseva tuore kangasmetsäkuvio, jossa sekä mustikkatyyppin (MT) että seinäsammaltyyppin (PIT) piirteitä. Saari on ollut pitkään kesäisin lampaiden laitumena ja vasta laidunnuksen loputtua kasvillisuus on alkanut elpyä. Laidunnushistoriasta johtuen saarella on todella runsaasti katajaa. Saaren karkiosa on puustoltaan luonnontilaista, monilajista ja erirakenteista boreaalista havu- ja lehtipuiden muodostamaa luonnonmetsää. Myös lahoppuuta on alkanut muodostua hieman. Kantoja tai metsätalouden jälkiä ei ole. Rantaa kiertää muutamien puun levyinen tervaleppävyö. Kuvion pohjakerros on lähinnä seinä-, metsäkerros- ja sulkasammalen peittämää. Kenttäkerroksessa mustikka, puolukka, vanamo, metsämitikka, pikkutalvikki, metsätähti, metsäkastikka, ahomansikka ja metsäorvokki. Kuvio vaihtuu kaakonpuoleisessa rinteessä lehtokuvioon 6.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet kangasmetsät on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

Kuvio 8: Tuore keskiravinteinen käenkaali-oravanmarjatyyppin lehto (OMaT) [VU]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren keskivaiheilla sijaitseva tuore keskiravinteinen (OMaT) loivana laskeva rinnelehto. Kuvio on lehtipuuvaltainen ja vallitsevina lajeina mm. pihlaja, koivu, tervaleppä. Havupuuta on rinteessä poikkeuksellisen vähän. Pensaskerroksessa saaren laidunnushistoriasta kertovan katajan lisäksi runsaimpina kasvaa lehtokuusama. Muita pensaskerroksen kasveja mm. korpipaatsama, taikinamarja, vadelma ja punaherukka. Pohjakerroksessa mm. metsäliekosammal. Kenttäkerroksessa varpuja vain lähinnä kivillä. Kenttäkerroksen ruohoja ovat mm. sudenmarja, käenkaali, oravanmarja, ahomansikka, metsäalvejuuri, karhunputki, kultapiisku ja lillukka. Alarinteessä kuvio rajautuu selväpiirteisesti kuvion 6 tervaleppäluhtaan.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet keskiravinteiset lehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Kuvio on metsälain 10 § monimuotoisuudelle arvokas elinympäristö.

Kuvio 9: Tervaleppäluhta (TeLu)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus

Vähäsalon saaren kaakkoiskärjellä sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Luhta-alueen pääpuulaji on tervaleppä, jota tavataan järeäkokoisena kuviolla hieskoivun ja pihlajan ohella. Kuvion pohjakerros on isoilta osin sammalpeitteetöntä mutaa, mutta paikoittain sitä peittää pieninä kasvustoina luhtakuirisammal. Mättäiden reunoilla myös lapasammalia sekä hetealvesammalta. Kenttäkerroksen ruohoja ovat mm. vehka, keltakurjenmiekka, kastikat, luhtavuohennokka, terttu- ja ranta-alpi, ranta- ja luhtamatara, lehtonokkonen, soreahiirenporras, punakoiso, mesiangervo, viiltosara, myrkkyykeiso, kurjenjalka, järvikorte, suo-orvokki, suo-putki ja järviruoko. Kuvio on vesitaloudeltaan, rakenteeltaan ja lajistoltaan täysin luonnontilainen pois lukien kuvion rannassa yksittäisenä kasvava valkokarhunköynnös.

Huomioitavaa/suositus

Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdet on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön *luhdet*. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan.

7. Lausunto maisema-arvoista

Lausunto perustuu kohteen yhteen, kolmen tunnin mittaiseen havainnointiin maastossa 21.7. 2021, karttamerkintöihin sekä aiempiin, maakuntakaavaa varten tehtyihin kulttuurimaisemaa ja muinaismuistolain tarkoittamia kohteita koskeviin arviointeihin. Arvioinnin pohjana on käytetty vakiintuneita maiseman arvottamiskäytäntöjä. Arvio koskee alla kuvattua kohdetta, ympäröivää suurmaisemaa ei ole tarkasteltu samassa yhteydessä.

Lausunto koskee Kallion ranta-asemaakaavoituksen kohteena olevaa kiinteistön 413-408-6-49 sekä tähän maisemallisesti kytkeytyviä kiinteistöjä 413-408-876-4, 413-408-6-114, 413-408-6-71, 413-408-6-22, 413-408-6-115 ja 413-408-7-24.

Arviointi

Alue on maisemallisesti yhtenäinen, tasapainoinen kokonaisuus. Rakennukset sijoittuvat kiinteistöllä 413-408-6-114 sijaitsevaa 1970-luvulla rakennettua rantamökkiä lukuun ottamatta Karhijärven muinaisen rantaviivan yläpuolella. Muinaisranta on selvästi nähtävissä maisemassa ja asuinrakennusten sijoittelu noudattaa perinteistä rakennustapaa. Muinaisrannan alapuolella avautuu peltomaisema, joka rajautuu rantaluhtaan ja rantalehtoon (*Kuva 4, sivu 15*). Pellot ja asuinrakennukset muodostavat yhtenäisen kulttuurimaiseman ja ovat osa *Satakunnan rakennusperintö 2005* -selvityksen Nokkamaan kulttuurimaisemaa. Kaavoitettavan alueen läntisen osan pelto on ilmeisesti hyvin vanha ja sen on asukkaan kertoman mukaan arvioitu olevan mahdollinen muinaispelto (*Kuva 5, sivu 15*). Asukkaan kertoman mukaan pellolla on hyvin pitkä laidunnushistoria, mikä näkyy myös pellon pohjoispuolen perinnebiotoopilla. Laidunnushistoriasta kertoo myös kaavoitettavan alueen läntisen osan itärajalla oleva karjanjuottoon käytetty kosteikko. Alueen metsä on kulttuurimaisemaan hyvin sopeutuvaa ikä- ja puulajirakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista kangasmetsää.

Maisemallisesti erityisen arvokkaita kohteita alueella ovat muinaisjäännöksenä (kivikautinen asuinpaikka: *Kallio 413010023*) ympäristöineen rajattu kallio, jossa valtapuuna on järeitä lehmuksia ja sen eteläpuolella, pellon pohjoisreunassa oleva kaunis, ketoneilikkavaltainen keto. Järeää tervaleppää kasvavat rantaluhdat ovat niin ikään maisemallisesti edustavia. Kaavoitettavan alueen läntisen osan rantalehdon puustoon kuuluu tervalepän ohella osin erittäin järeitä lehmuksia.

Alussa mainittujen kiinteistöjen muodostamaa aluetta tulisi tarkastella maisemallisena kokonaisuutena, josta kaavoitettava alue on osa. Keskeisiä maisema-arvoa lisääviä piirteitä ovat edellä mainittujen erityisen arvokkaiden kohteiden ohella rakennusten ja peltujen sijoittuminen muinaisrannan maankorkeuden mukaisesti, pitkäaikaisen perinteisen maankäytön synnyttämät maisemapiirteet, peltomaiseman avoimuus ja metsäalueen luonnollinen visuaalinen ilme.

Rakentaminen kaavoitettavan alueen pelloille edellyttäisi huomattavia maansiirto- ja maanrakennustöitä, mikä jo itsessään rikkoisi maiseman eheyttä, luonnollisena säilyneitä korkeussuhteita ja näiden kehityshistorian näkymistä maisemassa. Lisäksi suunniteltu rakentaminen vähentäisi kulttuurimaiseman avoimuutta ja rikkoisi maiseman pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen pohjautuvan maisemarakenteen.

Kuva 4: Nokkamaan kulttuurimaisemaa. (Kuva Ilona Hankonen)

Kuva 5: Selvitysalueen läntisen pellon maisemaa.

Putkilokasvien lajilista Suomen putkilokasvien luettelon (Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. -- Norrlinia 34: 1-205) mukaisesti.

Nimi (tiet.)	Nimi (suom.)
<i>Acer platanoides</i>	metsävaahtera
<i>Achillea millefolium</i>	siankärsämö
<i>Achillea ptarmica</i>	ojakärsämö
<i>Aegopodium podagraria</i>	(lehto)vuohenputki
<i>Agrostis capillaris</i>	nurmirölli
<i>Alchemilla acutiloba</i>	piennarpoimulehti
<i>Alchemilla monticola</i>	laidunpoimulehti
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	ratamosarpio
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä
<i>Alopecurus pratensis</i>	nurmipuntarpää
<i>Amelanchier spicata</i>	isotuomipihlaja
<i>Angelica sylvestris</i>	(niitty)karhunputki
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tuoksusimake
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki
<i>Artemisia vulgaris</i>	pujo
<i>Athyrium filix-femina</i>	soreahiirenporras
<i>Avena sativa</i>	(pelto)kaura
<i>Avenella flexuosa</i>	metsälauha
<i>Barbarea vulgaris</i>	peltokanankaali
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	metsäkastikka
<i>Calamagrostis canescens</i>	viitakastikka
<i>Calamagrostis epigejos</i>	hietakastikka
<i>Calamagrostis neglecta</i>	luhtakastikka
<i>Calamagrostis phragmitoides</i>	corpikastikka
<i>Calla palustris</i>	(suo)vehka
<i>Calluna vulgaris</i>	(kangas)kanerva
<i>Caltha palustris</i>	(luhta)rentukka
<i>Campanula rotundifolia</i>	kissankello
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	(rikka)lutukka
<i>Carduus crispus</i>	kyläkarhiainen
<i>Carex acuta</i>	viiltosara
<i>Carex aquatilis</i>	vesisara
<i>Carex digitata</i>	sormisara
<i>Carex leporina</i>	jänönsara
<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara
<i>Carex rostrata</i>	pullosara

<i>Chamaenerion angustifolium</i>	(palo)maitohorsma
<i>Chelidonium majus</i>	keltamo
<i>Chenopodium album</i>	jauhosavikka
<i>Cicuta virosa</i>	myrkkykeiso
<i>Cirsium arvense</i>	pelto-ohdake
<i>Cirsium heterophyllum</i>	huopaohdake
<i>Cirsium palustre</i>	suo-ohdake
<i>Cirsium vulgare</i>	piikkiohdake
<i>Comarum palustre</i>	(suo)kurjenjalka
<i>Convallaria majalis</i>	(kello)kielo
<i>Convolvulus sepium</i> -ryhmä	karhunköynnösryhmä
<i>Dactylis glomerata</i>	(niitty)koiranheinä
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha
<i>Dianthus deltoides</i>	ketoneilikka
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri
<i>Dryopteris expansa</i>	isoalvejuuri
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kivikkoalvejuuri
<i>Empetrum nigrum</i>	(musta)variksenmarja
<i>Epilobium ciliatum</i> -ryhmä	amerikanhorsmaryhmä
<i>Epilobium palustre</i>	suohorsma
<i>Equisetum arvense</i>	peltokorte
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte
<i>Equisetum pratense</i>	lehtokorte
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte
<i>Erigeron acris</i>	karvaskallioinen
<i>Euphrasia stricta</i>	ketosilmäruoho
<i>Festuca ovina</i>	lampaannata
<i>Filipendula ulmaria</i>	(niitty)mesiangervo
<i>Fragaria vesca</i>	ahomansikka
<i>Frangula alnus</i>	korpipaatsama
<i>Galeopsis bifida</i>	peltopillike
<i>Galeopsis speciosa</i>	kirjopillike
<i>Galium album</i>	paimenmatara
<i>Galium boreale</i>	ahomatara
<i>Galium palustre</i>	rantamatara
<i>Galium x pomeranicum</i>	piennarmatara
<i>Galium spurium</i>	peltomatara
<i>Galium uliginosum</i>	luhtamatara
<i>Galium verum</i>	keltamatara
<i>Geranium sylvaticum</i>	metsäkurjenpolvi
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka
<i>Geum urbanum</i>	kyläkellukka
<i>Glechoma hederacea</i>	(rohto)maahumala

<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre
<i>Helianthus annuus</i>	isoaurionkukka
<i>Hepatica nobilis</i>	(lehto)sinivuokko
<i>Hieracium sect. Hieracium</i>	salokeltanot
<i>Hieracium sect. Prenanthea</i>	syyskeltanot
<i>Hieracium sect. Umbellata</i>	sarjakeltanot
<i>Hieracium sect. Vulgata</i>	ahokeltanot
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	(hopea)tyrni
<i>Hordeum vulgare</i>	(pelto-)ohra
<i>Humulus lupulus</i>	(salko)humala
<i>Hylotelephium telephium</i>	isomaksaruoho
<i>Hypericum maculatum</i>	särmäkuisma
<i>Hypericum perforatum</i>	mäkikuisma
<i>Iris pseudacorus</i>	keltakurjenmiekka
<i>Juncus conglomeratus</i>	keräpäävihvilä
<i>Juncus effusus</i>	röyhyvihvilä
<i>Juniperus communis subsp. communis</i>	metsäkataja
<i>Lathyrus pratensis</i>	niittynätkelmä
<i>Leucanthemum vulgare</i>	ahopäivänkakkara
<i>Linaria vulgaris</i>	keltakannusruoho
<i>Linnaea borealis</i>	vanamo
<i>Lonicera xylosteum</i>	lehtokuusama
<i>Lupinus polyphyllus</i>	komealupiini
<i>Luzula pilosa</i>	kevätpiippo
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	niittykäenkukka
<i>Lycopus europaeus</i>	(luhta)rantayrtti
<i>Lysimachia europaea</i>	metsätähti
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	terttualpi
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi
<i>Lythrum salicaria</i>	(pohjan)rantakukka
<i>Maianthemum bifolium</i>	(metsä)oravanmarja
<i>Malus domestica</i>	tarhaomenapuu
<i>Matricaria discoidea</i>	pihasaunio
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	metsämaikikka
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhelmikkä
<i>Milium effusum</i>	lehtotesma
<i>Myosotis arvensis</i>	peltolemmikki
<i>Myosotis scorpioides</i>	luhtalemmikki
<i>Nocca caerulea</i>	ketotaskuruoho
<i>Nuphar lutea</i>	isoulpukka
<i>Omalotheca sylvatica</i>	ahojäkkärä
<i>Orthilia secunda</i>	nuokkotalvikki

<i>Oxalis acetosella</i>	(metsä)käenkaali
<i>Paris quadrifolia</i>	(lehto)sudenmarja
<i>Peucedanum palustre</i>	luhtasuoputki
<i>Phacelia campanularia</i>	kellohunajakukka
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	aitohunajakukka
<i>Phleum pratense</i>	nurmitähkiö
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko
<i>Picea abies</i>	metsäkuusi
<i>Pilosella pilosellina</i>	huopakeltano
<i>Plantago major</i>	piharatamo
<i>Poa annua</i>	kylänurmikka
<i>Poa pratensis</i>	niittynurmikka
<i>Polygonatum odoratum</i>	kalliokieli
<i>Polygonum aviculare</i> -ryhmä	pihatatarryhmä
<i>Polypodium vulgare</i>	pohjankallioimarre
<i>Populus tremula</i>	metsähaapa
<i>Potentilla argentea</i> -ryhmä	hopeahanhikkiryhmä
<i>Prunus padus</i>	lehtotuomi
<i>Pteridium pinetorum</i>	taigasananjalka
<i>Pyrola minor</i>	pikkutalvikki
<i>Quercus robur</i>	metsätammi
<i>Ranunculus acris</i>	niittyleinikki
<i>Rhinanthus minor</i>	pikkulaukku
<i>Ribes alpinum</i>	taikinamarja
<i>Ribes nigrum</i>	mustaherukka
<i>Ribes spicatum</i>	pohjanpunaherukka
<i>Ribes uva-crispa</i>	(hillo)karviainen
<i>Rubus idaeus</i>	(puna)vadelma
<i>Rubus saxatilis</i>	(euroopan)lillukka
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä
<i>Rumex crispus</i>	poimuhierakka
<i>Rumex longifolius</i>	hevonhierakka
<i>Salix caprea</i>	raita
<i>Salix cinerea</i>	tuhkapaju
<i>Salix sp.</i>	pajulaji
<i>Sambucus racemosa</i>	terttuselja
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	järvikaisla
<i>Scirpus sylvaticus</i>	korpikaisla
<i>Scleranthus annuus</i>	viherjäsenruoho
<i>Scorzoneroideis autumnalis</i>	syysmaitiainen
<i>Scutellaria galericulata</i>	luhtavuohennokka
<i>Sedum acre</i>	keltamaksaruoho
<i>Senecio sylvaticus</i>	kalliovillakko

<i>Senecio viscosus</i>	tahmavillakko
<i>Senecio vulgaris</i>	peltovillakko
<i>Solanum dulcamara</i>	punakoiso
<i>Solanum tuberosum</i>	peruna
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku
<i>Sonchus arvensis</i>	peltovalvatti
<i>Sorbus aucuparia</i>	(koti)pihlaja
<i>Stellaria graminea</i>	heinätähtimö
<i>Stellaria media</i>	pihatähtimö
<i>Tanacetum vulgare</i>	(rohto)pietaryrtti
<i>Taraxacum balticum</i>	itämerenvoikukka
<i>Taraxacum sect. Taraxacum</i>	rikkavoikukat
<i>Tilia cordata</i>	metsälehmus
<i>Trifolium hybridum</i>	alsikeapila
<i>Trifolium pratense</i>	puna-apila
<i>Trifolium repens</i>	valkoapila
<i>Tripleurospermum inodorum</i>	peltosaunio
<i>Turritis glabra</i>	(keto)pölkkyruoho
<i>Tussilago farfara</i>	leskenlehti
<i>Typha latifolia</i>	leveäosmankäämi
<i>Urtica dioica</i>	isonokkonen
<i>Urtica dioica subsp. dioica</i>	etelännokkonen
<i>Urtica dioica subsp. sondenii var. holosericea</i>	lehtonokkonen
<i>Vaccinium myrtillus</i>	(kangas)mustikka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	(taiga)puolukka
<i>Valeriana officinalis</i>	rohtovirmajuuri
<i>Veronica chamaedrys</i>	nurmitädyke
<i>Veronica officinalis</i>	rohtotädyke
<i>Veronica serpyllifolia</i>	orvontädyke
<i>Vicia cracca</i>	hiirenvirna
<i>Vicia sepium</i>	aitovirna
<i>Viola arvensis</i>	pelto-orvokki
<i>Viola canina</i>	aho-orvokki
<i>Viola palustris</i>	suo-orvokki
<i>Viola riviniana</i>	metsäorvokki

Sammalien lajilista Juutinen, R. & Ulvinen, T. 2018: Suomen sammalien levinneisyys eliömaakunnissa. – Suomen ympäristökeskus. 29.11.2018. [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien-suojelutyo/Eliotyoryhmat/Sammalyoryhma/Suomen_sammalet mukaisesti](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien-suojelutyo/Eliotyoryhmat/Sammalyoryhma/Suomen_sammalet_mukaisesti)

Nimi (tiet.)	Nimi (suom.)
<i>Atrichum tenellum</i>	pikkumyyränsammal
<i>Brachythecium albicans</i>	ahosuikerosammal
<i>Calliergon cordifolium</i>	luhtakuirisammal
<i>Ceratodon purpureus</i>	metsäkulosammal
<i>Chiloscyphus polyanthos</i>	hetealvesammal
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	lehtohaivensammal
<i>Climacium dendroides</i>	palmusammal
<i>Dicranum majus</i>	isokynsisammal
<i>Dicranum montanum</i>	pörrökynsisammal
<i>Dicranum polysetum</i>	kangaskynsisammal
<i>Dicranum scoparium</i>	kivikynsisammal
<i>Hedwigia ciliata</i>	kiviharmosammal
<i>Hylocomiadelphus triquetrus</i>	metsäliekosammal
<i>Hylocomium splendens</i>	metsäkerrosammal
<i>Hypnum cupressiforme</i>	kalliopalmikkosammal
<i>Pellia epiphylla</i>	taskulapasammal
<i>Plagiomnium affine</i>	lehtolehväsammal
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	metsälehväsammal
<i>Plagiomnium ellipticum</i>	korpilehväsammal
<i>Plagiothecium denticulatum</i>	kivilaakasammal
<i>Pleurozium schreberi</i>	seinäsammal
<i>Pogonatum urnigerum</i>	törmähiekkasammal
<i>Pohlia nutans</i>	nuokkuvarstasammal
<i>Polytrichum commune</i>	korpikarhunsammal
<i>Polytrichum formosum</i>	lehtokarhunsammal
<i>Polytrichum juniperinum</i>	kangaskarhunsammal
<i>Ptilidium ciliare</i>	isokorallisammal
<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	sirokoralisammal
<i>Ptilium crista-castrensis</i>	sulkasammal
<i>Pylaisia polyantha</i>	kujasammal
<i>Racomitrium lanuginosum</i>	kalliotierasammal
<i>Racomitrium microcarpon</i>	kivitierasammal
<i>Rhodobryum roseum</i>	lehtoruusukesammal
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	niittyliekosammal
<i>Sanionia uncinata</i>	metsäkamppisammal
<i>Sciuro-hypnum curtum</i>	metsäsuikerosammal
<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	haapasuikerosammal
<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	koukkusuikerosammal
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	viitarahkasammal
<i>Sphagnum girgensohnii</i>	korpirahkasammal
<i>Sphagnum squarrosum</i>	okarahkasammal
<i>Tetraphis pellucida</i>	lahosammal
<i>Thuidium recognitum</i>	niittyhavusammal

9. Lähteet ja viitteet:

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: *Natura 2000 -luontotyyppiopas*. 2. korjattu painos. – Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Damsholt, Kell & Pagh, Annette 2009: *Illustrated Flora of Nordic Liverworts and Hornworts*. Ed. 2. Nordic Bryological Society. Lund
- Hallingbäck, Tomas. (toim.) 2006, 2008, 2014, 2019: *Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Bladmossor*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck Tomas 2016: *Mossor – en fältguide*; Naturcentrum AB bokförlag
- Hotanen J-P., Nousiainen H., Mäkipää R., Reinikainen A. & Tonteri T. 2018: *Metsätyypit – kasvupaikkaopas*; Metsäkustannus
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: *Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa*. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P (toim.) 1998: *Retkeilykasvio*; Luonnon-tieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo Helsinki, 4. täysin uudistettu painos: 1-656
- Kiviniemi Matti (toim.) 2016: *Metsäalan säädökset*; Metsäkustannus Oy, 2. uudistettu painos
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset*. – Suomen ympäristö 5/2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki
- Koskela, K. 2019: *Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje*. 7. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus & Metsähallitus, Helsinki
- Kouki, J., Junninen, K., Mäkelä, K., Hokkanen, M., Aakala, T., Hallikainen, V., Korhonen, K. T., Kuuluvainen, T., Loiskekoski, M., Mattila, O., Matveinen, K., Puntila, P., Ruokanen, I., Valkonen, S. & Virkkala, T.. 2018. *Metsät*. Julk.: Raunio, A. & Kontula, T. (toim.). *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset*. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. S. 488-490, 505-507, 512-529,
- Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. Suomen putkilokasvien luettelo – Norrlinia 34: 1-206
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.) 2009: *Suomen uhanalaiset sammalet. Ympäristöopas*. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Laine, J., Flatberg, K. I., Harju, P., Timonen, T., Minkkinen, K., Laine, A., Tuittila, E.-S. & Vasander., H. 2018. *Sphagnum Mosses – The Stars of European Mires*. University of Helsinki Department of Forest Sciences, Sphagna Ky, Helsinki. 326 pp.
- Laji.fi 2021:; URL> <https://laji.fi>

- Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005) ja 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>].
- Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].
- Luontodirektiivin raportointi 2013: *Jäsenmaiden raportit ja EU:n yhteenvedot*. – Internet-aineisto: <http://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>
- Lüth, Michael 2019: *Mosses of Europe – A Photographic Flora 1-3*. Michael Lüth. Freiburg
- Maanmittauslaitos 2021: *Avoin kartta-aineisto*; URL> maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/latauspalvelut/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu
- Meriluoto Markku, Soininen Timo 2002: *Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt*, 2. painos; Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- Metsäasetus 30.12.2013/1308; URL:> <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131308>
- Metsäkeskus 2019: *Tulkintasuosituksia metsälain 10§:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä*
- Metsälaki 12.12.1996/1093; URL:> <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>
- Mossberg Bo, Stenberg Lennart 2014: *Suuri Pohjolan kasvio*; Kustannusosakeyhtiö Tammi, 4. tarkistettu painos: 1-928
- Museovirasto 2021: URL:> https://www.kyppi.fi/palveluikuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=413010023
- Nosto Consulting Oy 2020: *Porin kaupunki: Kallion ranta-asemakaava Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2020*
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000: *Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje*. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 188. 128 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M.(toim.) 2019: *Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019*. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Satakunnan Museo, Y-PAKKI 2021: *Satakunnan rakennusperintö 2005*; http://www.ypakki.fi/asp/ypakki_2005_det.aspx?ID=100313

- Siitonen, P. (toim.) 1999: *Metsien monimuotoisuuden arviointi. Osa 1: lajisto ja metsiköiden rakenne*. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja A, nro 103.
- Soininen, T. 1996: *Talousmetsien avainbiotooppien tunnistaminen: maastotyöohje, kokeiluversio*. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 27. 108 s.
- Söderman, T. 2003: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa*. – Ympäristöopas 109, Suomen ympäristökeskus., Helsinki.
- Ulvinen Tauno, Syrjänen Kimmo, Anttila Susanna (toim.) 2002: *Suomen sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus*: Suomen ympäristökeskus – Suomen ympäristö 560, toinen korjattu painos: 1-354
- Ympäristöministeriö 2003: *Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman luonnonsuojelubiologiset kriteerit*. – Suomen ympäristö 634. Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Ympäristöministeriö & Maa- ja metsätalousministeriö 2019: URL:> <https://www.metsonpolku.fi>

T:mi Esa Hankonen

Kulmamäentie 5

27130 Eurajoki

www.esahankonen.fi

Esa Hankonen

050 517 7147

Luontokartoittaja EAT

info@esahankonen.fi

VASTINE

PORIN KAUPUNKI

KALLION RANTA-ASEMAKAAVA

Kallion ranta-asemakaavan muutos on ollut ehdotuksena nähtävillä 19.5. – 17.6.2022. Kaavaehdotuksesta saatiin kaksi muistutusta osallisilta liitteineen (A ja B). Sekä muistutuksen A että muistutuksen B olivat allekirjoittaneet kaksi osallista eli muistuttajia oli yhteensä neljä. Kaavaehdotuksesta saatiin lisäksi yhteensä viisi lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoihin ja muistutuksiin vastineet.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (22.6.2022) Yleistä Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa. Edelleen maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan laadittaessa asemakaavaa alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon, mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan puuttessa maakuntakaava ohjaa asemakaavan laadintaa. Kaavaselostuksesta tulee käydä ilmi, miten yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 § ja MRL 73§) on kaavassa otettu huomioon. Mitoitus ELY-keskus näkee hyvänä, että viranomaisen luonnosvaiheessa esittämiä seikkoja on joiltakin osin otettu huomioon, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ranta-asemakaavaehdotus ei edelleenkaan riittävästi ota huomioon alueen luonnon, kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja ja ELY-keskus siten pitää ehdotuksen mitoitusta liian korkeana. ELY-keskus yhtyy Satakuntaliiton ja Satakunnan museon näkemyksiin mitoituksen korkeudesta ja toteaa, että alueen moninaiset arvot eivät mahdollista maakuntakaavan mukaista maksimimitoitusta ja että mitoitusta tulee siten alentaa. Kulttuuriympäristö ja maisema ELY-keskus toteaa näkemyksensä, että maakuntakaavan mukaista Nokkamaan kulttuurimaisema-alueen rajausta on mahdollista tämän ranta-asemakaavoituksen yhteydessä tarkentaa. Maisema ei lopu keskellä peltoa, vaan jatkuu maisemaa rajaavaan elementtiin, kuten metsäreunaan tai selänteeseen asti. ELY-keskus pitää hyvänä, että maisemaa on otettu huomioon MA-merkinnällä, mutta katsoo, että MA-alueen rajausta tulisi laajentaa mm. poistamalla korttelin 2 rakennuspaikka 2. Rakennuspaikan 1	Kaavaselostusta täydennetään yleiskaavan sisältövaatimusten osalta. Mitoitus on suunnittelualueelta laaditun emätilaselvityksen sekä kaava-alueen lähiympäristöön 2021 hyväksytyn Nokkamaan ranta-asemakaavassa sovelletun mitoituksen mukainen. Kaava-alue ei muodosta sellaista merkittävää muista Karhijärven ranta-alueista eroavaa poikkeusta, että kaava-alueella mitoituksena tulisi käyttää jotakin muuta, kuin maakuntakaavassa sekä kaava-alueen lähiympäristössä osoitettua 8 lay/km. Kaavassa osoitettu emätilaselvityksen mukainen rakennusoikeus on voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Lomarakennusten korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 pienennetään ja siirretään avoimelta peltoalueelta hiekan länteen, jolloin avoimen peltomaiseman ja samalla merkittävän kulttuuriympäristön (Nokkamaan kulttuurimaisema) arvot tulevat paremmin huomioiduiksi. Maisemallisesti arvokas peltoalue osoitetaan merkinnällä MA-1 ja aluetta laajennetaan siten, että alue ulottuu korttelin 2 rakennuspaikkojen 1 ja 2 itärajaan saakka. Maisemallisesti arvokasta aluetta osoittava viivarasterimer-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
osalta olisi hyvä tarkentaa ainakin sen rakennusalan sijoitusta peltoalueen ulkopuolelle. Luonnonsuojelu Alueelle on tehty 2 luontoselvitystä, luontoselvitysten varsin yhdenmukaisia suosituksia luonnontilaan jätettävistä luontotyyppialueista tulee noudattaa ja ottaa mukaan luonnontilan säilyttäminen ko. alueiden kaavamääräykseen. Muinaismuistomäen eteläpuolen peltorinne (tervaleppäkorven pohjoispuolella) tulisi säilyttää peltona alueen maisemakuvan vuoksi ja osana muinaisjäännösalueetta. Alueella on lisäksi karua pienruohoketoa, jota ei saa hävittää eikä varjostaa. Lehmuslehto /entinen hakamaa/muinaisjäännösalue tulisi osoittaa S-varauksin (eikä MY) niin, että luontotyyppin ominaispiirteet tulee säilyttää. Alue voidaan maanomistajan	kintä (ma) poistetaan ja MA-1-kaavamääräystä täydennetään Nokkamaan kulttuurimaiseman osalta. Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön sijaan Nokkamaan kulttuurimaisema osoitetaan paikallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteydessä laaditun rakennetun kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin mukaisesti. Luontoselvityksen mukaisten arvokkaiden luontotyyppien kaavamerkintöjä- ja määräyksiä täydennetään kaavakarttaan. Kaavassa luontoselvityksen mukainen arvokas Kallion haka (3.2.) osoitetaan luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitetuksi luontotyyppiä kaavamerkinnällä s-10 ja kaavamääräyksellä "Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta." Arvokas luontotyyppi Kallion niitty (3.1) osoitetaan luo-3-kaavamerkinnän sijaan merkinnällä luo-9 ja kaavamääräystä täydennetään muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruoho- niitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina." luo-1-merkintä muutetaan → luo-7 ja kaavamääräystä täydennetään muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu." luo-2-merkintä muutetaan → luo-8 ja kaavamääräystä täydennetään muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena." Peltoalueelle on osoitettu korttelin 1 rakennuspaikka 2 (RA-9). Peltoalueella ei ole alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen perusteella arvokkaita luontoarvoja, vaan peltoalue on nurmiviljelyssä olevaa peltoa, jonka kuivalla pohjoisreunalla kulkevalla tieuralla kasvaa silmälläpidettävää ketoneilikkaa. Muinaismuistoalue on osoitettu tarpeellisella ja tarkoituksenmukaisella rajauksella. Muinaismuistoalue osoitetaan sm-1-merkinnän sijaan merkinnällä sm-2. Kaava-alueen länsiosan peltoaluetta ei ole tarpeen osoittaa kaavassa rakentamisen ulkopuolelle. Luontoselvityksen mukainen arvokas luontotyyppi Kallion niitty (kohde 3.1) osoitetaan kaavakartalla merkinnällä luo-9, joka tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina. Kallion haka (3.2) osoitetaan luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi kohteeksi

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
halutessa rauhoittaa lehtona/hakamaana, jolloin maanomistaja saa puustosta korvauksen käyvästä hinnasta verovapaana. Alueelta on havaittu myös nuolihaukan pesä. ELY-keskus näkee tarpeellisena järjestää kaavasta viranomaisneuvottelu. ELY-keskuksella ei ole toimialaltaan muuta lausuttavaa. Tämä lausunto on laadittu yhteistyössä ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön kanssa. Maisema Hankealue sijaitsee maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen reunamilla, ja jonkin verran maisema-alueen peltoa muutetaan rakennuspaikaksi. Kyseisen kulttuuri-maiseman arvoja tulisi kuvata kaavaselostuksessa laajemmin, ja arvioida sen pohjalta miten uudet rakennuspaikat vaikuttavat maisema-alueen arvoihin.	s-10, joka tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina. Muinaisjäänös (sm-2) on muinaismuistolailla rauhoitettu, jonka mukaisesti alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kaavassa on riittävällä tavalla huomioitu alueen luonto- ja arkeologisten arvokohteiden säilyminen. Merkitään tiedoksi. Viranomaisneuvottelu on järjestetty kaavaehdotusvaiheen jälkeen ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä 4.11.2022. Muistio neuvottelusta on kaavaselostuksen liitteenä 8. Kaavassa korttelin 2 lomarakennuspaikkojen 1 ja 2 sijoittelua ja rakennusalarajauksia tarkistetaan ja samalla maisemallisesti arvokasta peltoalue (MA-1) laajennetaan länteen. Näin ollen pääosa kaava-alueen itäisestä palstasta osoitetaan ranta-asemakaavan myötä maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi, joka huomioi kulttuuriympäristöarvot nykytilannetta paremmin. Avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nykyilainsäädäntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä. Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, Nokkamaan kulttuurimaiseman, arvoja on selostuksessa kuvattu sen mukaisesti, millainen kohdekuvaus kulttuurimaisemasta on annettu esimerkiksi maakuntakaavotuksen taustaselvityksissä sekä Satakunnan Museon Y-Pakki-tietokannassa, ja joiden perusteella kulttuurimaisema on arvotettu/osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Teemaa varten on Satakuntaliitossa organisoitu Satakunnan rakennusperinteen inventointihanke 2003 – 2005, jossa tarkistettiin vuonna 1990 laaditun selvityksen kohteiden ja alueiden ajantasaisuus, arvioitiin edellistä inventointia laajempia ympäristökokonaisuuksia ja määriteltiin uusia sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä ja aluekokonaisuuksia. Satakuntaliitto käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakuntakaavan 2050 suunnitelua. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetty kohdeluetteloa modernin rakennusperinnön osalta. Inventointiraportin mukaan Porin alueella on aikaisemman inventoinnin perusteella todettu 157 maakunnallisesti merkittävää aluetta ja kohdetta, mutta nyt arvoalueita on uuden inventoinnin myötä nimetty vain 88. Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Nokkamaan kulttuurimaisema, on poistettujen kohteiden joukossa. Syyksi poistoon on kuntakohtaisessa Poria koskevassa inventointiaineistossa (Satakunnan maakuntakaava 2050 – selvitykset - Satakunnan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2023 – PAKKI-inventointitietokannan aineistot kunnittain – Pori) esitetty ”paikallisesti

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
	merkittävä"-kohde, jolloin kohde ei johtopäätelmän mukaan enää täytä inventoinnin perusteella maakunnallisesti merkittävän kohteen kriteerejä. Näin ollen kaavassa MA-1-kaavamääräys täydennetään muotoon "Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennusoikeutta."
Satakunnan museon lausunto (20.6.2022): Satakunnan Museo on kaavan luonnosvaiheen lausunnonaan todennut, että varsin pienimutoisen kaava-alueen kulttuuriympäristö ei kestä kolmea rakennuspaikkaa. Satakunnan Museo on ohjeistanut kaavan luonnosvaiheessa, ennen luontoselvitysten toteuttamista, kulttuuriympäristöjä ja maisema-arvoja silmällä pitäen rakennusalojen pienentämistä sekä sijoittelua maisemallisesti soveliaampiin paikkoihin, jotka onkin osittain huomioitu kaavaehdotuksessa. Sen sijaan kaavassa ei ole huomioitu museon kehottamista lisätä maisemallisesti arvokkaalla alueella AO, RA ja M-merkintöjen yhteyteen ympäristön säilyttävää /S-merkintää. Museon esittämät lisäykset kaavan yleisiin määräyksiin on huomioitu osittain, mutta esimerkiksi vesikatemateriaalia koskeva lauselmä on jätetty pois. Satakunnan Museo on todennut luonnosvaiheen lausunnonaan, että nykyinen maakunnallisesti merkittävän alueen raja- ja päätarkka, eikä kulttuurimaisema voi katketa keskelle peltoa. (Keväällä käynnistyneessä Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön täydennysinventoinnissa tarkastetaan myös olemassa olevia aluerajauksia). Kaavaehdotuksessa luonnosvaiheessa esitetty venevalkama on muutettu MY-alueeksi eli maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä maisema-arvoja. Kaavaehdotuksessa maakunnallisesti merkittävän aluerajauksen lisäksi on osa avoimesta kulttuurimaisemasta osoitettu MA-merkinnällä maisemallisesti merkittäväksi peltoalueeksi, jota museo pitää hyvänä ratkaisuna, mutta näiden kahden alueen väliin on osoitettu loma-asuntojen korttelialue (RA), joka supistaa arvokasta näkymää sekä katkaisee näiden edellä mainittujen maisema-alueiden yhteyden. Läntisellä suunnittelualueella luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen merkittävien luo-1- ja luo-3-alueiden sekä muinaisjäännösalueen (sm-1) väliin jäävät RA- ja AO-tontit sijoittuvat nyt melko ahtaalle kaistaleelle. Lisäksi läntisen alueen aiotun RA-korttelissa saunarakennus sekä viereisessä AO-korttelissa saunarakennus sekä venevaja ovat osoitettu luo-1 alueelle, johon liittyy kaavamääräys: <i>luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Alue tulee pääosin säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.</i>	Kaava-alueen itäosa on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi, jonka kaavamerkintää muutetaan MA → MA-1, ja jonka rajausta laajennetaan hieman länteen. Samalla loma-asuntojen korttelin 2 rakennuspaikkojen 1 ja 2 sijaintia sekä rakennusalarajauksia tarkistetaan. Maisemallisesti arvokasta aluetta osoittava viivarasterimerkintä (ma) poistetaan ja MA-1-kaavamääräys täydennetään muotoon "Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Kaavassa on lisäksi asianmukaisesti huomioitu kaava-alueella sijaitseva muinaismuistolaita suojeltu muinaisjäännöskohde sekä luontoselvityksen mukaiset arvokkaat luontokohteet. Kaavassa AO-, RA- korttelialueille tai maa- ja metsätalousalueelle ei ole tarpeen osoittaa erillistä ympäristön säilyttämistä osoittavaa /S-merkintää. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään määräys "Vesikatteen ja savupiippujen on väretykseltään oltava tummia ja maastoon ja ympäristöön soveltuvia." Kaavan itäisen palstan länsiosaan luonnosvaiheen venevalkaman paikalle on osoitettu maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), ei arvokkaita maisema-arvoja. MY-kaavamerkintää muutetaan MY-2. Alueen ranta-alueella sijaitsee luontoselvityksen mukainen ja kaavassa luo-8-merkinnällä osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä metsälain mukainen luhta. Kaavakartalla MY-2-alueita hieman supistetaan ja MA-1-alueita laajennetaan hieman länteen ja samalla loma-asuntojen korttelin 2 rakennuspaikkojen 1 ja 2 sijaintia sekä rakennusalarajauksia tarkistetaan. Saunarakennusten rakennusalarajauksia tarkistetaan ja siirretään hieman pohjoiseen korttelin 1 rakennuspaikoille 1 ja 2. luo-1-kaavamerkintä muutetaan → luo-7 ja kaavamääräystä täydennetään muotoon "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu."

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Satakunnan Museo näkee, että kaavaehdotuksessa ei ole vielä kukaan tarpeeksi huomiotu kooltaan pienen ja arvoiltaan moninaisen sekä poikkeuksellisen alueen maiseman sekä ominaispiirteiden säilymistä. Luonnosvaiheen jälkeen toteutettujen selvitysten seurauksena alueelta todetut luontoarvot tekevät erittäin kyseenalaiseksi kaavassa aiotun maksimitoituksen vapaa-ajanasuntojen rakennuspaikoiksi. Satakunnan Museo yhtyy Satakuntaliiton näkemykseen, että kaava-alueelle osoitettujen rakennuspaikkojen määrää tulee vähentää. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo esitti luonnosvaiheessa lisäyksiä kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin koskien muinaisjäännösalueeseen rajautuvien uusien ajoyhteyksien rakentamista. Kaavaehdotuksen yleismääräyksiä on Satakunnan Museon toivomalla tavalla täydennetty, eikä museolla ole muuta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Mitoitus on suunnittelualueelta laaditun emätilaselvityksen sekä kaava-alueen lähiympäristöön 2021 hyväksytyn Nokkamaan ranta-asetakaavassa sovelletun mitoituksen mukainen. Pääosa kaava-alueen itäisestä palstasta osoitetaan ranta-asetakaavan myötä maise- mallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1), joka huomioi kulttuuriympäristöarvot nykytilannetta paremmin. Avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nykytilasääntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä. Kaavassa lomarakennusten korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 pienennetään ja siirretään avoimelta peltoalueelta hieman länteen, jolloin avoimen peltomaiseman ja samalla merkittävän kulttuuriympäristön arvot tulevat paremmin huomioiduiksi. Kaavassa rakennuspaikkojen sijoittamisessa on asianmukaisesti huomioitu alueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset arvokkaat luontokohteet sekä alueella sijaitseva muinais- muistolaila rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Merkittään tiedoksi.
Satakuntaliiton lausunto (17.6.2022): Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakunta- kaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asema- kaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tar- koitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaan yleis- kaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Kallion ranta-asetakaavan suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten Satakunnan maakunta- kaava, Satakunnan vaihemaakunta- kaava 1 ja Satakunnan vaihemaakunta- kaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Satakuntaliitto on luonnosvaiheen lausunnossa korostanut maisem- arvojen huomioimista jatkosuunnittelussa. Ehdotusvaiheen ratkaisussa maiseman arvot on huomioitu mm. korttelialueiden ja rakennusalojen tarkemmassa sijoittelussa. Lisäksi maiseman arvoihin liittyvät merkinnät on tuotu esiin kaavakartalla. Vuoden 2021 aikana valmistuneen luontokartoituksen tulokset on otettu huomioon ehdotus- vaiheessa ja luontoarvojen keskeisimmät merkinnät on tuotu kaavakartalle. Satakuntaliitto on luonnosvaiheessa todennut, että alueelle sijoitettavien rakennuspaikkojen määrä on ranta- asetakaavan luonnoksessa suuri ja vapaan rannan määrä on jäämässä vähäiseksi. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan kaava-alueelle osoitettu rakennuspaikkojen määrä on edelleen suuri. Emätilatarkastelun mitoitustarkastelun mukaan kiinteistöillä olisi käytettävissä 3,81 loma-asunnon	Merkittään tiedoksi. Mitoitus on suunnittelualueelta laaditun emätilaselvityksen sekä kaava-alueen lähiympäristöön 2021 hyväksytyn Nokkamaan ranta-asetakaavassa sovelletun mitoituksen mukainen. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella omarantainen rakennuspaikka mitoitetaan 1 lay ja ei-omarantainen 0,5 lay. Tässä tapauksessa kaava- alueelle osoitettujen rakennuspaikkojen mitoitus on 3,5 lay eikä mitoitus ota kantaa rakennuksen käyttötarkoitukseen. Satakunnan alueelta ei ole esimerkkejä, joissa

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
mitoitusyksikköä rantavyöhykkeellä käytettäväksi. Vakiintuneen käytännön mukaan ympärivuotisessa käytössä oleva asuinrakennus lasketaan mitoituksessa kahdeksi loma-asunnon mitoitusyksiköksi. Mitoitus mahdollistaa asuinrakennuksen lisäksi kahden uuden lomarakennuspaikan osoittamisen kaavassa. Satakuntaliitto esittää, että Porin kaupungin Kallion ranta-asemakaavan lomarakennuspaikkojen määrää tulee vähentää. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota Kallion ranta-asemakaavan muutoksen ehdotuksessa myös vapaan rannan määrään ja laatuun. Ranta-asemakaavalla tulee huolehtia mahdollisimman pitkien yhtenäisten rakentamattomien ranta-alueiden säilyttämisestä. Lisäksi rakentamisesta vapaaksi jäävän rantaviiva tulee olla käyttökelpoinen vapaaajan liikkumiseen ja rantautumiseen jokamiehenoikeuksin. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota myös erillisten saunojen rakennusalojen sijaintiin ja pyytää tarkistamaan, että rakennusalat sijaitsevat riittävän etäällä rannasta mm. tulvariskien suhteen.	mitoitus olisi ollut esimerkiksi jotakin muuta (laskettu muulla tavalla tai mitoituseriaa-alueella). Kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rakentamatonta rantaa yleiseen ja jokaisenoikeuksin virkistymiseen. Korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 siirretään hieman länteen siten, että kaava-alueen itäosan avoimelle maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle jää lähes 200 metriä vapaata rantaa. Lisäksi Vähäsalon saareen ei kaavassa osoiteta laisinkaan rakentamista ja alueelle jää 300 metriä rakentamisesta vapaata rantaa. Kaavaselvityksen liitteenä 4 olevassa emätiselvityksessä vapaan rannan määräksi on kaavoituksen jälkeen todettu virheellisesti jäävän 590 m, vaikka todellisuudessa vapaata rantaa jää kaava-alueelle kaavan jälkeen 490 m. Emätiselvitys päivitetään vapaan rantaviivan osalta. Saunarakennusten rakennusalarajauksia tarkistetaan ja siirretään hieman pohjoiseen korttelin 1 rakennuspaikoilla 1 ja 2.
Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto (29.6.2022): Ranta- asemakaavan luonnosvaiheessa elinvoima- ja ympäristötoimiala totesi, että kaava- alueen luontoon ja luonnonympäristöön liittyviä seikkoja on mahdollista kommentoida vasta luontoselvityksen valmistuttua. Luontoselvitys on tehty touko- elokuussa 2021 ja siinä esitetään maankäyttösuositukset arvokkaille luontotyyppikohteille. Selvitysalueella todettiin olevan useita arvokkaita luontotyyppikohteita. Näistä mantereella sijaitsevat yksi niitty, yksi entinen hakamaa, yksi lehto ja yksi metsäluhta. Vähäsalon saarella on lehto ja tervaleppäluhta. Maankäyttösuositusten mukaan esimerkiksi <i>"Kallion haka on arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoisena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana lehtona. Se täyttää Metso- kriteerit luokassa I (lehto /puustoinen perinnebiotooppi). Sekapuuhaakamaa on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä hetkellä aivan täytä luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmäksiä on vähemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien ja vesojen annetaan varttua, täyttyy luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan siten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka tulee säilyttää rakentamattomana. Sitä voidaan hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Vaikkei hakaa alettaisi hoitaa perinnebiotooppina, voi myöhemmin olla tarpeen mm. nuorten kuusten</i>	

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
<i>poisto erillisen hoitosuunnitelman mukaan ja ELY- keskuksen ohjauksessa, mutta akuuttia tarvetta puuston kohdistuviin toimiin ei tällä hetkellä ole”.</i> Vastaavasti Kallion metsäluhdan ja kostean lehdon maankäyttösuosituksena <i>on jättää ne rakentamatta ja antaa niiden kehittyä kokonaan luonnontilassa, jolloin puuston kasvussa ja lahoppuun lisääntyessä kohteen edustavuus paranee entisestään.</i> Kaavaehdotuksen puuteeksi jää, että siihen ei ole sisällytetty luontoselvityksen maankäyttösuosituksia. Laadittu kaavaehdotus ei turvaa luontoselvityksessä tunnistettujen arvojen säilymistä.	Luontoselvityksen mukaisten arvokkaiden luontotyyppien kaavamerkintöjä- ja määräyksiä täydennetään kaavakarttaan. Lisäksi esimerkiksi MY-kaavamerkintä muutetaan MY-2. Kaavassa luontoselvityksen mukainen arvokas Kallion haka (3.2.) osoitetaan MY-2-alueella luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitetuksi luontotyyppiksi kaavamerkinnällä s-10 ja kaavamääräyksellä ”Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta.” Arvokas luontotyyppi Kallion niitty (3.1) osoitetaan MY-2-alueella luo-3-merkinnän sijaan kaavamerkinnällä luo-9 ja kaavamääräyksellä ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruohoniitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.” Luontoselvityksen mukainen Kallion ranta-lehto (3.3) sekä Vähäsalon lehto (3.5) osoitetaan luo-1-kaavamerkinnän sijaan kaavamerkinnällä luo-7 ja kaavamääräyksellä ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.” Lisäksi korttelin 1 rakennuspaikoille 1 ja 2 osoitetut saunarakennusten rakennusaloja siirretään luo-7 alueelta hieman pohjoiseen siten, että luo-7-alueelle ei osoiteta lainkaan rakentamista. Luontoselvityksen mukainen Kallion metsäluhta ja kostea lehto (3.4) osoitetaan luo-2-merkinnän sijaan kaavamerkinnällä luo-8 ja kaavamääräyksellä ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.” luo-8-alueelle ei ole osoitettu rakentamista ja alueen säilyttäminen rakentamattomana ja luonnontilaisena turvaa alueella myös viitasammakolle mahdollisesti sopivat kutupaikat. Luontoselvityksen mukainen Vähäsalon tervaleppäkorpi (3.6) osoitetaan kaavamerkinnän s-1 sijasta kaavamerkinnällä s-9 luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitetuksi luontotyyppiksi ja kaavamääräyksellä ”Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, tervaleppäkorpi. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.”

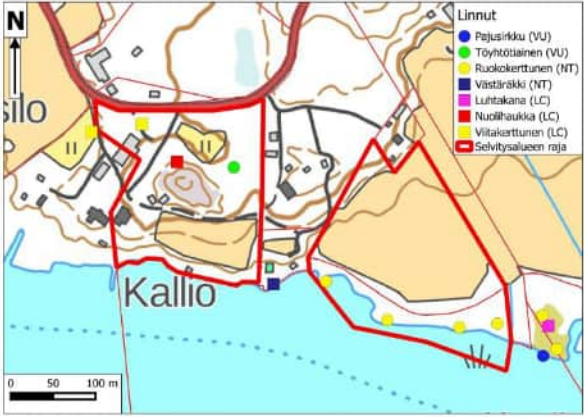
Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
	Luontoselvityksen mukaan metsiköiden säästäminen pääosin rakentamattomina turvaa alueen nykyisen linuston pesintäedellytyksiä. Myös lepakoiden osalta olisi hyvä, jos pääosa metsiköistä säilytetään. Kaavassa rakentamiseen osoitetut alueet on osoitettu pääosin puuttomille ja avoimille alueille ja ranta-asemakaava-alueella tulee voimaan MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään lisäksi alueen lepakkokanta huomioiden määräys liittyen tarpeetoman keinovalon välttämiseen piha-alueilla. Kaavassa on edellä mainitun perusteella riittävällä tavalla huomioitu alueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset luontoarvot.
Vatajankoski Sähköverkko Oy:n lausunto (5.7.2022): Lausuntona toteamme, että meillä ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen. Kaavan alueella oleva 0,4 kV sähköverkko on maakaapeloitua. Selostuksessa mainittu pohjoisempana oleva itä- länsisuuntainen 20 kV johto tullaan jossain vaiheessa uusimaan ja mahdollisesti maakaapeloimaan.	Merkitään tiedoksi.
Muistutus A (16.6.2022): <i>Esitettyjen lausuntojen ja mielipiteiden riittämätön huomiointi</i> Kallion ranta-asemakaavahankkeen osallistamisprosessia ei ole toteutettu hyvää hallintotapaa noudattaen (katso mielipide A:n ja B:n kommentit jo luonnosvaiheessa). Kuulutus vireille tulosta on esimerkiksi tehty pienen levikin Uutisluotsi-lehdessä, eikä Satakunnan Kansassa. Luonnosvaiheen aineisto oli nähtävillä Turussa, konsultin toimistolla. Vastineessaan kaavanlaatija toteaa useaan kertaan: "...kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistytymiseen soveltuvaa maa- ja metsäaluetta...", vaikka	Käsillä oleva ranta-asemakaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu 8.4.2021, josta käy ilmi kaavatyön osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely sekä suunnitelma kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on lueteltu myös kaavatyön osalliset. Kaavatyö on käynnistetty kaavatyön vireilletulosta ilmoittamalla sekä asettamalla osallistumis- ja arviointisuunnitelma yleisesti nähtäville yhdessä kaavan valmisteluaineiston kanssa. Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu kaava-alueella ja kaava-alueen lähiympäristössä ilmestyvässä UutisLuotsi- nimisessä lehdessä ja lisäksi kaavatyön osallisille on ilmoitettu vireilletulosta kirjeitse. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto on lisäksi pidetty yleisesti nähtävillä kaavan laatijan tiloissa sekä verkkosivuilla, jonka aikana osallisilla on ollut mahdollisuus esittää kaavasta mielipiteitä (MRL § 62, 63, MRA § 30). Kunta on erikseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti käsitellyt ja asettanut kaavaehdotuksen nähtäville 30 päiväksi, jonka aikana osallisilla on ollut mahdollisuus esittää kaavasta vielä muistutuksia (MRL § 65, MRA § 27). Kaavaehdotuksen nähtävillä olosta UutisLuotsi-nimisessä lehdessä 19.5.2022 ja Satakunnan Kansa ja Satakunnan Viikko-nimisissä lehdissä 18.5.2022. Kaavan laatija edelleen toteaa, että kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa yleiseen virkistykseen. Korttelin 2 lomarakennuspaikkoja 1 ja 2 siirretään hieman län-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
luonnosvaiheeseen jätetyissä mielipiteissä tämä kyseenalaistetaan monista näkökulmista alueen luontoarvot ja kulttuuriympäristö huomioiden. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa esittämät maisemaan, mitoitukseen, rakentamiskorkeuteen ja luonnonsuojeluun liittyvät kannanotot on kaavanlaatijan vastineessa merkitty vain suurelta osin tiedoksi tai huomiolla myöhemmin valmistuvista selvityksistä, joiden vaikutus nyt ehdotusvaiheen aineistossa on kuitenkin minimaalinen. Satakunnan Museo puolestaan kyseenalaistaa sen, miten pienialaisen kaava-alueen kulttuuriympäristö kestäisi kolmea uutta rakennuspaikkaa. Samassa yhteydessä esille nostetaan se, että Vähäsalon saaren myötä kaava-alueen pinta-ala kasvaa todellista rakennusaluetta huomattavasti suuremmaksi, koska kyseessä on saari, jonka pinta-alaa/rantaviivaa hyödynnetään vain laskennallisesti, jotta rakennusoikeutta voisi olla maksimimäärä. Tästä huolimatta rakennuspaikkojen määrä on edelleen sama kuin luonnosvaiheessa. Satakuntaliitto puolestaan toteaa lausunnossaan, että suunnittelualueen itäosa kuuluu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetun maakunnallisesti merkittävän Nokkamaan kulttuurimaiseman länssiosaan ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulisi huomioida maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ominaispiirteitä ja ulottuvuutta maakuntakaavatasoa tarkemmin sekä tarkastella paikallisia kulttuuriympäristöarvoja ja ottaa ne ratkaisuihin huomioon. Huom. myös Satakuntaliiton esitys pienten saarten huomioimisesta pinta-alan, eikä rantaviivan perusteella. Ehdotusvaiheen suunnitelmassa kuitenkin kaksi rakennuspaikkaa sijoittuu viljelysalueeksi merkitylle pellolle. Porin Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto luonnosvaiheessa sen sijaan odottaa luontoselvityksen tuloksia. Luontoselvitys on tehty, mutta nyt on syytä tarkastella, onko sitä tehty aidosti luontoarvot edellä. Katso esim. kartoituksen ja suunnitelman etenemisen edetessä muuttuneet karttamerkinnot (tarkempi kuvaus tämän kannanoton seuraavalla sivulla). Kiinnitämme huomiota, että luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen materiaalien välillä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Pelkkä venevalkaman poisjättäminen ei ole riittävä muutos suhteessa annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin ottaen huomioon millaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä on kyse. Näkemyksemme mukaan asian tuntijoiden antamiin lausuntoihin on kaavaprosessin eteenpäin viemisessä suhtauduttu välinpitämättömästi ja niiden sekä jätettyjen mielipiteiden vaikutus on ollut mitätön. Luontoselvityksen luotettavuus ja vaikutus rantasemakaavan laadintaan Suunnitteluprosessin edetessä merkittäviä luontoarvoja sisältävät alueet ovat muuttuneet huomiota herättävällä tavalla. Luonnosvaiheen suunnitelmaan merkitty venevalkama on ehdotusvaiheessa muuttunut MY-merkinnällä todetuksi maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä	teen, jolloin kaava-alueen itäosaan jää noin 190 m vapaata rantaviivaa yleiseen virkistykseen. Lisäksi Vähäsalon saareen jää kaavan jälkeen vapaata rantaviivaa 300 m. Kaava-alueen 720 rantaviivametristä lähes 500 m jää yleiseen virkistyskäyttöön. Kaavan laatija on tietoinen muistutuksessa esitettyjen viranomaisten kaavaluonnoksesta antamien lausuntojen sisällöstä ja lausuntoihin on kaavaehdotusvaiheessa annettu asianmukainen kaavan laatijan vastine. Kaavaluonnoksesta saatu palaute on kaavaehdotusvaiheessa pyritty ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Kaavaehdotukseen luonnosvaiheen jälkeen tehdyt muutokset on listattu kaavaselostuksen sivuilla 23-24. Se, että ranta-asemakaavahankkeesta tai alueelle osoitetusta rakentamisesta ei ole kokonaan luovuttu kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella, tai että kaavaehdotusta ei ole laadittu pelkästään luonnosvaiheesta saadun palautteen mukaisena, ei tarkoita, etteikö kaavaluonnoksesta annettua/saatua palautetta olisi kaavatyössä huomioitu. Alueelta laadittu luontoselvitys on kaikin puolin kattavasti laadittu, eikä kaavan laatija näe syytä luontoselvityksen tai selvityksen laatijan luotettavuuden kyseenalaistamiseksi siksi, että muistutuksen esittäjä on eri mieltä alueen luontoarvoista. Kaava-alueelta laaditun

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
luontoarvoja. Mielestämme tämä herättää epäluottamusta luontoselvityksen teettämisen ja tekemisen näkökulmista. Paikan päällä asiaa tarkastellessa rannan kasvillisuus, puusto ja maaperä jatkuvat täysin samanlaisena koko viljelysmaisemaan kuuluvan pellon ja järven välisen vesijätöalueen osalta, joka on kyllä huomattavissa hyvin lyhyelläkin käynnillä paikan päällä. Herää vahva epäily, että aluerajaus on tehty kaavasuunnitelmalähtöisesti ja luontoarvoja sivuuttaen. Koko kyseinen ranta-alue on arvokasta elin- ja pesimäaluetta linnuille, sammakoille jne. ja siellä on runsaasti lahopuuta. Liito-orava, lepakko ja viitasammakko ovat kaikki EU:n luontodirektiivin mukaisia lajeja, joiden säilyminen alueella tulee turvata. Satakuntaliitosta Susanna Roslöfiltä saamamme tiedon mukaan (sähköposti 27.4.2021) "Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia." Näin ollen on huomiotava, että eläimet eivät noudata kiinteistörajoja. Merkittäviä luontoarvoja sisältävien kohteiden rajaamisessa luonnosvaiheen aineistossa alue 1 on ulotettu myös naapurikiinteistöjen puolelle, mutta näin ei ole tapahtunut muualla. Luontoselvityksessä tulisikin kiinnittää huomiota alueeseen kokonaisuutena. Liito-orava tai mikään muukaan eläin tuskin kiinteistörajojen mukaan elää. Selvittämättä on jäänyt naapurikiinteistöjen väliin jäävän alueen tilanne niin liito-oravien kuin lepakoidenkin kannalta. Lepakoiden osalta meillä itsellämme on joka kesäisiä havaintoja. Havaintoja on kirjattu myös Korvenpään luontoselvityksessä, mutta onko niitä huomioitu kaavan laadinnassa? Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021 Me naapurikiinteistöjen omistajat olemme teettäneet kesällä 2021 oman kasvillisuus selvityksen, koska halusimme tuoda esille tarkempaa tietoa alueen luontoarvoista. Kasvillisuus selvityksestä on vastannut putkilokasveihin, sammaliin sekä metsä- ja suoelin ympäristöihin erikoistunut luontokartoittaja, EAT, Esa Hankonen. Hankosen raporttiin	luontoselvityksen on toteuttanut ulkopuolinen asiantuntija ja ammattilainen, joka noudattaa työssään alansa ammattietiikkaan pohjaavia periaatteita. Kaava-alueen itäisen palstan länsiosaan on osoitettu kaavamerkinnän MY sijaan kaavamerkinnällä MY-2 maa- ja metsätalous- aluetta, jolla on merkittäviä ympäristöarvoja, sillä alueen rannassa sijaitsee laaditun luontoselvityksen perusteella metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, luhta. Metsälain mukainen luhta osoitetaan kaavamerkinnän luo-2 sijaan kaavamerkinnällä luo-8. Muualla MY-2-alueella ei laaditun luontoselvityksen mukaan ole erityisiä eli sellaisia luontoarvoja, jotka tulisi erikseen ja ehdottomasti alueen kaavoituksessa huomioida. MY-2-alueen voisi tästä syystä hyvin osoittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalousalueeksi (M), jossa ei ole rakennusoikeutta. Kaavassa MY-2- aluetta kavennetaan ja korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 siirretään hieman länteen. Samalla maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA-1) kasvatetaan hieman länteen. Maisemallisesti arvokasta aluetta osoittava viivarasterimerkintä (ma) poistetaan ja MA-1-kaavamääräys täydennetään muotoon "Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennusoikeutta." Suunnittelualueelta on laadittu alustava luontotyyppiselvitys ennen varsinaisen luontoselvityksen laadintaa. Alustavan luontotyyppiselvityksen karttapohjassa esitetty raja on suurpiirteinen ja piirretty havainnollistamaan mahdollisen luontokohteen sijoittumista suhteessa maastokartassa esitettyihin maankäyttömuotoihin. Kattavassa luontoselvityksessä alueen luontoarvot on selvitetty varsinaista suunnittelualuetta laajemmalla alueella, jolla kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Kaavakartassa osoitetaan kuitenkin ainoastaan vain varsinaisella kaava-alueella sijaitsevat luontoarvot, sillä kaavakartta on lainvoimainen ainoastaan kaavarajan 3 metrin vahvistusalueen sisäpuolella. Luontoselvityksessä on todettu, että metsiköiden säästämisen pääosin rakentamattomina turvaa alueen nykyisen linnuston pesintäedellytyksiä. Myös lepakoiden osalta olisi hyvä, jos pääosa metsiköistä säilytetään. Kaavassa rakentamiseen osoitetut alueet on osoitettu pääosin puuttomille ja avoimille alueille ja ranta-asemakaava-alueella tulee voimaan MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään lisäksi alueen lepakkokanta huomioiden määräys liittyen tarpeettoman keinovalon välttämiseen piha-alueilla. Kaavassa on edellä mainitun perusteella riittävällä tavalla huomioitu alueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset luontoarvot. Kaavan laatija on perehtynyt muistuttajan toimittamaan Esa Hankosen laatimaan luontoselvitykseen ja toteaa, että alueelta laaditut molemmat luontoselvitykset ovat tulosten perusteella kuta kuinkin yhteneväiset.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
ja aluerajauksiin on syytä tutustua ennen suunnitteilla olevan ranta-asemakaavan käsittelyä ja verrata Hankosen ja Korvenpään raportteja keskenään. Tässä muutamia suoria lainauksia Hankosen raportista: • "Kallion ranta-alueen itäosassa sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdat on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeää elinympäristöön luhdet. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan." (s. 5) • Huomioitavaa on myös lehtomaisen kankaan raja- ja ulottuminen myös naapurikiinteistöjen puolelle. "Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehtomaiset kankaat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Metsäkuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan." (s. 6) • "Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT): Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain jalopuumetsänä ja huomioida sen mukaisena. Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälehmut." (s. 7) • "Karu kallioketo: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut kalliokedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen." (s. 8)	Kyseinen alue osoitetaan kaavakartalla metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, luhdaksi (luo-8). Kaavamääräyksen mukaan alue tulee säilyttää luonnontilaisena eikä alueelle ole kaavassa osoitettu rakentamista. Merkittään tiedoksi. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan luontotyyppikuvion 8 eteläosa on keskivänteistä tuoretta lehtoa ja vaihtuu pohjoista kohti lehtomaiseksi kankaaksi. Kuvion puusto on melko varttunutta hoidettua sekametsää. Eteläosan tuoretta lehtoa ei selvityksessä luokitella metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, sillä se on hoidettua talousmetsää. Kapea lehtokaistale ei ole myöskään lajistollisesti kovin edustava. Ei muutoksia kaavakarttaan. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan Kallion haka (3.2) on arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoisena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana lehtona. Sekapuuhakamaa on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä hetkellä aivan täytä luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmäksi on vähemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien ja vesojen annetaan varttua, täytyy luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan siten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka tulee säilyttää rakentamattomana. Kyseinen alue osoitetaan muistutuksen mukaisesti kaavakartalla Isl:n mukaisena jalopuumetsänä merkinnällä s-10 ja kaavamääräyksellä "Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta." Kuten edellä mainitaan, kyseessä on laaditun luontoselvityksen mukaan sekä ennallistamiskelpoinen perinnebiotooppi että jalopuustoa kasvava lehto. Kaavaehdotusvaiheen jälkeen pidetyssä viranomaisneuvottelussa, josta on muistio kaavaselostuksen liitteenä 8, luontoselvityksen laatija on tarkentanut, että alueella sijaitsevalla maalla näkyy perinnebiotoopin käyttö ja kyseessä on tyyppilinen hakamaa, joka on alueen merkittävin luontoarvo. Kallioiden reunoilla on lehtokasvillisuutta ja rinteen alapuolella on märkää lehtoa. Alue osoitetaan kaavakartalla kokonaisuudessaan luonnonsuojelulain suojele-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
• "Karu pienruohoketo ja heinäniitty: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut pienruohokedot ja heinäkedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen." (s. 9) • "Tuore runsasravinteinen lehto: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsasravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeät lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen." (s.10) Maisema-arvolausunto 2021 Maisema-asiantuntija, FT, Ilona Hankonen on laatinut maisema-arvolausunnon kohteesta kesällä 2021, joka sisältyy Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuusselvitys ja maisema-arvolausunto 2021 raporttiin. Ehdotusvai-	mana jalopuumetsikkönä kaavamerkinnällä s-10. Kaavamääräyksen mukaan alue tulee joko säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan luontotyyppi 6 on nurmiviljelyssä oleva pelto, jonka pohjoisreunalla kasvaa silmälläpidettävää ketoneilikkaa. Alue ei ole luontoselvityksen laatijan mukaan tyypillistä ketoa. Alla kuvat alueesta vuodelta 2020: Luontokohde on huomioitu kaavassa alueelta laaditun luontoselvityksen mukaisena arvokkaana luontotyyppi-kohteena. Luontotyyppi osoitetaan kaavakartalla metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, rehevä lehtolaikku (luo-7). Kaavamääräyksen mukaan "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu." Merkitään tiedoksi.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
heen aineiston tullessa nähtäville Ilona Hankonen on tehnyt päivitetyn maisema-arvolausunnon kohteesta, joka on allekirjoitettuna tämän kannanoton liitteenä (Liite 2.). Linnut Lintujen osalta Korvenpään luontoselvityksessä ei ole mainittu mm. havaintoja, joita hän itse suullisesti kertoi noin tunnin kestäneellä viitasammakkojen kartoituskäynnillä 11.5.21: A) Karhijärvi on merkittävä lintujärvi ja runsaat lintujen äänet häiritsevät viitasammakon kuuntelua, B) Rannassa äänteli kaksi kaulushaikaraa samanaikaisesti, C) Hansunkari merkittävä lokkiluoto, D) Näytimme hänelle henkilökohtaisesti aivan kiinteistöjen raja-alueella olevan suuren, lahoavan koivun rungossa olevan tikan pesän. Korvenpään luontoselvityksessä mainitaan, että Karhijärven viljelysmaiseman pellot eivät olisi merkittäviä lintujen levähdyspaikkoja. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkansa, sillä muuttomatallaan levähtävistä suurista lintumääristä sekä alueella pesivistä linnuista on meillä havaintoja. Päätelmiä ei voi tehdä yksittäisten vierailukäyntien perusteella, vaan syytä olisi kuulla myös alueella asuvien ja säännöllisesti aikaa viettävien ihmisten havaintoja. Erityisesti suunnitellun ranta-asemakaava-alueen itäosan peltoaukea/järvenranta-alue on merkittävä lintujen levähdys-, ruokailu- ja pesimäpaikka. Suunnitellun rakennusalueen kohdalle pysähtyy suuria määriä muuttolintuja. Osa niistä jää pysyvästi alueelle asumaan ja elämään sillä pellon ja järven väliin jäävä vesijättöalue on rauhaa pesimäpaikka. Päivittäin pellolla on nähtävissä joutsenia, kurkia, hanhia ja lokkeja, jotka lentävät Hansunkarilta pelolle ruokailemaan. Lisäksi ruskosuohaukka on joka kesäinen näky peltoalueen yllä ravintoa etsiessään. Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: "Lavian Karhijärvi on yksi Satakunnan suurjärvistä. Matala ja rantakasvillisuudeltaan hyvin rehevä järvi tarjoaa pesimäpaikkoja useille vesi- ja rantalintulajeille. Pesimälinnuston lisäksi useat muuttolinnut pysähtyvät muuttoaikana lepäilemään ja ruokailemaan Karhijärvelle. Järvelle sekä sitä reunustaville pelloille kerääntyy säännöllisesti erityisesti keväisin suuria, 100–250 yksilön laulujoutsenparvia. Joutsenten lisäksi Karhijärven rantapelloilla (erityisesti järven pohjoisrannan Nokkamaan alueelta) on joinakin keväinä laskettu	Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan selvitysalueella pesii runsas ja monipuolinen linnusto, vaikka siihen ei kuulukaan harvinaisia lajeja. Alueella ei havaittu muutolla levähtäviä kahlaajia, vesilintuja tai muutoinkaan merkittäviä määriä levähtäviä lintuja. Häiriöherkät lajit eivät pesi asutuksen keskellä sijaitsevalla alueella. Selvityksen mukaan on varsin epätodennäköistä, että hanhet, vesilinnut tai kahlaajat levähtäisivät merkittävässä määrin talojen ja kesämökkien viereisillä pelloilla, joissa myös metsä on lähellä, kun idempänä on laajoja peltoaukeita, joissa etäisyys asuin- ja muihin rakennuksiin sekä metsiin on huomattavasti suurempi. Rantavyöhykkeen pitäminen rakentamattomana turvaa mm ruokokerttusen, pajusirkun ja luhtakanan pesintämahdollisuudet tulevaisuudessakin. Kallion tilakeskuksen koillispuolen metsikössä oli vaarantuneen töyhtötiaisen reviiri ja siellä pesi nuolihaukka. Kaava-alueella ei havaittu sellaisia lintulajeja, jotka vaatisivat erityistä suojelua kaavassa. Vähäsalon linnusto on selvityksen mukaan varsin tavantomaista. Selvityksen maankäyttösuosituksen mukaan kaava-alueeseen sisältyvien metsiköiden säästäminen pääosin rakentamattomina turvaa alueen nykyisen linnuston pesintäedellytyksiä. Tärkeimmät alueen pesimälinnut sijoittuvat kaavassa rakentamattomille ja pääosin luo-kohteiksi osoitetuille alueille, kuten alla olevasta luontoselvityksen karttaesityksestä käy ilmi: Kartta 7. Tärkeimmät pesimälinnut. (VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä, LC=elinoimainen) Kaava-alue muodostaa hyvin pienen osan Karhijärven suurjärven alueesta, jonka rannoilla sijaitsee tälläkin hetkellä runsaasti loma- ja vakituista asumista. Kaavan ei arvioida aiheuttavan alueen muusta maankäytöstä merkittävästi poikkeavaa vaikutusta Karhijärven lintupopulaatiolle.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
suurehkoja, 200–250 yksilön suuruisia metsähanhiparvia.” Karhijärvellä Kallion tilan edustalla sijaitseva Hansunkari on merkittävä loppiluo, jossa pesii suuri määrä eri lokkeja. Mikäli tämän rauhoitettujen lintujen pesimäalueen ympärille tulisi runsaasti rakennuskantaa ja liikennettä (Kallion tila ja Vähäsalon saari), häiritsisi se luonnollisesti myös loppien elämää Hansunkarilla, jossa mm. naurulokkeja. Viitasammakko Ranta-asemakaavan suunnittelussa huomioimatta on jäänyt Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piirin viitasammakkokysely 2014, jonka mukaan Karhijärven Nokkamaan puoleinen ranta-alue on aluetta, jossa viitasammakkohavaintoja on tehty runsaasti. Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: ”Viitasammakoiden soidin- ja kutupaikka on luonnonsuojelulain (LSL, 1096/1996) 49 §:n tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka. Koska LSL:ssa ei ole lisääntymis- ja levähdyspaikkojen yhteydessä merkittävyyden kynnyksen ylittymisen arviointia, koskee hävittämis- ja heikentämiskielto kyseistä lisääntymis- ja levähdyspaikkaa automaattisesti, riippumatta yksilömäärästä. Löydettyillä viitasammakon lisääntymispaikoilla ei voida ilman poikkeuslupaa suorittaa heikentäviä toimenpiteitä. Heikentäviä toimenpiteitä voivat olla ruoppaus, rantarakentaminen, vesikasvien niitto ja vedenpinnan muutokset. On tärkeää huomioida, että esiintymään voivat vaikuttaa välillisesti heikentävästi myös erilaiset maataloustoimet, vesistökuormitus, kasvinsuojeluaineet, ojitukset sekä ojien kunnostukset.” Biologi Turkka Korvenpää kertoo sähköpostissaan 4.5.2021: ”Alue 1 on metsälain tarkoittamaa kosteaa lehtoa - paikoin metsäluhtaa. Eli tämä viitasammakolle sopiva alue on joka tapauksessa arvokas, oli siellä viitasammakoita tai ei. Sinänsä on toki aivan mahdollista, ettei viitasammakoita kuulu, vaikka niitä paikalla olisikin. Luonnonhavainnointiin kun liittyy aina väistämättä tiettyä epävarmuutta.” Ja sähköpostissa 28.4.2021: ”Rantavyöhyke, jossa on viitasammakon kutupaikaksi mahdollisesti sopivaa rantaa. Rajaus ulottuu myös kaava-alueen itäpuolelle, koska jos viitasammakkoja on aivan kaava-alueen lähellä, joudutaan pohtimaan miten tämä vaikuttaa maankäyttöön kaava-alueella. Tällä alueella on myös mahdollisesti rantalehtoa.” Huomioimatta kaavan laadinnan ehdotusvaiheessa on siis jäänyt myös Korvenpään näkemykset sammakoiden osalta. Lahoava puu Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: ”Lahoava puu tarjoaa elinympäristön tuhansille lajeille. Joillekin se on munien haudontapaikka ja vastasyntyneiden poikasten turvallinen koti. Selkärangattomien lisäksi myös linnut, lepakot ja liito-orava hyödyntävät lahoppuun koloja poikastensa pesinä. Kolopesijöinä, tikat ovat hyvä ja helposti havaittava mittari osoittamaan lahoppuun runsautta met-	Hansukarin saari sijaitsee lähes 400 metrin päässä kaava-alueesta etelään, johon rakentamista kaavassa osoitetaan. Kaavassa osoitetulla rakentamisella ei arvioida olevan juurikaan merkitystä Hansukarilla pesiviin lokkeihin. Alueelta laadittu viitasammakkoselvitys on ammattilaisen laatima, eikä selvityksen tuloksien kyseenalaistamiselle ole esitetty todellisia perusteita. Sen sijaan luonnonsuojeluliiton kyselyyn perustuviin viitasammakkohavaintoihin on syytä suhtautua järkevällä varauksella, sillä viitasammakko muistuttaa kovasti ns. tavallista sammakkoa, johon se usein sekoitetaan. Kuten kyseisessä kyselyssäkin todetaan, laji on hieman haasteellinen havaittava ilman kokemusta ja kyselyn havaintojakso oli varsin lyhyt, joten pitkälle meneviä johtopäätöksiä ei tämän perusteella voi tehdä. Laaditun luontoselvityksen mukaan viitasammakkoja ei kaava-alueella havaittu ja ainakin jälkimmäinen havainnointikerta ajoittui varmasti lajin kutuaikaan, sillä myöhemmin samana yönä kuultiin Euran Vähäjärvellä samantyyppisellä paikalla useita aktiivisesti äänteleviä viitasammakkokoiraita. Siten viitasammakon puuttuminen selvitysalueelta vaikuttaa varmalta. Mainittakoon, että ruskosammakoiden kurnutusta sen sijaan kuultiin. Parhaiten viitasammakolle sopii selvityksen mukaan heti selvitysalueen itäpuolella venerannan ja laiturin itäpuolella sijaitseva ruovikko. Sen sijaan lännempänä selvitysalueen puolella avovedessä kasvava ruovikko rajautuu jokseenkin jyrkästi rahkasammaleisessa luhdassa kasvavaan ruovikkoon ilman, että ruovikon keskellä olisi suojaisia avovesilampareita. Selvityksessä todetaan, että viitasammakon esiintymiseen perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää. Itäisemmän osa-alueen rantavyöhykkeen ja metsäluhdan (kohde 3.4 ”Kallion metsäluhta ja kostea lehto”) säilyttäminen rakentamattomana ja luonnontilassa turvaa kuitenkin viitasammakolle mahdollisesti sopivat kutupaikat. Mahdollisen viitasammakon elinympäristön turvaamiseksi kaava-alueen itäosan metsäluhta ja kostea lehto on osoitettu luo-8-alueeksi, joka kaavamääräyksen mukaan tulee säilyttää luonnontilaisena. Kaavassa on kaikin tavoin huomioitu alueelta laaditun luontoselvityksen mukaiset tulokset liittyen mahdollisen viitasammakon esiintymiseen alueella. Alueelta laaditussa ja selostuksen liitteenä 5 olevassa luontoselvityksessä ei ole nähty tarpeelliseksi antaa lahopuun osalta erikseen maankäyttösuosituksia.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
sässä. Lahopuu on nykyään katoava luonnonvara. Metsäteollisuus on vähentänyt suomalaisten metsien lahopuumääriä yli 90 prosenttia. Samalla se on aiheuttanut usean eliölajin paikallisia sukupuuttoja. Suurimman uhan alla ovat lajit, joiden kaikki elämänvaiheet ovat riippuvaisia lahopuusta. Tällaisia lajeja ovat esimerkiksi arinakääpä ja pohjantikka.” Perinnebiotooppi Kaavan laatijan tilaaman luontoselvityksen tekijä Turkka Korvenpää (sähköposti 4.5.21) on kertonut, että alueella on havaittavissa vanhan laidunkäytön merkkejä, jotka näkyvät mm. puuston rakenteessa Kallion tilan lähiympäristössä. Varsinainen perinnebiotooppi olisi hänen mukaansa alueesta ennallistettavissa. Kallion niittyä koskeva maankäyttösuositus Korvenpään kartoituksessa (s.5-6): ”Tuore suurruohoniitty on erittäin uhanlainen luontotyyppi. Niitylle ei tulisi rakentaa.” ja hakaa koskeva sivulla 6. Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: ”Perinnebiotoopin hoidon suunnittelussa on otettava huomioon myös perinnebiotoopeilla esiintyvien rakenteiden kunnostus ja mahdollisten muinaismuistojen säilyttäminen. Ladot, aitat sekä kivi- ja riukuaidat ovat tärkeä osa perinnemaisemaa, ja niillä on merkitystä monien jäkälä-, sammal- ja hyönteislajien elinympäristöinä.” Mielestämme jalopuumetsän mahdollisuus olisi syytä uudelleen tarkistaa paikan päällä, koska Korvenpään kartoituksen mukaan vain yksi puu puuttuisi vaaditusta 20 puun kokonaismäärästä. Vertaa myös Esa Hankosen raporttiin: ”Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT): Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain jalopuumetsänä ja huomioida sen mukaisena. Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (Kuvio 6) järeät metsälemmukset.” (s.7). Kallion metsäluhta ja kostea lehto reunustavat Karhijärven viljelysmaisemaan kuuluvaa peltoaluetta, jolle ehdotetaan kahta rakennuspaikkaa. Luontoselvityksessä kuitenkin todetaan (Korvenpää s. 11) ”Metsäluhta ja kostea lehto tulee jättää rakentamatta ja niiden olisi hyvä antaa kehittyä kokonaan luonnontilassa.” Alueelle on kuitenkin suunnitteilla mm. rantasauna. Kulttuurihistorialliset arvot Kallion kivikautinen asuinpaikka Suunnittelualueella sijaitsee muinaismuistoalue Kallion kivikautinen asuinpaikka. Satakunnan Museon rakennustutkija Liisa Nummelinilta (sähköposti 22.4.21) saamamme tiedon mukaan alueella ei ole tehty rakennusinventointia,	Kallion niitty ja Kallion haka on alueelta laaditussa luontoselvityksessä osoitettu arvokkaiksi luontotyyppikohteiksi 3.1 ja 3.2. Kaavassa luontoselvityksen mukainen arvokas Kallion haka (3.2.) osoitetaan MY-2-alueella luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitukseksi luontotyyppiä kaavamerkinnällä s-10 ja kaavamääräyksellä ”Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, jaloista lehtipuista koostuva metsikkö. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvava hakamaa) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvilisuutta.” Arvokas luontotyyppi Kallion niitty (3.1) osoitetaan MY-2-alueella kaavamerkinnällä luo-9 ja kaavamääräyksellä ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee uhanalainen luontotyyppi, perinnebiotooppi (suurruohoniitty). Alue tulee säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina.” Luontoselvityksessä Kallion rantalehdon (3.3) maankäyttösuosituksissa todetaan, että Kallion rantalehto on kasvillisuudeltaan melko vaatimaton ja syntynyt laidunnuksen päättymisen jälkeen alkaneen umpeenkasvun tuloksena. Se täyttää kuitenkin juuri ja juuri metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän lehtona ja Metso-kriteerit luokassa II. Tuore keskirasvainen lehto on myös Etelä-Suomessa uhanalainen (vaarantunut) luontotyyppi. Lehto olisi hyvä jättää pääosin rakentamatta. Haluttaessa se voidaan rajata mukaan, jos aluetta aletaan hoitaa perinnebiotooppina. Erityisiä perinnebiotooppiarvoja lehdossa ei kuitenkaan ole säilynyt. Lehto osoitetaan kaavamerkinnällä luo-7 ja kaavamääräyksellä ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu.” Lisäksi rantasaunan rakennusaloja siirretään hieman pohjoiseen korttelin 1 rakennuspaikoilla 1 ja 2. Kaavatyössä on huomioitu kaava-alueella sijaitseva suojeltu muinaisjäännös kaavamerkinnällä sm-2 sekä asiamukaisella kaavamääräyksellä. Satakunnan Museo on

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
joten käytettävissä olevat tiedot ovat vain kaavaselostuksen varassa. Lavian pitäjän inventointikertomuksesta (Valtavo, 1963) puolestaan käy ilmi selkeästi Kallion tilalta Leevi Hesson tekemät muinaisjäännöslöydöt. Lisäksi samaisesta inventointikertomuksesta selviää, että Nokkamaan alueella muinaisjäännöksiä on löydetty myös muualta lähialueelta. Em. liittyen on erittäin tärkeää huomioida Satakunnan Museon asiantuntijan, arkeologi Leena Koiviston tiedot ja näkemykset häneltä saamassamme sähköpostiviestissä (27.4.2021): ”Kallion kivikautinen asuinpaikka on inventoitu vuosina 1963 ja 1995. Tämä tarkoittaa, että lähialueelta jo 1800-l lopulla ja 1900-l alussa löytyneiden irtolöytöjen eli kivikautisten esinelöytöjen perusteella paikalle on tehty tarkastus ja asuinpaikka on sen perustella rajattu. Vanhimpien löytöjen tarkkaa löytöpaikkaa ei ole voitu todentaa, mutta Kallion talon päärakennuksen läheltä on löytynyt kvartsi-iskoksia, jotka usein liitetään asuinpaikkaan. Asuinpaikalla ei ole tehty kaivaustutkimuksia. Arkeologisia tutkimuksia voidaan toteuttaa tutkimustarkoituksissa (esim. yliopistojen tutkimushankkeet) mutta myös silloin, kun joku maankäyttöhanke uhkaa muinaisjäännöstä. Silloin kohteelle on haettava kajoamislupaa Museovirastosta, joka arvioi onko muinaisjäännös sen kaltainen, että se voidaan tutkimalla poistaa. Kaikissa tapauksissa ensisijainen vaihtoehto on aina muinaisjäännöksen suojelu eli sen säilyttäminen tuleville sukupolville. Rakennushankkeet pyritään sijoittamaan siten, että muinaisjäännös voidaan säilyttää. Mikäli kuitenkin päädytään arkeologiseen tutkimukseen, maankäyttöhankkeesta vastaava useimmiten kustantaa kaivaukset. Muinaisjäännösalueet ovat lain mukaan rauhoitettuja, mutta alueen valitseva maankäyttö on sallittua. Pelloja voidaan viljellä, puutarhoita tehdä, metsää voidaan uudistaa – mutta ilman maaperän muokkaamista tai kantojen nostoa. Kallion asuinpaikkaa koskevat tiedot ovat melko hajanaiset ja sen sijaintikin hivenen epävarma. Ne esinelöydöt, joiden löytöpaikka tunnetaan, ovat keskittyneet Kallion talon piha-alueelle, mutta asuinpaikka on rajattu huomattavasti laajemmaksi tilalla olevan kalliopaljastuman ympärille. Kallion kivikauden ihmiset kuitenkin tuskin ovat asuneet. Vanhojen esinelöytöjen tiedoissa taas useimmiten mainitaan ainoastaan löydetyn tilan nimi, joten sen perusteella löytöpaikka on voinut olla missä tahansa Kallion tilan alueella, jopa satojen metrien etäisyydellä nykyisestä tilakeskuksesta.” Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkinnot ja määräykset, Suojelumääräyksessä todetaan: <i>”Muinais- muistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maan- käyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin.”</i> Nokkamaan kulttuuriympäristö Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: ”Pellojen ja lautumien metsitys ja umpeenkasvu sulkee avoimet maisemat ja tukahduttaa valoa vaativan perinnekasvillisuuden elinmahdollisuudet.” (Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisema-alueista ja maisemahoidon	vastuullisena viranomaistahona antanut lausunnot kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta liittyen arkeologiseen kulttuuriperintöön. Kaava-alueen kulttuuriperintöarvoista on neuvoteltu asianomaisten viranomaistahojen kanssa kaavaehdotusvaiheen jälkeen 4.11.2022. Neuvottelun muistio on kaa-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
kehittämisestä). Ranta-asemakaava-alueen itäosa kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, Karhijärven länsirannan viljelymaisemaan. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksessä todetaan: "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvo sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä." Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: "Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten sivuuttaminen hankesuunnittelussa aiheuttaa luonnon kauneuden, ympäristön viihtyisyyden ja kulttuuriarvojen selvää vähenemistä. Kulttuuriympäristön vaalimiselle huolestuttavan tilanteen muuttamiseksi tulee ympäristöhankkeissa selvittää hankkeen vaikutukset luontoarvojen ohella myös kulttuuriperintöarvoihin. Tämän edellytyksenä on riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kulttuuriperintöalan asiantuntijoiden ja museoviranomaisten kanssa sekä hankerahan varaaminen myös kulttuuriympäristöselvityksiin. Myös sosiaaliset vaikutukset tulisi huomioida." Muistutuksessa esitetyn lähteen mukaan: "Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia kulttuuriympäristöön tarvitaan tietoa alueen tunnetuista eri-ikäisistä kohteista, alueen ihmistoiminnan historiasta, vesistön historiasta, alueen potentiaalisuudesta uusien löytöjen suhteen sekä alueen maa- ja vesialueisiin kohdistuneista suuremmista viime vuosikymmeninä tehdyistä muutoksista (esimerkiksi ruopaukset ja ojitukset). Tarkastelun tulee olla kokonaisvaltaista huomioiden eri aikakausien erilaiset ilmiöt. Jos tietoa kulttuuriympäristöstä ei ole riittävästi olemassa, hanke voi joutua teettämään omalla rahoituksellaan kulttuurihistoriallisen taustaselvityksen, jossa tarkastellaan yllä mainittuja asioita muun muassa historiallisista kartoista sekä arkisto- ja kirjallisuuslähteistä. Usein selvitykseen liittyy myös maastointi, jonka avulla saadaan konkreettista tietoa alueella sijaitsevista kulttuuriperintökohteista. Selvityksen tulosten pohjalta voidaan helpommin sovittaa yhteen hankkeen tavoitteet ja kulttuuriperinnön vaalimisen tarpeet. Selvitykset ja inventoinnit tulee teettää hyvissä ajoin kulttuuriperinnön ammattilaisilla ennen hankkeen toteuttamista." Kallion ranta-asemakaavan laadinnassa on vastaanotettu lausunnot, mutta niiden huomioiminen on puutteellista. Rakennusoikeus ja mitoitus Rantakaavan luonnoksessa käytetty mitoitus saarien rantarakennusoikeuden mitoituksiin on Suomessa muodostunut yleinen käytäntö, jossa alle 2ha kokoisia saaria ei lasketa mukaan mitoittamiseen. Käytäntö on syntynyt seutukaavojen ja ELY-keskuksen ohjeistuksesta. Satakunnassa on yleisenä käytäntönä ollut, ettei alle 2ha kokoisia saaria lasketa mukaan emätilaselvityksen mitoituslaskelmaan. Kyseessä on vastaavantyyppinen yleinen käytäntö kuin	vaselostuksen liitteenä 8. Satakunnan museo vastuuviranomaisena ei ole vaatinut erillistä kulttuuriympäristö- tai maisemaselvityksen laadintaa. Satakuntaliitto käynnisti keväällä 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakuntakaavan 2050 suunnittelua. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetty kohdeluetteloa modernin rakennusperinnön osalta. Inventointiraportin mukaan Porin alueella on aikaisemman inventoinnin perusteella todettu 157 maakunnallisesti merkittävää aluetta ja kohdetta, mutta nyt arvoalueita on uuden inventoinnin myötä nimetty vain 88. Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Nokkamaan kulttuurimaisema, on poistettujen kohteiden joukossa. Syyksi poistoon on kuntakohtaisessa Poria koskevassa inventointiaineistossa (Satakunnan maakuntakaava 2050 – selvitykset - Satakunnan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2023 – PAKKI-inventointitietokannan aineistot kunnittain – Pori) esitetty "paikallisesti merkittävä"-kohde, jolloin kohde ei johtopäätelmän mukaan enää täytä inventoinnin perusteella maakunnallisesti merkittävän kohteen kriteerejä. Näin ollen kaavassa MA-kaavamääräys täydennetään muotoon " Alue kuuluu paikallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, Nokkamaan kulttuurimaisema. Alueella ei ole rakennus-oikeutta." Kaavassa korttelin 2 lomarakennuspaikkojen 1 ja 2 sijoittelua ja rakennusalarajauksia tarkistetaan. Pääosa kaava-alueen itäisestä palstasta osoitetaan ranta-asemakaavan myötä maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA-1), joka huomioi kulttuuriympäristöarvot nykytilannetta paremmin. Avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nykytilasäädäntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä. Käsillä olevassa ranta-asemakaavassa on annettu määräyksiä liittyen rakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan. Kaavatyössä on huomioitu kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa saatu palaute. Ranta-asemakaavan loma-asutuksen mitoitusperusteista sekä emätilaselvitystä on käsitelty jo kaavan laatijan vastineessa luonnosvaiheen lausunnoista, joka on kaavasovelostuksen liitteenä 7 sekä aiemmin käsillä olevassa vastineessa (kts. vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen sekä Satakuntaliiton lausuntoon). Mitoitus on suunnittelualueelta laaditun emätilaselvityksen sekä kaava-alueen lähiympäristöön 2021 hyväksytyn Nokkamaan

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
muunnetun rantaviivan laskemisessa yleisesti käytetty menetelmä, jossa kapeat niemet, lahdet ja vastaranta vaikuttavat mitoitukseen. Oikeuskäytännössä rantamitoituksen vakiintuneita käytäntöjä tulkitaan Maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavina ohjeistuksina, joita tulee noudattaa. Vakiintuneita käytäntöjä tulee noudattaa tai muutoin kiinteistöjen omistajien tasapuolinen kohtelu ei toteudu. Kallion emätilaselvityksen mitoitustuloksissa on kooltaan 1,5ha suuruinen Vähäsalon saari laskettu mukaan emätilan mitoitukseen. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen Vähäsalon saarta ei voida laskea mukaan emätilaselvityksen mitoitukseen. Mantereen osalta on mitoituksessa käytetty 8 rakennuspaikkaa kilometrillä, joka on korkein mahdollinen Satakunnan alueella. Tämä mitoitus on selkeästi liian suuri kaava-alueen itäisellä peltolohkolla, joka on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Uudisrakentamisella olisi merkittävä vaikutus maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Tältä osin mitoituksessa käytettyä rantarakennuspaikkojen määrää tulee merkittävästi laskea. Kaava-alueella on yksi rantaan sijoittuva rakentunut rakennuspaikka, joka on osoitettu kiinteistörekisterissä vakituiseen asumisen statuksella. Satakunnassa on yleisesti käytetty rantarakentamisessa mitoitusta, jossa vakituinen asuinrakennus vastaa kahta vapaa-ajan rakennuspaikkaa. Kun otetaan huomioon se, että Vähäsalon saarta ei voida ottaa mukaan mitoitukseen ja että itäisen peltoalueen osalta tulee käyttää selkeästi alhaisempaa mitoitusta (4 lay/km) syntyy laskennallista rakennusoikeutta 2,36 rakennuspaikkaa. Kun vakituiseen asumisen olemassa oleva rakennuspaikka vie yleisesti käytössä olevan mitoituskäytännön mukaan kaksi mitoitusrakennuspaikkaa, ei kaava-alueelle ole mahdollista osoittaa uusia rakennuspaikkoja. Jos kaavassa kuitenkin osoitetaan uusia rakennuspaikkoja, tulisi ne osoittaa läntiselle lohkolle, jolloin niiden vaikutus kulttuuriympäristöön on vähäisempi. Karhijärven ranta-alue kohteen lähiympäristössä on jo tiheään rakennettua aluetta. Ranta-asemakaavassa on kyse herkän rantaluonnon rakentamisesta ja käyttörajoituksesta, joten rantarakentamisesta jo olemassa oleva rakennuskantakin tulee ottaa huomioon. Kaavanlaatija vetoaa kommentissaan toisen hyväksytyyn ranta-asemakaavan mitoitukseen, mutta se on täysin väärä lähtökohta. Jokainen ranta-asemakaava tulee tarkastella alueellisenä kokonaisuutena, mutta juuri ko. kohteen erityispiirteet huomioiden. Mikäli näin mittava rakennusoikeus tullaan hyväksymään, sillä perusteella, että ”naapurikin sai” herää epäily siitä, että onko vain se ratkaiseva tekijä. Jos näin toimitaan, vie heikko osallistaminen ja luonto- ja kulttuuriarvot sivuuttava päätöksenteko täysin pohjan ranta-asemakaavojen laadinnan alkuperäisistä periaatteista ja ehdoista. Muut vaikutukset Ranta-asemakaavasuunnitelmassa todetaan, että hankkeella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Todellisuudessa kuitenkin tällaisen hankkeen läpimeno tulee tuhoamaan arvokasta luontoympäristöä ja kulttuurimaismaa merkittä-	ranta-asemakaavassa sovelletun mitoituksen mukainen. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella omarantainen rakennuspaikka mitoitetaan 1 lay ja ei-omarantainen 0,5 lay. Tässä tapauksessa kaava-alueelle osoitetun rakennuspaikkojen mitoitus on 3,5 lay eikä mitoitus ota kantaa rakennuksen käyttötarkoitukseen. Satakunnan alueelta ei ole esimerkkejä, joissa mitoitus olisi ollut esimerkiksi jotakin muuta (laskettu muulla tavalla tai mitoituseriaatteella). Kaava-alue ei muodosta myöskään sellaista merkittävää muista Karhijärven ranta-alueista eroavaa poikkeusta, että kaava-alueella mitoituksena tulisi käyttää jotakin muuta, kuin maakuntakaavassa sekä kaava-alueen lähiympäristössä osoitettua 8 lay/km. Kaavassa osoitettu emätilaselvityksen mukainen rakennusoikeus on voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rakentamatonta rantaa yleiseen ja jokamiehen virkistymiseen. Korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 siirretään hieman länteen siten, että kaava-alueen itäosan avoimelle maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle (MA-1) jää lähes 200 metriä vapaata rantaa. Lisäksi Vähäsalon saareen ei kaavassa osoiteta laisinkaan rakentamista ja alueelle jää 300 metriä rakentamisesta vapaata rantaa. Alueelta laaditun emätilaselvityksen perusteella kiinteistöllä 413-408-6-49 Kallio on ennen kaavoitusta käyttämättömästä rakennusoikeutta noin 3,80 lay. Emätilaselvitys huomio muun emätilan alueella käytetyn rakennusoikeuden jäljellä olevaa rakennusoikeutta laskettaessa. Emätilaselvitys on vakiintunut tapa ratkaistaessa rakennusoikeutta ranta-alueille ja jokaisella kiinteistönomistajalla on oikeus kiinteistön alueella sijaitsevan lomarakennusoikeuden hyödyntämiseen omistamallaan maa-alueella. Muu alueella olemassa oleva rakentaminen naapurikiinteistöillä pyritään huomioimaan mahdollisuuksien mukaan korttelialueiden ja rakennusalojen sijoittamisessa. Maanomistaja vastaa ranta-asemakaavan toteuttamisesta omistamallaan maa-alueilla. Kaava-alueen rakentaminen ja rakennustekniset seikat ratkaistaan raken-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
vällä tavalla. Rakennuspaikan herkkyyks, peltoalueen pehmeys (muutostarpeet, jotta savimaalle voisi edes rakentaa) sekä tarvittavan kunnallistekniikan ja suunniteltujen kulkuyhteyksien rakentaminen aiheuttaisi niin rakennusvaiheessa kuin valmistuttuaan merkittävää häiriötä, runsaasta liikennettä ja melua alueelle. Lisäksi alavalle paikalle järvenrantaan suunniteltujen saunojen savuhaitat tulevat kohdistumaan korkeammalla olevien kiinteistöjen pihapiireihin. Naapurikiinteistön omistajina häiriötä tulisi myös aivan tonttien rajoihin asti ulottuvista rakennusoikeudella merkitystä alueista. Kiinteistöjen väliin ei ole suunniteltu minikäänlaisia suoja- ja viheralueita. Näin ollen naapurien pihamaat olisivat kuin yhtä ja samaa aluetta. Maanomistaja on konsultin avulla käynnistänyt laajan, ylimitoitettua rakennusoikeutta sisältävän suunnitelman, jossa kohdealueen luonto- ja kulttuuriperintöarvoja ei ole huomioitu. Asia on herättänyt keskustelua ja siitä on kirjoitettu myös Uutisuutis-lehdessä 29.4.2021. Yhteenveto Ranta-asemakaavan laadintaprosessiin liittyy hankkeen käynnistäneen maanomistajan edustaman kaavanlaatijan toimesta vahvaa luontoarvojen, kulttuuriympäristön, annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sivuuttamista. Tehdyt muutokset luonnosvaiheen ja ehdotusvaiheen suunnitelman välillä ovat näennäisiä. Toivomme, että asiaa käsittelevät ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt perehtyvät kokonaisuuteen huolella mm. katsomalla tässä tiedostossa linkkinä olevan videon alueesta. Lisäksi on syytä verrata kaavanlaatijan tilaaman luontoselvityksen ja toisen kaavanlaatijasta riippumattoman toimijan tekemän kartoituksen sisältöjä, joita tässäkin kannanotossa on kuvattu. Maisema-arvolausunto (maisema- asiantuntija, FT, Ilona Hankonen) on myös liitteenä. Vastustamme merkittävien luontoarvojen ja kulttuurimaiseman tuhoamista sekä rakentamista suunnitellulle Kallion ranta-asemakaava-alueelle. Olemme keskustelleet yhteisistä näkemyksistämme yhdessä muiden rajanaapurien kanssa. Jaamme yhteisen näkemyksen ja huolen. Vastustamme tämän kaavaehdotuksen toteutumista. Muistutuksen liitteenä 1 <i>Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuusselvitys ja maisema-arvolausunto 2021</i> (T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021) sekä liitteenä 2 <i>Lausunto maisema-arvoista 15.6.2022</i> (FT maisema-asiantuntija Ilona Hankonen). LIITE 1 Luontoarvot Selvitysalueen kasvillisuus on pääosin rehevähköä etelä-boreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen lajistoa, missä yhdistyvät niin metsä-, ranta- kuin kulttuurielinympäristöjenkin lajit. Erityisen huomionarvoista on metsälehmuksen (<i>Tilia cordata</i>) luontaisesti runsas esiintyminen alueella alkupe-	nuslupavaiheessa. Kaavassa on lisäksi annettu määräyksiä rakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan. Rakentaminen aiheuttaa aina jonkin verran häiriötä ympäristössä, mutta häiriö on yleensä väliaikaista. Kaavan toteutumisen ei arvioida aiheuttavan sen enempää meluhaittaa, kuin muukaan rakentaminen alueella. Rantasaunan käytöstä aiheutuva savu on tuskin sellaisella tasolla häiritsevää, että aiheuttaisi naapurikiinteistölle merkittävää haittaa. Korttelialueille rakennusalan raja on osoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksen § 57 mukaisesti 5 metriä kiinteistönrajasta. Ranta-asemakaava-alueella tulee voimaan MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Ranta-asemakaavassa ei ole tarpeen osoittaa erillisiä suoja- tai viheralueita kiinteistörajan ja rakennusalarajan väliselle alueelle. Merkitään tiedoksi.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
räisenä. Kaikkineen alueen kasvillisuus on hyvin monimuotoista ja edustavaa. Uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja selvityksessä ei löytynyt. Selvityksessä rajautui 9 erillistä uhanalaisluokiteltua kasvillisuuskuviota/luontotyyppiä, joista 1 on luonnonsuojelulain tarkoittama rauhoitettu luontotyyppi; jalopuumetsä. Luontotyyppiltään kuvio edustaa kuivaa runsasravinteista lehto (MeLaT). Muita selvityksessä rajattuja luontotyyppijä ovat rantaluhdat (2), lehdot (2), boreaaliset kangasmetsät (2) sekä perinnebiotoopit (2). Metsälain 10 §:n tarkoittamia arvokkaita elinympäristöjä ovat selvityksen lehdot ja luhdat (5). • Kuvio 1: Tervaleppäluhta (TeLu). Kallion ranta-alueen itäosassa sijaitseva tervaleppäluhta (TeLu). Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdat on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön <i>luhdet</i>. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. • Kuvio 2: Lehtomainen kangas (OMT). Selvitysalueen pohjoisreunalla sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä lehtomainen kangas (OMT). Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehtomaiset kankaat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Metsäkuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. • Kuvio 3: Kuiva runsasravinteinen jalopuulehto (MeLaT). Selvitysalueen keskiosassa sijaitseva luonnontilaisen kaltainen pienialainen, asutuksen väliin jäävä, kuiva, runsasravinteinen jalopuulehto (Me-LaT). Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa lehmuslehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulee rajata luonnonsuojelulain <i>jalopuumetsänä</i> ja huomioida sen mukaisena. Osana kuviota tulisi rauhoittaa myös rannan (<i>Kuvio 6</i>) järeät metsälehmukset. • Kuvio 4: Karu kallioketo. Lehmusmetsän keskelle kallion lakiosaan sijoittuva pienialainen karun kalliokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut kalliokedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR)	Kyseinen alue osoitetaan kaavakartalla metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, luhdaksi (luo-8). Kaavamääräyksen mukaan alue tulee säilyttää luonnontilaisena eikä alueelle ole kaavassa osoitettu rakentamista. Merkitään tiedoksi. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan luontotyyppikuvion 8 eteläosa on keskirasvinteista tuoretta lehtoa ja vaihtuu pohjoista kohti lehtomaiseksi kankaaksi. Kuvion puusto on melko varttunutta hoidettua sekametsää. Kyseessä on hoidettu talousmetsä Eteläosan tuoretta lehtoa ei selvityksessä luokitella metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, sillä se on hoidettua talousmetsää. Kapea lehtokaistale ei ole myöskään lajistollisesti kovin edustava. Ei muutoksia kaavakarttaan. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan Kallion haka (3.2) on arvokas ja suojelunarvoinen niin entisenä, yhä ennallistamiskelpoisena perinnebiotooppina kuin jalopuustoa kasvavana edustavana lehtona. Sekapuuhakamaa on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi ja myös lehdot ovat uhanalaisia. Kallion haka ei tällä hetkellä aivan täytä luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmää, sillä runkomaisia metsälehmäksi on vähemmän kuin 20. Jos kuviolla kasvavien metsälehmusten taimien ja vesojen annetaan varttua, täyttyy luonnonsuojelulain jalopuumetsän määritelmä kuitenkin jo melko pian. Kyseessä voidaan siten tulkita olevan myös palautuva jalopuumetsikkö. Kallion haka tulee säilyttää rakentamattomana. Kyseinen alue osoitetaan muistutuksen mukaisesti kaavakartalla Isl:n mukaisena jalopuumetsänä merkinnällä s-10. Kaavamääräyksen mukaan alue tulee joko säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Kuten edellä mainitaan, kyseessä on laaditun luontoselvityksen mukaan sekä ennallistamiskelpoinen perinnebiotooppi että jalopuustoa kasvava lehto. Kaavaehdotusvaiheen jälkeen pidetyssä viranomaisneuvottelussa, josta on muistio kaavaselvityksen liitteenä 8, luontoselvityksen laatija on tarkentanut, että alueella sijaitsevalla määllä näkyy perinnebiotoopin käyttö ja kyseessä on

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen. Kuvio 5: Karu pienruohoketo ja heinäniitty. Kallion alapuolelle ja muinaispellon ylärinteeseen sijoittuva karun pienruohokedon perinnebiotooppikuvio, joka edustaa äärimmäisen uhanalaista (CR) luontotyyppiä. Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa karut pienruohokedot ja heinäkedot on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luontotyypeiksi. Kuviolle tulisi laatia ennallistamis- ja hoitosuunnitelma ja palauttaa elinympäristö alkuperäiseen tilaansa suunnitelmaa noudattaen. Kuvio 6: Tuore runsasravinteinen lehto (HeOT). Kallion ranta-alueen länsiosassa sijaitseva, ei aivan puhdaspiirteinen, kehitysvaiheessa oleva, lähinnä runsasravinteinen tuore lehto (HeOT). Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet runsasravinteiset lehdot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Rannan järeet lehmukset tulisi ottaa mukaan kuvion 3 lehmuslehdon suojelurajaukseen tai suojella erikseen. Kuvio 7: Tuore kangasmetsä (MT, PIT). Vähäsalon saaren pohjoiskärjessä sijaitseva tuore kangasmetsäkuvio, jossa sekä mustikkatyyppin (MT) että seinäsammaltyyppin (PIT) piirteitä. Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet kangasmetsät on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Kuvio 8: Tuore keskirasvanteinen käenkaali-oravanmarjatyyppin lehto (OMaT). Vähäsalon saaren keskivaiheilla sijaitseva tuore keskirasvanteinen (OMaT) loivana laskeva rinnelehto. Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tuoreet keskirasvanteiset lehdot on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) luontotyypeiksi. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. Kuvio on metsälain 10 § monimuotoisuudelle arvokas elinympäristö. Kuvio 9: Tervaleppäluhta (TeLu). Vähäsalon saaren kaakkoiskärjellä sijaitseva tervaleppäluhta	tyypillinen hakamaa, joka on alueen merkittävän luontoarvo. Kallioiden reunoilla on lehtokasvillisuutta ja rinteiden alapuolella on märkää lehtoa. Alue osoitetaan kaavakartalla kokonaisuudessaan luonnonsuojelulain suojelmana jalopuumetsikkönä kaavamerkinnällä s-10. Kaavamääräyksen mukaan alue tulee joko säilyttää luonnontilaisena tai hoitaa perinnebiotooppina (metsälehmusta kasvavana hakamaana) suosien metsälehmusta ja muuta lehtokasvillisuutta. Alueelta laaditun ja selostuksen liitteenä 5 olevan luontoselvityksen mukaan luontotyyppi 6 on nurmiviljelyssä oleva pelto, jonka pohjoisreunalla kasvaa silmälläpidettävää ketoneilikkaa. Alue ei ole luontoselvityksen laatijan mukaan tyypillistä ketoa. Ei muutoksia kaavakarttaan. Luontokohde on huomioitu kaavassa alueelta laaditun luontoselvityksen mukaisena arvokkaana luontotyyppi-kohteena. Luontotyyppi osoitetaan kaavakartalla metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi, rehevä lehtolaikku (luo-7) kaavamääräyksellä "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu." Alueelta laaditun luontoselvityksen (kuvio 11) mukaan kyseinen kuvio on melko vanhaa ja osittain tiheää metsää kasvava kuvio, joka on selvästi aikoinaan ollut laidunnettu. Monimuotoista puustoa ei ole käsitelty ainaakaan muutamaa vuosikymmentä ja siinä on havaittavissa selvää eri-ikäisrakenteisuutta. Vanhojen kilpikaarnaisten mäntyjen ja isojen rauduskoivujen sekä kuusten seassa kasvaa paikoitellen runsaasti nuorempaa puustoa. Metsätyyppi vaihtelee lehtomaisesta kankaasta jopa länsirinteiden kuivahkoon kankaaseen. Pääosa kuviosta on tuoretta kangasta. Kyseessä ei ole metsälain tai luonnonsuojelulain mukainen kohde eikä selvityksessä ole annettu sen koommin maankäyttösuosituksia luontotyyppikuvioon liittyen. Ei muutoksia kaavakarttaan. Alueelta laaditussa luontoselvityksessä kuvio on osoitettu arvokkaaksi luontotyyppi-kohteeksi Vähäsalon lehto (3.5). Kohde on huomioitu kaavakartalla kaavamerkinnällä luo-7 ja kaavamääräyksellä "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, rehevä lehtolaikku. Aluetta ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen alueella vaarantuu."

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
(TeLu). Huomioitavaa/suositus: Elinympäristöjen uhanalaisuuden arvioinnissa tervaleppäluhdet on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN) luontotyypeiksi. Kuvio sisältyy metsälain 10 § erityisen tärkeään elinympäristöön <i>luhdet</i>. Kuvio tulisi jättää koskemattomaksi ja luonnontilaan. LIITE 2 Maisema-arvot Alue on maisemallisesti yhtenäinen, tasapainoinen kokonaisuus. Rakennukset sijoittuvat kiinteistöllä 413-408-6-114 sijaitsevaa 1970-luvulla rakennettua rantamökkiä lukuun ottamatta Karhijärven muinaisen rantaviivan yläpuolella. Muinaisranta on selvästi nähtävissä maisemassa ja asuinrakennusten sijoittelu noudattaa perinteistä rakennustapaa. Maisemallisesti erityisen arvokkaita kohteita alueella ovat muinaisjäänöksenä (kivikautinen asuinpaikka) ympäristöineen rajattu kallio, jossa valtapuuna on järeitä lehmuksia ja sen eteläpuolella, pellon pohjoisreunassa oleva kaunis, ketoneilikkavaltaisen keto. Järeää tervaleppää kasvavat rantaluhdet ovat niin ikään maisemallisesti edustavia. Kaavoitettavan alueen läntisen osan rantalehdon puustoon kuuluu tervaleppä ohella osin erittäin järeitä lehmuksia. Alussa mainittujen kiinteistöjen muodostamaa aluetta tulisi mielestäni tarkastella maisemallisena kokonaisuutena, josta kaavoitettava alue on osa. Keskeisiä maisema-arvoa lisääviä piirteitä ovat edellä mainittujen erityisen arvokkaiden kohteiden ohella rakennusten ja peltojen sijoittuminen muinaisrannan maankorkeuden mukaisesti, pitkäaikaisen perinteisen maankäytön synnyttämät maisemapiirteet, peltomaiseman avoimuus ja metsäalueen luonnollinen visuaalinen ilme. Euroopan maisemayleissopimuksen maisemaa ja sen laatua koskevien määritelmien ja maisemademokratiaa koskevien tavoitteiden pohjalta erityistä painoarvoa tulisi edellä mainittujen arvojen ohella antaa sille, miten kaavoituksen kohteena olevaa aluetta ja erityisesti rantaa käyttävät lähialueiden asukkaat sen esteettiset ja virkistyskäyttöarvot nyt kokevat. Rakentaminen kaavoitettavan alueen pelloille edellyttäisi huomattavia maansiirto- ja maanrakennustöitä, mikä jo itsessään rikkoisi maiseman eheyttä, luonnollisena säilyneitä korkeussuhteita ja näiden kehityshistorian näkymistä maisemassa. Lisäksi suunniteltu rakentaminen vähentäisi kulttuurimaiseman avoimuutta ja rikkoisi maiseman pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen pohjautuvan maisemarakenteen. Rakentamista sijoittuisi kauniin, ketoneilikkavaltaisen ketoalueen päälle. Keto kytkeytyy maisemallisesti kiinteästi viereiseen muinaisjäänösalueeseen. Yhdyn Satakunnan museon ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnoissaan esittämiin arvioihin, joiden mukaan kaavassa ei ole riittävällä tavalla huomioitu alueen maisema-arvoja ja kytkeytyneisyyttä laajempaan, maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Kaavoitettavan alueen kulttuurimaisema-arvot tulisi inventoida ja kaavoituksessa tulisi luopua rakentamisesta, joka heikentää alueen maisema-arvoja. Maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajoja tulisi tarkastaa ja tarvittaessa tarkentaa siten, että rajoituksessa huomioidaan	Alueelta laaditussa luontoselvityksessä kuvio on osoitettu arvokkaaksi luontotyyppikohteeksi Vähäsalon tervaleppäkorpi (3.6). Kaavassa kohde osoitetaan kaavamerkinnällä s-9 ja kaavamääräyksellä ”Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi, tervaleppäkorpi. Alue tulee säilyttää luonnontilaisena.” Ei muutoksia kaavakarttaan. Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on rajauksineen osoitettu lainvoimaisissa maakuntakaavoissa kaavamerkinnöin ja -määräyksin, jotka sellaisenaan ohjaavat myös alueen asemakaavoitusta. Satakunnan museo toteaa lausunnossaan kaavaluonnoksesta, että kaava-alue ei pääosiltaan kuulu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön tai maisema-alueeseen, mutta kaistale alueen itäosan avoimesta pellosta kuuluu maakunnallisesti merkittävään Nokkamaan kulttuuriympäristöön, jonka kohdekuvauksessa mainitaan muutamat maatilojen rakennusryhmät sekä Karhijärven länsirannan viljelymaisema. Satakuntaliitto käynnisti 2022 maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitysinventoinnin osana maakuntakaavan 2050 suunnitelua. Inventoinnissa on tarkistettu Satakunnan maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tiedot ja aluerajaukset sekä täydennetään kohdeluetteloa modernin rakennusperinnön osalta. Kaavassa maakuntakaavan mukainen maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö Nokkamaan kulttuurimaisema) osoitetaan paikallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventoinnin mukaisesti. Kyseisen kulttuurimaiseman raja on maakuntakaavoissa piirretty keskelle peltoa, missä kulttuurimaisema ei museon mukaan todellisuudessa katkea. Syynä lienee, että Konsilon ja Kallion tilakokonaisuus moderneine päärakennuksineen haluttiin jättää Nokkamaan kulttuurimaiseman ulkopuolelle. Museon lausunnon mukaan ranta-asemakaava-alueella oleva Kallion tilan nykyinen, ilmeisesti 1800- ja 1900-lukujen taitteessa rakennettu päärakennus on peruskorjattu ja muutettu ensin 1950-luvulla ja uudelleen 1970-luvun lopulla. Rakennuksen alkuperäiset piirteet ovat komeaa graniittiperustusta lukuun ottamatta hävinneet. Museo toteaa, että alueella olevien, Kallion talouskeskukseen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo on etenkin 1970-luvulla tapahtuneiden muutosten myötä heikentynyt, mutta kuitenkin katsoo, että suunnittelualue on kokonaisuudessaan vähintäänkin paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, jonka ominaispiirteitä ovat pitkään jatkuneen asutuksen jäljet kauniissa järvenrantamaisemassa sekä laajaan viljelymaisemaan liittyvät, metsäisen kallion rinteisiin rajautuvat peltopalstat. Kaava-alueen kulttuuriperintöarvoista on neuvoteltu asianomaisten viranomaistahojen kanssa kaavaehdotusvaiheen jälkeen

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
muinaismuistolain suojaama kohde ympäröivine peltoalueineen. Kaava-alueella sijaitseva muinaismuistokohde tulisi nähdä laajemman kulttuurimaisemakokonaisuuden osana, ei tästä irrallisena objektina, jonka suojelemiseksi riittää sen jättäminen rakennettavien kohteiden ulkopuolelle. Merkittävän kulttuurimaiseman rajausta ei ole nykyisellään riittävän tarkka ja perusteltu, vaan vaatisi täsmenmistä. Kaava sulki toteutuessaan alueen nyt vapaasta rantaviivasta merkittävän osan julkisen käytön ulkopuolelle. Karhijärven virkistyskäyttöön soveltuvat rannat ovat jo suureksi osaksi rakennettuja. Satakuntaliitto toteaa lausunnossaan vapaan ranta-alueen jäävän kaavassa vähäiseksi.	4.11.2022 ja neuvottelun muistio on kaavaselostuksen liitteenä 8. Kaava-alueella aktiivinen peltoviljely on loppunut ja maanviljely elinkeinomuotona päättynyt. Peltojen viljelyyn ei ole maanomistajan mukaan myöskään mahdollista saada esimerkiksi EU-tukia. Kaava-alueella, kuten muuallakin maanviljelyperinteen alueella, avoimet peltoalueet kuvastavat elinkeinoa, jolla on oma elinkaarensa ajassa ja paikassa. Viljelykulttuurin maisemaan erottamattomasti kuuluvat avoimet peltoalueet eivät säily olemassa sellaisenaan, vaan vaativat aktiivisia toimenpiteitä niiden avoimina pitämiseksi senkin jälkeen, kun aktiivinen maanviljely on alueella loppunut. Maanomistajalle kiinteistöllä ja alueen maaperällä on olemassa taloudellinen arvo ja alueelta laaditun emätilaselvityksen mukainen käyttämätön rakennusoikeus. Laki ei velvoita kiinteistön maanomistajaa pitämään peltoalueita avoimina ja viljeltyinä, vaikka alue kuuluisikin osaksi merkittävää kulttuuriympäristöä tai arvokasta kulttuurimaisemaa. Avoimen peltoalueen osoittaminen kaavassa MA-1-merkinnällä huomioi alueen kulttuuriympäristöarvot nykytilannetta paremmin, sillä avoimen peltoalueen säilyminen tulevaisuudessa on epävarmaa eikä nykyinsäädäntö esimerkiksi estä alueen metsittämistä. Avoimiin viljelyspeltoihin ei myöskään kohdistu erityisiä suojelumerkintöjä, jotka tulisi alueen kaavoituksessa erityisesti huomioida. Käsillä olevassa ranta-asemakaavassa on annettu määräyksiä liittyen rakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan. Määräysten mukaan mm. uudisrakentaminen tulee sopeuttaa sijaintinsa, rakennustapansa ja värityksensä suhteen ympäristöönsä ja ympäröivään maisemaan. Rakennusten on oltava puurakenteisia ja julkisivupinnoissa on suositettava luonnonmukaisia ja maanläheisiä värisävyjä. Lisäksi rakennuspaikan rakentamaton osa on hoidettava luonnonvaraisena ja rakennuspaikalla on säilytettävä maiseman kannalta merkittävä puusto. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua. Kaava-alueella kulttuuriympäristöarvot pyritään huomioidaan kaavaehdotusta laajemmin siirtämällä korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 hieman länteen ja supistamalla rakennusalarajauksia. Lisäksi maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA-1) laajennetaan länteen kiinni korttelin 2 itärajaan, jolloin kulttuurimaiseman arvot tulevat paremmin huomioiduiksi. Vaikka alueen maisemarakenne pohjautuu liitteen 1 mukaisesti pitkäaikaiseen maankäytön perinteeseen ja muodostaa näin ollen maiseman tärkeän arvopohjan, ei maanomistajan oikeutta omistamaansa maa-alueeseen tai sen rakentamiseen olemassa olevan rakennusoikeuden mukaisesti voi kiistää. Kaavassa korttelin 2 rakennuspaikkoja 1 ja 2 siirretään hieman länteen, jolloin kaava-alueen itäosaan jää yli 190 metriä vapaata rantaa yleiseen virkistykseen. Vähäsalon saareen jää lisäksi vapaata rantaa 300 metriä. Kaavassa kiinteistön 413-408-6-49 Kallio alueelle jää kaavoituksen jälkeen lähes 500 m vapaata rantaa, joka

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Kaavan laatija esittää vastineessaan, että <i>kaavasuunnittelussa on huomioitu alueen virkistysarvot ja kaava-alueelle jää riittävästi vapaata rantaa ja virkistymiseen soveltuvaa maa- ja metsätalousaluetta myös kaavamuutoksen jälkeen</i>. Kaavan laatija ei perustele näkemystään vapaaksi jäävän rannan riittävydestä. Lähialueiden asukkaille ei ole järjestetty esimerkiksi keskustelutilaisuuksia, jonka kautta olisi mahdollista saada käsitys heidän tarpeistaan vapaan rannan ja maiseman suhteen. Asuinympäristöä, sen maisemaa ja käyttömahdollisuuksia merkittävästi muuttavissa hankkeissa aktiivisen osallistamisen voi katsoa kuuluvan hyvään hallintotapaan. Tähän ohjaa myös edellä mainittu Euroopan maisemayleissopimus. Kaavan laatija ei voi lähialueiden asukkaita osallistamatta riittäväällä tarkkuudella arvioida, mikä on riittävä määrä vapaata rantaa kaavoitettavalla alueella ja minkälaiset laatutekijät tekevät siitä asukkaille virkistyskäyttöön soveltuvan. Sama maisema-arvojen arviointia koskeva ongelma ilmenee kaavan laatijan vastineessa mielipiteeseen B. Tässä kaavan laatija esittää, että <i>kaavan mukainen tie- tai kunnallistekninen rakentaminen ei riko alueen luonto- ja maisema-arvoja</i>. Maisema-arvoja ei kuitenkaan ole Euroopan maisemayleissopimuksen määritelmien ja tavoitteiden pohjalta mahdollista arvioida selvittämättä lainkaan alueen paikallisyhteisön arvostuksia, näkemyksiä ja kokemuksellista tietoa maisemasta. Samoin kaavan laatija ilmaisee vastineessaan, että <i>kaavassa on riittäväällä tavalla huomioitu alueen vakituiset asukkaat sekä virkistyskäyttäjät</i>. Jo se, että kaavaa on vastustettu alueen asukkaiden taholta, osoittaa, että lähialueen vakituisten asukkaiden ja käyttäjien huomioimisessa ei ole täysin onnistuttu.	on lähes 70 % kiinteistön kokonaisrantaviivasta. Maanomistaja ei ole velvollinen selvittämään naapurialueiden virkistystarpeita tai virkistymisen laatuvaatimuksia omistamaansa rantaviivaan liittyen, vaan velvollinen osoittamaan tietyn osan rantaviivasta rakentamisen ulkopuolelle yleiseen virkistyskäyttöön. Kunnalla on päävastuu alueellaan yleisten alueiden, kuten virkistysalueiden toteuttamisesta. Kaavatyön aikana osallisilla on ollut mahdollisuus esittää kaavasta mielipiteitä ja muistutuksia, ja jotka mahdollisuuksien mukaan on otettu kaavatyössä huomioon. Satakunnan maakuntakaavotuksessa ei ole erikseen tarkkaa määräästä vapaan rantaviivan määrästä, vaan maakuntakaava-alueella ranta-rakentamista koskevassa suunnittelumääräyksessä määrätään kullakin vesistöalueella riittävän virkistyskäyttömahdollisuuden ja yhtenäisen vapaan ranta-alueen varaamisesta rannan suunnittelussa. Esimerkiksi Varsinais-Suomen maakuntakaava-alue on jaettu loma-asutuksen mitoituksen osalta vyöhykkeisiin, joista joista koskee vaatimus vapaasta rantaviivasta prosenttiosuutena kaava-alueen kokonaisrantaviivasta. Rakentaminen aiheuttaa aina jonkin verran häiriötä ympäristössä, mutta häiriö on yleensä väliaikaista. Lisäksi kaava-alueen rakentaminen ja rakennustekniset seikat ratkaistaan rakennuslupavaiheessa. Kaavassa on annettu määräyksiä rakentamisen sopeuttamisesta ympäristöön ja maisemaan. Satakunnan museo on vastuullisena viranomaistahona antanut lausunnon kaavaehdotuksesta, jossa ei ole esitetty vaatimusta erillisestä kulttuuriympäristö- tai maisemaselvityksen laatimisesta kaava-alueella. Käsillä oleva ranta-asemakaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu 8.4.2021, josta käy ilmi kaavatyön osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely sekä suunnitelma kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on lueteltu myös kaavatyön osalliset. Kaavaehdotuksesta saatujen mielipiteiden ja muistutusten perusteella kaavatyön vastustaminen on tullut esille monin eri tavoin ja luultavasti kaavan tavoitteiden kokonaan hylkääminen olisi ollut ainoa vastustamista hillinnyt toimenpide, mikä ei olisi ollut maanomistajan tahdon tai kaavan tavoitteiden mukainen ratkaisu varsinkin, kun alueella on olemassa olevaa ja käyttämättä rakennusoikeutta. Se, että lähiasukkaat vastustavat kaavaa ja rakentamista, ei tarkoita, että asukkaita ei olisi kaavatyössä pyritty huomioimaan.
Muistutus B (17.6.2022): Kannanotot Kallion ranta-asemakaavaan (Lavia) KALLIO 413-408-6-49 naapureiden antamia lausuntoja, selvityksiä ja esiin tuomia asioita ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Vaa-	Se, että kaavaehdotusta ei ole kaavaluonnoksesta muutettu muistuttajan toivomalla tavalla, ei tarkoita, etteikö luonnosvaiheen mielipiteitä tai alueelta laadittuja selvityksiä olisi kaavatyössä otettu huomioon. Kaavan laatija on laatinut kattavan vastineen luonnosvaiheen palaut-

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
dimme, että kaikki Kallion ranta-asemakaavan jo kaavaluonnokseen toimittamamme kannanotot otetaan huomioon kaavaehdotuksessa. Muun muassa emätilatutkimuksen rantaviiva on edelleen laskettu väärin, millä kaavanlaatijakonsultti yrittää virheellisin perustein hankkia kaavantilaajalle perusteetonta rantaviivaa saadakseen perusteetonta rakennusoikeutta Vähäsalon saaren perusteella, vaikka saari on liian pieni (selvästi alle vähimmäisvaatimuksen 2 hehtaaria) voidakseen tulla huomioiduksi rantaviivan laskemiseen. Edelleen suunnittelussa on käytetty maksimaalista rantarakentamisen tehokkuuslukua 8 lomarakenusyksikköä muunnettua rantaviivakilometriä kohden, vaikka kyseessä on erityisen herkkä uhanalaisia arvoja sisältävä järvenranta-alue erityisine kulttuuriperinnehistoriamaisema- ja muinaismuistoalue maisema-arvoineen, missä on jo entuudestaan rakennettu suuri rakennuskanta sekä runsas naapurusto rakennuksineen. Edelleen kaava-alueen luonto- maisema-, virkistysarvoja sekä vaikutuksia naapureihin jne. on joko jätetty kokonaan huomioimatta, vähätelty tai virheellisesti väitetty huomioiduiksi vaikkei todellisuudessa ole huomioitu eikä kaavan esitettyjä puutteita ole huomioitu. Ote Porin kaupungin pöytäkirjasta 14/2022 viitataan vuonna 2020 Nokkamaan ranta-asemakaavan muutokseen, jossa on käytetty 8lay/km maksimia. Kallion ranta-asemakaavaa ei voi verrata kyseessä olevaan ranta-asemakaavan muutokseen, koska kyseinen alue on laajalla alueella rakentamatonta eikä kuten Kallion ranta-asemakaava sisällä samanlaisia uhanalaisia arvoja, kulttuuriperinne-, historia-, ympäristö-, maisema- ja muinaismuistomaisema-aluearvoja. Kallion ranta-asemakaavan (ehdotus 29.4.2022) alueella on ennestään runsaasti kiinteää- ja loma-asuntorakentamista, joten nykyinen ehdotus tulee entisestään huonontamaan alueen virkistysluonto- ja maisema-arvoja. Asian liittyen pitäisi ottaa huomioon myös naapureiden tasa-arvoisuus, joka tässä ehdotuksessa on jätetty huomioon ottamatta. Lisäksi rantaviivan muunnetun rantaviivan laskenta on alueen luonne ja maaston luonne huomioon ottaen ylimitoitettu. Mikäli ranta-asemakaava toteutuisi ehdotuksen mukaan, alueelle muodostuisi taajamaluonteinen alue, jonka vaikutus naapureihin ja järven virkistyskäyttö huomioon ottaen olisi ylimitoitettu ja noudattaisi huonoa rantarakentamista. Ranta-asemakaavan laatija ei ole ottanut huomioon Satakunnan museon ja luontoon liittyvien selvityksien vaikutuksia, vaan on pitänyt kaavaehdotuksen lähes täysin kaavaluonnoksen mukaisena. Pyydämme ottamaan huomioon asiantuntijoiden lausunnot ja näkemykset suunnitteluun liittyen. Olemme keskustelleet yhteisistä näkemyksistämme yhdessä muiden rajanaapurien kanssa. Jaamme yhteisen näkemyksen ja huolen ranta-alueen kehittämisestä. Selvityspyyntö Kallion ranta-asemakaavaan liittyvästä Porin kaupungin virheellisestä Maankäyttö- ja rakennuslakia rikkovasta menettelystä ja Porin kaupungin asiaan liittyvien	teesta, joka on kaavaselostuksen liitteenä 7. Luonnosvaiheen jälkeen kaavaehdotuskarttaan tehdyt muutokset on listattu lisäksi kaavaselostuksen sivuilla 23-24. Kaavaehdotukseen ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä tehdyt muutokset esitetään kaavaselostuksen sivuilla 25-27 ja kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen laaditaan käsillä oleva ja asianmukainen vastine. Ranta-asemakaavan loma-asutuksen mitoitusperusteita sekä emätilaselvitystä on käsitelty jo kaavan laatijan vastineessa luonnosvaiheen lausunnoista, joka on kaavaselostuksen liitteenä 7 sekä aiemmin käsillä olevassa vastineessa (kts. vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Satakuntaliiton lausuntoon sekä muistutukseen A). Ranta-asemakaavan suunnittelussa on huomioitu suunnittelualueen sijoittuminen osaksi merkittävää kulttuuriympäristöä ja sen läheisyyteen sekä suunnittelualueelta laaditut selvitykset. Kaavan suunnittelussa on huomioitu kaavatyön osalliset tarkoituksenmukaisella ja maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Emätilaselvityksen perusteella kaava-alueen kiinteistöille 413-408-6-49 KALLIO alueella on ennen kaavoitusta käyttämätöntä rakennusoikeutta 3,8 lay. Emätilaselvitys on vakiintunut tapa ratkaistaessa rakennusoikeutta ranta-alueilla maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi ja jokaisella kiinteistönomistajalla on oikeus kiinteistön alueella sijaitsevan lomarakenusoiden hyödyntämiseen omistamallaan maa-alueella. Ranta-asemakaavassa rantaviiva on mitoitettu tarkoituksenmukaisella tavalla. Vähäsalon saarella mitoitusrantaviivan laskemiseksi muunnetun rantaviivan kertomina on käytetty 0,5 ja Nokkamaalla 1. Loma-asutuksen mitoituksessa Vähäsalon saarella on käytetty 3 lay/km ja Nokkamaalla maakuntakaavan mukaista 8 lay/km, jota on myös käytetty kaava-alueen lähiympäristössä 2021 hyväksytyssä Nokkamaan ranta-asemakaavan muutoksessa. Kaava-alue ei muodosta sellaista merkittävää muista Karhijärven ranta-alueista eroavaa poikkeusta, että kaava-alueella mitoituksena tulisi käyttää jotakin muuta, kuin maakuntakaavassa sekä kaava-alueen lähiympäristössä osoitettua 8 lay/km. Kaavassa osoitettu emätilaselvityksen mukainen rakennusoikeus on voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Merkitään tiedoksi.

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
virkamiesten virheellisistä menettelyistä on tekeillä eduskunnan oikeusasiamiehelle. Vastustamme tämän kaavaehdotuksen toteutumista. Muistutuksen liitteenä 1 <i>Lausunto maisema-arvoista 15.6.2022</i> (FT maisema-asiantuntija Ilona Hankonen) sekä liitteenä 2 <i>Lavian Kallion ranta-asemakaava-alueen kasvillisuus selvitys ja maisema-arvolausunto 2021</i> (T:mi Esa Hankonen raportteja 10/2021), jotka on tässä vastineessa käsitelty jo edellisen muistutuksen (muistutus A) liitteinä.	

Turussa 13.5.2024

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.